

Onsdag den 13. januar 2010 (D)

1

37. møde

Onsdag den 13. januar 2010 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål til ministrene til umiddelbar besvarelse (spørgetime).

2) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene (spørgetid).
(Se nedenfor).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 94:

Forslag til lov om særlige kompetenceudvidende forløb for nyuddannede.

Af videnskabsministeren (Helge Sander).

(Fremsættelse 18.12.2009).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 95:

Forslag til lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven). (Støtte til særlige kompetenceudvidende forløb for nyuddannede).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsættelse 18.12.2009).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 98:

Forslag til lov om Sydslesvigudvalget og tilskudsordninger på undervisningsministerens område for det danske mindretal i Sydslesvig.

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsættelse 18.12.2009).

1) Til statsministeren af:

Per Husted (S):

Agter statsministeren at forlænge ansættelsen af de danske klimadiplomater, så de kan fungere under hele det danske formandskab under COP15 frem til november, eller vil statsministeren fastholde, at de skal stoppe inden for årets første måneder?

(Spm. nr. S 727).

2) Til statsministeren af:

Per Husted (S):

Er statsministeren enig i sin forgænger Anders Fogh Rasmussens udtalelser på Venstres landsmøde i 2008 om, at Danmark må stille sig i spidsen for en global indsats mod klimaproblemerne, og i positivt fald, hvordan søgte han under klimatopmødet at fremme ønsket om at gå i spidsen for en ny global indsats mod klimaproblemerne?

(Spm. nr. S 728).

3) Til statsministeren af:

Mette Gjerskov (S):

Hvad var statsministerens hensigt med ikke at være til stede i plenarsalen i Bella Centeret, da den endelige tekst blev vedtaget på klimatopmødet?

(Spm. nr. S 729).

4) Til statsministeren af:

Mette Gjerskov (S):

Hvad mener statsministeren om det dårlige forhold, Danmark fik til en række lande under klimatopmødet – lande, som udtrykte forskellige grader af mistillid til statsministeren som formand for COP15 – og hvad agter han at gøre for at reparere på det?

(Spm. nr. S 731).

5) Til statsministeren af:

Margrethe Vestager (RV):

Vil statsministeren i lyset af det lunkne og uforpligtende resultat af klimatopmødet angive, hvilke mål for at reducere CO₂-udslippet Danmark skal forpligte sig til i 2020 og 2050?

(Spm. nr. S 730).

6) Til økonomi- og erhvervsministeren af:

Pernille Frahm (SF):

Hvilke initiativer har ministeren taget som opfølgning på Forsvarsudvalgets beretning om beslutningsforslag nr. B 173 (folketingsåret 2008-09) vedrørende investeringer i produktionen af og handel med klyngevåben?

(Spm. nr. S 619).

7) Til økonomi- og erhvervsministeren af:

Pernille Frahm (SF):

Irland, Belgien og Holland har udarbejdet lovgivning om forbud mod investeringer i klyngebomber – vil ministeren tage initiativ til lignende lovgivning fra dansk side?

(Spm. nr. S 620).

8) Til finansministeren af:

Morten Bødskov (S):

Er ministeren enig med undervisningsministeren i, at målsætningen fra velfærdsaftalen i 2006 om, at »mindst 85 pct. af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2010, og mindst 95 pct. i 2015«, er umulig af nå på grundlag af de aftalte forudsætninger, jf. Politiken den 29. december 2009 »Færre får en ungdomsuddannelse«?

(Spm. nr. S 693).

9) Til finansministeren af:

Morten Bødskov (S):

Hvad vurderer ministeren det samfundsøkonomiske tab vil være, hvis målsætningen fra velfærdsaftalen i 2006 om, at »mindst 85 pct. af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2010, og mindst 95 pct. i 2015«, ikke nås?

(Spm. nr. S 695).

10) Til finansministeren af:

Morten Østergaard (RV):

Står ministeren fortsat ved den vedtagelse, regeringen og Dansk Folkeparti stemte igennem Folketinget ved en debat den 13. januar 2009, hvori man konstaterede, »at der er et solidt fundament for en fortsat sund udvikling i dansk økonomi med høj og stabil beskæftigelse, gode rammevilkår for vækst samt en holdbar udvikling i de offentlige finanser«?

(Spm. nr. S 725).

11) Til finansministeren af:

Morten Østergaard (RV):

Finder miministeren det realistisk, at regeringen kan fastholde og nå målene i sin økonomiske 2015-plan, eller vil regeringen fremlægge en ny plan med konkrete bud på, hvordan dansk økonomi skal genopbygges?

(Spm. nr. S 726).

12) Til transportministeren af:

Henrik Brodersen (DF):

Vil ministeren på baggrund af de tilgængelige oplysninger om tilstanden af de nordlollandske diger tage initiativ til at afsætte midler til at sikre de oversvømmingstruede områder på Nordlolland?

(Spm. nr. S 628).

13) Til transportministeren af:

Henrik Brodersen (DF):

Er ministeren enig i, at det er bedre at forebygge oversvømmelse som følge af digebrud eller ikke tilstrækkeligt udbyggede diger end at udbetale stormskadeerstatning, og vil ministeren tage initiativ til snarest at afsætte midler til at få udbygget de mest udsatte danske diger?

(Spm. nr. S 629).

14) Til beskæftigelsesministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

Hvilke initiativer vil ministeren tage for at undgå en situation som den, der blev vist på TV 2/Nord den 12. december 2009, hvor en ægtefælle ikke kunne få understøttelse, da hun var blevet fyret og reelt var udrådt af sin mands firma?

(Spm. nr. S 723).

15) Til beskæftigelsesministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

Er ministeren enig i, at arbejdsgruppens rapport vedrørende deltidsbrandmænd er misvisende, når FKB har fremlagt en undersøgelse, der viser, at det er mindst 181, ja, måske 250, deltidsbrandmænd, der er berørt af begrænsningen, og ikke blot 30, som regeringen påstår?

(Spm. nr. S 724).

16) Til justitsministeren af:

Benny Engelbrecht (S):

Hvad vil ministeren gøre ved den anstrengte situation omkring digital tinglysning, der har betydet store ulemper og gener for en lang række boligkøbere, boligsælgere og ejendomsmæglere?

(Spm. nr. S 732).

17) Til justitsministeren af:

John Dyrby Paulsen (S):

Hvorfor har ministeren ikke grebet ind noget før, så en del af de betydelige gener for ejendomsmarkedet i forbindelse med indførelsen af digital tinglysning kunne have været undgået?

(Spm. nr. S 733).

18) Til justitsministeren af:

John Dyrby Paulsen (S):

Hvorfor er der ikke afsat de nødvendige ressourcer, så de store forsinkelser i den digitale tinglysning og dermed forbundne store ulemper for borgerne kunne undgås?

(Spm. nr. S 734).

19) Til justitsministeren af:

Flemming Møller Mortensen (S):

Finder ministeren, at der er foretaget en tilstrækkelig god foranalyse inden indførelsen af den digitale tinglysning?

(Spm. nr. S 735).

20) Til justitsministeren af:

Yildiz Akdogan (S):

Finder ministeren, at der er sket en tilfredsstillende teknisk implementering af de it-systemer, der anvendes til den digitale tinglysning?

(Spm. nr. S 736).

21) Til undervisningsministeren af:

Christine Antorini (S):

Hvorfor modarbejder ministeren velfærdsforligets målsætning om, at 85 pct. af de unge skal have gennemført en ungdomsuddannelse i 2010, ved egenhændigt at ændre opgørelsesmetoden, så voksne uden ungdomsuddannelse også tæller med?

(Spm. nr. S 696).

22) Til undervisningsministeren af:

Christine Antorini (S):

Hvad vil ministeren gøre, for at målsætningen om, at 85 pct. af de unge skal have gennemført en ungdomsuddannelse i 2010, opfyldes, sådan som det er aftalt i velfærdsforliget, og som Undervisningsministeriet har bekræftet ikke er nået, men er faldet i løbet af regeringsperioden til kun 80 pct.?

(Spm. nr. S 698).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Lovforslag nr. L 100 (Forslag til lov om ændring af lov om sikkerhed til søs, sømandsloven og forskellige andre love og om ophævelse af lov om forhyring af skibsmandskab. (Gennemførelse af konventionen om søfarendes arbejdsforhold, modernisering af bestemmelser om tilsyn, forbud mod spiritussejls i grønlandsk farvand m.v.)),

L 101 (Forslag til lov for Grønland om oplysninger, der skal medsendes om betaler ved pengeoverførsler) og

L 102 (Forslag til lov om ændring af selskabsloven og lov om ændring af årsregnskabsloven, lov om finansiel virksomhed og forskellige andre love. (Ændring af bestemmelser om ikrafttræden).

Titler på de fremsatte forslag vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål til ministrene til umiddelbar besvarelse (spørgetime).

Kl. 13:00

Formanden:

Til at besvare spørgsmål i spørgetimen i dag har statsministeren udpeget ministeren for sundhed og forebyggelse og integrationsministeren.

Jeg kan oplyse, at til ministeren for sundhed og forebyggelse er anmeldt følgende spørger:

Jonas Dahl (SF)

Sophie Hæstorp Andersen (S)

Liselott Blixt (DF)

Flemming Møller Mortensen (S)

Julie Skovsby (S)

Til integrationsministeren er anmeldt følgende spørger:

Henrik Dam Kristensen (S)

Margrethe Vestager (RV)

Meta Fuglsang (SF)

Marianne Jelved (RV)

Morten Østergaard (RV)

Yildiz Akdogan (S)

Jeg vil afsætte en halv time til hver, og så må vi se, hvor langt vi når i spørgerækken inden for de enkelte. Der er jo i alt plads til otte spørger, der spørger i fuld tid.

Den første, der får ordet, er hr. Jonas Dahl, og det er så spørgsmål til ministeren for sundhed og forebyggelse. Værsgo.

Kl. 13:01

Spm. nr. US 42

Jonas Dahl (SF):

Tak. Jeg vil gerne lægge ud med en af de debatter, som jo kører meget i de her dage. Ikke mindst ude på Herlev Sygehus er der nok i hvert fald 160 mennesker, der i dag må tænke sig grundigt om og gøre sig nogle overvejelser om regeringens sundhedspolitik.

Det er de 160 medarbejdere, som i dag vil blive afskediget, på grund af at man skal igennem en nedskæringsrunde ude på Herlev Sygehus. Det er den samme situation, vi ser i Region Sjælland, Region Midtjylland og andre steder i Region Hovedstaden, hvor der er en række medarbejdere, der nu skal til at finde sig et nyt job, fordi der ikke er økonomi til at fastholde deres stillinger på sygehuse.

Til det svarede sundhedsministeren i søndags, at det var et spin fra regionernes side. Det kommer ærlig talt bag på mig. Og jeg tror, at det kom bag på rigtig mange mennesker, at landets sundhedsminister, som skal varetage, at befolkningen bliver behandlet, som skal

varetage sundhedsvæsenet, svarede, at det var et spin fra Danske Regioners side. Jeg tror ikke, at de 160 mennesker, der i dag mister deres job ude på Herlev Sygehus, opfatter det som et spin fra Danske Regioners side. Jeg tror, de oplever det som et forsøg på en bortforklaring fra en sundhedsminister, som synes, at det er meget vanskeligt at skulle forklare, hvordan der nu skal afskediges mennesker, samtidig med at man kan se, at produktiviteten i den offentlige sektor, i det offentlige sundhedsvæsen, er tordnende høj. Man klarer sig enormt godt. Man behandler flere og flere mennesker. Så må man se på, at de patienter, man så ikke kan nå at behandle, ryger over i et privat sundhedsvæsen. Så uanset om der skal tages stilling til, om der så er foregået en overbetaling eller ej – det er ikke dagens tema – havner vi i hvert fald i en situation, hvor vi som borgere må spørge os selv: Jamen hvad er det så, man prioriterer fra den borgerlige regering? Er det medarbejderne, er det sundhedsvæsenet, er det, at danskerne får behandling, eller er det, at man kan flytte en kapacitet ud på privathospitalerne?

Jeg vil gerne høre sundhedsministeren svare på, hvordan han ser de her forringelser ude på bl.a. Herlev Sygehus. Hvilke konsekvenser vil det få for borgerne? Vil der være borgere, som ikke kan få behandling nu? Vil det betyde, at vi får færre behandlinger og dermed nogle forringelser på de danske sygehuse, når vi nu ser, at der bliver færre medarbejdere?

Kl. 13:03

Formanden:

Det er sundhedsministeren. Værsgo.

Kl. 13:03

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Lad mig starte med at sige, at jeg da selvfølgelig synes, at det er umådelig trist, hver gang mennesker skal afskediges. Jeg sagde heller ikke, at der var tale om spin. Det var søndag aften på TV 2. Jeg sagde, at jeg ikke ville udelukke, at det også kunne have noget med det at gøre. Det siger jeg, fordi jeg har oplevet nøjagtig den samme diskussion i slutningen af 2007, starten af 2008, slutningen af 2008, starten af 2009 og slutningen af 2009 og her i starten af 2010 op til de økonomiforhandlinger, som regeringen så skal have på politiker-niveau. Det er jo økonomiforhandlinger, der er ved at blive forbedret.

Men det, jeg på ingen måde gerne vil bortforklare, og som jeg også tror befolkningen i al fairness ved, uanset hvilket politisk parti de måtte stemme på, er, at vi massivt har satset på sundhed. Vi har tilført det yderligere 21 mia. kr., siden vi trådte til. Vi har sørget for, at der også er ca. 2 mia. kr. ekstra til arbejde med i regionerne som sådan i 2010, end der var i 2009. I Region Hovedstaden drejer det sig helt nøjagtigt om ca. 532 mio. kr. mere i 2010.

Men opgavefordelingen – og det må hr. Jonas Dahl også være enig med mig i – er nu engang den, at det er regeringen, der kommer med den overordnede ramme og med pengene, og så er det regionerne som sygehusejere og som dem, der driver sygehuse, der skal prioritere derindenfor.

Det, jeg selv undrer mig over, og det, der har fået mig til at bede om at få en redegørelse fra Danske Regioner om det samlede billede, er, at det er forskellige forklaringer, som man via pressen får fra de forskellige regioner. I Region Hovedstaden siger man, at det er, fordi man har gennemført for mange brystkræftscreeninger, i Region Midtjylland siger man noget andet, og i Region Sjælland siger man noget tredje. Det er jo derfor, der er behov for at få at vide, hvad det er, det skyldes, og om det bare er nogle ting, som man sådan opfinder til lejligheden. Hvordan har styringsredskaberne været ude i regionerne? De skal jo have nogle styringsredskaber, sådan at det her ikke kommer som en tyv om natten og de bliver overrasket over, at økonomien er skredet hos dem selv.

Formanden:

Hr. Jonas Dahl.

Kl. 13:05

Jonas Dahl (SF):

Men det, der jo står lysende klart, er, at man har haft en fremragende produktivitet. Tallene for Region Midtjylland viser jo, at man hvert år har en produktivitetstigning på en 5-6 pct. Den ligger over de 2 pct.s effektiviseringer, som ifølge regeringen skal leveres, og i øvrigt også, hvis man lægger det oveni, over det økonomiloft på 1½ pct. fra økonomiaftalen fra i sommer. Regionerne efterlever altså de krav, regeringen har stillet; de lægger sådan set et par ekstra procent oveni, det vil sige: De producerer endnu mere. Det vil sige, at der er endnu flere danskere, der bliver behandlet på de danske sygehuse, og alligevel havner man nu i den situation, at man faktisk har behandlet for mange. Og på trods af at ventelisterne er præcis lige så lange, som da den her regering trådte til, står vi altså nu i en situation, hvor man afskediger sundhedspersonale.

Jeg vil bare høre ministeren svare ganske klart på: Betyder afskedigelserne af op imod 1.000 medarbejdere af de samlede fem danske regions sundhedspersonale en kvalitetsforringelse for borgerne? Betyder det, at der er færre danskere, der kan blive behandlet på de danske sygehuse?

Kl. 13:06

Formanden:

Så er det ministeren.

Kl. 13:06

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Det er rigtigt, som hr. Jonas Dahl siger, at flere og flere er blevet behandlet. Jeg har jo ikke noget grundlag for at sige, at de, der ikke er blevet behandlet, ikke er blevet behandlet rigtigt og godt nok. Jeg kan bare sige, at det er regionerne, der har pligten til at drive vores sygehuse, og dertil giver vi dem flere og flere penge. Og hvis vi så i øvrigt giver dem nye opgaver, får de også flere penge med de nye opgaver.

Hvad der er årsag til, at økonomien er løbet løbsk i Region Hovedstaden, ved jeg ikke. Det er derfor, jeg kommunikerer med Danske Regioner; jeg har jeg bedt Danske Regioner om at få en samlet redegørelse for hele Danmark, og jeg går ud fra, at Danske Regioner spørger deres medlem Region Hovedstaden for at få en forklaring derfra.

Men det undrer mig, at forklaringerne er forskellige i de forskellige regioner. Man kan have en mistanke om, at det er argumenter, der er opfundet til den politiske lejlighed, frem for måske en erkendelse af, at de har manglende styring over egen økonomi. Jeg ved det ikke, og derfor skal jeg ikke påstå det, før jeg ved det. Men jeg har jo bedt om en redegørelse.

Kl. 13:07

Formanden:

Hr. Jonas Dahl.

Kl. 13:07

Jonas Dahl (SF):

Jamen vi må også holde fast i, at sundhedsministeren i søndags på TV 2 jo var ude at sige, at det hele var et spin. Ikke desto mindre er der altså op imod 1.000 danskere, der står til at miste deres arbejde på et dansk sygehus, på trods af at der står rigtig mange danskere på ventelister. Det er vel en uholdbar situation, det tror jeg også sundhedsministeren må erkende.

Vi står altså i en situation, hvor der kommer 1.000 færre hænder på de danske hospitaler, og jeg vil bare høre ganske klart til aller sidst: Betyder det, at der er færre behandlinger i udsigt på de danske hospitaler? Det er jo et ganske enkelt spørgsmål, jeg prøver at få et klart svar på. For umiddelbart vil det lyde ret naturligt, at hvis der er færre hænder, vil det betyde færre behandlinger, og så er spørgsmålet jo, hvad ministeren vil foretage sig for at sikre, at vi får fastholdt de hænder, der nu forlader hospitalerne, så vi rent faktisk fastholder produktiviteten og sikrer, at danskerne også bliver behandlet på de offentlige sygehuse. Men betyder færre hænder færre behandlinger?

Kl. 13:08

Formanden:

Så er det ministeren.

Kl. 13:08

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jeg ved ikke, hvor hr. Jonas Dahl har det der tal, 1.000, fra. Jeg kan ikke genkende det.

Men lad os nu se, om det, at der sker afskedigelser ét sted, også betyder, at vi får færre hænder. For alt andet lige betyder færre hænder selvfølgelig lavere produktivitet. Men lad os nu se, om der totalt set er færre hænder i sundhedsvæsenet, når vi går ud af 2010, eller om de pågældende sundhedspersoner er ansat andre steder, f.eks. også inden for Region Hovedstaden. Sagen er, at vi ikke ved, hvad det skyldes – om det er på overordnet niveau i Region Hovedstaden, at man har manglende budgetstyring, jeg ved det ikke, eller om det er på Herlev Hospital. Jeg ved det ikke. Det er derfor, vi har bedt om at få en redegørelse. Men lad os nu se, om der kommer færre hænder totalt set i sundhedsvæsenet.

Kl. 13:09

Formanden:

Tak til hr. Jonas Dahl. Hermed sluttede spørgsmålet.

Næste spørger er fru Sophie Hæstorp Andersen fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 13:09

Spm. nr. US 43**Sophie Hæstorp Andersen (S):**

Ministeren siger her, at der kan være mange forskellige årsager til, at besparelserne rammer, og fremhæver Region Hovedstaden. Men faktum er jo, at man allerede i efteråret begyndte at høre de første røster om, at der forskellige steder skulle spares eller være ansættelsesstop. Vi havde Holbæk Sygehus, hvor man ikke længere ville foretage planlagte behandlinger på børn; vi havde Esbjerg Sygehus, der nedlagde op mod 25 stillinger; der var Odense Universitetshospital, der skulle spare 125 mio. kr. Nu er man så nået til Herlev Hospital i det nye år; vi har i går fået at vide, at det nu også rammer Frederiksberg Hospital og Hvidovre Hospital. Uanset at der kan være forskellige forklaringer, er det overordnede billede jo, at besparelser er noget, der rammer hele vejen rundt – på trods af produktivitetstigninger, på trods af at flere folk er blevet behandlet.

Ministeren bedes svare på, hvordan man vil forklare, at man i 2007 har stået og lovet netop et sundhedsvæsen i verdensklasse, lovet bedre kræftbehandling, og der, hvor kravene er blevet honoreret, ved at der er blevet arbejdet mere, altså i høj grad er de steder, hvor vi ser besparelser på nuværende tidspunkt.

Kl. 13:10

Formanden:

Sundhedsministeren.

Kl. 13:10

Kl. 13:14

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jamen vi har en bedre kræftbehandling i Danmark. Vi er faktisk ved at have en rigtig god kræftbehandling i Danmark. Vi er også meget gode til hjerter, vi er meget gode til blodpropper, også hvis vi sammenligner os med andre lande, men når man taler om besparelser, så taler man i virkeligheden om andre prioriteringer inden for en ramme, der totalt set er større, og det har den været år efter år. Så når nogle taler om besparelser, så er det en prioritering, så er det muligvis et område, som regionerne vælger at prioritere anderledes, end de gjorde året før, for faktum er – og det kommer man ikke uden om, uanset om man er konservativ eller man er socialdemokrat – at der i Region Hovedstaden er 532 mio. kr. mere, end der var i 2009, og at der i landet som sådan er cirka 2 mia. kr. mere, end der var i 2009, samt at der i det danske sundhedsvæsen totalt set i 2010 er 21 mia. kr. mere, end der var jo 2002. Det er jo fakta.

Så når man taler om besparelser, så taler man i virkeligheden om, at der omprioriteres inden for nogle konti, og der kan det da godt være, at regionerne vælger et område, hvor der er mindre, men det er altså inden for en ramme, der totalt set er noget større. Så her må jeg bare som minister sige: Vi er en regering, der prioriterer sundhedsvæsenet, vi giver flere og flere midler til sundhedsvæsenet, men det er altså regionerne, der skal foretage de konkrete prioriteringer, og det er regionerne, der skal have overblik over økonomien og have de rigtige styringsværktøjer til det.

Kl. 13:12

Formanden:

Fru Sophie Hæstorp Andersen.

Kl. 13:12

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Ministeren kan jo godt på bedste newsspeakvis kalde det omprioriteringer, men faktum er jo, at det drejer sig om op mod 1.000 ansatte – det er i hvert fald omkring 800 læger og sygeplejersker og andet personale, hvis man bare begynder at tælle de bebudede besparelser i regionerne, sådan som det allerede har været meldt ud. Faktum er jo, at selv om vi har tilført flere penge til sundhedsvæsenet, både under den socialdemokratiske regering i 1990'erne og nu også under den borgerlige regering, så har man jo samtidig tilført dobbelt så mange midler til sundhedsvæsenet i Sverige og i England, hvilket betyder, at Danmark jo igennem mange år er sakket bagud, og at vi stadig væk ikke er højt nok oppe til at sikre os et sundhedsvæsen i verdensklasse, som regeringen også lovede i 2007.

Faktum er, at ventelisterne stadig er lige lange til en lang række operationer, faktum er, at kræftpatienter stadig væk føler sig svigtet, faktum er, at vi har flere ældre, og at vi får flere mulige behandlinger, og at vi fra Folketingets side har lovet akut kræftbehandling og behandlingsgarantier, ja, regeringen har lovet behandlingsgaranti helt ned til 1 måned. Derfor bliver jeg ligesom min kollega nødt til at spørge: Vil ministeren, nu hvor der bliver fyret så mange mennesker, ikke bare i Region Hovedstaden, men i resten af landet, garantere, at det her ikke betyder forringelser, hverken på kvaliteten eller på de behandlinger, som borgerne kan forvente at få udført, og garantere, hvor de kan forvente at få dem udført – medmindre det er det, der er den underliggende dagsorden, nemlig at folk i endnu højere grad end tidligere skal ud på privathospitalerne og behandles der?

Kl. 13:13

Formanden:

Sundhedsministeren.

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Fru Sophie Hæstorp Andersen sagde mange gange »faktum er«, og jeg er enig i, at faktum er, at vi bliver flere ældre, men jeg er ikke enig i, at faktum er, at der ikke er tilført mange ekstra milliarder til det her sundhedsvæsen, og jeg er ikke enig i, at faktum er, at vi ikke har en i virkeligheden meget, meget god kræftbehandling. Jeg vil kunne komme med mange tal – dem har jeg ikke med lige her – der viser, at den danske kræftbehandling er på vej mod topklasse; der er mange resultater, vi kan være stolte af, og der er sket en stor udvikling bare siden 2007.

Jeg er heller ikke enig i, at faktum er, at ventetiderne ikke er faldet drastisk, for det er de rent faktisk. Fra vi indførte det udvidede frie sygehusvalg 1. januar 2002, dengang det var 2 måneder, er de faldet med ca. 30 dage. Så har de stået stille siden den tid, men vi har siden den socialdemokratiske regering reduceret ventetiderne på ikkelivstruende sygdomme ganske kraftigt som følge af det udvidede frie sygehusvalg.

Så det, fru Sophie Hæstorp Andersen kalder faktum, er ikke faktum. Vi har reduceret ventetiderne, og vi har et bedre sundhedsvæsen, end vi havde i 2002.

Kl. 13:15

Formanden:

Så er det fru Sophie Hæstorp Andersen.

Kl. 13:15

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Ministeren svarer stadig væk ikke på mit spørgsmål. Punkt 1: Er det korrekt, at hver gang Danmark har tilført en ekstra million til vores sundhedsvæsen de sidste 10 år, har Sverige og Storbritannien tilført det dobbelte? Punkt 2: Er det korrekt, at ministeren, selv om der nu bliver fyret en masse mennesker, kan garantere, at man ikke vil opleve kvalitetsforringelser for patienterne ude rundt omkring? Og vil ministeren garantere, at der stadig væk kan behandles flere mennesker i vores sundhedsvæsen, også i vores offentlige sundhedsvæsen, og ikke bare ved, at patienterne i stadig stigende grad overføres til det private sundhedsvæsen?

Kl. 13:15

Formanden:

Sundhedsministeren.

Kl. 13:15

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Det private sundhedsvæsen fylder jo ca. 2 pct. af det samlede danske sundhedsvæsen, og det har været med til at reducere ventetiden for en masse patienter, så det synes jeg vi skal være glade for. Som jeg også svarede hr. Jonas Dahl, må vi jo se, når året er omme, hvor mange færre sundhedspersoner der egentlig er, for det vil jeg gerne stille mig tvivlende over for. Og så forstår jeg egentlig ikke, hvorfor man i en debat om budgetoverskridelser i en dansk region begynder at diskutere, hvad der er sket i Sverige. Faktum er jo, at vi har sørget for, at der er kommet utrolig mange midler til det danske sundhedsvæsen, og om Sverige har haft en underudvikling for år tilbage, som de nu er ved at indhente, ligesom vi har sørget for at indhente det tidligere, ved jeg ikke. Men vi har i hvert fald bragt os op på at have en større vækst i det danske sundhedsvæsen, end der i øvrigt er vækst i økonomien. Så vi prioriterer sundhedsvæsenet meget højt, vi sørger for, at økonomien vokser hurtigere i sundhedsvæsenet, end økonomien i øvrigt gør.

Kl. 13:16

Kl. 13:20

Formanden:

Tak til fru Sophie Hæstorp Andersen.

Så er næste spørger fru Liselott Blixt fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:16

Spm. nr. US 44**Liselott Blixt (DF):**

I radioavisen i dag kunne vi høre endnu en sag om ambulancer i hovedstaden. Den her gang handlede det om dialysepatienter, som kunne vente op til 7 timer på at få en ambulancekørsel hjem efter en dialysebehandling. De ligger på sygehuset uden at kunne få deres kost og venter på at komme hjem. Mange af de her dialysepatienter er diabetespatienter, hvor vi ved, at det er utrolig vigtigt, at de får deres måltider på faste tidspunkter. Mange andre dialysepatienter har andre sygdomme, som også gør det vanskeligt for dem at sidde på en afdeling og vente op til 7 timer, som det her var tilfældet.

Man havde også været ude for, at man to eller tre gange havde måttet omdirigere en ambulance til en akut kørsel, netop fordi de havde ventet så længe, at de var blevet dårlige undervejs og måtte akut indlægges i stedet for at blive kørt hjem.

Vi får den ene sag efter den anden om ambulancekørslen, specielt i hovedstaden, men jeg ved, at der også er andre problemer i andre dele af landet. Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre ministeren: Hvad mener ministeren vi kan gøre ved det her problem? Hvordan kan vi gøre folk trygge ved, at vi har et ambulanceberedskab, der virker, både når det gælder akut, og også når vi har de almindelige kørsler, når man skal hjem fra en behandling?

Kl. 13:18

Formanden:

Sundhedsministeren.

Kl. 13:18

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jeg må straks tilstå, at jeg ikke har hørt radio i morges om det her emne, men det skal ikke afholde mig fra at gå ind i diskussionen. Jeg har bedt om at få en redegørelse fra Region Hovedstaden, på baggrund af den avisdebat der har været i dagbladet B.T., og der har også været noget i Politiken. Jeg kender altså foreløbig kun sagerne fra pressen.

Til det, jeg ser, og det, som fru Liselott Blixt nævner med 7 timers ventetid, vil jeg gerne sige, at det synes jeg lyder uacceptabelt – ganske enkelt uacceptabelt. Jeg har lyst til lige at tilføje, at når vi taler om responstiderne generelt i Region Hovedstaden, er de jo flotte i forhold til det, man må leve med i store dele af Region Sjælland og i store dele af Vestjylland. Responstider i gennemsnit på 5-6 minutter i Region Hovedstaden er jo flot i forhold til der, hvor der er store geografiske afstande.

Det ændrer ikke ved, at vi savner en redegørelse for, hvad sondringen er imellem det, som Region Hovedstaden kalder kørsel 1 og kørsel 2, hvor kørsel 2 er de ikkeakutte. Fru Liselott Blixt nævnte for mig her et eksempel på noget, der burde være kørsel 2, pludselig er blevet kørsel 1 på grund af den eksorbitant lange ventetid. Det er utilfredsstillende. Det tror jeg også godt at de ved i Region Hovedstaden, som har ansvaret for det her, og derfor må jeg bede Region Hovedstaden om at gå i offensiven og forklare, hvad de mener der er kørsel 1, og hvad det er for nogle krav, de har til kørsel 2, og hvilke krav om responstider de har stillet over for deres operatører på kørsel 2. Så må de forklare over for os, hvad der er op og ned i sagen, så vi ikke kun skal orienteres via pressen. Det har jeg bedt om.

Formanden:

Fru Liselott Blixt.

Kl. 13:20

Liselott Blixt (DF):

Når vi ved lidt om ambulancekørsel, ved vi også, at vi har kørsel 1 og kørsel 2, de liggende transporter, og at der findes meget indimellem. Vi ved også godt, at det, der bliver fokuseret meget på, er akutkørslen, kørsel 1, og mange af de andre kørsler bliver omdirigeret til en kørsel 1, når der er et akut opstået problem.

Det ser jo ud, som om problemet er, at der mangler nogle ambulancer i hovedstaden, hvilket man også kan tænke sig til, når man skærer ned fra næsten 100 ambulancer til det halve, nemlig at så må der mangle nogle et sted. Det kan godt være, at responstiderne på akutkørslen så er blevet bedre, end den var tidligere, men så har vi alle de andre, der må vente i op til 7 timer. Det her er jo ikke det eneste tilfælde, vi har hørt om. Forleden dag var der en dement mand med hoftebrud, der måtte vente i op til 7 timer.

En ting er, at vi går ud og siger til regionen, at nu må den gøre det, men hvad vil ministeren gøre, hvis ikke regionen tager fat og retter op på de her problemer, så det bliver tilfredsstillende?

Kl. 13:21

Formanden:

Sundhedsministeren.

Kl. 13:21

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Igen må jeg sige, at jeg kender sagen fra pressen, og vi skal have mere fast grund under fødderne. Jeg har også personligt undret mig over at høre, at man har reduceret antallet af ambulancer fra 90 til 47. Det har jeg personligt undret mig over. Når jeg så færdes i nogle andre miljøer, der kender lidt mere til Region Hovedstaden, siger de: Jamen det er ikke rigtigt; der er rent faktisk ikke reduceret, det er bare en måde, man opgør en ambulance på. Er en ambulance noget akut, eller er det også et køretøj, der kører med ikkedødssyge mennesker? Der er nogle definitoriske problemer.

Det, jeg vil gøre, er, at jeg vil have at vide, hvad det er, der er sket, og hvad det er for nogle krav, man har stillet til sin operatør. Men fru Liselott Blixt har jo været med til at afsætte 0,5 mia. kr. til hele det akutte og præhospitale område, og fru Liselott Blixt skal snart have et møde med mig om, hvordan vi skal udmønte den halve milliard. Derfor ved fru Liselott Blixt også, at vi fremadrettet fra lovgivningsmagts side, altså fra regeringens side, vil fastsætte nogle krav, og det er jo altså nogle, vi skal aftale sammen. Men indtil da må vi fastholde, at Region Hovedstaden skal drive deres akutområde, og det skal de gøre på en tilfredsstillende måde, og derfor skal de svare på de spørgsmål, som pressen har rejst.

Kl. 13:22

Formanden:

Fru Liselott Blixt.

Kl. 13:22

Liselott Blixt (DF):

Det er jo korrekt, at vi har en aftale, hvor vi også skal se på den fremtidige løsning på problemet med akutberedskabet. Men vi har et problem, der er opstået akut, og vi har set det de sidste par måneder, og det skal jo også løses. Så mit spørgsmål til ministeren vil være: Hvis regionerne nu ikke kan løse den her opgave og der bliver ved med at være problemer, var det så ikke en grund til, at vi statsliggjorde hele ambulanceberedskabet?

Kl. 13:22

Kl. 13:25

Formanden:

Sundhedsministeren.

Kl. 13:22

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Altså, jeg tror ikke, at vi fra statens side ville være bedre til at drive hele ambulancetjenesten over hele landet – og jeg påkalder mig heller ikke så megen tro på egne evner, at jeg tror, vi i Sundhedsministeriet ville være bedre til det. Vi har en opgavefordeling, der siger, at sygehusene drives af regionerne, herunder også alt det beredskab, der skal til for at komme ind på et sygehus. Så det *skal* de drive.

Jeg er lidt i tvivl om, hvad der er op og ned i alle de historier, vi har hørt, og derfor skal Region Hovedstaden svare for sig, og de skal komme med en redegørelse for, om de mener, at pressen har gengivet historierne korrekt eller ikke har gengivet dem korrekt. Men jeg skal være den første til at sige, at det, vi hører, og det eksempel, som fru Liselott Blixt har hørt, om, at en dialysepatient skal vente 7 timer, er uartigt; det går bare ikke, det vil vi ikke finde os i.

Kl. 13:23

Formanden:

Tak til fru Liselott Blixt.

Den næste spørger til sundhedsministeren er hr. Flemming Møller Mortensen fra Socialdemokratiet.

Kl. 13:23

Spm. nr. US 45**Flemming Møller Mortensen (S):**

Jeg vil gerne stille ministeren for sundhed og forebyggelse et par spørgsmål vedrørende dagens prikkerunde eller ugens prikkerunde blandt det sundhedsfaglige personale i det offentlige sundhedsvæsen.

Sundhedsministeren har her i dag sagt, at det er kompliceret. Ja, det er det, og derfor har jeg faktisk også stor forståelse for, at sundhedsministeren har bedt om en redegørelse for området. Men jeg vil spørge sundhedsministeren, om debatten ikke vækker nogle tanker eller nogle holdninger hos ham i retning af, at det her måske ikke er de imageproblemer, man har behov for i et sundhedsvæsen, som sundhedsministeren mange gange har sagt skal være et offentligt sundhedsvæsen i verdensklasse og et sundhedsvæsen, som til fulde kan det, der måtte være borgernes fordring. Men det er også et sundhedsvæsen, hvor vi alle er vidende om – det har vi også hyppigt debatteret her i Folketingssalen – flaskehalsen, mangelen på sundhedsfaglige hænder derude, og det faktum, at det sundhedsfaglige personale er ekstremt pressede i deres hverdag, fordi man gerne vil opretholde en kapacitet og en produktivitet, som er stor, fordi patienterne står i kø for at komme ind.

I dag ser vi så, at de bliver fyret. Og det er rigtigt, at tallet 1.000 er blevet bragt i middagsradioavisen i dag; FOA har været rundt og lavet lidt research, som siger, at 1.000 fyrede medarbejdere nok er det, man står over for.

Hvordan reagerer sundhedsministeren på det? Vil sundhedsministeren give udtryk for en vis forståelse, eller vil han give udtryk for mangel på forståelse for, at det her kan have en demotiverende effekt på det personale, som i 2009 har ydet en ekstraordinær stor indsats derude for at få puklen af patienter væk i sundhedsvæsenet?

Kl. 13:25

Formanden:

Sundhedsministeren.

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Det kan jeg desværre svare meget kort på. For det er jo umådelig trist på en hvilken som helst virksomhed, også den, som jeg nu står med det helt overordnede ansvar for, når mennesker skal afskediges, og der er heller ingen tvivl om, at det, når der skal gennemføres afskedigelsesrunder og mennesker bliver usikre og spørger, om de har deres arbejde i morgen, så er stærkt demotiverende – stærkt demotiverende. Det er jo et faktum; sådan er det. Det ændrer imidlertid ikke ved, at vi er nødt til at følge spillereglerne for, hvordan Danmark er indrettet. Og opgavefordelingen er sådan, som jeg har gentaget mange gange, og som jeg også godt tror hr. Flemming Møller Mortensen ved at den er, nemlig at regeringen kommer med pengene, de overordnede rammer, og hvis der er nye opgaver, kommer vi med flere penge. Vi er år efter år kommet med flere penge til regionerne, og regionerne prioriterer.

Jeg har jo bedt regionerne, selv om det er deres ansvar, om at komme med en redegørelse, så vi kan blive klædt på til, hvad det er, der foregår. Den redegørelse bad jeg om i går, men har ikke fået den endnu. Men selvfølgelig er det umådelig trist, og selvfølgelig er det demotiverende. Men det er regionerne, der er sat i verden for at drive sygehuse, og det er dem, der må tage ansvar for deres prioriteringer. Vi kommer med flere og flere penge; det er faktum.

Kl. 13:27

Formanden:

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 13:27

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg synes, det meget naturligt leder hen til et spørgsmål, hvori jeg gerne vil efterspørge sundhedsministerens holdning til, at sundhedsøkonomerne har været ude at sige, at afskedigelserne her givetvis vil føre til en serviceforringelse i det offentlige sundhedsvæsen. Sundhedsministeren har her til en af de tidligere spillere i dag sagt, at færre hænder vil give lavere produktivitet, så det har vi i hvert fald fået slået fast. Sundhedsøkonomerne siger også, at det, vi i dag er inde i i det offentlige sundhedsvæsen, er en strukturtid, hvor der bliver ændret rigtig meget på strukturen, og dermed store forandringer: Vi samler rigtig mange specialer, og derfor kan det være noget vanskeliggere at styre driften derude. Her skal mit spørgsmål til sundhedsministeren gå på: Har sundhedsministeren medtænkt det her i budgetlægningen og forhandlingerne med regionerne, og har sundhedsministeren en forståelse for, at et sådant argument bliver fremført fra sundhedsøkonomisk side?

Kl. 13:28

Formanden:

Sundhedsministeren.

Kl. 13:28

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Jamen jeg har stor forståelse for, at det er meget, meget svært at styre økonomien i så stor og kompliceret en institution, som vores samlede sundhedsvæsen er. Jeg er helt på det rene med, at det er svært. Det ændrer imidlertid ikke ved det faktum, at det er regionernes opgave at gøre det, og det, jeg sagde, var, at færre hænder ud fra en alt andet lige-betragtning selvfølgelig også vil medføre lavere produktivitet. Og så antydede jeg, at jeg ikke var sikker på, at vi ved udgangen af 2010, altså pr. 31. december 2010, havde færre hænder, end vi havde ved udgangen af 2009, men det vil tiden jo vise, og det er jeg sikker på at hr. Flemming Møller Mortensen også vil undersøge. Men ja: Jeg er med på, at det er meget svært at styre vores sundhedsvæsen, og at det er en kompliceret opgave, men det ændrer imidler-

tid ikke ved, at det er sygehusejerne, der har driften og dermed også ansvaret for det.

Kl. 13:29

Formanden:

Så er det hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 13:29

Flemming Møller Mortensen (S):

Nu siger ministeren for sundhed og forebyggelse, at vi, når vi når ud af 2010, vil se, om der er flere eller færre hænder. Men det, der er vores fordring her fra Christiansborg, er jo, at produktiviteten er og bliver den samme og helst, at den bliver forbedret. Og derfor vil jeg gerne spørge sundhedsministeren: Hvilke effektiviseringskrav eller forventninger har ministeren til det offentlige sundhedsvæsen, som udgangspunktet er allerede nu, altså vel at mærke for produktiviteten i 2010? Det er jo sådan, at hvis produktiviteten falder i det offentlige sundhedsvæsen og patienterne står og banker på døren, giver det udvidede frie sygehusvalg patienterne nogle rettigheder, men jeg vil også gerne have sundhedsministeren til at svare mig på, at hvis produktiviteten falder i det offentlige og det udvidede frie sygehusvalg giver patienterne retten til at komme på et privathospital og blive behandlet der, hvordan er det så vi kan forvente, at slutfacit i budgettet 2010 bliver? Vil man, fordi der er lavere produktion i det offentlige, se et mindre træk på økonomien, eller vil man se et større træk på økonomien, jævnfør at patienterne bliver behandlet på privathospitalet til en højere takst, end det ville koste at behandle dem i det offentlige sundhedsvæsen?

Kl. 13:30

Formanden:

Sundhedsministeren.

Kl. 13:30

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Nu har vi jo fået meget lave takster i det private. Altså, jeg har sådan set en forventning til, at der er mange steder, man kan effektivisere i det offentlige sygehusvæsen. Man kan effektivisere ved nye it-løsninger, ved accelererede patientforløb, ved brug af telemedicinske løsninger osv. osv., og det er noget, der hele tiden skal udrulles. Men derudover er forslagene til effektiviseringer jo også noget, som skal komme fra regionerne som sygehusejere, altså som dem, der driver dem, og det er jo en debat, vi vil tage, når vi skal drøfte økonomien med regionerne for 2011. Og det er jo en diskussion, der allerede er godt i gang på embedsmandsniveau, og som man fra politisk side vil gå ind i omkring juni måned.

Kl. 13:31

Formanden:

Tak til hr. Flemming Møller Mortensen. Og hermed sluttede spørgsmålene til sundhedsministeren. Tak til ministeren.

Vi går videre med spørgsmål til integrationsministeren, og den første, der får ordet her, er hr. Henrik Dam Kristensen, værsgo.

Kl. 13:31

Spm. nr. US 46

Henrik Dam Kristensen (S):

Jeg vil gerne diskutere radikaliseringen og måske mere specifikt regeringens plan vedrørende radikaliseringen. Det er jo sådan, i hvert fald som jeg har forstået det på dagspressen, men det kan ministeren jo af- eller bekræfte, at ud af 53 initiativer, som regeringen selv har sagt den påtænker, er der på nuværende tidspunkt kun kommet gang i noget, der ligner 16 initiativer. Der må man jo selvfølgelig set i lyset af flere forskellige begivenheder, der har været i og uden for Danmark i de seneste uger og måneder, spørge, om det er godt nok –

også hvis man tager den omfattende rapport om et aktivistisk muslimsk miljø i Århus, som er blevet lavet af universitetet, med ind i betragtningerne. En af konklusionerne er desværre, at der i de specifikke miljøer er støtte til terrororganisationer, og der er forståelse for dem. Men det er også værd at understrege, at rapporten siger, at det ikke betyder, at de ønsker at udøve vold i Danmark, men der er altså en forståelse, som jeg synes er bekymrende.

Derfor vil jeg gerne spørge ministeren, om man finder det tilfredsstillende, at tilsyneladende kun 16 initiativer ud af 53 planlagte er blevet gennemført efter godt et år.

Kl. 13:32

Formanden:

Integrationsministeren.

Kl. 13:32

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jeg kan berolige hr. Dam Kristensen med, at det heller ikke ser sådan ud med hensyn til den handlingsplan.

Vi er fuldstændig enige om den bekymring, at vi desværre har ekstremistiske borgere her i samfundet, som er mere optaget af islamismen end af det danske demokrati. Det ser regeringen med meget stor bekymring på, og derfor har regeringen jo også i årevis og i et helt andet omfang end tidligere regeringer gjort utrolig meget ud af en forebyggende indsats – nu taler jeg som integrationsminister, justitsministeren tager sig jo så at det strafferetlige, og PET tager sig af overvågningen. Det, som vi tager os af i Integrationsministeriet, er selvfølgelig det forebyggende.

Helt uanset handlingsplanen, som jo slet ikke er hele arbejdet, er det sådan, at både mit ministerium og f.eks. Undervisningsministeriet i flere år har gjort utrolig meget ud af at forsøge at præge holdningerne, forsøge med medborgerskabsinitiativer, som har kørt helt uafhængigt af handlingsplanen, og vi kommer nu med forslag om en indvandringsprøve – alt for at forsøge at ændre holdningerne.

Med hensyn til selve planen vedrørende radikalisering kan jeg såmænd sende hr. Dam Kristensen en oversigt, for vi er i gang og har været det længe med langt de fleste punkter. Noget af det er som sagt noget, der også har været i gang, inden handlingsplanen kom, så jeg kan fuldstændig berolige hr. Dam Kristensen – ikke med, at jeg kan udrydde terror, desværre, det ville jeg gerne kunne, men med at der i denne regering, først og fremmest i mit ministerium, men jo i meget høj grad også i Undervisningsministeriet og også i andre ministerier, Socialministeriet, Kulturministeriet og andre steder, er et bredt felt af de forebyggende initiativer.

Derudover har politiet jo også i de senere år foretaget en forebyggende indsats på den måde, at man jo lader politifolk tage rundt til skolerne. Man uddanner politifolk i at få øje på dem, der begynder at vise ekstremistiske tilbøjeligheder, og så er det klart – det ved vi – at Politiets Efterretningstjeneste også i samarbejde med fremmede efterretningstjenester foretager en overvågning. Og viser det sig så, at der alligevel sker noget eller foretages forsøg på strafbare handlinger, kører det over i det strafferetlige system. Der har aldrig været så mange antiradikaliseringsskemaer som i denne regerings tid, men der er ting, vi skal videre med, hvor vi nu har fået bevilget penge, og det går fuldstændig efter den plan, vi har lagt.

Kl. 13:35

Formanden:

Hr. Henrik Dam Kristensen.

Kl. 13:35

Henrik Dam Kristensen (S):

Jeg synes selvfølgelig, det er glædeligt, at flere danske medier totalt har misforstået det og bragt fejlagtige oplysninger til borgerne her inden for de seneste dage, så jeg glæder mig da til at se, at det er be-

tydelig mere end 16 ud af 53 påtænkte initiativer, som rent faktisk er blevet til noget. Det kan man jo sådan set kun synes er fornuftigt og glædeligt.

Kl. 13:38

Det, der så måske bekymrer mig lidt – og jeg har godt kunnet følge, at der relativt hurtigt er blevet taget fat på de dele, man sådan kunne kalde de lidt mere hårde og kontante dele af regeringens egen handlingsplan – er, at det tilsyneladende halter lidt med de dele, der sådan handler om det mere langsigtede, det forebyggende, hvad enten vi taler om rollemodeller i det danske samfund eller andre, som jeg også tror har en stor betydning her. Kan ministeren bekræfte, at det er den hårde del, man har taget fat på her og nu, men at det, som sådan ligesom har det forebyggende element i sig, er det, der lader vente på sig?

Kl. 13:36

Formanden:

Integrationsministeren.

Kl. 13:36

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Nej, det kan jeg slet ikke bekræfte. Dels har man jo i Integrationsministeriet, længe før jeg blev minister, været i gang med det forebyggende, dels er vi det stadig væk. Når hr. Henrik Dam Kristensen nævner mentorer og rollemodeller, må jeg sige, at det jo er noget, vi har været i gang med, længe inden den handlingsplan blev lavet. Det er jo noget, der har indgået i arbejdet i lang tid og er et udmærket redskab, men som vi jo desværre her for nylig har set, har den pågældende somalier, der har været så omtalt, jo faktisk også været aktiv i integrationsarbejdet.

Men vi ved, at der så pludselig kan ske en ændring, og derfor drejer det sig om at spotte dem, men det er selvfølgelig først og fremmest det forebyggende arbejde, der er vigtigt. Derfor har jeg den opfattelse, og det bliver jeg ved med at sige, selv om det ikke er en kioskbasker, at det seje træk i integrationsarbejdet er den bedste forebyggelse, og det agter jeg at fortsætte med. Når vi så ikke kan få fat i dem alle sammen, er der andre ministerier, der tager over. Men med det seje integrationsarbejde – hvor jeg jo i den grad står i spidsen også for inddragelsen af det frivillige arbejde, så så mange danskere, så mange indvandrere som muligt tager del i at hjælpe andre til medborgerskab – må jeg sige, at jeg helt kan afkræfte, at det skulle være den hårde del.

Kl. 13:37

Formanden:

Så er det hr. Henrik Dam Kristensen.

Kl. 13:37

Henrik Dam Kristensen (S):

Jeg synes altid, det er så glædeligt med ministerens engagement på det her område, men jeg tror, at det somme tider dækker over realiteterne, for jeg måtte jo notere mig, at statsministeren i sin nytårstale udtrykte bekymring for udviklingen af parallelsamfund. Og til trods for at ministeren ligesom prøver på at sige, at man har fat i det, at det er et langt, sejt træk, men at man er godt på vej, så er der jo så mange steder, hvor det desværre ikke går, som det skal. Altså, på hele området med bekæmpelse af ghettoer sker der stort set ingenting. Vi har bandekrige, der florerer, og hvor også folk af anden etnisk baggrund er involveret. Vi har et uddannelsessystem, som ikke er i stand til at samle op på det, og hvor vi desværre må konstatere at alt for mange, også med anden etnisk baggrund, forlader folkeskolen uden at kunne begå sig i det videre ungdomsuddannelsessystem.

Så det, der er beklageligt, er, at ministerens engagement og udsagn om, at man indtil nu har gjort, hvad man nu kunne, desværre dækker over, at der er så mange og alvorlige problemer, at statsministeren jo også var nødt til at påpege det i sin nytårstale.

Formanden:

Så er det integrationsministeren.

Kl. 13:38

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jeg har overhovedet ikke sagt, at vi har gjort, hvad vi kan. Jeg har aldrig sagt, at vi skal sætte os hen, tværtimod. Jeg har sagt, at det her er en vedvarende proces, der hele tiden skal være massiv, og det er den. Hr. Dam Kristensen begynder så at skyde mig motiver i skoene, men det er jo det, man gør, når man vil være lidt nederdrægtig over for en politisk modstander og ikke har de politiske argumenter.

At statsministeren er bekymret for terroren, og at jeg er det, siger sig selv, men jeg forstår ikke helt hr. Dam Kristensen. Skulle vi så sætte os hen? Alle borgere i dette land er bekymrede for terroren, men jeg kan hilse og sige, at så at sige alle ministerier deltager i det her, udenrigsministeren på det udenrigspolitiske niveau, bistandsministeren med penge til genopbygning – en lang række ministerier er med i alt det her på områderne medborgerskab og integration. Det er helt urimeligt, og jeg synes, at hr. Dam Kristensen og Socialdemokraterne skulle tage og spille med i den her sag i stedet for at foretage benspænd, for jeg kan ikke høre, at det er andet.

Kl. 13:39

Formanden:

Tak til hr. Henrik Dam Kristensen.

Så er det fru Margrethe Vestager fra Det Radikale Venstre, som stiller spørgsmål til integrationsministeren.

Kl. 13:40

Spm. nr. US 47

Margrethe Vestager (RV):

Det er netop blevet offentliggjort, at 20 ud af 21 irakiske børn har fået særdeles alvorlige psykiske lidelser, mens de har været i Danmark.

Det fremgår meget klart af undersøgelsen, at det er længden af opholdet, der giver problemerne. Børn, der har boet i et asylcenter i mere end et år, har over fem en halv gang så stor risiko for at få alvorlige psykiske problemer som børn, der bor der under et år. Hvis man alene ser på børn mellem 11 og 16 år, kan man se, at risikoen er 30 gange så stor som hos børn, der bor under et år i asylcenteret.

Ministeren har jo tidligere gennemført en ordning for en lille gruppe af familier, der kom til at bo uden for asylcenteret. Den ordning er blevet evalueret, og konklusionen er meget, meget klar: Alle forældre angiver, at udflytningen har en positiv betydning for børnene og deres mulighed for at udvikle sig, familien bliver styrket ved udflytningen, og i det hele taget kommer børnene til at trives meget bedre.

Jeg vil spørge, om ministeren ikke finder det relevant at udvide den ordning, sådan at færre af de børn, der er på dansk område i de her år, kommer til at lide af de meget alvorlige psykiske problemer, som vi ser hos de 20 børn, der har været undersøgt?

Kl. 13:41

Formanden:

Integrationsministeren.

Kl. 13:41

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Nu har jeg godt set, at der er en artikel i Ugeskrift for Læger, men det har ikke været muligt at få fat i undersøgelsen – jeg ved ikke hvorfor. Men det, jeg kan se af det resumé, de pågældende har sendt ud, er, at børnene er udvalgt efter, hvad der passede Bedstemødre for

Asyl. Det siger jo en hel del om den såkaldte undersøgelses lødighed.

Men det, jeg gerne vil sige, er, at denne regering i flere etaper har forbedret forholdene for afviste asylsøgere – og jeg understreger, at det er for afviste asylsøgere, der slet ikke har lov til at være i landet. De har fået forbedret vilkårene adskillige gange.

Derudover synes jeg, at man indirekte kommer til at rette et angreb mod Dansk Røde Kors, som jeg må imødegå her. Det, der jo er tale om, er, at både regeringen og ikke mindst Dansk Røde Kors i det daglige arbejde har fuldstændig forståelse for og en offensiv tilgang til, at børn selvfølgelig er en meget sårbar gruppe. Derfor er man om de børn hele tiden. Man lægger mærke til dem, man sender dem til sundhedsplejerske, læge og sygeplejerske; hvis det vurderes, at de skal til psykiater, kommer de til en psykiater, eller det kan være, at de har bedre af at komme til en psykolog eller har brug for en socialpædagog i skolen osv. Der er simpelt hen aldrig blevet gjort så meget for de asylbørn, hvis forældre holder dem her i landet, til trods for at familien ikke har lov at være her.

Så om hele den fremstilling af, hvordan Røde Kors skulle behandle de børn, at der skulle være 20 psykiatriske tilfælde, som aldrig får behandling, kan jeg sige, at det er en lodret løgn. Reglerne er klare, børnene bliver behandlet som andre i samfundet, men derudover har de meget forstående og meget vidende mennesker om sig i Dansk Røde Kors, og jeg beklager stærkt, at man bliver ved med indirekte at rejse tvivl om både Røde Kors' inhabilitet og sociale hjerte i den her sag. Det er fuldstændig urimeligt, og jeg synes, det skal siges her.

Kl. 13:43

Formanden:

Fru Margrethe Vestager.

Kl. 13:43

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, det gør vores diskussion en lille smule besværlig, at ministeren gemmer sig bag Dansk Røde Kors og gør det her til en diskussion om Røde Kors' ansvar og handlinger. For Røde Kors er ikke ansvarlig for asylpolitikken og heller ikke for de meget, meget lange ophold, som børn og deres forældre har i de danske asylcentre. Det er ministerens ansvar. Det er ministeren, både personligt og som medansvarlig for hele regeringens virke, der har ansvaret for de forhold, der er der, og for de meget lange opholdstider.

Derfor synes jeg, det er meget tankevækkende, at ministeren på den måde bare afviser det som løgn. Hvis ministeren mener, at det er en løgn, betyder det så ikke, at ministeren har forpligtelse til at se efter, om det kan være rigtigt, at så mange børn, som opholder sig i Danmark, har alvorlige, ubehandlede psykiske lidelser, som er fremkaldt af, at de har siddet i asylcentre i mange år?

Kl. 13:44

Formanden:

Så er det integrationsministeren.

Kl. 13:44

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Nå, nu slap det ud af sækken: Det er asylpolitikken, man vil diskutere. Det er klart, at den har Røde Kors ikke noget at gøre med. Men asylpolitikken er vi totalt uenige om. Og jeg er nødt til at sige, at jeg synes, at det der med, at man også som opposition holder asylbørnene foran sig som skjold som begrundelse for en ændret asylpolitik, er ubehageligt, og asylpolitikken bliver ikke ændret.

Hvis man virkelig ville gøre de børn en tjeneste, burde man, i stedet for at blive ved med at støtte dem moralsk i at lægge myndighederne hindringer i vejen for at træffe en afgørelse, besøge de mennesker og sige: Ved I hvad, I har fået afslag. Der er et stort flertal i Fol-

ketinget, for sådan er politikken. Nu skulle I henvende jer til politiet og så rejse hjem i ro og orden, for ellers kommer politiet og henter jer. Det var det, man kunne gøre.

Det er det, jeg har appelleret til igen og igen, for jeg er nødt til at sige: Vi udvider ikke kriteriet for at få asyl, fordi De Radikale og Enhedslisten er enige om det. Det gør vi ikke. Den flygtningepolitik, vi har, ligger fast. De asylfamilier skal tilbage, men vi har gjort alt for at gøre forholdene så gode som muligt, mens de er her, men det er sandelig ikke det samme, som at de skal have opholdstilladelse.

Kl. 13:45

Formanden:

Fru Margrethe Vestager.

Kl. 13:45

Margrethe Vestager (RV):

Jeg vil gerne have ministeren tilbage til diskussionen om de børn, der får alvorlige psykiske lidelser. Jeg ved godt, at ministeren gerne vil have en standarddiskussion om asylpolitikken, det fremgår meget tydeligt, men det er ikke det, den her diskussion handler om. Den her diskussion handler om det medansvar, vi har, for at børn udvikler alvorlige psykiske lidelser, mens de er i Danmark. Derfor vil jeg igen spørge ministeren, om ministeren vil udvide den ordning, der er, hvor familier kan bo uden for centrene, når det positivt er dokumenteret, at den ordning dog i det mindste gør, at børnene får det markant bedre, end de ellers har, og dermed formodentlig også på et tidspunkt jo vil være i stand til at tage tilbage til deres land, hvis de på et tidspunkt vurderer, at det er sikkert. Derfor er diskussionen i virkeligheden meget, meget snæver i det her forhold. Det er ene og alene: Vil ministeren udvide ordningen, så de her børn kan få det bedre?

Kl. 13:46

Formanden:

Integrationsministeren.

Kl. 13:46

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Nu har jeg forstået, at den såkaldte undersøgelse omhandler irakerbørn, og der har vi som bekendt en hjemsendelsesaftale med Irak, og derfor kan man selvfølgelig ikke udvide ordningen, det siger sig selv. Der er heller ikke nogen irakere, der kan flytte ud i øjeblikket. De kan få lov til at bo der, hvis de først er der, vi tager ikke retten fra dem, men der er ikke flere, der overhovedet flytter ud efter den ordning. Vi har en hjemsendelsesaftale, og de vil blive sendt hjem. Sådan er det.

Men jeg kan altså slet ikke acceptere det der med, at ordningen og omsorgen og tilsynet med dem ikke er tilstrækkeligt. Der er sundhedsplejersker, der er sygeplejersker, der er læger, der kan tilkaldes psykiatere, hvis det er nødvendigt. Man sender sagerne videre til kommunen, og det, jeg har fået oplyst, er, at hvis Røde Kors kommer og beder kommunerne om hjælp foranstaltninger og vi stiller den kaution, der skal til, så afviser kommunerne det aldrig. De ved nemlig godt, at når Røde Kors' medarbejdere kommer, er det seriøst. Derfor får de den behandling, de skal have.

Det kan selvfølgelig være, at fru Margrethe Vestager har været ude at undersøge nogle bestemte børn. Nu er jeg jo afskåret fra det, dels er jeg ikke fagperson, dels aner jeg jo ikke, hvem det er, for man har bare lavet en undersøgelse, hvor man ikke kan sige, hvem det er, for man har bare taget dem i sådan en klump. Men jeg forlader mig på de fagpersoner, som er om de børn til daglig.

Kl. 13:47

Formanden:

Tak til fru Margrethe Vestager.

Så er det fru Meta Fuglsang fra SF som næste spørger til integrationsministeren. Værsgo.

Kl. 13:51

Kl. 13:48

Formanden:

Fru Meta Fuglsang.

Kl. 13:51

Spm. nr. US 48**Meta Fuglsang (SF):**

De spørgsmål, jeg har til ministeren, ligger sådan set lidt i forlængelse af den tidligere spørgers spørgsmål, fordi de har udgangspunkt i de her oplysninger om asylbørn, som har nogle alvorlige psykiatriske diagnoser. Tidligere spørger har jo gennemgået den grundlæggende problemstilling omkring det, og jeg vil så tage udgangspunkt i, at virkeligheden jo er, at de her børn har nogle psykiatriske diagnoser.

Så det, jeg gerne vil, er at spørge ind til, hvad ministerens andel af ansvaret for det her er. Jeg er helt med på, at der er forskellige aktører med forskellige grader af ansvar og forskellige muligheder for at påvirke det her forløb – det kan være Røde Kors, eller det kan være forældrene – men det kan ikke udelukkes, at ministeren har et ansvar for nogle af de rammer, som ministeren bestemmer over.

Så jeg vil gerne have ministeren til at prøve at præcisere, hvad ministerens ansvar i det her er, når nu virkeligheden er, at der er børn, der har alvorlige psykiatriske diagnoser, og når vi nu ved, at nogle af de psykiatriske problemer, de har, dels skyldes de lange opholdstider i centrene, dels de mange flytninger mellem centrene, som skaber usikkerhed, altså forhold, som ministeren kan påvirke. Så jeg vil gerne bede ministeren svare: Hvad er ministerens ansvar og rolle i det her? Hvad vil ministeren gøre, for at de her børn får det bedre?

Kl. 13:49

Formanden:

Integrationsministeren.

Kl. 13:49

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jeg anfægter, at virkeligheden er, som fru Meta Fuglsang siger, for der er ikke en videnskabelig undersøgelse, der gennemgår tingene og kommer med psykiatriske diagnoser, der indsendes til mig. Så indtil videre bestrider jeg det, som fru Meta Fuglsang kalder virkeligheden. Men i øvrigt har jeg ansvar for det hele. Selvfølgelig har jeg det. Det kan der overhovedet ikke være nogen tvivl om. Men jeg kan jo altså ikke begynde at diagnosticere børnene. Det har vi personer til, og vi har sørget for, at der på Røde Kors centre er de personer, der skal være, også de personer, der er i stand til at visitere videre til kommunerne, så børnene får den fornødne behandling. Sådan er det.

Det bliver fremstillet, som om der overhovedet ikke er nogen, der tager sig af de børn. De har jo en kreds af personer om sig hele tiden, men det kan jo også godt være, at der er nogle psykiatere, der mener, at børn skal til psykiater hele tiden. Det er ikke sikkert, at de skal det. Det kan være, at de har meget bedre af at komme til psykolog. Fordi man har ondt i maven eller noget andet, så er det ikke sikkert, at man skal trækkes igennem psykiatriske undersøgelser. Det er jo ikke særlig unormalt, at børn, hvis de er kede af det, har ondt i maven, og så skal de sandelig ikke til en psykiater, så skal der tages hånd om dem på en anden måde. Og det ved jeg at man forsøger på alle måder.

Men selvfølgelig er rammerne da mit ansvar. Jeg mener, at rammerne er tilstrækkelige, og jeg mener, at der er virkelig mange tilbud til de børn. Alle omkring dem og i regeringen er selvfølgelig af den opfattelse, at børn er en særlig sårbar gruppe. Netop derfor er de igennem så mange visitationer undervejs i asylsystemet, og jeg forlader mig altså på de personer, der har begreb om asylbørn, og ikke på halvanden side i Ugeskrift for Læger, hvor man ikke kan læse noget som helst andet, end at det er Bedstemødre for Asyl, der har sagt, at de børn skal man undersøge.

Meta Fuglsang (SF):

Jeg kvitterer for, at ministeren påtager sig ansvaret for rammerne for de her børns ophold. Det er jo ikke en akut situation, der er opstået, at der er nogle børn af afviste asylansøgere, der har psykiatriske problemer. Altså, en tilfældig og meget, meget hurtig søgning på spørgsmålet om de her ting viser jo, at der i august 2008 kom en tilsvarende undersøgelse af nogle asylbørn, som havde psykiatriske problemer på grund af flytninger mellem lejrene og de meget lange opholdstider.

Spørgsmålet er, hvad vi overhovedet har lært af de erfaringer, som vi faktisk allerede har. Så jeg vil gerne bede ministeren om at prøve at gøre rede for, hvad der er sket på baggrund af de erfaringer, vi allerede har på det her område. For noget tyder jo på, set fra en helt almindelig lægmandsvinkel, at der ikke er sket nogen forandringer, nogen kvalitative forbedringer, for de her børn, selv om vi har denne viden. Så hvad er der faktisk sket på baggrund af den viden, vi har?

Kl. 13:52

Formanden:

Ministeren.

Kl. 13:52

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Nu behøver man altså ikke at være ekspert for at forstå, hvordan de her asylbørn har det, og at mange flytninger selvfølgelig er skadeligt – det er det også i livet udenfor. Der er jo ikke nogen, der flytter asylbørn for deres fornøjelses skyld. Det gør man, fordi man ikke er herre over, hvad der kommer af asylansøgere udefra. Man flytter dem kun, når det er strengt nødvendigt.

Så vil jeg sige: Jeg har ikke påtaget mig noget ansvar, jeg har ansvaret. Det har jeg haft fra den første dag, jeg satte mig i stolen, og det har jeg sådan set også haft inden, i hvert fald en del af ansvaret, da jeg i mange år var ordfører på området.

Men man begrænser det altså. Det er, som om man forsøger at give et billede af, at nogle skulle begynde at flytte rundt på børnene, fordi det morer dem. Nej, man forsøger at begrænse det, men jeg vil godt hilse at sige, at det er mere end et puslespil at få det til at gå op, få udnyttet de pladser, der er, få åbnet nye centre osv. Det er ulykeligt, at man skal flytte, men det er desværre nødvendigt.

Kl. 13:53

Formanden:

Fru Meta Fuglsang.

Kl. 13:53

Meta Fuglsang (SF):

Nu kan jeg forstå, at vi ikke kan imødesee nogen større forbedringer eller undersøgelser af muligheder for forbedringer. Det, der så også lidt er spørgsmålet for mig, er jo, om vi kan risikere noget andet. I en artikel i Politiken den 12. januar er ministeren citeret:

»På spørgsmålet om, hvorvidt undersøgelsen giver anledning til at forbedre forholdene for afviste asylansøgere, mens de er i Danmark, siger Birthe Rønn Hornbech:

» ... Jeg gav dem bedre forhold, så snart jeg blev minister, men hvis de benytter det til yderligere pression over for mig, så må jeg jo genoverveje, om det var forkert at give dem bedre forhold.«

Så jeg vil gerne spørge, om der er nogle tiltag på vej på baggrund af det her, eventuelt nogle overvejelser om deres forhold, på bag-

grund af at det åbenbart opleves som pression mod ministeren, at de her tal overhovedet er kommet frem.

Kl. 13:57

Kl. 13:53

Formanden:

Integrationsministeren.

Formanden:

Integrationsministeren.

Kl. 13:57

Kl. 13:53

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Nu er det jo mest dele af oppositionen, der bruger børnene som pression for at få ændret asylpolitikken. Her tænker jeg ikke på fru Meta Fuglsang, men på det, vi hørte lige for lidt siden, og på parløbet mellem Enhedslisten og Radikale. Det kender vi godt.

Det er, som jeg siger. I og med at vi har fået en aftale med Irak, er ordningen om udflytning for den del af asylsøgerne suspenderet, og det, der ligger i mine ord, er, at det ikke nytter noget, at man tror, at ved at bilde asylfamilierne ind, at de bare skal holde ved, så kan de få en opholdstilladelse. Derfor appellerer jeg også til fru Meta Fuglsang: Fortæl nu de familier, som vi andre har forsøgt igen og igen, at de er en udsendelsesposition.

De kommer fra et land, hvor vi har en udsendelsesaftale, og hvor Norge og Sverige har sendt langt flere asylsøgere, end vi har. Og de bliver udsendt. Lad dog være at gøre pinen lang. Lad dem dog komme hjem med alt det pik og pak, som de har fået samlet sammen, men de var her, frem for at politiet skal komme og hente dem uden varsel. Det er det, jeg kan appellere til. For hvis ikke vi har den ordning, at dem, der får afslag, bliver udsendt, så falder hele grundlaget for asylsystemet. Hele tilliden til asylsystemet falder. Man skal rette sig efter de afgørelser, der træffes af danske myndigheder.

Kl. 13:55

Formanden:

Tak til fru Meta Fuglsang som spørger.

Næste spørger er fru Marianne Jelved fra Det Radikale Venstre som den sidste, forventeligt, med spørgsmål til integrationsministeren. Værsgo.

Kl. 13:55

Spm. nr. US 49

Marianne Jelved (RV):

Mange tak. Jeg skal understrege, at jeg ikke vil tale om asyllovgivning eller udlændingelovgivning. Jeg vil ikke tale om, hvorvidt folk, der er afviste, skal sendes tilbage – jeg går ind for, at loven holdes i Danmark. Jeg taler udelukkende om de vilkår, som asylansøgere og afviste asylansøgerfamilier bor under, så længe de er i Danmark.

Der var det jo en glæde i valgkampen i 2007 at opdage, at der var en meget stor politisk bredde og enighed mellem næsten alle partierne – mener jeg det var, næsten alle – om at prøve at forbedre vilkårene for asylansøgere og deres børn, når de boede på centrene, hvad enten de var afviste eller ikke havde fået færdigbehandlet deres sag. Der blev opstillet nogle kriterier om, at når de pågældende familier havde været her i mindst 3 år og kom fra nogle bestemte lande, kunne man lade dem flytte ud i egen bolig uden for centeret. Det har Røde Kors ladet udarbejde en evaluering af, der er kommet en rapport, som hedder »Herre i eget hus«, og det er faktisk en rigtig stor succes for de familier, der har fået mulighed for at bo uden for centrene, både for familien som helhed, for forældrene og for børnene.

Derfor er mit spørgsmål til ministeren: Når nu vi kan se fra Røde Kors' arbejde og deres anbefalinger, at det vil være en fordel for de familier, og børnene ikke mindst, at de efter 12 måneder kan komme til at bo i egen bolig, at børnene får mulighed for at gå i skole lokalt, og at de i øvrigt får lov til at bevæge sig i lokalområdet, i foreningslivet eksempelvis, kunne ministeren så ikke bidrage til en positiv udvikling her?

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Altså, nu taler vi ikke om de afviste irakere, for de kan ikke flytte ud, men en udvidelse af ordningen for andre afviste grupper tør jeg ikke love.

Jeg mener ikke, det er rigtigt at sige, at de ikke kan komme i skole. Jeg mener, at de på alle måder har mulighederne, også dem, der desværre har været her i så lang tid, fordi de ikke vil hjem, at de har fået en ungdomsuddannelse eller i hvert fald er i gang med det. Så er der nogle regler om, at de ikke må modtage penge for praktik og sådan noget, men jeg mener, at der er gjort det, der kan gøres. Nu er det min og regeringens politiske opfattelse, at de ikke kan arbejde – for det er der jo nogle der går ind for, men det gør vi ikke. Hvis man er afvist, er endemålet, at man skal hjem.

Fru Marianne Jelved ved, at vi har forsøgt os med en opkvalificeringsordning, en kontraktordning, hvor man fik nogle muligheder, men det er der meget få, der har taget imod. Fru Marianne Jelved ved også, at for dem, der har fået opholdstilladelse, er der vedtaget en repatrieringsordning her i Folketinget. Nu må vi se, hvor mange der vil bruge den ordning.

Jeg synes, at vi giver mange tilbud, ikke bare til dem, der har fået opholdstilladelse og så alligevel er kede af det og hellere vil hjem, men også til personer, som overhovedet ikke er her lovligt. De har simpelt hen så mange muligheder, og børnene får omsorg og undervisning. Det nytter ikke noget, at man prøver at fremstille det på en anden måde, for sådan er det.

Kl. 13:59

Formanden:

Fru Marianne Jelved.

Kl. 13:59

Marianne Jelved (RV):

[Lydudfald] ... at alle undersøgelser – de kommer jo en gang imellem, en bunke af dem, og der er lige kommet en for nylig – viser, at børn, der opholder sig i længere tid i et asylcenter, får psykiske problemer. Nu har vi så en undersøgelse, der viser, at hvis de bor i egen bolig uden for centeret, alle andre vilkår uændret, får de det bedre, og de er i virkeligheden bedre rustet, når de så skal hjem. Den udsendelse, som ministeren taler om, ændres jo ikke, ved at man bor et andet sted end i centeret.

Jeg kan se af Udlændingeservices juniopgørelse, at der opholder sig 567 børn i asylcentre, hvor de har været i mere end 4 år. Derfor spørger jeg igen ministeren: Kunne ministeren ikke vise den politiske fingerspidsførmelse at give de bedste muligheder for de børn, som er her, og de familier, som de er en del af, med henblik på at de faktisk har det bedre, når de så skal hjem?

Kl. 14:00

Formanden:

Integrationsministeren.

Kl. 14:00

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Nu bliver fru Marianne Jelved ved med at sige: Når de skal hjem. Jamen dem, vi taler om her, har skullet hjem i flere år, men har nægtet det, så man kan ikke stille det op på den måde, at de skal hjem. De har skullet hjem i flere år, og det har de fået at vide. De har fået en udrejsefrist, som ligger mange år tilbage. Sådan er det.

Hvis det var nogen, som havde fået en midlertidig opholdstilladelse, som vi så f.eks. med jugoslaverne, ville det selvfølgelig være en helt anden situation, nemlig at vi vidste, at de skulle hjem på et senere tidspunkt. Men her må jeg altså igen understrege, at det er personer, der *skal* hjem, og som selv trækker pinen ud.

Kl. 14:01

Formanden:

Fru Marianne Jelved.

Kl. 14:01

Marianne Jelved (RV):

Så er det det sidste spørgsmål, går jeg ud fra.

Uanset om man er afvist eller ej, bor man jo i Danmark, og hvis man er afvist, er det på et meget usikkert grundlag. Alle ved, at på et tidspunkt vil de under normale omstændigheder blive sendt hjem. Når de stadig væk er her, er det jo bl.a., fordi regeringen ikke har været i stand til at sende dem hjem, for ellers var de jo sendt hjem. Og så er det jo ikke mærkeligt, at forældrene også oplever situationen i det hjemland, de skal sendes hjem til, som uholdbar, for det må jo være det, der er grunden til, at de stadig ikke er sendt hjem.

Altå har vi som samfund og politikere ansvar for, at de behandles på en måde, som gør, at de ikke går helt i stykker. Her ved vi, at man faktisk med et enkelt lille greb kan forbedre forholdene for dem og gøre dem mere psykisk robuste, nemlig ved at give mulighed for at bo i egen bolig uden for centrene.

Kl. 14:02

Formanden:

Integrationsministeren.

Kl. 14:02

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jeg synes godt nok, det er grove løjer at sige, at det er regeringens skyld, at forældrene ikke vil overholde de regler og de udrejsefrister, som de har fået flere gange.

Men altså, jeg gentager: Selv om forældrene ikke overholder reglerne, sørges der for børnene. Der screenes af sundhedsplejersker, der er lægeundersøgelse, der er psykologundersøgelse, og når de bliver lidt ældre, er der stadig væk en sundhedsplejerske og stadig væk adgang til læge og sygeplejerske. Der er børneundersøgelse som for danske børn. De kommer i legestue, og når de bliver ældre, kommer de i klub, der er forskellige eksterne fritidstilbud.

De kommer i børnehaveklasse, de kommer i skole, der er forskellige pædagoger til at kigge på deres adfærd og deres trivsel. De kan komme i ungdomsskole, de kan få ungdomsuddannelse, og i øvrigt står der tværfaglige team parat for at hjælpe dem, som har særlige problemer. De får behovsbesøg, der er speciallæger, der kigger på dem, og man indberetter til kommunerne, hvis de har brug for yderligere socialpædagogiske tilbud eller særlig støtte. Der er simpelt hen alt, hvad der er for danske børn – for familier, som ikke har lov til at være her.

Kl. 14:03

Formanden:

Tak til fru Marianne Jelved og tak til integrationsministeren. Hermed sluttede spørgetimen.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene (spørgetid).

Kl. 14:03

Formanden:

Det første spørgsmål er stillet af hr. Per Husted til statsministeren.

Kl. 14:03

Spm. nr. S 727

1) Til statsministeren af:

Per Husted (S):

Agter statsministeren at forlænge ansættelsen af de danske klimadiplomater, så de kan fungere under hele det danske formandskab under COP15 frem til november, eller vil statsministeren fastholde, at de skal stoppe inden for årets første måneder?

Formanden:

Hr. Per Husted for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:03

Per Husted (S):

Tak for ordet. Først vil jeg ønske statsministeren godt nytår. Han ser frisk og godt ud efter de hårde forhandlinger, han har haft gang i.

Spørgsmålet lyder i al sin korthed: Agter statsministeren at forlænge ansættelsen af de danske klimadiplomater, så de kan fungere under hele det danske formandskab under COP15 frem til november, eller vil statsministeren fastholde, at de skal stoppe inden for årets første måneder?

Kl. 14:04

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:04

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for det. Jamen jeg vil også gerne benytte lejligheden til at ønske hr. Per Husted, som ligeledes ser godt ud, et godt nytår.

Når jeg har gjort det, kan jeg også klart sige, at vi selvfølgelig fortsat agter at føre et aktivt klimadiplomati frem til COP16 i Mexico.

Kl. 14:04

Formanden:

Så er det hr. Per Husted.

Kl. 14:04

Per Husted (S):

Tak for det korte svar. Det virker, som om vi kan komme tidligt hjem i dag.

Under klimatopmødet så jeg bannere, hvor der stod – sådan frit oversat til dansk: Politikere snakker, og ledere handler. De var både placeret nogle lovlige og nogle ulovlige steder. Der kunne jeg godt tænke mig at supplere det spørgsmål, jeg lige stillede, med: Er statsministeren enig med mig i, at under klimatopmødet var der for meget snak og for lidt handling? Har statsministeren gjort sig nogen overvejelser om, hvordan vi kan komme til mere konkrete resultater under den resterende del af det danske formandskab for COP15?

Kl. 14:05

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:05

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for det. Vi kommer i hvert fald ikke tidligere hjem, hvis vi nu begynder at udvide spørgsmålet langt ud over det, der er stillet.

Spørgsmålet gik på, om vi agter at forlænge ansættelsen af de danske klimadiplomater. Til det spørgsmål kan jeg oplyse, at de danske klimaattachéer i Moskva, Brasilien, Washington, New Delhi og Pretoria i første omgang er ansat frem til udgangen af første kvartal. Så vil det på det tidspunkt jo være naturligt at overveje, om der vil være behov for en videreførelse. Det er i lyset af, at vi jo har formandskabet frem til COP16 i Mexico. Men ligesom at Danmark jo ikke først tog lederskab, da vi formelt fik formandskabet ved åbningen af COP15 i København, har vi en tilsvarende forventning til Mexico, at de også trækker i arbejdstøjet i løbet af året i år. Det skal der jo findes en modus vivendi for, og det arbejder vi på. Det, jeg helt overordnet kan sige, er, at vi fortsat agter at føre et aktivt klimadiplomati.

Så vil jeg også sige – nu lyser den røde lampe, men måske sparer det tid efterfølgende – at jeg er bekendt med, at der er anmeldt en forespørgselsdebat i Folketinget. Jeg hilser den meget velkommen og ser meget frem til den, for det vil jo give en mulighed for at få en samlet politisk drøftelse af, hvad udkommet var af COP15, og hvordan vi kommer videre.

Jeg tror i virkeligheden, at sagen med alle sine aspekter netop er meget velegnet til sådan en samlet drøftelse frem for en besvarelse af en række brudstykker af spørgsmål.

Kl. 14:07

Formanden:

Tak. Der er to, der ønsker at være medspørgere. Jeg har noteret fru Anne Grete Holmsgaard og fru Mette Gjerskov, og det fastholder man. Det er så fru Anne Grete Holmsgaard som medspørger, og det vil sige, at hovedspørgeren træder lidt til side for podiet og vender tilbage til allersidst.

Værsgo til fru Anne Grete Holmsgaard.

Kl. 14:07

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Tak. Jeg vil godt spørge om, hvem det så er, der har ansvaret frem til COP16 i Mexico. Er det Statsministeriet, eller er det Klimaministeriet?

Kl. 14:07

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:07

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg ser meget frem til, at vi skal have en forespørgselsdebat, hvor vi kan diskutere det her samlet. Jeg tror ikke, at det her instrument, der hedder spørgetimen med få forberedte, meget præcise spørgsmål er egnet til at nå rundt i alle hjørnerne.

Det spørgsmål, jeg besvarer, er spørgsmål nr. S 727, og det lyder: Agter statsministeren at forlænge ansættelsen af de danske klimadiplomater, så de kan fungere under hele det danske formandskab under COP15 frem til november, eller vil statsministeren fastholde, at de skal stoppe inden for årets første måneder?

Som svar på det meget præcise spørgsmål har jeg oplyst, at vores klimaattachéer er ansat frem til den 31. marts 2010. Muligheden for en forlængelse består absolut, og det tager vi stilling til, når vi kommer tættere på den udløbsdato.

Kl. 14:08

Formanden:

Jeg vil lige nævne, at jeg også har noteret, at hr. Flemming Møller Mortensen ønsker at være medspørger.

Nu nævnte statsministeren, at der kommer en forespørgselsdebat, og jeg vil bare sige, at der her maksimalt er 1 time til statsministeren. Det vil sige, at man risikerer, at der er en, der står på listen med

spørgere, som ikke får mulighed for at stille spørgsmål. Men jeg skal ikke afskære nogen fra det.

Det er slet ikke en bemærkning til fru Anne Grete Holmsgaard, men jeg vil bare sige, at jeg noterer, at også hr. Flemming Møller Mortensen ønsker at være medspørger. Det er kun for at repetere de regler, der gælder for spørgetiden.

Så er det fru Mette Gjerskov som medspørger. Værsgo.

Kl. 14:08

Mette Gjerskov (S):

Vi havde nok alle sammen forventet, at drøftelserne omkring en juridisk bindende klimaafte på globalt plan ville have været nået ret langt nu. Det er de ikke. Derfor er der brug for, at Danmark under sit formandskab helt frem til december sikrer en massiv diplomatisk indsats, og det er derfor, at hr. Per Husted har stillet spørgsmålet om klimadiplomaternes ansættelsesperiode; de er altså opsagt med udgangen af første kvartal 2010. Jeg synes ikke rigtig statsministeren har svaret, han har oven i købet selv læst spørgsmålet op to-tre gange, men vi har ikke fået noget svar på spørgsmålet. Bliver de forlænget? Og i givet fald: Hvornår bliver den beslutning truffet? Det er nogle meget, meget kompetente folk i diplomatiet, vi har brug, og de skulle jo nødig søge andre steder hen.

Kl. 14:09

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:09

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen jeg har svaret meget præcist ved at sige, at Danmark ønsker at føre et fortsat aktivt klimadiplomati gennem 2010 frem mod Mexico-mødet. Det er sådan, at vi har en rolle at spille der, som skal koordineres med mexicanerne, som jo skal sikre opspillet til konferencen i Mexico; det er vi også i rigtig god dialog med mexicanerne om. Og jeg glæder mig til den forespørgselsdebat, hvor der bliver mulighed for mere samlet at give en fortælling om, hvilke resultater vi opnåede, og hvordan vi bringer dem videre. Det er derfor, jeg er meget glad for, der kommer en forespørgselsdebat. Jeg tror, det bliver svært at komme rundt om alle hjørner i den her form med korte spørgsmål og korte svar.

Der er ikke taget stilling til en fortsat ansættelse efter den 31. marts, og dermed er der altså heller ikke taget stilling til, om der ikke skal være en fortsat ansættelse. Der er f.eks. heller ikke taget stilling til, om det kunne være opportunt at udvide den her stab af klimaattachéer, måske med en klimaattaché i Mexico, for at sikre koordinationen med det nye, mexicanske formandskab.

Kl. 14:11

Formanden:

Jeg lægger mærke til, at det er den røde lampe i pulten, hvor fru Mette Gjerskov står, der lyser, når statsministeren taler; jeg går ud fra, at det bliver korigeret.

Det er fru Mette Gjerskov, værsgo.

Kl. 14:11

Mette Gjerskov (S):

Jeg vil sige meget klart til statsministeren, at jeg ikke er interesseret i statsministerens fortællinger om klimatopmødet, men at jeg er interesseret i klare svar på klare spørgsmål.

Statsministeren siger: et massivt klimadiplomati. Jeg vil gerne vide, hvem der skal føre det diplomati. Statsministeren har selv virket som en rød klud på de fleste lande i verden. Vi har en forhenværende klimaminister, fru Connie Hedegaard, som nu er i Bruxelles; vi har klimatopchefen, som er i Genève; og så har vi altså de her fem klimadiplomater, hvis fremtid er meget usikker. Hvem er det, der skal

føre det diplomati, som statsministeren mener han så ivrigt går ind for skal sikres?

Kl. 14:14

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:11

Kl. 14:12

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det er det danske diplomati, og det er altså det, vi har indrettet os efter. Vi har Udenrigsministeriet, vi har Klima- og Energiministeriet, vi har Statsministeriet, vi har et klimasekretariat, vi har nogle klimaattachéer, jeg har nævnt, hvor de er, de er jo foreløbig ansat frem til den 31. marts, og det er vores opgave at sikre, at der er et organisatorisk setup, der matcher den opgave, vi står med. Den opgave, vi står med, har jeg vedkendt mig, og den er at føre et fortsat aktivt klimadiplomati koordineret med FN og koordineret med Mexico, og det er den opgave, vi tager på os, den opgave, vi er i gang med at designe, og det er den opgave, jeg på et langt mere oplyst grundlag glæder mig til at vende tilbage til, når Folketinget afholder en samlet forespørgselsdebat.

Kl. 14:12

Formanden:

Tak til fru Mette Gjerskov. Så er det hr. Flemming Møller Mortensen som medspørger, værsgo.

Kl. 14:12

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg vil gerne spørge lidt mere konkret ind til spørgsmålet, som statsministeren jo allerede synes at have svaret på. Jeg anser det for at være en unødvendig usikkerhed at have forbundet med diplomaternes ansættelse, at man ikke straks går ind og forlænger den væsentlig længere end til udgangen af første kvartal 2010.

Det er jo sådan, at vi allerede i forhandlingsforløbet har oplevet, at forhandlingsdiplomati mistede spidskompetence, og det skulle jo nødig være det, der endnu en gang gør, at det ikke kommer til at forløbe fuldstændigt gnidningsfrit. Så derfor skal mit spørgsmål til statsministeren være: Hvad er årsagen? Hvilken argumentation har statsministeren for ikke allerede nu at ansætte de her fem diplomater for hele perioden? Alle danskere er jo klar over, at vi allerede på nuværende tidspunkt har brugt rigtig mange penge i forbindelse med COP15, så det kan vel ikke være et økonomisk problem.

Kl. 14:13

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:13

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Vi skal bruge vores ressourcer der, hvor de bruges bedst muligt, og det er for tidligt her i starten af januar med den koordination, der er i øjeblikket pågår mellem Danmark, FN og Mexico, at lave det endelige design for, hvad det er for et setup, der skal være for vores klimadiplomati i 2010. Det er jo heller ikke så afgørende, fordi vi har klimaattachéer i Moskva, i Brasilien, i Washington, i New Delhi, i Pretoria. Det har vi, og det har vi frem til mindst udgangen af marts måned. Så der er sådan set ikke noget problem. Jeg anerkender ikke, at det var fraværet af spidskompetence, der skabte det resultat, der kom ud af Københavnstoppmødet, men det finder vi jo også en lejlighed til at vende tilbage til ved den forespørgselsdebat, som Folketinget har anmeldt.

Kl. 14:14

Formanden:

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Flemming Møller Mortensen (S):

Nu vil jeg ikke dvæle så meget på, om det har været årsagen til det resultat, vi fik, eller mangel på resultat, men det er dog alligevel fuldstændig synligt, at hvis vi yderligere svækker det diplomatiske korps på det her område i den periode, altså frem til efteråret 2010, hvor Danmark har formandskabet, kan det blive en svækkelse af noget, som vi alle sammen så inderligt ønsker os skulle få et rigtig godt resultat.

Jeg spørger statsministeren endnu en gang, hvad årsagen er til, at man ikke går ind og laver en forlængelse. Statsministeren siger, at det er et spørgsmål om at bruge ressourcerne rigtigt, men det tror jeg altså ikke at der er ret mange danskere der vil have en forståelse for, nemlig at det her drejer sig om at bruge fem diplomaters ressourcer enten i forhold til klimaspørgsmålet eller i forhold til andre spørgsmål, når nu hele verden har været helt oppe i det røde felt for at få et resultat netop på klimaområdet. Så jeg stiller statsministeren spørgsmålet en gang til: Hvad er argumentationen for, at man har en ansættelse, som kun løber til og med første kvartal 2010, og ikke straks forlænger den?

Kl. 14:15

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:15

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Man kan jo spørge så mange gange, man vil. Altså, når svaret præcist er givet, kan jeg jo bare svare en gang til.

Det er jo i virkeligheden et lidt sjovt sted at starte, fordi man burde have en diskussion om, hvad det egentlig var for et resultat, der kom ud af Københavnstoppmødet, og hvordan vi bringer det videre. Med al respekt for spørgsmålet tror jeg ikke, at det springende punkt for den videre proces i kampen mod den globale opvarmning er spørgsmålet om fem danske klimaattachéer. Det er måske et meget sjovt hjørne at starte i.

Jeg siger, at vi fører et aktivt klimadiplomati. Det gør vi i 2010. Det sikrer vi ressourcer til, det sikrer vi mandskab til. Vi har foreløbig forlænget de her klimaattachéers ansættelse til udgangen af første kvartal, ligesom vi har forlænget klimasekretariatets ansættelse, og i årets første periode samler vi op på resultaterne fra Københavnstoppmødet, har en dialog med FN, jeg har selv allerede haft et antal samtaler med FN's generalsekretær efter Københavnstoppmødet, og med Mexico for at designe, hvordan Danmark og Mexico løfter den her opgave bedst. Jeg antydede f.eks. før, at det kunne være, at det var relevant at styrke vores klimadiplomatiske tilstedeværelse i Mexico. Så det er jo ikke, fordi jeg står her og siger, at vi ikke skal føre noget aktivt klimadiplomati, men at koble det hele sammen og sige, at medmindre man lige nu og her har besluttet sig for, at der også skal være en klimadiplomat i Moskva i december næste år, så har man svigtet den her opgave, er altså at gå ned i detaljen frem for at starte med analysen. Så jeg vil glæde mig til den forespørgselsdebat, der er anmeldt.

Kl. 14:17

Formanden:

Tak til hr. Flemming Møller Mortensen. Så er det hr. Per Husted, der afslutter dette spørgsmål.

Kl. 14:17

Per Husted (S):

Der er blevet gentaget nogle ting et par gange, men så vil jeg helt konkret spørge om, hvornår den her forespørgselsdebat er. Det lyder som om, at det er dér, vi får svar på spørgsmålene.

Kl. 14:17

Kl. 14:19

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:17

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg kan ikke huske min kalender udenad. Står det til mig, bliver det hurtigst muligt. Jeg tror nok, at man fra Statsministeriets side har prøvet at fremme ideen om, at man kunne gøre det allerede i næste uge som en hasteforespørgsel. Det kan jeg forstå ikke er faldet i tilstrækkelig god jord, så så vidt jeg nu er orienteret, tror jeg, at det er den 26. januar.

Kl. 14:18

Formanden:

Hermed sluttede spørgsmålet. Tak til hr. Per Husted.

Den næste spørger er også hr. Per Husted, og det er også til statsministeren.

Kl. 14:18

Spm. nr. S 728

2) Til statsministeren af:

Per Husted (S):

Er statsministeren enig i sin forgænger Anders Fogh Rasmussens udtalelser på Venstres landsmøde i 2008 om, at Danmark må stille sig i spidsen for en global indsats mod klimaproblemerne, og i positivt fald, hvordan søgte han under klimatopmødet at fremme ønsket om at gå i spidsen for en ny global indsats mod klimaproblemerne?

Formanden:

Værgo, først med spørgsmålet.

Kl. 14:18

Per Husted (S):

Selv om statsministeren måske heller ikke vil finde, at det her spørgsmål egner sig til det forum, vi er i i dag, må vi jo respektere, at det er det forum, vi er i. Spørgsmålet lyder:

Er statsministeren enig i sin forgænger Anders Fogh Rasmussens udtalelser på Venstres landsmøde i 2008 om, at Danmark må stille sig i spidsen for en global indsats mod klimaproblemerne, og i positivt fald, hvordan søgte han under klimatopmødet at fremme ønsket om at gå i spidsen for en ny global indsats mod klimaproblemerne?

Kl. 14:18

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:18

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen jeg respekterer fuldt ud det her forum, anderledes skal det ikke forstås. Det er jo sådan et forum med korte spørgsmål og korte svar, og derfor kan jeg bare sige: Ja, jeg er enig, og jeg tror heller ikke, det er undgået nogens opmærksomhed, at vi kæmpede til det sidste for at fremme en situation, hvor COP15 endte med det bedst opnåelige resultat, nemlig det, der hedder Copenhagen Accord, som er en aftale, som jo for første gang samler både Kyotolande og lande, der ikke er en del af Kyotoprotokollen, om den samme målsætning, det samme papir. Så, ja.

Kl. 14:19

Formanden:

Hr. Per Husted.

Per Husted (S):

En af grundene til, at jeg også stiller dette spørgsmål, er, at jeg havde svært ved at få øje på det med at gå i spidsen. Altså, hvad er at gå i spidsen? Det er at være det land, der går forrest.

Hvis vi kigger lidt tilbage historisk, ser vi, at Anders Fogh Rasmussen faktisk også under og efter landsmødet i 2008 udtalte, at han erkendte, at klimaudfordringen kunne være grebet bedre an. Han svingede sig endda helt op til at erkende, at der i 2001 blev grebet for hårdt ind over for tilskudsordninger og tiltag iværksat i tiden med Svend Auken som miljøminister. Det er selvfølgelig menneskeligt at fejle, men som man siger: Det er guddommeligt at erkende fejl. Det viser format.

Er du enig med Anders Fogh Rasmussen i hans selverkendelse vedrørende indgrebene i 2001? Og var man i spidsen?

Kl. 14:20

Formanden:

Det hedder: om statsministeren er enig.

Statsministeren, værsgo.

Kl. 14:20

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak. Jeg tror ikke, det er min opgave at analysere på erkendelsesprocesserne hos min forgænger.

Med hensyn til det, der er spørgsmålet, nemlig om jeg enig i, at vi skal gå i spidsen, og hvordan vi søgte at gøre det på COP15: Jeg er fuldstændig enig i, at det var vores opgave. Og det er fortsat vores opgave. Det har jo to dimensioner. Det ene handler om Danmark som eksempel – det er i virkeligheden det, der spørges ind til nu. Det andet handler om Danmarks formandskab.

For så vidt angår Danmark som eksempel, er situationen jo den, at selv om vi gik ultimativt i spidsen og skabte det fossilfri samfund i morgen, ville det ikke i sig selv møde 2-graders-målsætningen. Selv hvis alle ilande gik ultimativt i spidsen og i morgen gennemførte det fossilfri samfund, ville det heller ikke løse 2-graders-målsætningen. Derfor handler det jo om at få skabt et internationalt aftaleregime, der sikrer, at alle bidrager.

Jeg hører ikke til dem, der mener, at vi nåede det i København, vi skulle. Men jeg hæfter mig dog ved, at vi fik skabt en Copenhagen Accord, som dækker 76 pct. af verdens CO₂-udledning, mens det aktuelt er sådan, at det er under en fjerdedel af verdens CO₂-udledning, der er reguleret i Kyotoprotokollen. Copenhagen Accord er en aftale, som, hvis man kigger frem til 2020, dækker tæt op mod 80 pct. af verdens CO₂-udledning, mens de lande, der i øjeblikket er i Kyotosporet isoleret, på det tidspunkt alene vil tegne sig for en femtedel af verdens CO₂-udledning. Og det er jo det perspektiv – at få skabt en international ramme, hvor alle udledere bidrager – der for alvor kan løse den her sag.

Kl. 14:22

Formanden:

Tak. Så er det fru Mette Gjerskov som medspørger. Værsgo.

Kl. 14:22

Mette Gjerskov (S):

Jeg bad om ordet, fordi jeg blev noget overrasket. I mine øjne var klimatopmødet i Bella Centeret i København en fiasko. Det troede jeg faktisk vi var enige om alle sammen. Jeg var til stede i salen hele natten, da papiret blev drøftet. Der var ikke nogen, der udtalte sig positivt om det papir. Jeg har ikke hørt nogen i verden andre end Saudi-Arabien udtale sig positivt om den beslutning, der blev truffet i Bella Centeret. Og nu hører jeg så statsministeren udtrykke varme følelser over for Copenhagen Accord, som jo ikke engang blev ved-

taget. Den blev taget ad notam. Financial Times går så langt som til at sige, at København var værre end nyttesløs. Altså, er det, vi hører statsministeren sige, at han er tilfreds med det resultat, der kom i Bella Centeret?

Kl. 14:23

Formanden:
Statsministeren.

Kl. 14:23

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Må jeg ikke foreslå, at man får en udskrift af, hvad jeg sagde, for så vil man kunne se, at jeg lige præcis brugte ordene »selv om vi selvfølgelig ikke kan være tilfreds med det, der var udkommet i København«. Så hvis korttidshukommelsen ikke rækker til at huske, hvad jeg sagde for 1 minut siden, kan jeg også bedre forstå, at spørgeren står tilbage med det indtryk, at der ikke var én eneste, der udtalte sig positivt den pågældende nat. Og må jeg så ikke foreslå, at man hos TV 2 eller et andet sted rekvirerer bånd fra hele den nat.

Jeg hørte på alle de indlæg, der blev holdt hele den nat. Jeg hørte på en præsident Mohamed Nasheed fra Maldiverne, der intervenerede på et meget, meget kritisk tidspunkt, hvor nogle ganske, ganske få lande blokerede for en vedtagelse af den aftale, som jeg medgiver at spørgeren ikke deltog i udformningen af, for det foregik i et lukket rum, men som blev lavet i en kreds af lande, der dækker 76 pct. af verdens CO₂-udslip. Han intervenerede på et meget kritisk tidspunkt med et meget, meget positivt indlæg, som i øvrigt blev fulgt op af en stribe andre lande. Jeg kan ikke stå her og referere dem alle, det rækker tiden ikke til, for seancen tog 6-7 timer, men jeg ved, at det hele findes på bånd.

Kl. 14:24

Formanden:
Fru Mette Gjerskov.

Kl. 14:24

Mette Gjerskov (S):

Jeg må konstatere, at jeg åbenbart har været mere vågen, end statsministeren var i plenarsalen i Bella Centeret under den sidste nats drøftelser, for nej, der var ikke nogen lande ud over Saudi-Arabien, som udtalte sig positivt om The Copenhagen Accord, som i øvrigt heller ikke blev vedtaget. For det, Nasheed fra Maldiverne sagde, var: Dette er ikke et særlig godt papir, men det er det bedst opnåelige. Det var ikke en tilfredshed. Jeg oplevede mange, mange, der nedsablede det, og så oplevede jeg nogle, der sagde: Venner, vi er nødt til at beslutte noget, vi er nødt til at beslutte et eller andet, og det her er så det bedst mulige, vi har nu på dette sene tidspunkt.

Så jeg oplevede ikke nogen tilfredshed i Bella Centeret, jeg oplevede, at hele verden undtagen Saudi-Arabien og så åbenbart statsministeren mente, at det her var en katastrofe og en fiasko.

Kl. 14:25

Formanden:
Statsministeren.

Kl. 14:25

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg bilder mig ikke ind i, at jeg besidder pædagogiske evner, der kan tage den oplevelse fra spørgeren, så det skal jeg fuldstændig afstå fra at prøve på, men sådan set bare henvise til, at jeg synes, vi så med fordel i fælles vågen tilstand sammen måske kunne lytte hele den nats debat igennem.

Det er jo åbenlyst, at København ikke blev det gennembrud, hvor man fik det, der er den højeste ambition for os alle, nemlig en internationalt bindende legal aftale, der har 2-graders-målsætningen som

sigtelinje og anviser de instrumenter, der skal til, for at det nås. Det blev det ikke.

Så kan man selvfølgelig vælge at sige, at når det ikke blev det, er det pr. definition en total og aldeles fiasko. Hvis man vælger den attitude, tror jeg personligt på, at man kommer til at sætte den her sag mange år tilbage. Det må handle om at gribe fat i det, der trods alt blev opnået – der trods alt blev opnået. Jeg står ikke og siger, at det er tilfredsstillende, jeg står ikke og siger, at det er ønskværdigt, jeg står ikke og siger, at jeg ikke også personligt kunne have en større ambition, men jeg hæfter mig dog ved, at der for første gang blev skabt en fælles ramme, som både omfatter lande, der er med i Kyotoaftalen, og lande, der ikke er med i aftalen, og at man for første gang i den kreds af lande, der dækker 76 pct. af jordens CO₂-udslip, gør den videnskabelige målsætning om de 2 grader til en politisk målsætning. Det er ikke vendepunktet, men det er et drejepunkt, og det, vi burde koncentrere vores energi om nu, var jo det, der egentlig lå i det første spørgsmål: Hvordan sætter vi så ind for at sikre, at det drej bliver større, så man kan nå det i Mexico, vi alle sammen gerne havde set at vi havde nået i København?

Kl. 14:27

Formanden:

Så er det hr. Per Husted, der afslutter spørgsmålet.

Kl. 14:27

Per Husted (S):

Mange tak. Spørgsmålet er i sin korthed: Er målet i Mexico en juridisk bindende aftale?

Kl. 14:27

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:27

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det har været den danske ambition hele tiden at gå efter en internationalt bindende, altså juridisk bindende aftale. Det er det ultimative mål.

Enhver vil jo vide – og det er vel også et tema, vi skal diskutere, når forespørgselsdebatten kommer – at det er et ultimativt mål, som vi for mange måneder siden sagde det ikke ville være realistisk at opnå i København, og det var så grunden til, at vi sagde: Det, vi så styrer efter i København, er en bindende politisk aftale. Og det nåede vi ikke. Selv om vi jo altså rent faktisk nåede det, at en række lande, der tilsammen repræsenterer 76 pct. af verdens CO₂-udslip, lavede konturerne af en sådan aftale, blev den jo ikke løftet op til at blive en COP-vedtagelse af den grund, at nogle ganske, ganske få lande, som man også vil kunne identificere, hvis man lytter båndet igennem fra den pågældende berømte nat, blokerede for det.

Kl. 14:28

Formanden:

Tak til hr. Per Husted. Hermed sluttede spørgsmålet til statsministeren.

Vi går til spørgsmål 3, som også er til statsministeren, og det er af fru Mette Gjerskov.

Kl. 14:28

Spm. nr. S 729

3) Til statsministeren af:

Mette Gjerskov (S):

Hvad var statsministerens hensigt med ikke at være til stede i plenarsalen i Bella Centeret, da den endelige tekst blev vedtaget på klimatopmødet?

Formanden:

Værsgo.

Kl. 14:28

Mette Gjerskov (S):

Spørgsmålet lyder: Hvad var statsministerens hensigt med ikke at være til stede i plenarsalen i Bella Centeret, da den endelige tekst blev vedtaget på klimatopmødet?

Kl. 14:28

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:28

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det kan jeg svare meget kort på. På det tidspunkt, hvor beslutningen vedrørende Københavnsaftalen blev truffet i plenarsalen, det var lørdag formiddag omkring kl. 10.30, var der allerede opnået enighed blandt parterne om, hvordan den sag ville blive i landet, og derfor var min tilstedeværelse ikke nødvendig, og derfor lod jeg en af viceformændene køre den beslutning igennem.

Kl. 14:29

Formanden:

Fru Mette Gjerskov.

Kl. 14:29

Mette Gjerskov (S):

Jeg må sige, at jeg stærkt, stærkt overrasket. Jeg fik ellers det indtryk, at grunden til, at statsministeren ikke var til stede, var, at det var, fordi hans personlige tilstedeværelse ville forhindre, at der blev truffet en beslutning. Er det ikke statsministerens vurdering?

Kl. 14:29

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:29

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nej.

Kl. 14:29

Formanden:

Fru Mette Gjerskov.

Kl. 14:29

Mette Gjerskov (S):

Det er meget, meget usædvanligt. Ved alle de internationale møder, jeg har været til, har jeg aldrig før oplevet, at en formand ikke var til stede, når der blev truffet den endelige beslutning på et møde. Hvordan kan det være, at statsministeren synes, at den beslutning – nu har han jo lige stået og rost den i høje toner – var så fuldstændig ligegyldig, at han ikke behøvede selv at være til stede, men at han kunne nøjes med at lade de 192 andre lande vedtage beslutningen uden hans tilstedeværelse?

Kl. 14:30

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:30

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nu bliver jeg lidt forvirret. Altså Danmark var til stede. Det var ikke sådan, at det var 192 lande, Danmark var altså også til stede.

Der var mange usædvanlige ting, og derfor glæder jeg mig utrolig meget til forespørgselsdebatten, hvor vi kan komme mere rundt

omkring alt det her. For jeg medgiver da gerne, at de sidste døgn under COP15 i den grad var usædvanlige. Jeg tror, det er meget usædvanligt, og jeg tror ikke, at man kommer til at se det igen foreløbigt, at statsledere fra en række lande, herunder den amerikanske præsident, den tyske kansler, den franske præsident, den engelske premierminister, den australske premierminister og regeringsledere fra Etiopien, Maldiverne, Lesotho, Bangladesh, Sydafrika m.v. sidder i et rum i et forløb, der strækker sig de facto over et helt døgn og selv formulerer en politisk aftale. Det er relativt usædvanligt.

Det var et usædvanligt forløb, og det var det skridt, vi tog, nemlig at indkalde den kreds for at sikre, at København trods alt endte med noget frem for med absolut ingenting. Jeg medgiver gerne, at da plenarforsamlingen så startede natten mellem fredag og lørdag, var jeg mere end almindelig træt efter overhovedet ikke at have sovet gennem et døgn, og da der efter en af flere pauser i løbet af natten opstår fuldstændig klarhed over, hvordan det her møde vil ende, når man genoptager det, ja, så tillader jeg mig altså at tage en pause og lade en viceformand køre mødet færdigt. Det kan man synes er usædvanligt, men mødet var altså også usædvanligt.

Kl. 14:32

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Der er to medspørgere. Først er det hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 14:32

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak. Jeg vil godt fortsætte lige der, hvor statsministeren sluttede sin besvarelse på foregående spørgsmål, for det er jo rigtigt, at der var megen, megen stor undren, hos mig selv inklusive. Statsministeren var som forhandlingsleder lige nøjagtig der, hvor det hele spidsede til, og vi var alle sammen meget spændt på, hvad det skulle ende med. Mit spørgsmål til statsministeren skal være: Hvad foretog statsministeren sig egentlig i baggemakkerne? Var det et spørgsmål om bare at lade batterierne op, batterier, som skulle lades op og ikke bruges mere i den her sammenhæng, eller hvad foretog statsministeren sig egentlig der, hvor det var andre, der kom til roret?

Kl. 14:32

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Statsministeren.

Kl. 14:32

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det er jo et spørgsmål om, om det var der, det spidsede til. Jeg glæder mig til forespørgselsdebatten, men jeg har en oplevelse af, at det sådan spidsede til ad flere omgange. Et sted, det f.eks. spidsede til, var på det tidspunkt, hvor verdens stats- og regeringsledere flyver ind til København. Jeg tror, de alle sammen havde en eller anden personlig idé om, at deres ankomst skaber det pres på processen, altså at de flyver ind til et dokument, de kan tage stilling til og i bedste fald lade sig fotografere op imod – for nu at sige det meget populært. Men de må altså konstatere, at det, der ligger på bordet til dem, i princippet er et stykke tomt papir. Det var en relativt tilspidset situation, og den søgte vi så at håndtere på den måde, at vi sammenkaldte en fuldstændig repræsentativt sammensat gruppe af lande, der repræsenterer alle de ubalancer, der er i verden mellem små og store, rige og fattige, udviklingslande og ilande m.v., for at lave et stykke politisk arbejde. Det strakte sig over et døgn tid eller noget sådant og endte med en aftale. Det var vel sådan set der, det spidsede til.

Så medgiver jeg, at der var en tilspidset situation senere, da det så handlede om at få løftet den aftale, der var indgået af den her meget brede kreds af lande, der var repræsentativt sammensat, op som en COP-beslutning. Og der er flere pauser i løbet af natten, og den sidste pause, hvor jeg vælger ikke at tage stolen efterfølgende, er en pause, der afklarer, hvordan det her ender. Og i og med at det er af-

klaret, hvordan det ender, i kombination med et døgn uden søvn, så vurderer jeg, at der sådan set ikke er nogen grund til at sidde og gøre et forløb færdigt, som på det tidspunkt er designet til at ende på en ganske bestemt måde.

Kl. 14:34

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ja tak. Det er interessant, men der er taletidsbegrænsning på 1 minut.
Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 14:35

Flemming Møller Mortensen (S):

Det har været et meget stort ansvar, Danmark har påtaget sig, og det er det stadig væk, fordi formandsperioden jo ikke er udløbet. Derfor var der naturligvis også meget store forventninger til hvert et minut, forhandlingerne pågik. Jeg vil gerne gentage, at der er blevet udtrykt meget stor undren over, at statsministeren efter den sidste pause valgte ikke at betrede formandsstolen igen og føre det til ende.

Her vil jeg da gerne spørge statsministeren, om statsministeren under eller måske efter topmødet har tænkt, at statsministeren godt kunne forstå, at mange danskere også har undret sig over, at en statsminister, som altså får så ansvarsfuldt et hverv, ikke fører de sidste minutter igennem. Jeg vil også gerne høre statsministerens kommentar til, om statsministeren efterfølgende selv har syntes, at det måske var et forkert signal at sende til den danske befolkning, men også til verdens befolkning.

Kl. 14:36

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Statsministeren.

Kl. 14:36

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg ville da grundlæggende gerne være skruet sådan sammen, at jeg kunne køre i 3 døgn uden nogen søvn overhovedet og så stadig væk agere optimalt minut for minut. Det ville jeg da sådan set gerne kunne, og hvis nogen har en opskrift på, hvordan man lovligt kan bringe sig i en sådan position, hører jeg gerne om det.

Jeg glæder mig meget til, at vi får en samlet drøftelse af strategi, resultater og af, hvordan vi kommer videre frem for den her sådan stykvisse plukken i forskellige forløb.

Vi lagde utrolig megen energi i at sikre, at der kom et udkomme af topmødet i København på et tidspunkt, hvor det sådan set i worst case så ud til, at der kom ingenting; der investerede vi al vores energi, der investerede vi mange timer, der sov vi ikke. Det skaber så nogle begrænsninger, i forhold til hvordan man kan agere efterfølgende. Jeg ville da selvfølgelig gerne have været med hele vejen, specielt fordi der i modsætning til det, der blev antydnet med spørgsmålet før, generelt var glæde i salen, da beslutningen blev truffet. Men det var jeg så ikke, og det var jeg ikke af den grund, jeg gav før, nemlig at i forbindelse med en af de pauser, der var, blev det på forskellig vis afklaret, hvordan det her ville lande, og derfor var min tilstedeværelse ikke nødvendig. Det i kombination med, at jeg var meget, meget træt, gjorde, at jeg valgte ikke at sidde i stolen, til mødet sluttede.

Kl. 14:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Anne Grete Holmsgaard som medspørger.

Kl. 14:37

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg må lige starte med at sige til statsministeren, at det ikke var mit indtryk, at der var generel glæde, da det endelig blev besluttet, men at folk åndede lettet op efter et meget pinefuldt forløb om natten.

Men jeg vil gerne spørge statsministeren, om der var egentlige overvejelser forud for det her natlige forløb om, hvorvidt det var en anden, der skulle sidde i præsident- eller formandsstolen på COP'en, og om statsministeren skulle være i baghånden til at kunne blive skudt ind, hvis der opstod problemer. Jeg spørger om det, fordi det jo er klart, at statsministeren ikke er trænet i FN-diplomati – det har statsministeren ikke haft nogen jordisk chance for at blive. Det kunne jo godt være hensigtsmæssigt at have en trænet minister eller diplomat til at sidde og styre mødet og så have niveauet over i baghånden til at kunne skyde ind. Blev der gjort sådan nogle overvejelser forud for det afsluttende forløb?

Kl. 14:38

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Statsministeren.

Kl. 14:38

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Altså, der var gjort den overvejelse, at hele energien fra min og fra dansk side i konferencens sidste døgn blev lagt ind i at nå at skabe et politisk resultat, som var tilvejebragt i en meget bred kreds af lande, der dækker 76 pct. af verdens samlede CO₂-udslip, som dækker over alle de ubalancer, der findes i verden, og hvor der vel også i den kreds var en forventning om, at med den repræsentativi ... repræsentativi ... hvad hedder det? (*Anne Grete Holmsgaard* (SF): Repræsentativitet.) Ja, præcis, det hedder det. Det var dog utroligt, ikke? Det er godt, at medspørgeren står mig bi. Når det er så repræsentativt, som det er, vil det selvfølgelig også kunne vedtages i plenarforsamlingen – også set i lyset af, at alle de grupperinger, som indgår i FN, jo også indgik i de drøftelser omkring en politisk aftale.

Derfor vil jeg da helt åbent og ærligt sige, at det var en overraskelse ikke kun for mig, men nok mere generelt en overraskelse, at det viste sig, at der opstod de besværligheder i plenarsalen, som altså kan henføres til nogle ganske, ganske få lande.

Kl. 14:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Anne Grete Holmsgaard.

Kl. 14:40

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg vil sige, at så stor en overraskelse var det altså ikke for alle. Jeg talte forud for forløbet med en meget erfaren diplomat, der sagde: Det her går galt.

Men mit spørgsmål gik sådan set på, hvad det var for nogle overvejelser, man havde foretaget fra COP-værtens side. Ville det have været en klogere og bedre taktik at lade en anden sidde i formandsstolen under det afsluttende og så have statsministeren i baghånden til at rykke ind, altså have et tungere kort at spille? Når jeg spørger om det, er det, fordi der er mange krinkelkroge i FN-systemet, og det kunne måske have været en god idé eller i hvert tilfælde en overvejelse værd at sige, at man tog en på et lavere niveau til at køre det her forløb. Jeg spørger simpelt hen: Overvejede man det, eller overvejede man det ikke? Så det er næsten sådan et ja/nejspørgsmål.

Kl. 14:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Statsministeren.

Kl. 14:41

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jo, jo, og det er et spændende spørgsmål, og der kan være mange overvejelser, og hvad kunne man have gjort anderledes. Men det er jo at tale sig et forkert sted hen, for det, der sådan set grundlæggende er problemstillingen, er spørgsmålet om, hvor de politiske viljer er,

og hvor de politiske viljer ikke er. Og jeg må sige, at sådan som jeg selv har oplevet det forløb – og jeg glæder mig utrolig meget til den forespørgselsdebat, vi skal have, hvor vi samlet kan drøfte både strategier og resultater og den videre proces – må jeg helt ærligt sige, at det altså ikke var spørgsmålet om stil, der var udslagsgivende i forhold til, hvilke resultater vi opnåede, og hvilke resultater vi ikke opnåede. At tro det, tror jeg er både at over- og undervurdere vores egen position, inklusive min egen.

Jeg tror, at man må gribe det her meget mere analytisk an og se på, hvor magtstrukturen er, hvor interessekonflikterne er, hvor der er interesse i at bygge bro, og hvor der ikke er interesse i at bygge bro. Jeg tror, det er lidt naivt, hvis man forestiller sig, at man med et mere trænet sprog ville have fået en mere positiv refleksion hos nogle ganske få delegerede i salen, som jeg i min almindelige opførelse af diplomati så vil afstå fra at fremkalde vil navn. Men at forestille sig, at nogle ganske, ganske få skulle have sagt: Jamen så vedtager vi det her, fordi der bliver talt til os i et pænt sprog eller et trænet sprog – tror jeg er lidt naivt.

Kl. 14:42

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Mette Gjerskov.

Kl. 14:42

Mette Gjerskov (S):

Jeg må jo konstatere, at statsministeren åbenbart ikke engang selv ved, hvor han var henne på det tidspunkt, da beslutningen blev truffet i Bella Centeret. Jeg kan godt forstå, at statsministeren var træt den formiddag. Det var jeg også. Og det tror jeg faktisk at alle de hundredvis af mennesker, der sad i salen, også var. Forskellen var bare, at de andre blev i salen, vi andre blev i salen, men det gjorde statsministeren ikke.

Så er sandheden ikke den, at statsministeren rent faktisk kastede håndklædet i ringen? Er sandheden ikke den, at statsministeren måtte opgive at få en beslutning hjem og derfor måtte erstattes af en erfarne diplomat, der – det kunne vi jo konstatere – klappede beslutningen igennem på under 2 minutter?

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Statsministeren.

Kl. 14:43

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Næh, det er ikke sandheden. Og jeg ved ikke, hvor træt spørgeren har været, og hvor spørgeren har opholdt sig i de forudgående 3 døgn og sådan noget – og jeg vil egentlig heller ikke efterforske det, for jeg respekterer jo fuldstændig spørgerens personlige gøren og laden.

Jeg ved, hvorfor jeg selv var træt, og det var jeg, fordi vi sådan set havde gennemført det, som jo, hvis alting havde været optimalt, ikke havde været nødvendigt at gennemføre, nemlig et rimelig anderledes, lidt historisk politisk broarbejde eller udvalgs møde, hvor nogle af aktørerne altså var den amerikanske præsident, den tyske kansler, den sydafrikanske præsident og en stribe andre politikere, som formentlig er uvant med at arbejde på den måde. De var så i øvrigt også alle sammen rejst hjem, da jeg gik ned i plenarsalen.

Jeg har forklaret, hvad der skete og baggrunden for det, og så må spørgeren jo gøre sig sine egne tanker. Dem kan jeg alligevel ikke tage fra hende.

Kl. 14:44

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ja tak, spørgsmålet er afsluttet.

Den næste spørgsmål er stillet til statsministeren af fru Mette Gjerskov.

Kl. 14:44

Spm. nr. S 731

4) Til statsministeren af:

Mette Gjerskov (S):

Hvad mener statsministeren om det dårlige forhold, Danmark fik til en række lande under klimatopmødet – lande, som udtrykte forskellige grader af mistillid til statsministeren som formand for COP 15 – og hvad agter han at gøre for at reparere på det?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Mette Gjerskov.

Kl. 14:45

Mette Gjerskov (S):

Det er også et spørgsmål, der drejer sig om klimatopmødet. Spørgsmålet lyder:

Hvad mener statsministeren om det dårlige forhold, Danmark fik til en række lande under klimatopmødet – lande, som udtrykte forskellige grader af mistillid til statsministeren som formand for COP15 – og hvad agter han at gøre for at reparere på det?

Kl. 14:45

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Statsministeren.

Kl. 14:45

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for det. Jamen det er da klart, at Danmarks rolle som vært for COP15 har været i fokus både under og efter konferencen – det er nu engang en del af det multilaterale forhandlingsspil. Landene har forskellige interesser i klimadagsordenen, og det kom jo klart til udtryk i København. Det er dog på ingen måde det samme, som at Danmarks forhold til disse lande er blevet dårligere.

Kl. 14:45

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Mette Gjerskov.

Kl. 14:45

Mette Gjerskov (S):

Jeg vil lige tillade mig at spørge lidt mere ind til noget af det, statsministeren sagde lige før, for statsministeren sagde, at de andre lande var uvante med arbejdet og arbejdsformen i Bella Centeret. Så undrer det mig jo, når statsministeren siger det og jeg samtidig må konstatere, at statsministeren selv sagde i plenarsalen, at han ikke kendte reglerne. Hvad er statsministerens kommentar til det?

Kl. 14:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Statsministeren.

Kl. 14:46

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen jeg tror, jeg vil opgive at svare og så nøjes med at svare på de spørgsmål, jeg bliver stillet. For det, jeg siger, gør alligevel ikke noget som helst indtryk, for der plukkes i det, og der lyttes med et meget, meget skævt øre. Jeg har ikke sagt, at landene var uvante med den måde, der arbejdes på i Bella Centeret, overhovedet ikke. Jeg sagde, at jeg tror, det var uvant for de politiske ledere, jeg refererede til, at de på en international conference måtte opleve, at de selv skulle sidde i et politisk gruppearbejde, udvalgsarbejde, for at få skabt en aftaletekst – og man kan altså lytte efter efterfølgende; man kan få

det på bånd – det var det, jeg sagde. Så jeg har ikke noget yderligere at tilføje.

Kl. 14:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Mette Gjerskov.

Kl. 14:47

Mette Gjerskov (S):

Jeg forstår, at det var landenes ledere, der var uvante med arbejdsformen og ikke landene som sådan, der var uvante med arbejdsformen; jamen det tager jeg gerne med. Men det ændrer jo ikke ved, at statsministeren under mødet i plenarsalen selv sagde, at han ikke kendte reglerne; han sagde faktisk, at han ikke kendte »jeres regler«, altså FN's regler. Og jeg vil da gerne bede statsministeren om så at kommentere det, hvis det åbenbart er noget med arbejdsformerne, der har været et problem.

Kl. 14:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Statsministeren.

Kl. 14:47

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jo, men så må jeg henvise til, at der stilles et spørgsmål om det. For jeg blev stillet et spørgsmål, der hedder:

»Hvad mener statsministeren om det dårlige forhold, Danmark fik til en række lande under klimatopmødet – lande, som udtrykte forskellige grader af mistillid til statsministeren som formand for COP 15 – og hvad agter han at gøre for at reparere på det?«

Svaret på det spørgsmål har jeg givet, nemlig at det er klart, at der var interesseudsættninger op til COP, under COP, efter COP. At det skulle have efterladt Danmark i en situation, hvor vi har fået et dårligere forhold til nogle lande, er et billede, jeg ikke kan genkende; det er et billede, der ikke er belæg for at mene frem. Hvis man er interesseret i sagen – *hvis* man er interesseret i sagen – må vi jo snakke om den, og jeg tror stadig væk, at den bedste måde at gøre det på nok er i en mere samlet debat, som vi så også får.

Vi har jo oven på det resultat, der blev opnået i København, taget skridt til at sørge for, at det nu får den bedst mulige fremtid. Det er baggrunden for, at jeg selv sammen med FN's generalsekretær har skrevet til de lande, der konkret deltog i arbejdet med at formulere Copenhagen Accord, med en anbefaling om, en opfordring til, at de genbekræfter deres opbakning til den aftale. Tilsvarende har vi via almindelige diplomatiske kanaler i forhold til verdens øvrige lande opfordret til, at man tilslutter sig Copenhagen Accord med de frister, der også ligger i aftalens annek, med udgangen af januar. Det er det, vi bruger vores energi på nu. Vi er i dialog med FN, vi er i dialog med Mexico om, hvordan vi har en samlet rollefordeling og opgavefordeling, der gør, at vi processer den her sag bedst muligt. Det tror jeg i hvert fald, og jeg svarer selvfølgelig på de spørgsmål, jeg får hen ad vejen om forskellige momenter i København, men ellers vil jeg jo selv koncentrere mig om den her fremadrettede opgave.

Kl. 14:49

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak. Fru Anne Grete Holmsgaard som medspørger.

Kl. 14:49

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Statsministerens hovedfortælling om, hvorfor Københavnsaftalen faldt på gulvet, synes at være, at der var fem lande, der blokerede. Nu er det svært at forestille sig, at man ikke skulle have været klar over, at der var nogle, der var utilfredse på forhånd, så jeg vil gerne spørge: Hvad var strategien for at få sikret, at de fem lande kunne

acceptere aftalen? Hvordan fik man inddraget dem forud for det naturlige møde? Sådan noget skal jo være på plads, inden man går i gang med mødet.

Kl. 14:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Statsministeren.

Kl. 14:50

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Ja, det lyder meget, meget nemt. Strategien – og det var også den, der blev rullet frem, da vi startede i plenarsalen – var i virkeligheden over for plenarforsamlingen ganske kort at referere til det forløb, der havde været i den kreds af lande, der havde formuleret aftalen, at henlede alles opmærksomhed på det og ved en afbrydelse af mødet at skabe det rum, der gjorde, at man i de respektive grupper i FN kunne drøfte eventuelle spørgsmål, der var opstået i lyset af aftalen, igennem.

Som jeg har nævnt i et par omgange, var den aftale, der blev flyttet ned i plenarsalen, så bredt forankret, at der var repræsentation fra alle grupper, og derfor måtte både jeg og dem, jeg havde indgået aftalen med, jo have en formodning om, at man med en så repræsentativt sammensat politisk gruppe, der havde formuleret den tekst, ved regionale møder ville kunne vinde tilslutning til, at man så også på et næstfølgende møde i plenarsalen fik en vedtagelse.

Kl. 14:51

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Anne Grete Holmsgaard.

Kl. 14:51

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Nu var det jo sådan, at da det møde gik i gang lidt over kl. 3 natten mellem fredag og lørdag, og statsministeren, som sad i stolen som COP15-vært, meddelte, at nu var der en time til at diskutere det her, og så afbrød mødet, så blev der oprør. Er det ikke rigtigt at sige, at det må være udtryk for, at det forudgående arbejde med at sikre, at der var fred og fordragelighed, ikke var lykkedes?

Kl. 14:51

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Statsministeren.

Kl. 14:51

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Eller også er det et udtryk for, at der var nogle lande, der ikke syntes, at det her skulle lykkes.

Jeg synes, det er en meget, meget spændende diskussion, vi har her, om nogle processer, som en række folketingsmedlemmer så har overværet en mindre del af og bagefter vurderer, at de processer ligesom har været udslagsgivende for det samlede resultat.

Altså, det er jo ikke mig, der skal stille spørgsmål, men i virkeligheden ville det da akademisk set være meget mere interessant at spørge om, hvorfor det tog så lang tid at lave den Copenhagen Accord i det her rum med så mange beslutningstagere. Hvorfor gik der så lang tid, fra at de forskellige ledere, der havde været med til at lave den aftale, proklamerede til omverdenen, at der var en aftale, og til at aftalen rent faktisk lå på papir? Der er da en masse mere interessante spørgsmål, man kunne stille.

Kl. 14:52

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak. Så er det hr. Per Dalggaard som medspørger.

Fru Mette Gjerskov kommer til til allersidst, bare rolig. Vi har styr på det hele.

Kl. 14:52

Kl. 14:55

Per Dalggaard (DF):

Jeg vil gå tilbage til det oprindelige spørgsmål med hensyn til Danmarks dårlige forhold til visse lande. Det er en præmis, som jeg under ingen omstændigheder tror på er korrekt. Jeg vil spørge statsministeren, om ikke det er statsministerens opfattelse, at hvis man stryger repræsentanter for diktaturstater med hårene og pleaser dem på alle mulige måder i en sådan sammenhæng, så vil det måske på sigt give Danmark et dårligere forhold til de pågældende lande, når de pågældende diktaturer forhåbentlig snart fjernes, end hvis man har en mere markant holdning over for repræsentanter for netop diktaturstater.

Kl. 14:53

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Statsministeren.

Kl. 14:53

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det er i hvert fald en teori, man kan have, men den har jeg nu ikke tænkt mig at grave mig ned i her. Vi har påtaget os en opgave i COP-regi som at være COP-vært, hvilket stiller en række fordringer til os om neutralitet og brobygning og i øvrigt respekt for et FN-regelsæt, hvilket jo også gør, at en ambassadør fra Sudan jo har så evig ret i, at man selvfølgelig skal overholde alle procesregler i FN. Jeg siger dette, selv om spørgeren jo formentlig kan have ret i, hvis det er det, der f.eks. sigtes til, at et mere sådan kritisk eftersyn af, hvordan spillereglerne er i den pågældende ambassadørs eget hjemland, med en meget mild underdrivelse kan afsløre visse mangler, og at det pågældende land jo i øvrigt også ville være det eneste, der ikke ville kunne være til stede på regeringschefniveau. Men sådan er der så mange ting.

Kl. 14:54

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Per Dalggaard.

Kl. 14:54

Per Dalggaard (DF):

Det er sådan set sagen, synes jeg også. Jeg kan slet ikke forstå, at der er nogen, der kan tro på, at fordi en diktator eller en repræsentant for en diktator eller for en diktaturstat føler sig lidt stødt på mancherterne, så giver det Danmark et dårligt forhold til det pågældende land. Det ville jo kræve, at man faktisk tager ned og spørger de pågældende folk, folket, om de nu synes, at Danmark opfører sig dårligt over for deres repræsentant eller ej. Det ville jo så også kræve, at man dernede har en fri presse, som f.eks. informerer om, hvordan forholdene rent faktisk er. Det har jeg da svært ved at se er tilfældet, netop når det er diktaturstaters repræsentanter, vi taler om.

Kl. 14:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Statsministeren.

Kl. 14:55

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det synes jeg lyder som et meget plausibelt ræsonnement, som ikke kalder på flere bemærkninger fra min side.

Kl. 14:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Mette Gjernskov.

Mette Gjernskov (S):

Nu kunne jeg jo høre, at statsministeren blev rigtig glad for, at hr. Frank Dalggaard gik ind og interвенerede midt i spørgsmålet her. Det skal han selvfølgelig være velkommen til.

Man ellers havde jeg faktisk fået det indtryk, at statsministeren efterhånden var ved at være rimelig irriteret over de spørgsmål, vi stiller. Derfor synes jeg, det er meget, meget vigtigt at få sagt, at de af os, som vitterlig tror på videnskaben og tror på, at klimaforandringerne er et kæmpestort problem for verden, rent faktisk også tror på, at fiaskoen i Bella Center vil komme til at betyde, at tusinder og tusinder og atter tusinder af mennesker risikerer at dø i de kommende år. Derfor er det dybt alvorligt, og derfor findes der ingen irriterende spørgsmål i den her sag, og derfor skal vi have vendt hver en sten for at finde ud af, hvorfor det her overhovedet gik så galt, og hvordan vi sikrer, at vi får en juridisk bindende aftale i Mexico ved COP16. Det er målet, og det er derfor, vi stiller alle spørgsmålene. Vi tager faktisk det her dybt, dybt alvorligt.

Kl. 14:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Det var nu Per Dalggaard. Frank Dalggaard er meget flyvsk, det ved vi godt. Men det var hr. Per Dalggaard, der var her i dag. (*Mette Gjernskov: Jeg beklager.*)

Så er det statsministeren.

Kl. 14:56

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen jeg er da slet ikke i tvivl om, at spørgeren tager det alvorligt. Det gør jeg da også. Jeg ved ikke, hvem der har efterladt nogen med et indtryk af, at nogen skulle være irriteret. Overhovedet ikke. Jeg svarer på alt det, jeg bliver spurgt om.

Nu kan jeg forstå, at der på grund af udkommet i København dør i tusindvis. Jeg medgiver, for det er jo hele ideen bag, at vi har påtaget os den her opgave og har kæmpet for at nå et resultat, at klimaforandringerne er alvorlige, og at de skal bekæmpes, og at vi skal nå en internationalt bindende aftale. Det har vi lagt al vores energi i.

Det er vi ikke lykkedes med i den form, vi gerne ville, bestemt ikke. Det skal jeg være den første til at beklage. Og hvis spørgeren ligesom vil tilegne mig personligt ansvaret for det, vil jeg for så vidt takke for den i virkeligheden enorme tillid, jeg ikke er i stand til at gengælde, men det er alligevel en tillid, der gemmer sig bag det, altså billedet af, at jeg er den udslagsgivende faktor, der afgør eller ikke afgør, om Kina, USA, Europa, Afrika, Bangladesh m.v. går sammen i en aftale. Jeg takker sådan set for tilliden, og jeg undskylder mange gange, at jeg ikke har levet op til den. Men det er jo det, der er interessant, hvis det så handler om at finde ud af, hvem der har ansvaret for de der tusindvis af dødsfald, der opstår i kølvandet på det her.

Hvis interessen derimod er den – og det er min interesse – at sørge for at undgå de dødsfald ved at få fulgt op på København, ved at sørge for, at de resultater, der trods alt blev opnået, nu trækkes længere, så synes jeg, uden at blive irriteret, at man spørger ind det forkerte sted. Så synes jeg, man skulle prøve at spørge ind til, hvordan vi kommer videre, i stedet for at spørge: Hvorfor kom vi kun dertil, hvor vi kom?

Kl. 14:58

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til statsministeren. Spørgsmålet er afsluttet.

Det er fru Margrethe Vestager, der har stillet det næste spørgsmål, som også er til statsministeren.

Kl. 14:58

Spm. nr. S 730

Kl. 15:00

5) Til statsministeren af:

Margrethe Vestager (RV):

Vil statsministeren i lyset af det lunkne og uforpligtende resultat af klimatopmødet angive, hvilke mål for at reducere CO₂-udslippet Danmark skal forpligte sig til i 2020 og 2050?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Margrethe Vestager.

Kl. 14:58

Margrethe Vestager (RV):

Her kommer jeg som statsministerens lille fe, fordi jeg med det samme kan opfylde ønsket om, hvordan vi kommer videre.

Som statsministeren sagde ...

Kl. 14:58

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Spørgsmålet skal i første omgang bare læses op, og så er der 2 minutter til statsministeren og så 2 minutter til fru Margrethe Vestager.

Kl. 14:58

Margrethe Vestager (RV):

Det skal jeg gøre, jeg vil glæde mig til det. Procedure, procedure! (Tredje næstformand (Holger K. Nielsen): Ja, der skal være orden i sagerne). I don't really know your rules. Undskyld.

Kl. 14:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Margrethe Vestager.

Kl. 14:59

Margrethe Vestager (RV):

Vil statsministeren i lyset af det lunkne og uforpligtende resultat af klimatopmødet angive, hvilke mål for at reducere CO₂-udslippet Danmark skal forpligte sig til i 2020 og 2050?

Kl. 14:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Statsministeren.

Kl. 14:59

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg vil ikke kritisere fru Margrethe Vestager for denne proceduremæssige fejl, for jeg fornemmer jo de reelle politiske intentioner inde bagved, og det er jo nok dem, der i sidste ende afgør tingene og udfaldet af tingene, snarere end det proceduremæssige.

Hvad angår spørgsmålet, kan jeg svare, at vi står fuldt bag EU's position om, at EU i 2020 skal reducere med 20 pct. under alle omstændigheder og 30 pct., hvis andre udviklede lande påtager sig sammenlignelige forpligtelser og også udviklingslandene gør en indsats; det er jo EU's position.

Hvorvidt EU nu i lyset af Københavnsaftalen skal gå videre end de 20 pct., vil blive drøftet i EU-kredsen i den kommende tid – i lyset af andre landes indmeldinger til Københavnsaftalen. Det siger sig selv, at Danmark fortsat vil være blandt de lande, der arbejder for en ambitiøs EU-linje.

Angående det langsigtede mål støtter Danmark ligeledes EU's målsætning om, at de globale udledninger skal reduceres med 50 pct. i 2050, og at de industrialiserede lande skal reducere deres udledninger med mindst 80 pct. i 2050.

Kl. 15:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Margrethe Vestager.

Margrethe Vestager (RV):

Når jeg tager fat i det her, er det jo, fordi diskussionen om, hvad der var op og ned på COP15, givetvis vil fortsætte. Statsministeren siger i et tidligere svar, at det er vigtigt at gribe fat i det, der trods alt blev opnået. Det, der trods alt blev opnået, var en meget kort frist, nemlig den 31. januar, for at melde ind: Hvad vil vi så? Hvad vil vi forpligte os på i 2020 og med hvilket basisår? Jeg vil medgive, at der godt nok skal meget optimisme til at glæde sig over det, men fremme i skoene må vi jo også vise, hvilken vej det går.

Jeg håber ikke, at jeg skal forstå statsministeren sådan, at Danmark aldrig har højere ambitioner end EU, for det er jo her, det er meget oplagt for Danmark at lægge sig i selen og sige: Vi vil sådan set det, der skal til, for at vi i 2020 kan være et forbillede, og også for at vi kan udfordre vores erhvervsliv til at levere nogle af de løsninger, der bliver et gigantisk globalt marked for – også sådan, at vi frem til 2050 kan få en udvikling, der sikrer, at vores energi eller vores samlede energiforbrug målt op kan siges at være uafhængig af energi produceret på kul, olie og gas – sådan at vi får et samfund, der fungerer på en anden måde.

Derfor synes jeg, det er lidt ærgerligt, hvis statsministeren siger: Jeg skal ikke andet og mere end bare at forholde mig til den EU-vedtagelse, der allerede ligger et godt stykke tid tilbage.

Kl. 15:02

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Statsministeren.

Kl. 15:02

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Men det er også forkert at sige, synes jeg: ikke andet og mere. For det er sådan set ret meget.

Altså, EU har jo haft den strategi at være globalt førende. Det er også derfor, at EU først af alle meldte ud med en ambitiøs målsætning – altså i forhold til hvor man var – om de 20 pct. og med den klare indikation af, at man var parat til at gøre mere, hvis andre gør noget tilsvarende synkront. Det tror jeg er den rigtige tilgang.

Det er klart, at vi er mange, der havde håbet, at det her spørgsmål om at knække tallene var et spørgsmål, man for alvor kom til i København. Man kan sige, at vi nu måske – afhængigt af hvordan Copenhagen Accord modtages rundtomkring globalt – kom det halve skridt, forstået på den måde, at der blev dannet den politiske ramme, der nu gør, at tallene med en forpligtigelse meldes ind.

Så tror jeg jo helt ærligt, at hvis det lykkes at få landene til at gribe aftalen og melde tallene ind, vil det formentlig vise sig, når man summerer tallene sammen, at de ikke når ambitionen. Så må der komme et stadie, hvor man skal knække tal. Og EU's position i forhold til det – og det er det, der er det interessante nu, også for Danmark; det er ikke, at Danmark nu her i januar måned 2010 træffer en selvstændig beslutning om en selvstændig målsætning – er, at EU evaluerer COP15, tager stilling til, om man genbekræfter en position, der hedder 20 pct./30 pct., eller om man gør noget andet. Det er de drøftelser, der pågår i EU i øjeblikket, og i forhold til indspil dér vil Danmark selvfølgelig fortsat være en drivende positiv, ambitiøs kraft.

Kl. 15:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Margrethe Vestager.

Kl. 15:03

Margrethe Vestager (RV):

Det synes jeg er uambitiøst. Så vidt jeg har forstået på kloge mennesker, som forholder sig til det her, så siger de, at hvis man skal opnå

den målsætning, der dog står i akkorden, nemlig at holde sig under 2 grader, så taler vi om, at de rige lande skal reducere med mellem 25 og 40 pct.

Danmark er en af de meget, meget store udledere. Hvis vi kunne sige, at vi sådan set er så langt fremme, at vi som minimum godt vil lægge os på EU's høje mål – ikke fordi det vil redde verden på nogen måde, eller vores klima for den sags skyld, for det kan kun en samlet global indsats, men fordi det kan være med til at sætte en ramme for, hvad det er for et ambitionsniveau, vi skal op på, og også hvordan vi vil udfordre vores egne virksomheder, så det her kan blive en del af det, der bliver Danmarks erhvervsprofil. For, som det er helt åbenlyst, hvis det her skal lykkes, så er der et globalt marked for energiløsninger, og derfor synes jeg, at statsministeren skal lidt længere frem end at sige: Det her er ren EU. For her kan Danmark faktisk godt gøre noget selv. Vi ville godt kunne sige: Vi tager 30 pct. som det første, og vi er villige til at gå endnu længere.

Kl. 15:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Statsministeren.

Kl. 15:04

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Ja, vi kunne sige 100 pct. Altså, vi kunne erklære, at vi er fossilfri med årets udgang, så ville vi have ydet et marginalt, marginalt bidrag til bekæmpelsen af den globale opvarmning. For selv om vi gjorde det, selv om hele EU gjorde det, selv om alle ilande i verden gjorde det, ville det ikke være nok til at indfri 2-graders-målsætningen, men vi ville da rimeligvis have sat os selv over for nogle udfordringer, som man selvfølgelig godt kan synes er spændende, men som bestemt også er udfordrende økonomisk.

Det er vel i virkeligheden det, der også forklarer dilemmaerne i Bella Center hos lande, der på den ene side er ambitiøse i klimasagen, og på den anden side så alligevel ikke leverer varen. For alle ved godt, at hvis det her skal lykkes, skal det være synkront, både fordi det synkrone er forudsætningen for at nå klimamålene, og fordi det synkrone også er forudsætningen for, at man ikke spiller sig konkurrencemuligheder fuldstændig af hende.

Det er jo en balance. Og jeg medgiver, at der er en konkurrencemæssig positiv effekt ved at være frontløber, men der er også en konkurrencemæssig ulempeeffekt ved at være for meget frontløber, og derfor er det rigtige sted at forankre den her diskussion, vi har lige nu og her, EU. EU har et ønske om at skærpe de beslutninger, der binder os lige nu, fra 20 til 30 pct. De hviler på et sæt af forudsætninger, som ikke blev tilvejebragt i København. Det er relevant nu at drøfte sammen med vores EU-partnere: Hvordan gør vi så?

Kl. 15:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Anne Grete Holmsgaard som medspørger.

Kl. 15:06

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Det er jo ret indlysende, at EU skal op på de 30 pct., for ellers er det, statsministeren også har bekræftet tidligere om at holde sig under 2 grader, jo et blålus, altså hvis man kun siger 20, og der skal mindst 25-40 pct.s reduktion til. Men jeg vil egentlig gerne spørge om det langsigtede mål, som røg ud af Copenhagen Accord eller den til efterretning tagne aftale. Var det langsigtede mål baseret på et princip om, at alle har samme udslipsrettigheder i 2050 pr. indbygger på globalt plan, og er det et princip, som Danmark støtter skal være sigtelinjen?

Kl. 15:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Statsministeren.

Kl. 15:07

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg kan altså ikke kommentere, hvad der er røget ud, for det ville delvis handicappe mig i det her meget, meget spændende efterspil, hvor specielt den socialdemokratiske ordfører jo interesserer sig for en række ting. Jeg kan jo ikke referere fra det forhandlingsforløb, jeg selv har deltaget i bag lukkede døre. Jeg kan konstatere, at der ikke er nogen langsigtet målsætning i det papir, og jeg kan beklage det. Jeg kan sige, at det ikke er, fordi Danmark ikke synes, der skulle være en langsigtet målsætning, at der ikke er nogen målsætning i det papir. Jeg synes, jeg da kan gå så vidt som at sige, at det ikke er, fordi EU ikke synes, der skal være en langsigtet målsætning i det papir.

Kl. 15:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Anne Grete Holmsgaard.

Kl. 15:07

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jamen når det så er klart, at Danmark støtter, at der skal være en langsigtet målsætning frem til 2050, og at den skal være minimum 80 pct. – jeg tror, at den seneste EU-beslutning blandt miljøministrene lød på 80-95 pct. – er det så en beslutning, en politik, hvor Danmark støtter, at der også er ens udslipsrettigheder for alle, altså antal ton pr. indbygger, uanset om man er amerikaner, dansker, kineser eller koreaner? Støtter Danmark det som en del af den her politik?

Kl. 15:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Statsministeren.

Kl. 15:08

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Der er jo i hvert fald den meget langsigtede, implicitte effekt af at reducere ned til et niveau, hvor man møder 2-graders-målsætningen, at de lande, som fylder meget økonomisk, og som fylder meget udslipsmæssigt, må reducere mere markant og tidligere end andre. De lande, der endnu har et vækspotentiale, må gives rum til på bruttositiden at udlede mere i en periode, inden de peaker og går ned. Og i et perspektiv vil det i hvert fald føre til, at der kommer en højere grad af symmetri, også når man måler det på indbyggerniveau og ikke bare op mod BNP.

Men jeg er også nødt til at sige, at der er en komplikation mere end det, for klimaet og effekten på klimaet interesserer sig jo for CO₂-udslippet og ikke for, om fødselsraten i et givet land udvikler sig anderledes end forudsat, med den afledte effekt, at så er der, hvis man har den sådan fuldstændig præcise tilgang, der hedder, at vi måler det pr. capita, et større CO₂-udslip, og så har vi ikke løst klimaudfordringen. Derfor må det jo nødvendigvis være en vægt, der i hvert fald på den sådan mellemkorte bane indeholder mere end den ene facet, der hedder pr. capita.

Kl. 15:09

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Margrethe Vestager.

Kl. 15:10

Margrethe Vestager (RV):

Jeg undrede mig lidt over statsministerens sarkasme i sit sidste svar til mig, hvor statsministeren sagde: Jamen vi kunne jo sige 100 pct. til næste år, og det ville ikke virke. For den her diskussion skal være

afsluttet inden for en meget kort tidshorisont, der skal meldes ind inden den 31. januar, hvis man som minimum vil leve op til det, som papiret har som ramme. Og det, at Danmark er fuldstændig uden selvstændig ambition på det her område – for sådan må jeg forstå statsministeren – synes jeg er uambitiøst, når man kan se, hvor store potentialer der ligger i at kunne anviser nogle af de løsninger, der skal til.

FN siger mellem 25 og 40 pct., og alligevel siger statsministeren: Jamen vi nøjes med 20 pct., og så må vi se, om verden omkring os opfylder betingelserne for, at vi kan komme op på 30 pct. Jeg havde sådan set den forventning i dag, at statsministeren meget klart ville sige: I Danmark er vi klar til 30 pct. Vi tror, at det er godt for dansk erhvervsliv, og vi tror sådan set også, at det bidrager til, at den her aftale kan blive til det afsæt, som statsministeren gang på gang har sagt det i spørgetiden i dag. Der er faktisk noget at gribe fat i, der er lige præcis det at gribe fat i, men jeg synes ikke, at statsministeren har levet op til det ansvar i dag ved bare at henvise til EU-målene.

Kl. 15:11

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Statsministeren.

Kl. 15:11

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Altså, hvis jeg har lydt sarkastisk, undskylder jeg det mange gange, det har ikke været min intention. Vi har en høj ambition, og i forhold til EU har vi den ambition – det har hele EU – at bringe os i en position, hvor vi kan komme til at reducere med 30 pct. Det kræver, at vi vil det, og det vil vi gerne, det har vi meddelt.

Det kræver også, at vi har øje for nogle andre ting, nemlig to forhold. Det ene er, at selv om vi så gør det, løser det ikke problemet, medmindre nogle andre også gør noget samtidig, der er mere ambitiøst end det, de oprindeligt havde tænkt sig. Det andet forhold er, at hvis vi gør det isoleret, uden at de andre følger med, er effekten ikke alene kun den, at vi ikke når klimamålsætningen, men også den, at det har nogle konkurrencemæssige implikationer, som ikke kun er positive. Det er jo derfor, at EU hele vejen igennem har sagt: Vi vil gerne reducere med 30 pct. under visse givne forudsætninger, og de er endnu ikke tilvejebragt.

Vi må jo nu overveje – det er ikke en dansk overvejelse, men det er også en dansk overvejelse – sammen med vores partnere i EU, hvad den bedste strategi er for at formidle EU's målsætning, så den opfylder den dobbelte idé, nemlig at den både bidrager til, at vi når mere ambitiøse klimaresultater end dem, vi nåede i København, og at vi ikke mindst i en krise og i et perspektiv, der koster Europa arbejdspladser, og hvor arbejdspladserne siver ud af Europa, vokser frem med nogle vækstgrader i nogle af de lande, det kniber en smule med at få til at forpligte sig, så de også gør deres. Det er den overvejelse.

Så man kan ikke konkludere, at vi har en slap klimaambition. Man kan konkludere, at vi også tænker over beskæftigelse og udvikling og velstand.

Kl. 15:13

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til statsministeren, spørgsmålet er afsluttet. Vi gik lige en smule over tiden, men det må man leve med.

Det næste spørgsmål er stillet til økonomi- og erhvervsministeren af fru Pernille Frahm.

Kl. 15:13

Spm. nr. S 619

6) Til økonomi- og erhvervsministeren af:

Pernille Frahm (SF):

Hvilke initiativer har ministeren taget som opfølgning på Forsvarsudvalgets beretning om beslutningsforslag nr. B 173 (folketingsåret 2008-09) vedrørende investeringer i produktionen af og handel med klyngevåben?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Pernille Frahm for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 15:13

Pernille Frahm (SF):

Tak.

Hvilke initiativer har ministeren taget som opfølgning på Forsvarsudvalgets beretning om beslutningsforslag nr. B 173 (folketingsåret 2008-09) vedrørende investeringer i produktion af og handel med klyngevåben?

Kl. 15:13

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:13

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Med hensyn til opfølgningen på Forsvarsudvalgets beretning om beslutningsforslag nr. B 173 kan jeg oplyse, at alle spørgsmålene i beretningen er besvaret og sendt til udvalget. Forsvarsudvalgets beretning stillede spørgsmål bl.a. vedrørende Belgiens erfaringer med udarbejdelse af en udelukkelsesliste, hvorvidt det vil være WTO-medholdeligt at udarbejde en udelukkelsesliste samt eventuelle andre problemer ved at sætte bestemte virksomheder på en udelukkelsesliste.

Svaret til Forsvarsudvalget konkluderer, at der i Belgien endnu ikke er udarbejdet en liste over de virksomheder, det er forbudt at investere i, bl.a. fordi ressortfordelingen i forbindelse med udarbejdelsen af listen endnu er uafklaret. Svaret afklarer yderligere, at der ikke er væsentlige forhold vedrørende WTO, der forhindrer udarbejdelse af en liste over virksomheder, der ikke må investeres i. Dog indeholder svaret og også en række andre forhold, der gør, at regeringen ikke kan anbefale, at der udarbejdes en sådan liste. Som opfølgning ønsker regeringen at udarbejde en vejledning til de investorer, der ønsker at investere ansvarligt. Vejledningen vil tage udgangspunkt i FN's principper for ansvarlige investeringer.

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Pernille Frahm.

Kl. 15:14

Pernille Frahm (SF):

Tak. Jeg vil med det samme kvittere for, at ministeren og ministeriet har planer om at få udarbejdet et sæt regler, som gør, at virksomhederne er lidt bedre stillet. For det her drejer sig jo om, at vi for over et år siden har været med til at underskrive en konvention om at forbyde klyngevåben. Og vi har for et halvt år siden haft en debat i Folketingssalen, hvor ministeren, så vidt jeg husker, også var til stede og var meget positiv over for tankerne om, hvordan vi skulle komme videre med hensyn til at leve op til konventionens bestemmelser.

For det drejer sig jo ikke kun om, at vi ikke skal bruge klyngevåben; det drejer sig også om, at der faktisk i konventionens tekst er en ordlyd, der forbyder, at man hjælper, tilskynder eller foranlediger andre til at deltage i aktiviteter, som er omfattet af konventionens bestemmelser, og det gælder f.eks. produktion af klyngevåben. Så der er ingen tvivl om, at hvis Danmark skal leve helt og fuldt op til konventionens bestemmelser – og det går jeg ud fra at vi alle sammen er fuldstændig enige om at vi skal, det er jo våben, der fortrinsvis går ud over tilfældige civile og meget, meget ofte børn; det er der mas-

ser af undersøgelser der viser – må vi også gerne gå lidt foran for bedre at trække tingene i gang, fordi vi er et af de lande, der kan så-dan noget.

Nu viser det sig jo så, at vi har en række syndere herhjemme. Vi har en række syndere, som, når de bliver taget i synderne eller selv opdager – det kan faktisk også være tilfældet – at de har overtrådt konventionens bestemmelser ved at investere i virksomheder, der fremstiller klyngeevåben, så vælger at slutte de her investeringer. Det er derfor, den vejledning er så vigtig. Forskellen mellem at lave et forbud og lave en vejledning er jo efter min opfattelse ganske beske-den, for jeg tror faktisk, virksomhederne gerne vil det her. Derfor vil jeg endnu en gang spørge, om ministeren kunne tænke sig at uddybe sådan en vejledning, måske i samarbejde med organisationen Dan-Watch, så vi er sikre på, at vi giver vores virksomheder de bedste be-tingelser.

Kl. 15:17

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:17

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil starte med at sige til fru Pernille Frahm, at jeg faktisk er enig et meget langt stykke hen ad vejen. Jeg tror, et af problemerne er, at det nogle gange er vanskeligt for de virksomheder, vi taler om, fak-tisk at gøre det gode, de gerne vil. Det kan være private virksomhe-der, men sådan set også offentlige virksomheder, der i den gode sags tjeneste, simpelt hen fordi de ikke kender nok til det, kommer til at investere i virksomheder, der har en produktion, de faktisk generelt overhovedet ikke bryder sig om; der er måske et enkelt produkt, de synes er udmærket.

Derfor vil jeg sige, at regeringen overordnet finder det meget vig-tigt, at investorerne inddrager samfundsansvar i deres investeringer, og at de skal tage udgangspunkt i FN's principper for ansvarlige in-vesteringer. Vi anerkender som sagt, at det kan være vanskeligt at afgøre, hvilke retningslinjer det så er, man skal følge, hvis man vil opføre sig ansvarligt – og det gælder både investorer, der ønsker at undgå at investere i producenter af klyngeevåben, og sådan set også dem, der går videre og siger: Vi vil i det hele taget investere ansvar-ligt.

Derfor tror jeg, at den rigtige vej at gå, ikke mindst i forhold til små virksomheder, der måske er lidt utrygge ved, hvordan de over-hovedet skal bevæge sig rundt inden for det her meget komplicerede område, er at lave en vejledning. Den skal være af så generel karak-ter, at den kan bruges til alle typer ansvarlige investeringer, og den vil som sagt basere sig på FN's principper for ansvarlige investerin-ger.

I forbindelse med at vi vil udarbejde vejledningen, vil vi både prøve at få de relevante parter med – forsikring og pension er helt oplagte, for det er nogle af dem, DanWatch har haft i søgelyset – og vi vil også involvere organisationen i FN, altså UNPRI, i det. Derud-over har vi jo Rådet for Samfundsansvar, som jeg har etableret, og som jeg meget gerne vil have også skal spille en aktiv rolle i det vi-dere arbejde.

Kl. 15:18

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Pernille Frahm.

Kl. 15:19

Pernille Frahm (SF):

Nu skal man jo efter min opfattelse forsøge at tale sig ind på hinan-den og ikke fra hinanden. Men jeg synes alligevel lige, jeg vil tage fat i en lille ting, ministeren sagde, nemlig at den her vejledning skal være så generel, at den gælder alle områder. Så mener jeg, at vi me-

get nemt risikerer at havne i den suppedas, vi er i nu, hvor store virk-somheder, der gerne vil gå foran, kan være i stand til det, fordi de har manpower, om jeg så må sige, til at komme rundt og få under-søgt ting til bunds, mens mindre virksomheder, som måske vil leve op til præcis de samme ting eller måske i virkeligheden gå videre, har meget ringe muligheder for at gøre det, fordi de ikke har ressour-cerne til det. Derfor har de jo brug for mere end nogle generelle, overordnede stykker papir.

Så jeg vil gerne høre ministeren endnu en gang: Hvor langt er man med de her overvejelser? Gør man sig også de overvejelser om de små virksomheders muligheder?

Kl. 15:19

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:20

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til fru Pernille Frahm, at grunden til, at jeg understregede generel karakter, ikke var for at sige, at vi nu bare laver nogle over-ordnede principper; det var sådan set for at sige, at jeg tror, der er mange virksomheder, der ud over at ville have vejledning om at und-gå at investere i klyngeevåben også gerne vil have en vejledning, der handler om mere generelle spørgsmål vedrørende ansvarlige investe-ringer. Så det var i den kontekst, at det generelle skulle forstås – alt-så, at vi skal gå videre og hjælpe virksomhederne til at forstå, at an-svarlige investeringer er vejen frem. Og vi har jo tænkt os i det ar-bejde, der pågår her i foråret, at inddrage FN's egen organisation i det, fordi de har udarbejdet principper for ansvarlige investeringer, og de så kan være med til, om man så må sige, at definere, hvad det er for ting, der skal lægges vægt på. Rådet for Samfundsansvar skal hjælpe med at komme med flere anbefalinger til danske virksomhe-der og investorer.

Derudover kan man sige, at der allerede, bl.a. qua den debat, DanWatch har skabt, har vist sig at være en bølge i den rigtige ret-ning. Hvis vi ser på det, som tallene er lige nu, viser de etiske inve-steringer, der er fra forsikring og pension, faktisk, at 79 pct. af pensi-onsinstitutterne har retningslinjer for ansvarlige investeringer. Og til-slutningen til FN's principper for ansvarlige investeringer er meget kraftig; antallet af investorer, der har tilsluttet sig, er steget fra 4 til 21 på godt 20 måneder. Det synes jeg faktisk er ganske udmærket. Så det går i den rigtige retning, men jeg tror, ligesom fru Pernille Frahm, at det, der mangler nu, er de små og mellemstore virksomhe-der – og at få de sidste store med – og det tror jeg vi bl.a. gør ved at få lavet en god vejledning.

Kl. 15:21

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Pernille Frahm.

Kl. 15:21

Pernille Frahm (SF):

Først vil jeg sige, at ministeren ikke må glemme bankerne. Nu er det pensionskasser og investeringsfonde og sådan noget, der bliver talt om, men vi har altså den situation, at vores største banker tilsammen har – jeg tror, det er – 2,9 mia. kr. i investeringer ikke i klyngeevåben, men i alle mulige andre ting, som vi jo godt ved de burde holde de-res fingre væk fra og deres investeringer ude af. Bankerne bør også nævnes i den her sammenhæng som nogle, der bør omfattes af de her regler og bør gøres opmærksom på dem.

Jeg forstår, at det er her i foråret, man går i gang med de her ting, og at der skal komme noget mere på banen. Jeg har tænkt mig at vende tilbage til den her sag med ikke alt for lange mellemrum, for hver eneste måned der går, hvor vi ikke gør noget ved det, fortsætter

vi jo ad den gale vej, og det haster faktisk lidt. Så jeg vil vende tilbage. Hvornår kan jeg vende tilbage?

Kl. 15:22

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:22

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til fru Pernille Frahm, at min tidslinje sådan set er, at vi skal have en vejledning klar til sommer, så der er foråret til at få gjort den færdig.

Jeg synes, det er vigtigt at få understreget, at de fleste af de virksomheder, vi har talt om, i hvert fald nogle af de store institutionelle investorer, allerede er i fuld gang og går i den rigtige retning. Jeg vil sige, at det også er min klare opfattelse, at den øvrige finansielle sektor faktisk bakker op om det her. Nogle af dem har været ude offentligt at udtale, at de synes, det er godt, at DanWatch holder øje med dem over skuldrene. Det at bruge sine investeringer ansvarligt er bare fremtiden for investorerne i Danmark, også dem, der kommer fra den øvrige finansielle sektor.

Men vi har en forventning om, at vejledningen kan være klar inden sommerferien, således at virksomhederne får nogle endnu klare retningslinjer at investere ud fra.

Kl. 15:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak for det. Spørgsmålet er afsluttet.

Næste spørgsmål er også stillet til økonomi- og erhvervsministeren af fru Pernille Frahm.

Kl. 15:23

Spm. nr. S 620

7) Til økonomi- og erhvervsministeren af:

Pernille Frahm (SF):

Irland, Belgien og Holland har udarbejdet lovgivning om forbud mod investeringer i klyngebomber - vil ministeren tage initiativ til lignende lovgivning fra dansk side?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Pernille Frahm.

Kl. 15:23

Pernille Frahm (SF):

Spørgsmålet lyder sådan her: Irland, Belgien og Holland har udarbejdet lovgivning om forbud mod investeringer i klyngebomber - vil ministeren tage initiativ til lignende lovgivning fra dansk side?

Kl. 15:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 15:23

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil starte med at sige, at regeringen deler bekymringen over den fortsatte produktion og brug af klyngevåben i verden. Derfor er vi også tilfredse med, at Folketinget den 17. december sidste år godkendte undertegnelsen af Oslokonventionen.

Spørgsmålet går så på, hvorvidt regeringen vil tage initiativ til en lovgivning om investeringer i klyngevåben på linje med Belgien, Holland og Irland. Her vil jeg godt gøre opmærksom på, at der i de tre lande er tale om tre forskellige situationer. Belgien er det eneste af de nævnte lande, der har et direkte forbud, som også gælder private investorer. I Irland gælder forbuddet kun for investeringer af offentlige midler, og i Holland er der endnu ikke vedtaget noget forbud.

Allerede med Oslokonventionens ikrafttræden vil det under visse nærmere omstændigheder være forbudt for den danske stat at investere i virksomheder, der producerer eller handler med klyngeammunition. I forhold til et forbud rettet mod private investorer mener jeg ikke, at det bør laves. Det er der flere grunde til. For det første, som jeg også var inde på ved en tidligere besvarelse, er det faktisk sådan, at de fleste danske investorer allerede gør rigtig meget på området. 79 pct. af pensionsinstitutterne har retningslinjer for ansvarlige investeringer, og det er faktisk en stigning fra året før, hvor tallet var 66, så det går med en rimelig høj hastighed i den rigtige retning.

Konkret angående investeringer i klyngevåben viser en ny undersøgelse fra DanWatch, at blandt Danmarks 20 største pensions- og investeringsselskaber har kun et af disse aktier i producenter af klyngevåben. De fleste har altså allerede på helt frivillig basis valgt at sige, at de vil udvise samfundsansvar.

For det andet, og det synes jeg også er et væsentligt argument, har jeg den opfattelse, at et investeringsforbud ikke vil bidrage til at bekæmpe produktionen af klyngevåben. Et forbud vil nemlig forhindre investorerne i at anvende deres mest effektive våben i bekæmpelsen af klyngevåben, nemlig muligheden for at stille krav til de virksomheder, de investerer i gennem aktivt ejerskab. De FN-principper, der er omkring ansvarlige investeringer, handler netop om at sige til investorerne, at de skal stille krav til virksomhederne frem for at trække deres investeringer ud. Det kan være om børnearbejde, men det kan også være om, hvad det er for en type våbenproduktion, man har. Det er det, der kaldes aktivt ejerskab.

Jeg synes derfor, at det, vi skal gøre, er at opfordre virksomhederne til at udøve aktivt ejerskab gennem deres investeringer frem for at forbyde dem at investere i dem, og så skal vi sørge for, at de har en vejledning, så de kan smutte uden om de steder, hvor de i hvert fald slet ikke skal sætte deres penge.

Kl. 15:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Pernille Frahm.

Kl. 15:26

Pernille Frahm (SF):

Jeg har hørt det der om den aktive investeringspolitik og det aktive medejerskab. Jeg vil sige, at det altså er et tveægget sværd, og jeg vil meget opfordre til, at man passer på med at lægge alle sine forventninger og hele sin indsats omkring det i den type indsats, for det er ikke i sidste ende den måde, det kommer til at virke effektivt på. Det er i hvert fald min opfattelse. Den slags får først effektivitet, hvis der er en trussel nedenunder, der hedder: eller vi fjerner vores penge. Den trussel er jo lige så tydelig, hvis man ved, at der ikke kommer nogen penge, altså, der er ingen investering, medmindre man opfører sig ordentligt. Det er lidt et spørgsmål om, hvorvidt man skal lade dem få lov at løbe rigtig længe med investeringerne, før der sker noget, eller man skal sige, at først skal der ske noget, og så vil man investere. Jeg synes jo det sidste.

Når jeg nævner det her med lovgivning, er det, fordi vi har diskuteret i spørgsmål og svar og i de debatter, som vi har haft om det her, hvorvidt der overhovedet fandtes muligheder for at lave den slags forbud. Nu har jeg jo så researchet og nævner tre steder her i spørgsmålet. Der er faktisk også et lille land som Luxembourg, der har lavet en meget, meget skrap lovgivning på det her område, hvor der er totalforbud for personer, virksomheder, individer og sammenslutninger, og jeg ved snart ikke hvad, mod at investere.

Det, man så kan diskutere, er, hvilken rolle ordet bevidst spiller i det her, men i hvert fald er det sådan, at det er fængselsstraf, man taler om, hvis virksomheder bryder den her lov. Det er jo en ret anderledes måde at tackle det på.

Derfor vil jeg alligevel gerne appellere til, at ministeren måske også tager jernnæven ud af fløjlshandsken en gang imellem i forhold til de her sager, for det viser sig, at det er det, der rykker.

Kl. 15:28

Kl. 15:31

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:28

Kl. 15:31

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til fru Pernille Frahm, at jeg også er glad for, at vi kan have en nuanceret debat om det, for jeg hører også fru Pernille Frahm sige, at noget af det, der er det vanskelige, sådan set er, at der er ting, man kommer til at gøre ubevidst, som gør, at man faktisk investerer i noget, man egentlig ikke ville investere i, men hvor man bare ikke kan overskue det, fordi virksomheden er bygget op på en sådan måde, at der reelt ikke er gennemsigtighed. Det er en af grundene til, at jeg tror på, at en hvilken som helst form for sortlistning altid vil være et værktøj, der en lille smule bliver et sløvt våben, fordi man hele tiden vil kunne lave nye selskabskonstruktioner og på en eller anden måde forsøge at gebærde sig ud af det.

Jeg synes sådan set også, at erfaringerne fra Belgien, hvor man stadig væk nu 2 år efter overhovedet ikke er kommet ud af stedet, er et eksempel på, at det er en vanskelig vej at gå, hvis man tror, at det er det alene, der bekæmper det. Derfor tror jeg, at det er en kombination af at lave vejledninger og selvfølgelig også, som fru Pernille Frahm siger, at lægge et vist pres på virksomhederne for at påtage sig den ansvarlige og etiske holdning til deres investeringer fremover. Der tror jeg faktisk, at den ændring, vi lavede i årsregnskabsloven sidste år, så virksomhederne nu skal redegøre for deres samfundsansvar i deres årsregnskab, er noget af det, der gør, at der kommer offentlighed om, hvorvidt det er en problemstilling, de tager alvorligt eller ej, og det er i hvert fald det første, der skal ske, for at vi kan få de sidste presset med på den gode dagsorden.

Kl. 15:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Pernille Frahm.

Kl. 15:30

Pernille Frahm (SF):

Nu er lovgivningen jo meget variabel, og på nogle områder betyder det her med fortsat vældig meget, og andre steder er det, om man gør noget forsættigt, et meget bredt begreb, så næsten hvad som helst kan være forsættigt. F.eks. er terrorlovgivningen jo meget åben over for, at næsten hvad som helst kan være et forsæt.

Hvis det er det, vi diskuterer, så er vi jo igen tilbage ved den vejledende liste. Og så vil jeg bare sige, at ministeren jo er supersuperheldig, for i det her land har vi nogle fantastisk dygtige ngo'er, som arbejder løbende med området, og udarbejdelsen af sådan en liste er jo ikke noget, man gør en gang for alle. Det er jo ikke noget, vi f.eks. skal sidde her og vedtage i Folketingssalen. Det er jo netop en vejledende liste, som ministeriet sørger for bliver udarbejdet, men hvor man selvfølgelig løbende er nødt til at justere, og det kan man jo gøre ved at bruge de her ngo'er, der arbejder med det: Folkekirkens Nødhjælp, Dansk Røde Kors, Danwatch osv. osv.

Spørgsmålet er bare, om ministeren vil gå ind og bruge de her folk aktivt, også være aktiv i forhold til at sikre, at de har ressourcer, og – jeg ved godt, at vi slet ikke må sige sådan noget i det her Folketing og til den her regering, men nu gør jeg det alligevel – at de har penge til at udføre det stykke arbejde, der er samfundsgavnligt og vigtigt.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Nu er der kommet fokus på området, og der er også blevet sendt nogle ret klare signaler og opfordringer til de virksomheder, som investerer penge bredt rundt omkring i verden, om at tage et samfundsansvar og have en etik i den måde, de investerer på. Vi har som det første land i verden gennemført en meget vidtgående lovgivning omkring samfundsansvar, der gør, at de store virksomheder i Danmark simpelt hen skal redegøre for det i deres årsregnskab, og jeg siger til fru Pernille Frahm, at tallene faktisk nu begynder at se meget, meget flotte ud, når det gælder pensions- og forsikringsselskaberne, og man kan også tydeligt høre, at det samme gør sig gældende, når det gælder resten af den finansielle sektor, nemlig at man bliver mere og mere opmærksom. Jeg tror, at næste skridt er at prøve at arbejde med den her vejledning, som jeg talte om, og se, hvor meget det flytter.

Jeg vil så også sige til fru Pernille Frahm, at hvis det så viser sig, at vejledningen ikke er tilstrækkelig og ikke flytter nok, så vil jeg gerne tage diskussionen igen hernede og se på, om der skal endnu skrappe våben til. Jeg tror selv på, at den vejledning er vejen frem fremfor sortlistninger, men jeg er enig med fru Pernille Frahm i, at det her er en dagsorden, vi skal blive ved med at sætte meget fokus på, for det er den eneste måde, hvorpå vi kan få presset virksomhederne til at gå i den retning, vi ønsker.

Kl. 15:32

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Pernille Frahm.

Kl. 15:32

Pernille Frahm (SF):

Så vil jeg gerne spørge direkte: Vil det så sige, at næste gang, vi hører en direktør for en eller anden investeringsfond sige, at alt, hvad der ikke er forbudt, direkte forbudt, i lovgivningen, er lovligt, og at han går efter pengene, vil det være økonomi- og erhvervsminister Lene Espersen, der som minister går ud og siger i medierne: Det accepterer vi ikke. Så kommer lovgivningen. Men det vil ikke være Pernille Frahm, der siger det, jeg vil slet ikke behøve at gøre det, for ministeren vil have overhalet mig med flere længder. Er det et løfte, jeg får nu?

Kl. 15:33

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:33

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Altså, det er ikke et løfte, fru Pernille Frahm får nu. Nu tror jeg ikke så meget på enkeltsagslovgivning, og det, at en enkelt virksomhed skulle have en direktør, som er fuldstændig politisk tonedøv, mener jeg måske ikke er grundlag for, at man skal begynde at lovgive. Men jeg vil sige til fru Pernille Frahm, at jeg faktisk tror, at det ved fælles hjælp og ved at lægge et tungt politisk pres på de virksomheder, der også investerer mange penge i udlandet, vil lykkes os at få alle med på vognen, så det trækker i den rigtige retning. Og hvis det så viser sig, at mine positive forventninger om, at danske investorer vil opføre sig ansvarligt, ikke holder stik, synes jeg, vi skal tage diskussionen igen, og så må vi se på, om der er andre og mere skrappe midler, der skal tages i brug. Men jeg tror faktisk på, at den vej, vi betræder nu, er den rigtige vej at gå for hurtigst muligt at nå i mål.

Kl. 15:34

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er stillet til finansministeren af hr. Morten Bødskov.

Kl. 15:34

Spm. nr. S 693

8) Til finansministeren af:

Morten Bødskov (S):

Er ministeren enig med undervisningsministeren i, at målsætningen fra velfærdsaftalen i 2006 om, at »mindst 85 pct. af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2010, og mindst 95 pct. i 2015«, er umulig af nå på grundlag af de aftalte forudsætninger, jf. Politiken den 29. december 2009 »Færre får en ungdomsuddannelse«?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Morten Bødskov.

Kl. 15:34

Morten Bødskov (S):

Tak for det. Og spørgsmålet lyder:

Er ministeren enig med undervisningsministeren i, at målsætningen fra velfærdsaftalen i 2006 om, at »mindst 85 pct. af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2010, og mindst 95 pct. i 2015«, er umulig af nå på grundlag af de aftalte forudsætninger, jf. Politiken den 29. december 2009 »Færre får en ungdomsuddannelse«?

Her siger undervisningsministeren:

»Hvis ikke vi tæller unge med, som kommer videre uden en ungdomsuddannelse, bliver det jo helt umuligt at nå målet om, at 95 procent har en ungdomsuddannelse i 2015.«

Kl. 15:34

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Finansministeren.

Kl. 15:34

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg er enig med undervisningsministeren i, at unge, der gennemfører en videregående uddannelse uden en registreret ungdomsuddannelse, er relevant som supplement til opgørelse af 95-pct.-målsætningen. Det fremgår også af den aftalte skriftlige afrapportering, som regeringen gav forligspartierne under finanslovforhandlingerne i efteråret.

Kl. 15:35

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Morten Bødskov.

Kl. 15:35

Morten Bødskov (S):

Det er yderst interessant, for det er jo en kæmpe aftale, vi her har lavet, det er en meget stor aftale om, hvordan vi skal sikre fremtidens velfærd og velstand i Danmark, og det, at vi sikrer, at unge får en ungdomsuddannelse, er en helt afgørende forudsætning for, at vi kan få fremgang i det danske samfund.

Desværre må man jo konstatere, at det, siden vi lavede den her aftale, er gået tilbage. Regeringens egen indsats er stort set ingenting ud over det, der foregår inden for aftalekredsen, og færre og færre unge gennemfører en ungdomsuddannelse. Nu ser vi så her en undervisningsminister, som helt åbenlyst begynder at fikle med målsætningen, og som jo sagtens kunne foranledige, at regeringen slækker på indsatsen for at nå det, der rent faktisk står i aftalen, nemlig at 85

pct. af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2010, altså i år, og 95 pct. i 2015.

Så jeg skal bare have finansministeren til at bekræfte, om man i de tal, der står i aftalen, nemlig 85 pct. i 2010 og 95 pct. i 2015, der skal gennemføre en ungdomsuddannelse, kun indregner unge, der har gennemført en ungdomsuddannelse.

Kl. 15:36

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Finansministeren.

Kl. 15:36

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Regeringen har afrapporteret til globaliseringskredsen i overensstemmelse med, hvad der er aftalt. Af den nyeste skriftlige afrapportering fra efteråret fremgår det, at andelen af ungdomsårgangen 2007, der forventes at opnå en ungdomsuddannelse, er på ca. 80 pct. Det fremgår endvidere, at der herudover kommer den andel af ungdomsårgangen 2007, der forventes at gennemføre en videregående uddannelse uden en registreret ungdomsuddannelse, og denne andel udgør 4 pct.

Dermed viser afrapporteringen, som den også tidligere har gjort, det samlede billede af en ungdomsårgang, der forventes at gennemføre en uddannelse på et niveau, der mindst svarer til en ungdomsuddannelse.

Kl. 15:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Christine Antorini som medspørger.

Kl. 15:37

Christine Antorini (S):

Nu var det sådan, at der var en stor forespørgselsdebat lige før jul lige præcis om den manglende målopfyldelse, nemlig at det er under 80 pct. af de unge, der har gennemført en ungdomsuddannelse her i 2010, hvor det burde have været mindst 85 pct. af alle unge. Da var det sådan, at undervisningsministeren indtil flere gange var oppe at sige, at der slet ikke var noget problem, for man var der jo nærmest, næsten, lige omkring de 85 pct., hvis man opgjorde det på den nye måde, han har fundet på – nemlig at man ikke behøver en ungdomsuddannelse, men har man fået en videregående uddannelse, tæller det også med.

Derfor er det lidt vigtigt for os at vide, hvad det egentlig er, vi har en aftale om. Derfor vil jeg godt spørge finansministeren en gang til: Hvad er det, velfærdsaftalen siger? Måler den på de unge, der rent faktisk har en ungdomsuddannelse?

Kl. 15:38

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:38

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Vi har aftalt, at regeringen årligt afrapporterer en status for opfyldelse af målsætningen, og at det sker på baggrund af beregningsprincipperne i Undervisningsministeriets profilmodel. Det er også det, regeringen har gjort. For at vise det samlede uddannelsesbillede fremgår det som supplement til afrapporteringen, at der er ca. 4 pct. af en ungdomsårgang, der tager en videregående uddannelse uden en forudgående ungdomsuddannelse. Det er helt ved siden af at sige, at disse folk ikke er en del af det samlede billede. Altså, den gruppe, vi taler om, er personer, som får f.eks. en kunstnerisk uddannelse, hvor adgangen er en optagelsesprøve, eller en sygeplejerskeuddannelse, eller at man har taget en ungdomsuddannelse i udlandet. Det er fulde uddannelser, og det er folk, der klarer sig godt i samfundet.

Derfor forstår jeg ærlig talt ikke, at oppositionen har så meget imod det.

Kl. 15:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Christine Antorini.

Kl. 15:39

Christine Antorini (S):

Vi er jo rigtig glade for, at der er nogle, der, på trods af at de ikke får en ungdomsuddannelse, alligevel er i stand til at gennemføre en videregående uddannelse. Det er dog ganske få, der tager den ad den vej. Derfor var der jo en grund til at lave velfærdsaftalen, og jeg vil gerne citere fra velfærdsaftalen. Det fremgår af side 17 i aftalen, at mindst 85 pct. af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2010 og mindst 95 pct. i 2015. Det er, fordi vi ved, at det faktisk er det, at unge har en ungdomsuddannelse, der gør, at langt flere får en videregående uddannelse. Det er derfor, vi måler på, om man har en ungdomsuddannelse.

Derfor kan jeg ikke forstå, at finansministeren ikke kan svare klart ja eller nej. Vi har været nødt til at spørge Undervisningsministeriet, for undervisningsministeren har jo sagt noget, der ikke passer. Undervisningsministeriet kan bekræfte, at det, man måler på, alene er unge, som har en ungdomsuddannelse. Det er bare det, jeg spørger finansministeren om: Er det det, vi har en aftale om? Undervisningsministeriet bekræfter: Vi måler på dem, der har en ungdomsuddannelse, punktum. Undervisningsministeren prøver at fifle med tallene og siger: Ah, det gør ikke noget, hvis de ikke helt har det, bare de har en videregående uddannelse. Og jeg kan ikke få et klart svar fra finansministeren. Hvem tæller med? Skal man have en ungdomsuddannelse for at leve op til målsætningen eller ej?

Kl. 15:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:40

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg er ked af, at jeg er nødt til at gentage mit svar, men det skal jeg så gøre en gang til, og så beder jeg fru Antorini om at lytte godt efter. Vi har aftalt, at regeringen årligt afrapporterer en status for opfyldelse af målsætningen, og at det sker på baggrund af beregningsprincipperne i Undervisningsministeriets profilmodel. Det er også det, regeringen har gjort. For at vise det samlede uddannelsesbillede fremgår det som et supplement til afrapporteringen, at der er ca. 4 pct. af ungdomsårgangen, der tager en videregående uddannelse uden en forudgående ungdomsuddannelse. Det er det, jeg bekræfter her, nemlig at det er den måde, vi afrapporterer på, og at det er den måde, der er aftalt.

Kl. 15:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Morten Østergaard.

Kl. 15:41

Morten Østergaard (RV):

Det sidste opfatter jeg jo sådan set som en bekræftelse af det, der er spurgt om, nemlig at aftalen ikke er opfyldt, at målene ikke er nået, medmindre det rent faktisk lykkes at få 85 pct. henholdsvis 95 pct. til at tage en ungdomsuddannelse. Det synes jeg bare er vigtigt at få slået fast. Det er jo skønt, at dem, som man ikke fik med i første omgang – eller en beskeden del af dem – så alligevel får en videregående uddannelse. Der må man jo lave al den statistik, man synes er nødvendig, men vi skal bare være enige om, at vi ikke har nået må-

lene i vores aftale, hvis ikke 95 pct. af alle unge får en ungdomsuddannelse.

Kl. 15:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:41

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det er godt nok en mærkelig diskussion, vi har her. Det er vores fælles mål i forligskredsen at nå 95-procent-målsætningen. Vi har i forligskredsen i fællesskab iværksat en lang række initiativer for at nå målsætningen. De mange uddannelsesinitiativer er tidligst igangsat ved skolestart 2007, hvor den seneste opgørelse også er fra. De skal have tid til at virke. Senest har vi så i fællesskab i efteråret herudover aftalt en lang række nye initiativer, bl.a. at oprette 5.000 flere praktikpladser, en markant styrkelse af erhvervsuddannelserne samt en særlig indsats for de 15-17-årige. Det tror vi på vil virke, og det går jeg ud fra at hr. Morten Østergaard også tror på.

Kl. 15:42

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Morten Østergaard.

Kl. 15:42

Morten Østergaard (RV):

Jeg er tilbøjelig til at give finansministeren ret i, at vi har en mærkelig diskussion. Men anledningen til, at vi har en mærkelig diskussion, er jo, at undervisningsministeren har sagt, at under de givne forudsætninger – dem, vi er enige om her, nemlig at målsætningen handler om, hvor mange der får en ungdomsuddannelse – er det sådan, at hvis ikke man må tælle alle dem med, der alligevel tager en uddannelse, og pr. definition bare beslutte sig for, at de så også har taget en ungdomsuddannelse, så kan man ikke nå aftalens målsætninger.

Der er det bare, vi siger, netop fordi vi har aftalt at få en årlig statusrapportering, og fordi vi aldrig har fået vide, at regeringens opfattelse var, at man ikke kunne nå målene, medmindre man inddrog helt nye grupper i statistikken, at det da så er rimeligt nok, at vi forsøger at skabe klarhed over det. Så må finansministeren jo sige til undervisningsministeren, at han må rette ind. For det, der er afgørende for os, er, at 95 pct. af alle unge får en ungdomsuddannelse, præcis som vi har aftalt. Det er det helt centrale for os. Det tror vi er afgørende, og det er jo derfor, vi tager alle de her tiltag, og derfor har vi også været med til at skabe økonomi til, at vi kan tage nogle tiltag. Diskussionen er relevant, fordi regeringen har skabt uklarhed om, hvad der er aftalt.

Kl. 15:43

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:43

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det er mig helt uklart, hvad formålet med det her spørgsmål er. Vi har afrapporteret til globaliseringskredsen i overensstemmelse med, hvad der er aftalt. Af den nyeste skriftlige afrapportering fra efteråret fremgår det, at andelen af ungdomsårgangen 2007, der forventes at opnå en ungdomsuddannelse, er på ca. 80 pct. Det fremgår endvidere som en oplysning, at der herudover kommer den andel af ungdomsårgangen 2007, der forventes at gennemføre en videregående uddannelse uden en registreret ungdomsuddannelse, og at denne andel udgør 4 pct. Hvori består det forkerte?

Kl. 15:44

Kl. 15:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Det er hr. Morten Bødskov.

Kl. 15:44

Morten Bødskov (S):

Jeg er nødt til at sige, at jeg tror, det simpelt hen er finansministeren, som forplumrer en ellers åben invitation til finansministeren om at være lidt klar. Der kan jo svares ja eller nej på det her spørgsmål. Hvis nu finansministeren i stedet for at læse op fra sit talepapir fra Finansministeriet, som vel er fabrikeret, så det skal gøre oppositionen lidt til grin eller i hvert fald gøre forsøg på det, læste spørgsmålet. Er man enig med undervisningsministeren i, at målene er uopnåelige? Ja eller nej? Det er sådan set bare det, vi spørger om, og man behøver ikke at stå og læse alt det der retorik op. Finansministeren kan bare svare på spørgsmålet: Er man enig med undervisningsministeren i, at hvis ikke man tæller dem med, som altså er gået videre uden ungdomsuddannelse, så er målet umuligt at nå?

Kl. 15:45

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:45

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Diskussionen startede om, at regeringen havde lavet noget snyd ved afrapporteringen af de her tal, og det, jeg har påvist her, er, at vi har afrapporteret fuldstændig i overensstemmelse med målsætningen, og at det kan være rigtig, rigtig relevant at vide, at der rent faktisk er nogle mennesker, der får en videregående uddannelse uden at have en ungdomsuddannelse. Vi må da være overglade over, at disse mennesker får en videregående uddannelse i stedet for at stå at problematisere det.

Kl. 15:45

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Morten Bødskov.

Kl. 15:45

Morten Bødskov (S):

Det tror jeg alle er. Men der står ikke noget om afrapportering. Nu læser jeg de fire linjer af spørgsmålet, og ordet afrapportering står ikke i spørgsmålet, så jeg forstår simpelt hen ikke, hvad det er, finansministeren siger. Finansministeren kan bare bekræfte, det er det, vi beder om, at i de målsætninger, der er i den aftale, vi lavede i 2006, står der soleklart, at vi vil nå, at 85 pct. af alle unge får en ungdomsuddannelse i 2010 og 95 pct. i 2015. De 85 pct. og de 95 pct. måles på baggrund af, om man har gennemført en ungdomsuddannelse. Er finansministeren enig i det? Ja eller nej? Det er det, vi spørger om.

Kl. 15:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Finansministeren. Den er i orden nu.

Kl. 15:46

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det ændrer jo ikke ved sagen, at det er noget underligt noget. Vi afrapporterer, hvordan det går. Regeringen forpligter sig på målsætningen, vi arbejder energisk for det, og vi vedtog senest her i efteråret, hvor jeg jo selv var med til det, at sætte ind på en lang række områder, der skal gøre, at vi skal opfylde målsætningen, og det arbejder vi på.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er også stillet til finansministeren af hr. Morten Bødskov.

Kl. 15:47

Spm. nr. S 695

9) Til finansministeren af:

Morten Bødskov (S):

Hvad vurderer ministeren det samfundsøkonomiske tab vil være, hvis målsætningen fra velfærdsaftalen i 2006 om, at »mindst 85 pct. af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2010, og mindst 95 pct. i 2015«, ikke nås?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Morten Bødskov.

Kl. 15:47

Morten Bødskov (S):

Spørgsmålet lyder: Hvad vurderer ministeren det samfundsøkonomiske tab vil være, hvis målsætningen – som vi så tager som forudsætning for det her spørgsmål, og som regeringen bakker op – om, at 85 pct. af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2010 og mindst 95 pct. i 2015, ikke nås?

Kl. 15:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Finansministeren.

Kl. 15:47

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

I forbindelse med drøftelserne om velfærdsaftalen i 2006 blev det vurderet, at opnåelsen af målsætningen på sigt vil øge beskæftigelsen med omkring 15.000 personer i 2040. Det kan isoleret set øge BNP med ½ pct. Derudover vil der være en positiv effekt på produktiviteten. Men det er for så vidt en lidt abstrakt diskussion.

Vores fælles udgangspunkt er jo, at vi skal nå de mål, vi har stillet op for 2015, og som vi også i velfærdsreformen fra 2006 aftalte finansiering til. Vi har i fællesskab gennemført en række initiativer, der skal bidrage til at nå målene, bl.a. dem, jeg omtalte før, nemlig oprettelsen af 5.000 praktikpladser, en markant styrkelse af erhvervsuddannelserne, en særlig indsats for de 15-17-årige for at få dem i uddannelse og i job, og frem til 2008 har jobmulighederne været ekstraordinært gode, og en del unge har valgt at arbejde frem for at studere, og nu kan vi se, at flere søger ind på uddannelserne, og det er positivt, at de vælger at påbegynde en uddannelse. Dertil kommer så en række unge, som også får en videregående uddannelse uden at have en formel ungdomsuddannelse.

De samlede gevinster er svære at opgøre, men det er jo sådan set heller ikke det afgørende. Det afgørende er, at de unge mennesker får sig en uddannelse, som er med til at skabe gode jobmuligheder, og som sagt er det vores udgangspunkt, at målene nås.

Kl. 15:49

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Morten Bødskov.

Kl. 15:49

Morten Bødskov (S):

Det var godt at få bekræftet – og det krævede så velsagtens ni spørgsmål – at regeringen står bag de målsætninger, vi har i velfærdsaftalen, om, at vi skal nå, at 85 pct. af alle unge får en ungdomsuddannelse her i 2010, og at 95 pct. får en ungdomsuddannelse i 2015. Det er jo glimrende, for så må man jo også bare konstatere,

at så er finansministeren også enig med os i, at det, som undervisningsministeren har været ude at forsøge at forplumre debatten med, simpelt hen er at fifle med den her målsætning. Vi har en fælles forpligtelse til at sikre, at unge får en ungdomsuddannelse – og det er overgangen til spørgsmålet.

Det er klart, at der en gevinst ved, at flere får en ungdomsuddannelse. Det er selvfølgelig derfor, vi har lavet aftalen og gør den indsats både for den enkelte og for samfundet, men der er jo også et kæmpe tab. Har man i Finansministeriet gjort sig nogle beregninger over, hvad det samfundsøkonomiske tab er, ved at man ikke når de målsætninger? Har man som følge af det efterslæb, der allerede er nu, hvor det er gået tilbage og tilbage med gennemførelsesprocenten, gjort sig nogle overvejelser om, hvad det danske samfund taber ved, at vi ikke når det mål, som vi i fællesskab har sat os?

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:50

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

I forbindelse med drøftelserne om velfærdsaftalen i 2006 skønnede Finansministeriet, at uddannelsesmålsætningerne på sigt ville øge beskæftigelsen med omkring 15.000 personer.

Virkningen på beskæftigelsen kommer først på lidt længere sigt. De første 5, 10, 15 år vil den samlede fuldtidsbeskæftigelse som udgangspunkt dæmpes, fordi flere unge er i uddannelse og derfor i gennemsnit deltager mindre på arbejdsmarkedet. Virkningen på 15.000 fuldtidspersoner afspejler således, at arbejdsstyrken isoleret set reduceres med omkring 10.000 fuldtidspersoner som følge af meroptag på uddannelserne, mens stigningen i arbejdsstyrkens uddannelsesniveau på sigt forudsættes at øge beskæftigelsen med op mod 25.000 personer.

Hvordan billedet ser ud, hvis ikke vi når de opstillede mål, afhænger bl.a. af, hvor langt vi i givet fald måtte være fra målene i 2015. Men udgangspunktet er som sagt, at vi når de mål, vi har sat os for 2015.

Kl. 15:51

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Christine Antorini som medspørger.

Kl. 15:51

Christine Antorini (S):

Jeg lagde mærke til, at finansministeren lige før svarede hr. Morten Bødskov, at han syntes, at det var en underlig abstrakt diskussion, vi havde. Jeg synes, den er meget konkret.

Vi står i en situation, hvor der er færre, der gennemfører en ungdomsuddannelse – det er meget konkret. Og det er så konkret, at på grund af den arbejdsløshed og krise, der er i øjeblikket, har 80 pct. af de unge, der er blevet arbejdsløse inden for det sidste halve år, det til fælles, at de ikke har en ungdomsuddannelse. Derfor går vi op målsætningen.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om han kan bekræfte, at uanset om man regner det på den lidt snydeagtige måde, som undervisningsministeren gør, eller på den måde, som vi har en aftale om, så er sagens kerne, at færre og færre har gennemført en ungdomsuddannelse. Det er sådan, at da regeringen overtog magten i 2001, var der 81,9 pct. af de unge, der gennemførte en ungdomsuddannelse; i dag er vi nede på, at 79,7 pct. af de unge gennemfører en ungdomsuddannelse. Det giver et stort samfundsøkonomisk tab. Kan ministeren bekræfte det?

Kl. 15:52

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:52

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

I forbindelse med velfærdsaftalen i 2006 fremlagde vi et skøn over virkningen for de offentlige finanser af uddannelsesmålsætningerne. Det blev vurderet, at uddannelsesmålsætningerne som udgangspunkt svækker den finanspolitiske holdbarhed, men det dækker over, at finanserne svækkes på kort sigt, mens der på længere sigt er tale om et modgående regnestykke. Det hænger jo sammen med, at det offentlige afholder en stor del af omkostningerne ved uddannelse, herunder uddannelsesomkostninger, SU, mindre skattebetalinger i de unge år, mens gevinsterne, bl.a. i form af større beskæftigelse, først kommer på lidt længere sigt.

Desuden er en væsentlig del af gevinsten ved en uddannelse større produktivitet og dermed løn. Det øger skattegrundlaget, men medfører også større udgifter til overførsler via satsreguleringen og større offentlige lønninger. Det vil sige, at både indtægter og udgifter stiger, fordi systemerne er indrettet, så produktivitsfremskridt i den private sektor og dermed større løn som udgangspunkt også deles med overførselsmodtagere og samtidig vil smitte af på de offentlige lønninger. Så det er et ret kompliceret regnestykke, men det skal ikke skygge for, at vi selvfølgelig vil opfylde de målsætninger, vi har forpligtet os til. Det kæmper vi faktisk for hele tiden.

Kl. 15:54

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Christine Antorini.

Kl. 15:54

Christine Antorini (S):

Jeg skal da love for, at det var et indviklet svar, som ministeren havde fået med, for det er jo veldokumenteret, at selvfølgelig giver det et større samfundsøkonomisk afkast, jo mere uddannelse hver enkelt af borgerne her i samfundet får. Det er jo lige præcis derfor, vi laver en målsætning. Det er, fordi det forpligter os til, at hvis ikke man når det – og vi har jo helt tydeligt ikke nået 85-procents-målsætningen – så må vi finde ud af, hvad der skal til.

Jeg vil gerne her igen sige, at når vi går op i, at det skal være en konkret diskussion, er det bl.a., fordi da vi havde forhandlingerne om globaliseringsaftalen og kunne konstatere, at vi var langt fra at nå målet på de 85 pct., var vi med til at presse igennem, at der blev sat knap 0,5 mia. kr. ekstra af til at løse praktikpladsproblemet. Det er et her og nu-problem, der gør, at unge, der vælger en erhvervsfaglig vej, ikke kan gøre deres uddannelse færdig, fordi virksomhederne ikke har en praktikplads til dem. Så det har helt konkrete konsekvenser, og hvis man ikke når målet – og vi har ikke nået det – så kan man gøre noget ved det.

Jeg vil gerne have, at ministeren igen bekræfter, at det er en 85-procents-målsætning. Vi har ikke nået den, men vi vil gøre alt, hvad vi kan, for at vi rent faktisk kommer i hus, for næste gang er det 95 pct., og vi tæller dem, der har en ungdomsuddannelse.

Kl. 15:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:55

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Nu skal man passe på med, hvad man siger her i Folketinget med den strenge formand, vi har. (*Tredje næstformand* (Holger K. Nielsen): Det skal man i hvert fald). Ja, det er det, jeg mener.

Men det er godt nok en mærkelig diskussion, vi har. Vi arbejder i fællesskab for at opfylde den her 85-procents-målsætning. Vi afreporterer i overensstemmelse med det, der er aftalt. Vi tillader os at gøre opmærksom på, at der altså er en gruppe, der får en videregående uddannelse uden at have en ungdomsuddannelse. Det er vi ekstremt glade for at de får. Så bliver det problematiseret i den helt vilde udstrækning, som om vi vil prøve at snyde med det her. Der er afreporteret fuldstændig i overensstemmelse med målsætningerne. Vi arbejder – går jeg ud fra – i fællesskab dag efter dag for at opfylde den her målsætning. Det er vores ambition, og den målsætning skal vi nå. Det må være det vigtigste.

Det andet er sådan noget underligt noget. Jeg kommer til at tænke på en børnehaven, altså, hvor man sidder og skændes i sandkassen om de her ting. Det er da en underlig diskussion, og hvad er pointen egentlig? Vi afreporterer i overensstemmelse med reglerne, vi skal opfylde målsætningen, vi kæmper dagligt for det. Hvad kan man forlange mere?

Kl. 15:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Morten Bødskov.

Kl. 15:56

Morten Bødskov (S):

Altså, jeg ved ikke, om det er, fordi finansministeren er på vej til regeringsseminar, at han kommer til at tænke på børnehaver.

Jeg vil bare sige, at vores bekymring er meget enkel, nemlig at nu har det taget 8, 10, 12, 14 spørgsmål at få finansministeren til at bekræfte den målsætning, som vi lavede i 2006. Generelt bliver man jo meget bekymret for den her regerings vilje til at overholde aftaler. Den ene dag skal efterlønnen afskaffes, den næste dag siger undervisningsministeren, at det grundlag, man har for en velfærdsaftale, en historisk bred velfærdsaftale, er umuligt at nå, hvis ikke man fifler lidt med tallene.

Derfor forstår jeg simpelt hen ikke, at finansministeren ikke kan se, at begrundelsen for nervøsiteten hos os er udtalelser fra undervisningsministeren, som vi bare beder finansministeren om at tage afstand fra, hvor man siger, at hvis ikke vi tæller unge med, som kommer videre uden en ungdomsuddannelse, bliver det helt umuligt at nå målet om, at 95 pct. har en ungdomsuddannelse i 2015.

Spørgsmålet til finansministeren er: Skal de tælles med, eller skal de ikke tælles med i den målsætning?

Kl. 15:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 15:57

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Nu er vi jo tilbage i det tidligere spørgsmål, og så er jeg bare nødt til at gentage igen, hvad det var, jeg svarede på det spørgsmål, nemlig at vi har afreporteret fuldstændig i overensstemmelse med det, vi har aftalt. Vi har opgivet det til ca. 80 pct., men vi har givet som oplysning, at der derudover er en gruppe på 4 pct., som får en videregående uddannelse uden at have en ungdomsuddannelse. Altså, hvad er problemet?

Kl. 15:58

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Morten Bødskov.

Morten Bødskov (S):

Problemet er, at vi laver en aftaleovre i Finansministeriet og har en undervisningsminister nu, som skaber tvivl om den målsætning, vi har lavet. Det er det, der er problemet.

Derfor beder vi bare finansministeren bekræfte det, som det her spørgsmål handler om, at hvis ikke vi når målsætningen, så har det ret store, alvorlige samfundsøkonomiske konsekvenser. Det ved alle. Men forudsætningen for, at vi når målsætningen, er, at man ikke fifler, som undervisningsministeren gør her.

Så beskeden herfra, tror jeg sådan set uden at have spurgt fællerne her, er, at finansministeren går tilbage til sin undervisningsminister og bekræfter over for undervisningsministeren, at vi har en aftale, nemlig at de 85 pct. i 2010 og de 95 pct. i 2015 kun er unge, som har fået en ungdomsuddannelse. Slut.

Kl. 15:58

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Finansministeren.

Kl. 15:58

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg ved næsten ikke, hvad jeg skal sige. Vi afreporterer i overensstemmelse med det, vi har aftalt. Der er ikke fiflet med noget som helst.

Det, vi arbejder utrætteligt på, er at opnå og opfylde målsætningen. Det gør vi i fællesskab. Vi drøfter det jævnlige. Vi bevilger penge til det. Vi tager initiativer. Hvad mere kan hr. Morten Bødskov forlange?

Kl. 15:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er stillet til finansministeren af hr. Morten Østergaard.

Kl. 15:59

Spm. nr. S 725

10) Til finansministeren af:

Morten Østergaard (RV):

Står ministeren fortsat ved den vedtagelse, regeringen og Dansk Folkeparti stemte igennem Folketinget ved en debat den 13. januar 2009, hvori man konstaterede, »at der er et solidt fundament for en fortsat sund udvikling i dansk økonomi med høj og stabil beskæftigelse, gode rammevilkår for vækst samt en holdbar udvikling i de offentlige finanser«?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Morten Østergaard for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 15:59

Morten Østergaard (RV):

Det, jeg vil spørge om, er:

Står ministeren fortsat ved den vedtagelse, regeringen og Dansk Folkeparti stemte igennem Folketinget ved en debat den 13. januar 2009, hvori man konstaterede, »at der er et solidt fundament for en fortsat sund udvikling i dansk økonomi med høj og stabil beskæftigelse, gode rammevilkår for vækst samt en holdbar udvikling i de offentlige finanser«?

Kl. 15:59

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det finansministeren.

Kl. 15:59

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Ja, jeg står fortsat ved den vedtagelse, som regeringspartierne og Dansk Folkeparti stod bag i forbindelse med debatten for et år siden. Der er generelt et sundt fundament for udviklingen i dansk økonomi. Det er der, fordi vi igennem mange år løbende har forbedret strukturerne i dansk økonomi, herunder på arbejdsmarkedet, i skattesystemet og i forhold til de rammevilkår, de danske virksomheder har. Det er, fordi vi sparede op og nedbragte den offentlige gæld i de gode tider, at vi har et godt fundament.

Det betyder selvfølgelig ikke, at der ikke er meget at gøre endnu. Det gælder nu, som det jo så også gjaldt for et år siden, hvor vi debatterede det, og den krise, som har udfoldet sig siden sidste år, har bestemt ikke gjort udfordringerne mindre. Krisen har medført, at BNP har udviklet sig langt mindre gunstigt, end vi havde håbet på. Samtidig må vi se i øjnene, at krisen i sig selv og de tiltag, som regeringen har gennemført for at modvirke krisen, har medført nogle historisk store underskud på de offentlige finanser, og det bliver den store udfordring i de kommende år.

Kl. 16:01

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Morten Østergaard.

Kl. 16:01

Morten Østergaard (RV):

Jeg synes faktisk, at finansministeren gambler lidt med sin egen og regeringens troværdighed i den økonomiske politik, når man står her med et historisk kæmpe underskud og med nogle problemer, der tårner sig op, og ikke rigtig har nogen svar, i hvert fald ikke nogen fælles svar, på, hvordan man skal løse dem, og siger, at der er et solidt fundament for en sund udvikling i dansk økonomi og en holdbar udvikling i de offentlige finanser.

Situationen er den, og det har jo bl.a. også en række økonomer forsamlet i Ritzaus og Reuters Bureaus økonomiske panel sagt her mellem jul og nytår, at regeringen har skadet dansk økonomi. Lad mig bare citere den nye overvismand, Hans Jørgen Whitta-Jacobsen, som i det her ritzaucitat fra den 29. december sagde:

»Den medløbende finanspolitik fra 2005 og frem til 2007 stimulerede den økonomiske vækst, så derfor har man selv bedt om problemerne. Den pressede efterspørgslen i samfundet op på et uholdbart niveau.«

At regeringen ikke førte en ansvarlig politik i de gode tider, er jo det, der rammer os nu, og det er jo det, der gør, at krisen i Danmark er blevet værre end i andre lande. Det gør jo, at man står her i dag og tænker, om regeringen er i stand til at føre en ansvarlig politik i dårlige tider, for ellers står vi jo bare med en fuldstændig uholdbar udvikling, ikke mindst i de offentlige finanser.

Kl. 16:02

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det finansministeren.

Kl. 16:02

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Hr. Morten Østergaards virkelighedsbillede og Det Radikale Venstres virkelighedsbillede er lidt fortegnet. Når hr. Morten Østergaard nu her kommer og siger, at vi er værre stillet end næsten alle andre lande, vil jeg bare sige: Ledigheden i Danmark er en af de laveste, den offentlige gæld og underskuddet på de offentlige finanser er mindre end i de fleste andre lande. Men det er jo klart, at når krisen kommer på grund af det, økonomerne kalder de automatiske stabilisatorer med den høje skat og den relativt høje understøttelse, så slår det meget ud.

Det, vi gør i regeringen, er, at vi griber tingene an i den rigtige rækkefølge. Vi har fokuseret på at stabilisere dansk økonomi, og vi har fokuseret på, at vi kommer så skånsomt igennem krisen som muligt. Vi lægger så heller ikke skjul på, at når vi kommer sikkert gennem krisen, vil der være en regning, vi skal betale. Men det har været den ansvarlige måde at gribe den her krise an på, at vi har prøvet at mildne konsekvenserne for danskerne.

Kl. 16:03

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Morten Østergaard.

Kl. 16:03

Morten Østergaard (RV):

Finansministeren har travlt med at sige, at det er Det Radikale Venstres virkelighedsbillede, der er skævt. Det er jo interessant, ikke mindst fordi præcis det her spørgsmål om, hvorvidt regeringens økonomiske politik i de gode tider, dengang man arbejdede primært på at sikre sig selv genvalg og ikke på at få skaffet holdbarhed i de offentlige finanser, faktisk var med til at gøre krisen dybere end i andre lande. Det behøver man ikke tage mine eller Det Radikale Venstres ord for – vi kan igen citere den nye overvismand, Hans Jørgen Whitta-Jacobsen, fra det her ritzaulegram fra den 29. december. Han siger:

»Vi kan kun takke os selv for, at krisen i Danmark blev langt mere dyb end i andre lande.«

Det nærmer sig jo en besværgelse, når finansministeren ved enhver given lejlighed forsøger at tale sig ud af sit eget ansvar. Det, der er problemet her, er, at man ikke i de gode tider formåede at skabe holdbarhed i de offentlige finanser. Nu her i de dårlige tider har man så set en forværring, og tilbage står en regering, som ikke har nogen plan for, hvordan vi skal komme ud af det.

Kl. 16:04

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det finansministeren.

Kl. 16:04

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Vi brugte de gode år til at nedbringe gælden, til at afbetale på den gæld, vi havde. Og det nyder vi frugterne af i dag, hvor vi jo står i en betydelig gunstigere situation, end en lang række andre lande gør. Det er det, jeg prøver at sige til hr. Morten Østergaard, nemlig at virkelighedsbilledet af, at en ledighed på 4,2 pct. er værre end en ledighed i Spanien på 19 pct. eller på 10 pct. i Tyskland og England osv., er et fortegnet billede; og med hensyn til det, at vi har afbetalt gælden i de gode år, er det et fortegnet billede at sige, at vi har ødet de gode år væk.

Det er klart, at krisen har ramt os hårdt, og at der bliver en regning, vi skal betale, men det betyder jo ikke, at vi ikke skal opføre os fornuftigt. Den prioritering, regeringen har valgt, er, at vi kommer sikkert igennem krisen, så vi kommer ind i et stabilt opsving igen – og så bliver der en regning. Det tror jeg at alle mennesker kan forstå, nemlig at når man opererer med underskud, jamen så er man nødt til at bringe overensstemmelse mellem indtægter og udgifter, og det er jo så også det arbejde, der kommer til at forestå i de kommende år. Det bliver da ikke let, men prioriteringen har helt klart for os været at holde ledigheden så langt nede som overhovedet muligt. Det er den forpligtelse, regeringen har forfulgt, og det er det ansvar, vi har taget på os.

Kl. 16:06

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Morten Østergaard.

Kl. 16:06

Morten Østergaard (RV):

Jo, men pointen her er jo altså, at finansministeren ikke kan finde andre, som ikke på en eller anden måde er på regeringens lønningsliste, som vil sige, at der ikke var problemer med den økonomiske politik i tiden op til krisen, og som vil sige, at den økonomiske politik ikke har forstærket den økonomiske krise. Det er Nationalbanken og de økonomiske vismænd jo enige i.

Det, jeg savner, er, at man udviser en vis anerkendelse af sit eget ansvar. I lang tid hed det, at det skyldtes den internationale krise, fordi man ikke ville påtage sig et ansvar. Men det, der gør diskussionen meget vanskelig og nærmest bizar, er jo, når finansministeren i dag står og siger, at der er et solidt fundament for en sund udvikling i dansk økonomi. Jamen hvem er det, han siger det til? Er det til virksomhederne, som stadig væk står og forventer at skulle fyre medarbejdere, så vi får en hastig stigning i ledigheden? Er det til danskerne, som bliver arbejdsløse, eller er det til alle dem, som har store forventninger til velfærden, og som kan se, at økonomien simpelt hen ikke hænger sammen? Hvor er det solide fundament? Var det ikke netop det, man i de gode tider svigtede at sørge for fortsat var der, så vi var klar til de dårlige tider?

Kl. 16:07

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det finansministeren.

Kl. 16:07

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg tror, hr. Morten Østergaard skulle prøve at lade blikket flakke lidt ud i Europa for at se, hvordan det er gået i andre lande.

En god måde at se, i hvilket omfang der er problemer, er jo ved at se, hvad det er for nogle henstillinger, andre lande har fået fra EU med henblik på at nedbringe deres gæld til EU's 3-procents-grænse i vækst- og stabilitetspagten. Nu er vi jo ikke kommet ind i proceduren endnu, fordi vi har opført os fornuftigt og har haft en god økonomi, men en lang række lande er jo kommet ind i den procedure. Når man ser de henstillinger, der er givet, og som vil blive givet til Danmark, vil man også kunne konstatere, at vi ligger helt nede i den rigtige ende i international sammenligning.

Det er derfor, jeg siger, at det er et forkert verdensbillede, hr. Morten Østergaard prøver at tegne. Det er et billede af, at vi har opført os uansvarligt, men når man kigger sig omkring i verden, kan man se, at de fleste andre, tror jeg, misunder os vores udgangspunkt. Det skal ikke dække over, at vi har store udfordringer, og at vi får en regning, vi skal betale.

Men disse historiske studier, som hr. Morten Østergaard nu har dyrket et års tid, fører jo sådan set ikke andre steder hen, end at da den finansielle krise indtraf, så kom det – bortset fra for oppositionen her i salen, altså hr. Morten Østergaard, hr. Villy Søvnal og Socialdemokraterne, som jo havde forudset det her, længe før krisen kom – som en overraskelse og et chok for de fleste i verden.

Når man nu er interesseret i historiske redegørelser, kan man jo spekulere på, hvad der ville være sket, og hvordan økonomien ville have udviklet sig, hvis ikke den amerikanske regering havde ladet Lehman Brothers gå konkurs, om det så ikke bare havde været nogle ting, man kunne have justeret. Men det vil der sikkert blive skrevet mange ph.d.-afhandlinger om, og jeg tror da, at hr. Morten Østergaard efterhånden må have en del materiale, så han vil være i stand til at gå hjem og skrive en sådan afhandling.

Kl. 16:09

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Jeg skal gøre opmærksom på, at taletiden kun er 1 minut.

Hermed er spørgsmålet sluttet.

Det næste spørgsmål er også til finansministeren af hr. Morten Østergaard.

Kl. 16:10

Spm. nr. S 726

11) Til finansministeren af:

Morten Østergaard (RV):

Finder ministeren det realistisk, at regeringen kan fastholde og nå målene i sin økonomiske 2015-plan, eller vil regeringen fremlægge en ny plan med konkrete bud på, hvordan dansk økonomi skal genopbygges?

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 16:10

Morten Østergaard (RV):

Finder ministeren det realistisk, at regeringen kan fastholde og nå målene i sin økonomiske 2015-plan, eller vil regeringen fremlægge en ny plan med konkrete bud på, hvordan dansk økonomi skal genopbygges?

Kl. 16:10

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det finansministeren.

Kl. 16:10

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Regeringen står fast på de to grundlæggende mål i 2015-planen, nemlig at finanspolitikken skal være holdbar, samt at der skal være overskud på den offentlige saldo i 2015.

I den oprindelige 2015-plan indgik der et krav om, at der skulle gennemføres strukturreformer, der forbedrer de offentlige finanser med 0,8 pct. af BNP eller 14 mia. kr. Med forårspakke 2.0 og med jobplanen fra 2008 har vi faktisk opfyldt omkring halvdelen af det krav. Vi var også i efteråret klar til at gå videre med reformer af arbejdsmarkedet, men det ville oppositionen desværre ikke tage et medansvar for.

Men vi må også se i øjnene, at den internationale krise har øget udfordringerne mærkbart. Opbygningen af gæld som følge af store underskud i disse år medfører højere rentebetalinger, og der bliver derfor som sagt en regning at betale. Samtidig er det offentlige forbrug vokset mere, end vi havde planlagt, og derfor har jeg også meddelt kommunerne, at der i de kommende år ikke bliver råd til at øge rammen for service i kommunerne.

Første skridt på vejen til at sikre målene i 2015-planen er at få overblik over, præcis hvor stor udfordringen er, og Finansministeriet fremlægger en opdatering af 2015-planen i forbindelse med »Danmarks Konvergensprogram 2009«, som forventes at udkomme lidt senere i år. Og herefter kan vi jo gå i gang med at se, hvorledes udfordringen håndteres i praksis.

Kl. 16:12

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 16:12

Morten Østergaard (RV):

Jeg synes på mange måder, det er et interessant svar, for det, vi må konstatere, er, at regeringen altså holder fast i målsætningerne, men vil opdatere planen.

I lyset af den her udmelding om nulvækst i kommunernes udgifter – det er jo en heroisk udmelding, kan man sige, fra en finansminister, al den stund man, hvis man kigger på regeringens egne hidtidige målsætninger for udvikling i den offentlige vækst, kan se, det ikke på noget tidspunkt er lykkedes den at nærme sig noget, der min-

der om nulvækst – må man jo spørge sig selv: Er den her melding fra finansministeren i virkeligheden et udtryk for, at man har forladt reformkursen, og at det, man nu agter at gøre, er at vælge en anden vej, nemlig den, hvor man skal spare sig ud af problemerne? Det bliver jo en interessant øvelse, hvis man vil spare sig ud af et problem, som i hvert fald på et tidspunkt har andraget 14 mia. kr. og vel ikke er mindre i dag. Hvor er det, man vil spare alle de 14 mia. kr.? Er det kommunerne, der skal holde for? Har regeringen opgivet reformsportet?

Kl. 16:13

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det finansministeren.

Kl. 16:13

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Regeringen griber tingene an i den rigtige rækkefølge. Med det konvergensprogram, jeg omtalte før, og som kommer lidt senere i år, skaber vi et overblik over, hvor stor udfordringen med de offentlige finanser er. Derefter vil vi så bruge den tid, der er nødvendig, til at se på mulige løsninger, og som jeg sagde, skal jeg ikke skjule, at der bliver en regning at betale. Det har vi jo senest gjort opmærksom på i statsministerens nytårstale.

Men samtidig vil jeg godt understrege over for hr. Morten Østergaard, at det er vigtigt, at vi ikke skaber unødvendig usikkerhed om danskernes økonomi, som kan slå det spirende opsving i stykker. Derfor må hr. Morten Østergaard slå koldt vand i blodet lidt tid endnu, indtil vi har skabt et overblik over, hvor stor udfordringen er, og hvad der skal til for at håndtere den.

Kl. 16:14

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Morten Østergaard.

Kl. 16:14

Morten Østergaard (RV):

I sig selv kan det jo virke mærkeligt, at man kan sige, at man står fast ved sine målsætninger, men uden at vide, hvor stor udfordringen er. Det må være en lidt speciel måde at arbejde på.

Men det, som er vigtigt her, og som finansministeren jo ikke svarede på, er: Når man siger, at målsætningen nu er nulvækst i den offentlige sektor – og det er jo ikke det, der ligger i det, man arbejdede med i 2015-planen – er det så udtryk for, at man har konstateret, at man ikke er i stand til at skabe reformer, der gør, at man kan udvikle velfærdssamfundet og skaffe holdbarhed i finanserne ad anden vej end ved at reducere? Altså, er man slået væk fra en reformkurs og ind på en sparekurs? Det bliver et ekstremt interessant eksperiment, ikke mindst fordi vi ved, at hele udfordringen her jo er, at der bliver flere og flere ældre og færre og færre på arbejdsmarkedet. De vil formentlig have endnu større krav til, hvad der skal ydes af service på hospitalerne og i ældreomsorgen. Derfor er det bare usandsynlig vigtigt, hvis man vil skabe tryghed – eller skabe utryghed for den sags skyld – at vi får at vide, om det her er et udtryk for, at regeringen har opgivet at reformere sig til holdbarhed i de offentlige finanser og i stedet har valgt, med finansministerens ord, en nulvækst i de offentlige udgifter, så vi kan spare os ud af problemerne.

Kl. 16:15

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det finansministeren.

Kl. 16:15

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

I det kommende konvergensprogram for 2009 vil vi gøre status for 2015-planen. Og alt vil ikke stå mejslet i granit, for som de fleste har

lagt mærke til, har det seneste år vist, at udviklingen i den internationale økonomi og på de finansielle markeder kan have stor betydning for dansk økonomi. Men det står klart, at der vil være nogle betydelige udfordringer med at sikre langsigtet balance i den offentlige økonomi, og der ligger et arbejde foran os, som jeg gerne vil opfordre alle partier til at deltage konstruktivt i, og derfor vil regeringen naturligvis også, når vi har analyseret situationen, fremlægge en plan for, hvordan vi mener at det skal løses.

Det er selvfølgelig også glædeligt, at Det Radikale Venstre, som jeg kan se, kræver tiltag, der styrker de offentlige finanser. Men så må jeg, også i anledning af den radikale plan, sige, at tiden ikke er inde til nye udgiftskrævende tiltag, som indgår i De Radikales plan. Det vil sådan set blot øge de udfordringer, vi står over for, med at få indtægter og udgifter til at mødes. Og her taler jeg om det korte perspektiv. Altså, én ting er, hvordan det vil være i 2015, noget andet er den helt korte bane, for så vidt angår 2011, 2012 og 2013, hvor vi vil møde nogle krav om at bringe vores udgifter ned til 3 pct. Og på den korte bane vil strukturreformtiltag ikke være svaret; der vil det være nogle andre virkemidler, vi skal bringe i anvendelse.

Kl. 16:17

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er hr. Morten Østergaard.

Kl. 16:17

Morten Østergaard (RV):

Det her viser jo, apropos det her med at hugge i granit, at hvis man bliver ved med at hugge længe nok, kan det på eller anden tidspunkt være, at der er et eller andet, der klart træder frem. Det, der som det første klart træder frem her, er, at en væsentlig del af regeringens økonomiske politik er uklar eller hemmelig, eller hvad den er. Det eneste, vi ved, er, at det ikke er tiden nu. Det var heller ikke tiden, dengang vi havde en af danmarkshistoriens største højkonjunkturer. Tiden er ikke nu. Det kan vi så forstå.

Det andet er, at regeringen er usandsynlig kortsigtet med sin økonomiske politik. Altså, vi snakker her om næste år og året efter, men så må det andet vente, så må det længere sigt vente. Det synes jeg meget dårligt hænger sammen med, at det skulle være en ansvarlig økonomisk politik.

Når nu finansministeren taler om en ny plan, så vil jeg spørge: Hvornår kommer den? Kommer den i sammenhæng med konvergensprogrammet? Når finansministeren siger, at han håber, at alle andre partier vil tage del i det, vil han så lytte til økonomiministeren og til Det Radikale Venstres formand, som har opfordret til, at man lader de ansvarlige partier, der lavede velfærdsaftalen, træde sammen og diskutere udfordringen, når nu finansministeren har skabt et billede af den her med udgangen af januar, eller hvornår det nu var, den kom?

Kl. 16:18

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det finansministeren.

Kl. 16:18

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg tror også, at hr. Morten Østergaard har godt af at vente, til der kommer et konvergensprogram, så vi slipper for de her forplumrede diskussioner om, hvad der er på kort sigt, og hvad der er på lang sigt. Selvfølgelig hjælper det, vi foretager os på kort sigt, også på lang sigt, så den adskillelse, som hr. Morten Østergaard gør i den her diskussion, hænger ikke rigtig sammen.

Den pointe, jeg havde, var, at strukturreformer har meget svært ved at virke på den korte bane, og derfor er vi nødt til både at se på det korte forløb og det langsigtede forløb. Men alle disse ting tror

jeg står klart for hr. Morten Østergaard, når vi kommer og fremlægger vores konvergensprogram.

Kl. 16:21

Kl. 16:18

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til hr. Morten Østergaard, og tak til finansministeren, og hermed er spørgsmålet sluttet.

Det næste spørgsmål er til transportministeren af hr. Henrik Brodersen.

Kl. 16:19

Spm. nr. S 628

12) Til transportministeren af:

Henrik Brodersen (DF):

Vil ministeren på baggrund af de tilgængelige oplysninger om tilstanden af de nordlollandske diger tage initiativ til at afsætte midler til at sikre de oversvømmingstruede områder på Nordlolland?

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Hr. Henrik Brodersen.

Kl. 16:19

Henrik Brodersen (DF):

Tak. Spørgsmålet lyder: Vil ministeren på baggrund af de tilgængelige oplysninger om tilstanden af de nordlollandske diger tage initiativ til at afsætte midler til at sikre de oversvømmingstruede områder på Nordlolland?

Kl. 16:19

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det transportministeren.

Kl. 16:19

Transportministeren (Lars Barfoed):

Jeg siger tak for spørgsmålet, og jeg forstår godt interessen, på baggrund af at jeg ved, at der er udarbejdet en screening af de landområder, der er i Lolland Kommune i det nordlige område. Der er det altså kommet frem, at digerne der er i en dårlig stand, sådan som jeg er informeret, så på den baggrund forstår jeg godt spørgsmålet.

Jeg synes først, det er vigtigt at være opmærksom på, at som udgangspunkt er det jo den enkelte lodsejer, som er ansvarlig for at beskytte sin egen ejendom imod oversvømmelse eller erosion fra havet og dermed også ansvarlig for at afholde de udgifter, som er nødvendige til at etablere, drive og vedligeholde et kystbeskyttelses anlæg. Sådan er lovgivningen her i landet nu engang.

Der har gennem de sidste 100 år været helt enkelte tilfælde i forbindelse med helt særlige omstændigheder, hvor staten så er gået ind og har bidraget til digebyggerier. Det har været tilfældet i Sønderjylland, på dele af den jyske vestkyst og på Falster og på Lollands sydkyst. Men de bidrag er altså sket på baggrund af helt ekstraordinære situationer, der nogle gange har kostet både menneske- og dyreliv og medført store materielle tab.

De diger, som man økonomisk har bidraget til fra statens side, fører staten så også tilsyn med. Men staten har jo ikke bidraget til digebyggeriet på Nordlolland, og derfor er det ikke sådan, at staten fører tilsyn med de diger, men Kystdirektoratet er bekendt med, at digerne der er svage.

Jeg skal til sidst gøre opmærksom på, at i finansloven for 2010 har vi jo aftalt at afsætte midler i en pulje til kystbeskyttelse af småøer i 2010 og 2011 på 4 mio. kr. årligt. Om de nordlollandske diger kan komme i betragtning, hvis der ansøges i den forbindelse, kommer jo an på de kriterier, som vi fastlægger for udmøntning af midler fra puljen. De kriterier er ikke fastlagt endnu. Det skal finanslovforligskredsen aftale nærmere, og det er vi i øjeblikket i gang med at aftale.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det hr. Henrik Brodersen.

Kl. 16:21

Henrik Brodersen (DF):

Ja, lige præcis den pulje til småøerne er jeg lidt bekendt med, i og med at det jo er mig, der har fået ideen til den. At puljen så ikke blev så stor, som man kunne have ønsket sig, er så noget andet.

Men jeg tænker bare på, at når vi nu ved, at der var en kæmpe oversvømmelse tilbage i 1873 og man dengang sagde, at det her aldrig nogen sinde måtte ske mere, og vi så er bevidste om, at risikoen nu rent faktisk er der igen, og set i lyset af at vi har diskuteret oversvømmelser over hele verden her i december, synes jeg måske, det kunne være relevant også at kigge lidt på vores egne farvande. For der ligger jo fra Kystdirektoratets side en stor redegørelse om, hvor der er truede områder, og det er der jo rent faktisk rundtom i hele landet, altså ved alt, hvad der hedder indre danske farvande. Og der tænker jeg bare på det, når man nu ved konkret, at her har man altså et mægtigt stort område, og at det måske kun er et spørgsmål om tid, før det går galt igen.

Kl. 16:22

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det transportministeren.

Kl. 16:23

Transportministeren (Lars Barfoed):

Jamen jeg er sådan set enig i, at de afdækninger og analyser, Kystdirektoratet laver, jo kan være et redskab til at vurdere, hvor der også er behov for, at man er særlig opmærksom. Men da der er en ansvarsfordeling og en rollefordeling, så det som udgangspunkt er lodsejeren selv, som skal beskytte diget, er det jo ikke staten, der skal være opmærksom på, om der nu er behov for, at det konkrete dige bliver udbedret på den ene eller den anden måde. Men det er jo sådan, at kommunen kan pålægge lodsejerne at gøre en indsats. Som jeg forstår det, er den undersøgelse, der er lavet, nu i en fase, hvor den endnu ikke har været gjort til genstand for en behandling lokalpolitisk, men i den forbindelse har kommunen altså, når den behandler det, mulighed for i sidste ende at træffe en beslutning om at pålægge digeejerne at vedligeholde digerne. Det er en beslutning, som Lolland Kommune kan træffe.

Kl. 16:24

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Henrik Brodersen.

Kl. 16:24

Henrik Brodersen (DF):

Jo, og det er selvfølgelig også meget godt. Men hvis det rent faktisk er sådan, at det måske er nogle engarealer, som lodsejerne ingen interesse har i at poste en hel masse penge i, hvis man så har nogen penge at poste i det, for det er jo det næste, så mener jeg, at det måske ville være mere på sin plads, at vi kiggede på, hvordan det er, vi laver en forebyggende indsats her i stedet for hele tiden bagefter at skulle komme og udbetale penge. For et er at pålægge en mand at skulle foretage nogle store investeringer, hvis han slet ikke har midlerne til det, og noget andet er, at jeg mener, at det jo også kan være i andres interesse end lige præcis lodsejernes, at det her område ikke bliver oversvømmet; nu tænker jeg på dem, der ligger i andet og tredje geled inde i landet.

Kl. 16:24

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det transportministeren.

Transportministeren (Lars Barfoed):

Jamen det er jo netop, fordi en oversvømmelse på grund af et dårligt vedligeholdet dige kan få konsekvenser for andre end lodsejerne selv, at kommunen har hjemmel til at gå ind og beslutte, at lodsejerne skal vedligeholde deres diger og reparere på dem, hvis det er nødvendigt. Og det er jo så det, som undersøgelsen her er inde på, nemlig at skabe et beslutningsgrundlag for kommunen til at vurdere, om de skal gå ind og komme med et sådant pålæg over for lodsejerne. Men det er altså ikke statens opgave, det er kommunen, der skal vurdere det, og det er lodsejernes selv, som må sørge for, at digerene på det pågældende område er i orden.

Kl. 16:24

at udbetale stormskadeerstatning, og vil ministeren tage initiativ til snarest at afsætte midler til at få udbygget de mest udsatte danske diger?

Kl. 16:27

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det hr. Henrik Brodersen.

Kl. 16:25

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det transportministeren.

Kl. 16:27

Henrik Brodersen (DF):

Jo, men det går lige så meget på, at når man nu hidtil har kunnet gøre det – altså, vi pumper for 80 mio. kr. sand op på Vestkysten hvert evigt eneste år, og transportministeren var selv inde på marsken og på Falster – og man ved, at her er et stort område, som er truet, så kan man jo herindefra til enhver tid sige, at man vil være behjælpelig med det her. Det er et område, som man synes har værdi for andre end lodsejerne, og derfor mener vi, at det skal bevares, og derfor vil vi gerne bidrage.

Kl. 16:25

Transportministeren (Lars Barfoed):

Jamen jeg er naturligvis enig i det udgangspunkt, at det er bedre at forebygge end at reparere skader. Det gælder helt generelt, og det gælder naturligvis også i denne sammenhæng, at kan vi forebygge en oversvømmelse som følge af et digebrud eller et dige, der ikke er blevet vedligeholdt tilstrækkeligt, er det jo bedre at gøre det frem for at udbetale erstatninger. Derfor er det også vigtigt, at digeejerne sørger for løbende at holde opsyn med deres diger og disses tilstand, og hvis der så er behov for det, må man altså træffe en beslutning om at renovere digerene.

Men det er, som jeg også nævnte i det foregående spørgsmål, sådan, at det er den enkelte lodsejer, som har ansvaret for at beskytte sin egen ejendom imod en oversvømmelse, og det er lodsejernes ansvar at vedligeholde sine kystbeskyttelses anlæg, og det er derfor så også i sidste ende lods- og digeejerens opgave hele tiden at vurdere, om der er behov for at renovere og udbygge sådan et dige.

Men der er det sådan, at man ikke står uden nogen form for vejledning. Tværtimod kan man altid som lodsejer henvende sig til Kystdirektoratet for at få bistand og rådgivning ved digebyggerier og kystbeskyttelsesprojekter. Og så er det altså også sådan, som jeg nævnte i det foregående spørgsmål, at kommunen kan gå ind og lave et pålæg, hvis det er sådan, at digeejeren ikke selv gør det, der skal gøres.

Kl. 16:26

Kl. 16:28

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det transportministeren.

Kl. 16:26

Transportministeren (Lars Barfoed):

Som jeg redegjorde for, er der også i finansloven afsat en pulje til sådanne formål, men det kommer helt an på, om kriterierne for udmøntningen af midler fra den pulje vil blive sådan, at de pågældende diger kunne komme i betragtning, hvis der blev søgt om det. Det kan jeg ikke vide på nuværende tidspunkt, for vi har ikke diskuteret til ende, hvordan kriterierne nærmere skal udformes.

Kl. 16:26

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Henrik Brodersen.

Kl. 16:28

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Ja tak. Hermed er spørgsmålet sluttet.

Det næste spørgsmål er også til transportministeren af hr. Henrik Brodersen.

Kl. 16:26

Spm. nr. S 629

13) Til transportministeren af:

Henrik Brodersen (DF):

Er ministeren enig i, at det er bedre at forebygge oversvømmelse som følge af digebrud eller ikke tilstrækkeligt udbyggede diger end at udbetale stormskadeerstatning, og vil ministeren tage initiativ til snarest at afsætte midler til at få udbygget de mest udsatte danske diger?

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Hr. Henrik Brodersen.

Kl. 16:26

Henrik Brodersen (DF):

Nu vender transportministeren tilbage til den pulje, der blev afsat for 2010. Det er også fint med en lille håndsrekning, for der er altså mange steder, hvor lodsejerne simpelt hen ikke har midlerne til det, hvorfor jeg dengang konkret gik ind og påpegede, at indtægterne på småperne altså er så små – der er små erhverv, og langt de fleste indbyggere har jo en alder, der hedder +60 og som sådan måske kun en folkepension – at de simpelt hen ikke kan løfte de opgaver, der skal løftes. At få tinglyst en gæld på bare 1.000 kr. pr. måned de næste 30 år er jo ikke hensigtsmæssigt.

Altså, det her drejer sig om alle de områder, der hedder indre danske farvande. Her sidste gang, i 2006, hvor vandet stod højt, var det jo både Jyllands østkyst, det meste af Fyn og Sjællands vestkyst, der virkelig var ramt. Der var jo kæmpekæmpestore erstatninger til følge. Derfor mener jeg bare, at det da alt andet lige må være bedre at bruge pengene forebyggende, så det ikke sker, i stedet for at blive ved med at udbetale stormfloderstatninger. Det her er jo ikke kun et spørgsmål om, at der bliver ødelagt værdier; det handler jo rent faktisk også om tryghed for de mennesker, der bor de steder.

Kl. 16:29

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det transportministeren.

Henrik Brodersen (DF):

Ja tak.

Er ministeren enig i, at det er bedre at forebygge oversvømmelser som følge af digebrud eller ikke tilstrækkeligt udbyggede diger end

Kl. 16:29

Kl. 16:32

Transportministeren (Lars Barfoed):

Det er jeg fuldstændig enig i. Jeg gentager: Jeg er enig i, at det er vigtigt, at man forebygger; det er bedre, at man forebygger, end at man skal til at reparere skader efterfølgende og betale erstatninger. Derfor er det vigtigt, at man holder opsyn, og det er også derfor, at kommunen har mulighed for at gribe ind og give lodsejerne pålæg.

Men der er altså den ansvarsfordeling mellem staten og lodsejerne, at staten sådan set ikke går ind i det her, bortset fra i de enkeltstående tilfælde, som jeg nævnte der har været gennem de sidste 100 år. Der skal sådan helt særlige omstændigheder til.

Men derudover har vi så den pulje nu, som på nogle af disse små-øer vil kunne komme i anvendelse, når der er behov for det, men der skal vi altså udforme kriterierne for det, før jeg kan sige noget nærmere om, i hvilken udstrækning det ene eller det andet område vil kunne komme i betragtning.

Kl. 16:30

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Henrik Brodersen.

Kl. 16:30

Henrik Brodersen (DF):

Igen, den pulje var jo kun en håndsrekning til nogle ganske få projekter. Der er afsat 8 mio. kr., og der, hvor jeg kommer fra, er der på en lille ø, der hedder Omø, helt konkret et digeprojekt, som vil koste 6,5 mio. kr. Så transportministeren kan se, at der er lang vej igen. Det her drejer sig jo om hundredvis af millioner, hvis det skal batte noget nogle steder. Det, jeg sådan tænker på, er, at der op langs den vestsjællandske kyst er eksempler på, at man over en 10-årig periode har fået udbetalt et sted mellem seks og otte gange så meget i erstatninger, som det rent faktisk ville have kostet at bygge et dige en gang for alle. Alle og enhver må da kunne se, at det er fuldstændig tudesosset at blive ved at smide penge ud til erstatninger. Og hver gang folk har fået erstatning, skal de jo lægge lige så mange penge oveni, fordi det er brugte ting, der bliver ødelagt og så sandelig ikke bliver erstattet som nye ting. Så hæfter jeg mig stadig væk ved, at det her lige så meget handler om den utryghed, det giver, når det bliver højvande og blæser en lille smule. Hvad sker der nu i nat? tænker man.

Kl. 16:31

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det transportministeren.

Kl. 16:31

Transportministeren (Lars Barfoed):

Jamen altså, jeg er bekendt med den situation, der er på Omø. Men der er det, som jeg har forstået det, i hvert fald også således, at Slagelse Kommune rent faktisk har truffet beslutning om at bidrage til at dække i hvert fald nogle af udgifterne i forbindelse med kystbeskyttelse på øen, fordi der er tale om nogle meget omfattende udgifter på grund af øens beliggenhed i forhold til de andre kyststrækninger, som der er i kommunen. Det er så en illustration af, at der også er den mulighed, at kommunerne rundtomkring kan gå ind og bidrage til at dække udgifterne der, hvor man skønner, at det af den ene eller den anden grund vil være for meget at forlange, at lodsejerne selv skal gøre det.

Kl. 16:32

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Henrik Brodersen.

Henrik Brodersen (DF):

Uden at det dog skal komme til at handle om Omø, vil jeg sige, at jeg jo selv er kommunalbestyrelsesmedlem i Slagelse. De tiltag, vi har gjort fra kommunens side, er, at vi har givet tilsagn om at transportere materialerne fra fastlandet og over til Omø. Vi kan, som det ligger nu, ikke som kommune gå ind og sige, at nu laver vi simpelt hen kystsikring på en privat strand. Det forbyder juraen simpelt hen. Derfor er det strandet der, hvor det er. Så de penge, der kommer herindefra, er jo en kærkommen håndsrekning.

Men jeg hæfter mig stadig væk ved, at der er eksempler på, at man har udbetalt erstatninger på seks til otte gange så meget, som det reelt ville have kostet at lave et dige. Og igen synes jeg, at man skal hæfte sig ved den utryghed, der er ved at bo i de områder, når man ikke har mulighed for simpelt hen at rette op på tingene.

Kl. 16:33

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det transportministeren.

Kl. 16:33

Transportministeren (Lars Barfoed):

Jeg er enig i, at der kan være en utryghed, og den kan man altså kun forhindre, ved at man løbende sørger for at holde øje med digerne og foretage den nødvendige udbedring og vedligeholdelse af dem. Det er lodsejernes forpligtelse at gøre det. Det er nu engang sådan, vi har indrettet os her i landet, og derfor kan vi ikke pludselig beslutte, at nu går staten altså ind og dækker udgifter eller foretager kystsikringsopgaver i et givet område, medmindre der er helt særlige omstændigheder, som jeg nævnte at der har været enkelte gange i de sidste 100 år, og hvor staten så er gået ind.

Ellers ville det kræve en helt anderledes måde at indrette vores lovgivning på, hvor vi altså sagde, at vi fratog lodsejerne forpligtelserne, og at staten overtog forpligtelserne. Men det ville jo være meget, meget omfattende forpligtelser og nogle meget væsentlige principielle ændringer, der i givet fald så skulle ske i hele vores måde at tænke kystbeskyttelse på her i landet.

Kl. 16:34

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til hr. Henrik Brodersen og tak til transportministeren. Hermed er spørgsmålet sluttet.

Det næste spørgsmål er til beskæftigelsesministeren af hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 16:35

Spm. nr. S 723

14) Til beskæftigelsesministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

Hvilke initiativer vil ministeren tage for at undgå en situation som den, der blev vist på TV 2/Nord den 12. december 2009, hvor en ægtefælle ikke kunne få understøttelse, da hun var blevet fyret og reelt var udtrådt af sin mands firma?

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 16:35

Bjarne Laustsen (S):

Hvilke initiativer vil ministeren tage for at undgå en situation som den, der blev vist på TV2/NORD den 12. december 2009, hvor en ægtefælle ikke kunne få understøttelse, da hun var blevet fyret og reelt var udtrådt af sin mands firma? Tak.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Så er det beskæftigelsesministeren.

Kl. 16:35

at kontrollere, om ægtefællen ikke eller i hvert fald i begrænset omfang hjælper til i virksomheden.

Men der findes en række særregler, hvorefter man kan anses for at være udtrådt af en virksomhed, og det er f.eks., hvis man påbegynder et lønarbejde på mere end 30 timer pr. uge.

Nu kan jeg se, at den røde knap lyser, men jeg får sikkert mulighed for at svare lidt nærmere senere.

Kl. 16:39

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Formålet med reglerne om medarbejdende ægtefællers udtræden af selvstændig virksomhed er at sikre, at der er en rimelig balance mellem ønsket om at udtræde, kontrolmuligheder og risikoen for, at dagpengesystemet ikke bruges som en indirekte erhvervsstøtte, hvilket jo hverken erhvervslivet eller dagpengesystemet kan være tjent med. Men som jeg også så sent som i mandags skrev i svaret til netop hr. Bjarne Laustsen, betyder det, at en medarbejdende ægtefælle for at kunne få ret til dagpenge skal kunne dokumentere, at vedkommende reelt er udtrådt af ægtefællens virksomhed.

Det er generelt min opfattelse, at der er en ganske god balance imellem de hensyn, som jeg tidligere har nævnt her i mit svar, og jeg har derfor heller ikke planer om at ændre reglerne.

Kl. 16:36

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak. Så er det hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 16:36

Bjarne Laustsen (S):

Tak både for svaret og for brevet fra i mandags, som jeg har her foran mig.

Jeg synes stadig væk, at der er det problem i det, at det er meget, meget vanskeligt at se, hvad mere man skal dokumentere. Folk har jo betalt deres kontingent, og det er lidt den samme situation som med en brandforsikring, hvor man selvfølgelig regner med, at når man betaler sit kontingent, så er man sikret. På samme måde må man, når man hele vejen igennem har orienteret sin a-kasse om, at man arbejder i sin mands firma som ganske almindelig lønmodtager, regne med, at man, den dag man bliver fyret og træder ud, er stillet i samme situation som en lønmodtager.

Det er jo derfor, vi igennem tiderne har prøvet at lave nogle regler, fordi både ganske almindelige lønmodtagere og personer, der er ansat hos deres ægtefælle, jo rent faktisk kan blive sagt op og udtræde af virksomheden, og derfor håber jeg, at ministeren synes, det er urimeligt, hvis man er fuldstændig afskåret fra at kunne få understøttelse.

Ellers er svaret jo, at man aldrig nogen sinde skal lade sig ansætte hos sin ægtefælle, for så afskriver man sig muligheden for at få understøttelse. Det er jo ikke sådan, det er, og derfor må det være sådan, at det skal være meget enkelt og let at dokumentere, at man rent faktisk er udtrådt af virksomheden, for ellers er rådgivningen og vejledningen omkring det at indtræde i ægtefællens virksomhed som lønmodtager jo forkert. Er ministeren ikke enig i det?

Kl. 16:37

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak. Så er det beskæftigelsesministeren.

Kl. 16:37

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Hr. Bjarne Laustsen stiller tingene lidt på spidsen og også så meget på spidsen, at det desværre ikke har helt bund i virkeligheden. For som medarbejdende ægtefælle skal man jo netop, som jeg også tidligere har nævnt, dokumentere, at man har ret til dagpenge, og det gør man ved at vise, at man reelt er udtrådt af ægtefællens virksomhed. Men erfaringerne viser, at i mindre eller mellemstore virksomheder bevarer ægtefællen altså ofte en nær tilknytning til virksomheden, medmindre den er lukket eller er blevet solgt, og at det er vanskeligt

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Ja tak. Det hører vi fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 16:39

Bjarne Laustsen (S):

Jeg synes jo, det er drastisk. Der findes to muligheder, der er stensikre, og så kan man få understøttelse. Den ene er at lade sig skille, og det synes jeg er ret dramatisk: at fordi vi har krise i samfundet og man bliver fyret, skal man lade sig skille. Den anden mulighed er, at den ægtefælle, der så er tilbage i virksomheden, sælger hele virksomheden – så er man sikker på i begge tilfælde at kunne få understøttelse, det håber jeg da. Men synes ministeren ikke, at det er dramatisk, at man er nødt til at gøre det, fordi man kommer i en situation, hvor man bliver afskediget og man har betalt sit kontingent til en forsikring, så man kan få sin understøttelse, hvis man bliver fyret? Det er jo reelt det, ministeren siger. Her har man dokumenteret, at man er udtrådt, og så har man reelt kun tilbage at lade sig skille eller lade ægtefællen sælge sin virksomhed. Men vi vil jo gerne have, at folk ikke lader være med at starte op som selvstændige, for hvis det er sådan nogle regler, vi er ude i, så kan jeg godt forstå, at vi har mangel på selvstændige i Danmark.

Kl. 16:40

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det beskæftigelsesministeren.

Kl. 16:40

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Som jeg netop forsøgte at sige før, er der en række særregler. De gælder f.eks., hvis man kan anses for at være udtrådt af en virksomhed. Det kan man, hvis man påbegynder et lønarbejde på mere end 30 timer pr. uge, hvis der ansættes en ny arbejdskraft i virksomheden, og der er også en række udtrædelsesmuligheder, som henviser til virksomhedernes tilrettelæggelse og omsætning.

Så jeg mener rent faktisk, at der er en række muligheder for at dokumentere det, men det er jo altså også således – og det ved hr. Bjarne Laustsen selvfølgelig godt – at det er den enkelte a-kasse, der skal træffe en afgørelse, og at der så derefter, hvis man er utilfreds med den afgørelse, der er truffet, er mulighed for i første omgang at klage til Arbejdsdirektoratet med videre klageadgang til Ankestyrelsens beskæftigelsesudvalg. Så derfor synes jeg, at vi i det hele har et godt system omkring det her.

Kl. 16:41

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 16:41

Bjarne Laustsen (S):

Synes ministeren ikke, at det nærmer sig diskrimination, når en ægtefælle, der har arbejde som lønmodtager, gør alt det, der står i loven med hensyn til at stå til rådighed, søger job, mange job endda og hellere end gerne vil have et job, fordi man er blevet fyret, laver sine cv-klik – alt det, man skal for at stå til rådighed – så alligevel ikke kan få understøttelse?

Kan ministeren ikke godt se, at man diskriminerer her i forhold til en anden ægtefælle, som bare har været ansat? Man er reelt udtrådt – det er ikke noget med at bo i samme bygning eller noget som helst andet, hvor der arbejdes. Man har dokumenteret, at man intet har med det at gøre. Man tager ikke telefonen. Der er separate telefonnumre. Man har gjort alt, og så kan man alligevel ikke få understøttelse, medmindre man lader sig skille, eller ægtefællen sælger sin virksomhed. Er det ikke dramatisk?

Kl. 16:42

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det beskæftigelsesministeren.

Kl. 16:42

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Det var dramatisk, hvis det også forholdt sig, som hr. Bjarne Laustsen sagde at det gjorde.

Men som jeg nævnte helt fra begyndelsen, er det jo altså sådan, at vi har – synes jeg – opbygget et system, der gør, at der er en god balance imellem kontrolmulighederne og så det, at der netop er mulighed for at kunne dokumentere, at man ikke arbejder videre i virksomheden. Som jeg også nævnte, er det jo sådan, at er man utilfreds med den afgørelse, som ens a-kasse nu har truffet, er der altså også muligheder for at klage. Det er jo sådan set det rigtig gode ved det danske system, nemlig at der er klagemuligheder.

Kl. 16:43

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Hermed er spørgsmålet sluttet.

Det næste spørgsmål er også til beskæftigelsesministeren af hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 16:43

Spm. nr. S 724

15) Til beskæftigelsesministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

Er ministeren enig i, at arbejdsgruppens rapport vedrørende deltidsbrandmænd er misvisende, når FKB har fremlagt en undersøgelse, der viser, at det er mindst 181, ja, måske 250, deltidsbrandmænd, der er berørt af begrænsningen, og ikke blot 30, som regeringen påstår?

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 16:43

Bjarne Laustsen (S):

Er ministeren enig i, at arbejdsgruppens rapport vedrørende deltidsbrandmænd er misvisende, når FKB har fremlagt en undersøgelse, der viser, at det er mindst 181, ja, måske 250, deltidsbrandmænd, der er berørt af begrænsningen, og ikke blot 30, som regeringen påstår?

Kl. 16:43

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det beskæftigelsesministeren.

Kl. 16:43

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Man fristes jo næsten til at sige, at så står vi her igen. Det er jo bestemt ikke første gang, vi har diskuteret den her sag om deltidsbrandmænd; det er jo naturligvis, fordi det er en vigtig sag, som ligger os begge to meget på sinde.

Som svar på hr. Bjarne Laustsens spørgsmål kunne jeg i virkeligheden bare sige et kort og klart nej. Men jeg vil gerne uddybe det lidt, for der er tale om to vidt forskellige opgørelser, og derfor vil det også være som at sammenligne pærer med bananer, når de to tal hol-

des op mod hinanden, som det gøres her i spørgsmålet af hr. Bjarne Laustsen.

I redegørelsen er det vurderet, at op imod 30 deltidsbrandmænd om året vil nå at opbruge deres ret til supplerende dagpenge, inden de når at finde fuldtidsarbejde. Undersøgelsen fra Foreningen af Kommunale Beredskabschefer er derimod en opgørelse af, hvor mange deltidsbrandmænd der lige nu enten er berørt af eller forventes at blive berørt af 30-ugers-reglen om supplerende dagpenge.

Her er det vigtigt at bemærke, at der er en stor del af de personer, der modtager supplerende dagpenge i FKB's opgørelse, kommer i fuldtidsbeskæftigelse igen inden udløbet af perioden for de supplerende dagpenge. Det synes jeg ærlig talt at hr. Bjarne Laustsen skulle skrive sig bag øret.

Kl. 16:44

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 16:44

Bjarne Laustsen (S):

Jeg skal skynde mig at sige, at selvfølgelig kommer den sag op igen. Altså, juletiden får nogle smidt ud. Men sådan en sag som den her vil ikke blive smidt bort, før den er løst. Jeg synes, at ministeren har en rigtig dårlig sag her. Ministeren har tidligere efterlyst tal på, hvad det er for noget, vi snakker om.

Ministerens bygger sine tal på tiden i 2006, hvor ledigheden var meget lav. FKB har lavet en undersøgelse, og jeg står med en kopi af det brev, som ministeren også har fået fra foreningen. Der siger man så, at der rent faktisk er 181, der er i gang på den nedtælling. Da ikke alle beredskaber har svaret, svarer det faktisk omregnet til, at det er 250 personer, der nu er begyndt nedtællingen. Da regeringen selv regner med, at ledigheden yderligere vil stige i år, er der også grund til at tro, at der er en række flere deltidsbrandmænd, der vil blive ramt af det her. Dem, der allerede er ramt, vil måske have svært ved at finde tilbage til fuldtidsarbejde. Jeg håber, de finder tilbage. Men nu ved vi, at virkelighedens verden ser anderledes ud derude, og der er jo nogle af dem, der har meget svært ved at finde et fuldtidsarbejde igen. Reglerne er også sådan, at man jo skal starte på en helt ny periode for at komme med i reglerne igen. Derfor er det meget misvisende.

Jeg kan simpelt hen ikke forstå, når der nu ligger nye data, at man så ikke accepterer dem. Jeg er da også spændt på at høre, hvad ministeren har svaret Foreningen af Kommunale Beredskabschefer, og hvad ministeren synes om de tal, som man selv har fundet frem til her. Det er jo dem, der har problemet derude i hverdagen.

Kl. 16:46

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det beskæftigelsesministeren.

Kl. 16:46

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Nu er det egentlig lidt en skam, at reglerne i Folketingets spørgetid er indrettet på den måde, at det kun er hr. Bjarne Laustsen, der kan stille spørgsmål til mig som minister, og at jeg ikke kan få lov til at stille spørgsmål til hr. Bjarne Laustsen. Men hvis jeg nu kunne stille et spørgsmål til hr. Bjarne Laustsen, ville jeg spørge hr. Bjarne Laustsen om, hvor mange af de 181 brandfolk i den her undersøgelse, som hr. Bjarne Laustsen nævner, der er faldet for 30-ugers-reglen. Så ville hr. Bjarne Laustsen jo ligesom jeg have sagt, at ham bekendt var der ingen, der var faldet for den her 30-ugers-regel. Og det er netop, fordi mange får et job, inden de har spist deres supplerende dagpenge op.

Netop derfor kan man heller ikke sammenligne de to undersøgelser, som hr. Bjarne Laustsen henviser til, nemlig regeringens under-

søgelse, der viser, at op mod 30 deltidsbrandmænd pr. år vil falde for den her regel, og så det, at 181 deltidsbrandmænd for øjeblikket er blevet varslet.

Kl. 16:47

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 16:47

Bjarne Laustsen (S):

Jeg stiller altid gerne op og svarer på spørgsmål, som beskæftigelsesministeren vil stille mig. Det er ikke sikkert, at forretningsordenen lige tillader det her, men vi kan mødes, og så skal jeg nok svare. Ministeren kan bare nævne tid og sted.

Men det er også sådan, at der faktisk er nogle, der er stoppet, jeg kender eksempler på det fra Brønderslev. Men nu synes jeg, det er ret interessant, at justitsministeren også er kommet til stede, at vi har en fg. formand, der sidder i stolen og leder mødet dygtigt og godt, og at der er en hel opposition, der er meget optaget af at løse det her. Det er faktisk sådan, at 179 mennesker, hvilket svarer til, hvor mange der er herinde i Folketinget, vil arbejde på at få en vederlagsmodel, fordi de synes, at de her deltidsbrandmænd udfører et meget farligt, seriøst og livsvigtigt arbejde, og at det derfor er helt urimeligt, at man behandler dem på den her måde ved at inddrage dem i den her diskussion om, hvorvidt de skal være omfattet af reglerne om supplerende dagpenge.

Det er jo heller ikke sådan, at den tidligere beskæftigelsesminister spurgte deltidsbrandmændene, dengang man strammede reglerne om supplerende dagpenge, for de har aldrig nogen sinde tidligere været omfattet af de regler. Derfor er det jo noget underligt noget, at de ikke blev spurgt dengang. Men der er altså, hvis man skal gå ud fra det, folk siger, et suverænt flertal for, at der skal findes en løsning på det her område. Det synes jeg ministeren skulle lytte til, inden vi får flere, der dropper ud af systemet, for det koster 100.000 kr. at uddanne en deltidsbrandmænd, og det tager mere end 3 år at gøre det.

Kl. 16:49

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det beskæftigelsesministeren.

Kl. 16:49

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Nu stod det mig ikke lysende klart, hvad hr. Bjarne Laustsen rent faktisk spurgte om. Det var vist mest af alt en kommentar til den her sag. Men vi behøver såmænd ikke at starte en konkurrence om, hvem der vil deltidsbrandmændene det bedst. Jeg tror udmærket, at hr. Bjarne Laustsen ved, at det vil vi begge. For det er ekstremt vigtigt, at vi har et godt beredskab, og i det beredskab indgår også en række deltidsbrandmænd. Det nærmeste, hr. Bjarne Laustsen kom et spørgsmål i den her runde, var vel egentlig, i forbindelse med hvorfor deltidsbrandmændene også er omfattet af dagpengereglerne, sådan som alle andre er det. Det er de, fordi vi ønsker at have et ensartet system, et system, der gør, at alle er omfattet af de samme dagpengeregler. Det er jo det, den borgerlige regering fik indført for år tilbage.

Kl. 16:50

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 16:50

Bjarne Laustsen (S):

Tak. Jeg har også igennem udvalget modtaget et, jeg vil nærmest sige latterligt svar, for jeg har jo spurgt: Er det nu rigtig, at vi har ens

regler på hele dagpengeområdet? Og svaret er, at det har vi ikke; der er aldersbestemte ting, der er branchebestemte ting osv., der gør, at der er himmelvid forskel på, hvordan man behandler folk i dagpengesystemet. Så siger ministeren, at det her er meget, meget vigtigt. Det er så enkelt at køre en linje og sige, at deltidsbrandmændene og redningsmændene ikke har noget med supplerende dagpenge at gøre. Det har de aldrig nogen sinde haft tidligere, og de burde aldrig nogen sinde have det.

Det, der var meget dumt af regeringen at gøre, var jo selvfølgelig ikke at spørge dem om, hvordan de her regler ville påvirke dem, hvis de blev fyret i deres hovederhverv. Så ville man have fået et svar, men det har man selvfølgelig ikke fået, fordi man bevidst har undladt at spørge dem. Man har spurgt alle mulige andre, som ikke har noget med det her at gøre. Men hvis vi er enige om, at det er et livsvigtigt arbejde, de udfører, og at vi har brug for deltidsbrandmænd, så skal vi jo sørge for, at der ikke er nogen, som kommer i samme situation som dem, der måtte stoppe i Brønderslev, allerede er kommet i. Ministeren leger altså med ilden, for nu er det 181, måske 250 mennesker, der er begyndt nedtællingen, og vi har i beredskabet ikke råd til at miste folk på den måde.

Kl. 16:51

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det beskæftigelsesministeren.

Kl. 16:51

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Endnu en gang må jeg sige, at der ikke var et spørgsmål, men det efterlader mig så med muligheden for at nævne nogle af de ting, som vi netop har gjort. Det er jo sådan, at vi sammen med Dansk Folkeparti har afsat en pulje i finansloven til netop at sikre rekruttering af deltidsbrandmænd og også til at sikre, at der er styr på det her område. Det er også sådan, at jeg står fuldstændig bag de dagpengeregler, som den borgerlige regering har indført. Det gør hele regeringen, og derfor er der ikke lagt op til, at der skal ændres i dagpengereglerne. Det tror jeg i øvrigt også ville overraske hr. Bjarne Laustsen noget, hvis jeg sagde det modsatte.

Så jeg mener i det hele taget, at vi har et udmærket beredskab. Det skal vi værne om. Der er ingen grund til at prøve på at starte en konkurrence om, hvem der vil beredskabet det bedst, for det vil vi begge to. Det ved hr. Bjarne Laustsen udmærket godt, og det har vi efterhånden diskuteret mange gange her i Folketingssalen.

Kl. 16:52

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til hr. Bjarne Laustsen, og tak til beskæftigelsesministeren. Hermed er spørgsmålet sluttet.

Det næste spørgsmål er til justitsministeren af hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 16:52

Spm. nr. S 732

16) Til justitsministeren af:

Benny Engelbrecht (S):

Hvad vil ministeren gøre ved den anstrengte situation omkring digital tinglysning, der har betydet store ulemper og gener for en lang række boligkøbere, boligsælgere og ejendomsmæglere?

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Hr. Benny Engelbrecht.

Benny Engelbrecht (S):

Hvad vil ministeren gøre ved den anstrengte situation omkring digital tinglysning, der har betydet store ulemper og gener for en lang række boligkøbere, boligsælgere og ejendomsmæglere?

Kl. 16:52

er hårdt berørt af det her, men at det er rigtig, rigtig mange. I titusindvis af boligejere, boligsælgere og boligkøbere, er berørt af den her situation.

Kl. 16:53

Det kan jo i en situation, hvor mennesker taber i titusindvis, ja i hundredtusindvis af kroner i forbindelse med de ventetider, der er i den her sagsbehandling, undre, at vi skal frem til slutningen af december måned, før man beder om noget, der skal blive til det, som ministeren kalder en ambitiøs handlingsplan. Det kunne måske have været ønskeligt, at ordet ambitiøst på et langt tidligere tidspunkt havde stået højt på dagsordenen.

Kl. 16:53

Der lægges i planen op til, at området tilføres 25 medarbejdere – det kan jeg læse ud af den – og jeg går ud fra, at de kommer oven i de 13 medarbejdere, der allerede yderligere er tilført området. Alle-rede der står vi altså i en situation, hvor omkostningerne til implementeringen stiger voldsomt. Hvor store er de ekstra omkostninger, der kommer oven i dette store projekt i grunden? Er der på nuværende tidspunkt et overblik over det? Selv om ministeren siger, at det er en ambitiøs plan, er der så en sikkerhed for, at den handlingsplan, der ligger på nuværende tidspunkt, rent faktisk kan overholdes?

Kl. 16:57

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Justitsministeren.

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Der skal ikke herske tvivl om, at den bagvedliggende idé med digitalisering af tinglysningen jo var at opnå nemmere og hurtigere adgang til at få dokumenter tinglyst. Derfor er det heller ikke tilfredsstillende, at en række anmeldere oplever, at sagsbehandlingstiden er blevet længere.

Der har selvfølgelig forventeligt været indkøringsproblemer, men det er klart, at jeg med bekymring har lyttet til den stigende kritik, der har været af tinglysningsrettens sagsbehandlingstid. Jeg ved, at tinglysningsretten sammen med Domstolsstyrelsen hele tiden forsøger at forbedre systemet og sagsbehandlingen, f.eks. blev der natten mellem den 16. og 17. december 2009 foretaget en teknisk opdatering af systemet, som nedbragte sagsbunken med 10.000 dokumenter.

Sagsbehandlingstiden i de sager, der udtages til manuel behandling, har ikke været tilfredsstillende. Jeg har gjort det, at jeg før jul tog kontakt til Domstolsstyrelsen, hvor jeg bad om, at Domstolsstyrelsen i tæt dialog med de professionelle brugere lavede en handlingsplan. Den har de lanceret her til formiddag.

Handlingsplanen fastsætter som mål, at gennemsnitligt 60 pct. af alle modtagne sager behandles på 0 dage. Det er sådan set et mål, der er nået, men det er væsentligt at fastholde det. Herudover skal tinglysningsretten over foråret gradvis nedbringe sagsbehandlingstiden i alle sagstyper, således at 95 pct. af alle dokumenter tinglyses inden for 10 dage. På lidt længere sigt er målet, at de 10 dage reduceres til 5 dage. For de mere almindelige ekspeditionstyper opsættes der det delmål, at bunken er nedbragt til påske. Endelig opstilles det som delmål, at tinglysningsrettens sagsbehandlingstid i sager vedrørende matrikulære ændringer er normaliseret i begyndelsen af maj.

Det er en ambitiøs handlingsplan. Den er ikke urealistisk og er helt overordnet udtryk for, at tinglysningsretten og Domstolsstyrelsen har taget situationen meget alvorligt.

Det er også vigtigt her at nævne, at handlingsplanen er blevet til i tæt samarbejde med aktørerne på området. Finans- og realkreditsektoren har også bidraget meget aktivt til nedbringelse af sagsbunken.

Jeg tror altså, at der med den her handlingsplan, som blev lanceret i formiddags, foreligger et meget brugbart styrings- og evalueringsinstrument, som jeg forventer at der gøres brug af. Der vil være en nærgående monitorering af, om de opstillede mål opfyldes, for det skal de – det tror jeg også på at de vil blive – så de gener, der har været hen over efteråret, og det må jeg erkende at der har været, vil blive minimeret frem til maj, så de helt forsvinder.

Kl. 16:55

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 16:55

Benny Engelbrecht (S):

Tak for svaret. Jeg er sikker på, at jeg langt fra er det eneste folketingsmedlem, der har fået henvendelser – der er måske ingen folketingsmedlemmer, som ikke har fået henvendelser – om denne sag fra alle dele af landet. Det skyldes jo ikke, at det er nogle ganske få, der

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 16:57

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Det er en meget ambitiøs handlingsplan. Man skal jo huske på, hvad udgangspunktet er, nemlig at den digitale tinglysning er til kolossal fordel – kolossal fordel – for almindelige borgere. På nogle splitsekunder kan man få tinglyst, på splitsekunder kan man uden om advokater og andre rådgivere ordne sine egne sager. Det gør vi af hensyn til borgerne. Vi kan jo også se, som jeg nævnte, at en væsentlig del – over halvdelen af sagerne – bliver løst på 0 dage. Det er jo en kolossal forbedring i forhold til tidligere.

Hvad har tidsrækkefølgen så været? Det her startede jo efter sommerferien. Tinglysningsretten pukler, slider og slæber og konstaterer, at der i nogle sager er en stor ophobning, for advokater og brugere har ikke helt styr på, hvordan de skal bruge det her system. Der er også mange, der tror, at man ikke behøver at gå direkte ind, men det kan man altså bare gøre. Så det handler også om tilvænnning, og det handler om at lære at bruge det her system.

Jeg har en forventning om, at den her handlingsplan holder, og at det, som Domstolsstyrelsen her skitserer, betyder, at der til sommer er en fuldstændig normal situation.

Kl. 16:58

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 16:58

Benny Engelbrecht (S):

Skal jeg forstå ministeren sådan, at årsagen til, at der er disse forsinkelser og ophobninger, faktisk i allerhøjeste grad er advokaternes, brugernes fejl og altså ikke, fordi der er fejl i systemet? Jeg må indrømme, at det ikke er helt sammenhængende med den kritik, som vi har oplevet i eksempelvis pressen.

Jeg er glad for, at der er ting, der kan lade sig gøre på splitsekunder i dette system. Jeg må bare sige, at de splitsekunder er blevet lange for f.eks. en af de sager, der har været omtalt i Berlingske Tidende om en landmand fra Als, som i september måned solgte sin ejendom og foreløbig har tabt 80.000 kr. på grund af de forsinkelser, der har været i tinglysningen og de ekstra omkostninger, der kommer som følge af det. Her taler vi altså ikke om splitsekunder, men om måneder. Det er vel ikke acceptabelt.

Kl. 16:59

Kl. 17:02

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Så er det ministeren.

Kl. 16:59

Kl. 17:02

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Spørgeren skal ikke forstå det sådan, at det er advokaters skyld eller brugeres skyld. Der er kommet et nyt system, som folk ikke har vænnet sig til at bruge, folk har troet, man også kunne bruge fuldmagter. Det har ikke været nødvendigt i mange tilfælde. Systemet har ikke været fuldstændig ajour, kan vi jo konstatere, hvis der er så store problemer, som der har været. Derfor har Tinglysningssretten og alle medarbejderne i Hobro puklet og slidt og slæbt, for at borgerne får en bedre service. Med hjælp fra finans- og realkreditsektoren sætter man så yderligere tempo på og har lavet en ambitiøs handlingsplan, som betyder, at man ifølge den handlingsplan får normale tilstande til sommer.

Kl. 17:00

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Så er det hr. Bjarne Laustsen som medspørger.

Kl. 17:00

Bjarne Laustsen (S):

Som hr. Benny Engelbrecht sagde, har de fleste folketingsmedlemmer nok prøvet at modtage en eller flere eller måske endda adskillige henvendelser fra borgere, der er frustrerede over det nye system. Man skal tilvænne sig, siger ministeren, og et af spørgsmålene er jo også, om systemet har været testet godt nok, inden man tog det i brug. Det er jo helt urimeligt, og jeg står her med sager eksempelvis om en familie fra Brovst, som det indtil dato har kostet 15.000 kr. ekstra, fordi de ikke kan få tinglyst deres hus. Der er en lang række andre sager, der også venter forskellige steder, og hver eneste gang er det forbundet med meget store omkostninger.

Jeg tror og håber, at justitsministeren har en vis forståelse for, at når vi sætter systemer i gang, er det da urimeligt, at det bare er borgerne, der skal betale regningen for, at de systemer, vi skal have, ikke fungerer. Jeg synes, at det er for let, hvis ministeren fastholder, at det udelukkende er borgernes og advokaternes fejl, at det her system ikke fungerer. Ellers ville man jo heller ikke lave det om. Ministeren giver jo selv svaret, ved at man nu justerer på tingene igen og gør tingene på en lidt anden måde, og så håber man osv. osv. Men hvor skal folk, der har haft de her store udgifter og også fortsat vil have dem, placere regningen henne?

Kl. 17:01

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Så er det justitsministeren.

Kl. 17:01

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Som jeg nævnte før, er det bestemt ikke borgernes skyld, at der er problemer. Det er såmænd heller ikke advokaternes skyld. Det, der er sket, er, at der har været så stort run på systemet. Man har skullet samle nogle bunker op, og så har der været en masse andre problemer. Det, som er hovedsagen for mig og bør være det for Folketinget, er, at der er lavet en ambitiøs handlingsplan, som betyder, at man får ryddet op i bunkerne, og at der kommer normale tilstande til sommer. Det er det, som er sagens kerne. Så er der kommet borgere i klemme. Det er meget, meget beklageligt, og derfor er det også sådan, at man har sat fuld turbo på og har givet topprioritet til, at de her sager skal løses, så borgerne får den bedste behandling.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Så er det hr. Bjarne Laustsen.

Bjarne Laustsen (S):

Det er jo ikke et svar på, hvor de skal sende den regning hen, som løber op måned for måned. Vi vil gerne have, at folk er mobile i forbindelse med jobskift. Der er desværre folk, der bliver skilt, og i de situationer har man brug for at få afviklet og få købt og få startet et andet liv og flytte til en anden egn, få nyt arbejde osv. Så har vi nogle systemer, der hænger alvorligt i bremsen, og så løber der ekstra omkostninger oveni, måske endda på baggrund af en ulykkelig situation. Hvor skal de mennesker gå hen med den regning?

Jeg vil også gerne spørge, hvad der er acceptabelt for ministeren. Det forlyder, at der her er 75.000 sager, der ligger, og hvad er acceptabelt i forhold til en sagsbehandlingstid, som vi jo ved nu er måneder, og som burde være kort, hvilket var formålet med hele den her digitale tinglysning? Hvad er den sagsbehandlingstid, som ministeren tror vi kan komme ned på, hvis man altså får systemet til at fungere?

Kl. 17:03

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak, så er det justitsministeren.

Kl. 17:03

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Altså, jeg vil lige slå fast, at sagsbehandlingstiden ikke er flere måneder. For de fleste menneskers vedkommende – over halvdelen – er det sådan, at de får løst deres sag med det samme, den samme dag. Det er en kæmpe forbedring for borgerne i det her samfund, uanset om man er fra Brovst eller Horsens eller Frederikshavn eller Sønderborg. Så er der mennesker, der er kommet i klemme, og det er dybt beklageligt. Derfor skal det også prioriteres, at man får løst det.

Med hensyn til regningen for det vil jeg jo ikke som øverste myndighed foregribe, hvad man skal gøre. Man må jo snakke med sin juridiske bistand om, hvad man vil gøre i den forbindelse. Det må være fuldstændig op til borgeren selv.

Kl. 17:04

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til hr. Bjarne Laustsen. Og så er det hr. Benny Engelbrecht for et afsluttende spørgsmål.

Kl. 17:04

Benny Engelbrecht (S):

Netop det spørgsmål, som hr. Bjarne Laustsen rejser i denne sammenhæng, er meget centralt: Der er mennesker, som er kommet i en ulykkelig klemme, og som eksempelvis har ventet siden den 15. september og stadig væk ikke har fået deres sager afgjort. Jamen det er jo under ingen omstændigheder acceptabelt. Og hvad skal være acceptabelt? Er det for landmanden fra Als, som jeg nævnte før, og som har tabt mindst 80.000 kr. på den her sag, en acceptabel omkostning, man som borger har, når man følger de procedurer og retningslinjer, som der i øvrigt ligger i forbindelse med de offentlige systemer? Har vi ikke særlig forpligtelse til at sikre, at vi netop så hurtigt som muligt får prioriteret og løst de sager, som netop har trukket så længe ud, som har ligget allerlængst, og hvor der måske er ulykkelige omstændigheder i forbindelse med skilsmisse eller andre sammenhænge?

Kl. 17:05

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak, så er det justitsministeren.

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Det gør man. Man prioriterer at få sagsbunkerne høvlet ned, man prioriterer at få sagsbehandlingstiden ned, lige så vel som man også gør det i andre dele af domstolssystemet, for vi ved jo godt, at lange sagsbehandlingstider kan have meget uheldige konsekvenser både økonomisk og menneskeligt. Så derfor er det hele tiden en prioritet i domstolssystemet, at sagsbehandlingstiden er så kort som overhovedet muligt.

Kl. 17:05

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak – og tak til hr. Benny Engelbrecht. Hermed er spørgsmålet sluttet.

Det næste spørgsmål er også til justitsministeren af hr. John Dyrby Paulsen.

Kl. 17:05

Spm. nr. S 733

17) Til justitsministeren af:

John Dyrby Paulsen (S):

Hvorfor har ministeren ikke grebet ind noget før, så en del af de betydelige gener for ejendomsmarkedet i forbindelse med indførelsen af digital tinglysning kunne have været undgået?

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Hr. John Dyrby Paulsen.

Kl. 17:05

John Dyrby Paulsen (S):

Tak for det. Jeg vil godt fortsætte i samme boldgade og med samme sag, som vi nu har drøftet et par gange, fordi jeg synes, at den her sag vedrører utrolig mange mennesker. Og jeg synes det er interessant at spørge ministeren, hvorfor ministeren ikke har grebet ind noget før ...

Kl. 17:05

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Lige et øjeblik. Spørgeren skal starte med at læse spørgsmålet op.

Kl. 17:06

John Dyrby Paulsen (S):

Det er det, jeg er i gang med, hr. formand:

Hvorfor har ministeren ikke grebet ind noget før, så en del af de betydelige gener for ejendomsmarkedet i forbindelse med indførelsen af digital tinglysning kunne have været undgået?

Kl. 17:06

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det justitsministeren.

Kl. 17:06

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Tak. Det har jo hele tiden været forudsat, at der med så stort et projekt som udviklingen og iværksættelsen af det digitale tinglysnings-system vil være en vis indkøringsperiode. Derfor har der også efter idriftsættelsen af systemet løbende været foretaget optimeringer, rettelser af systemet, og endvidere er sagsgangen ved retten blevet justeret med henblik på at søge sagsbehandlingstiden nedbragt. Hen over efteråret kunne jeg jo således konstatere, at identificerede problemer med systemet blev løst løbende, og jeg havde derfor stor tilid til, at systemet ville fungere efter hensigten, når vi kom over på den anden side af indkøringsperioden.

Som sagt er det efter min opfattelse selvfølgelig ikke tilfredsstillende, at sagsbehandlingstiden ved Tinglysningsretten er blevet så

lang, som den er. Vi må derfor nu konstatere, at de tiltag, der blev iværksat i efteråret, ikke har været tilstrækkelige. Det er også baggrunden for den handlingsplan, der nu foreligger.

Som det imidlertid fremgik af min besvarelse af spørgsmål nr. S 732, tinglyses gennemsnitligt 60 pct. af alle modtagne sager automatisk. Det betyder med andre ord, at 60 pct. af de sager, der modtages af tinglysningssystemet, tinglyses samme dag inden for ganske få minutter. 60 pct. af de sager, der modtages, dækker over 2.000 anmeldelser, og det være sig anmeldelser af skøder og pantebreve til banker og realkredit osv. For en række ekspeditioners vedkommende kommer fordelene ved digitaliseringen af tinglysningssystemet således allerede de involverede til gode – det gælder også i forhold til ejendomsmarkedet.

For så vidt angår den resterende del af anmeldelserne – de sager, som udtages til manuel behandling – er der nu, som jeg lige har nævnt, fastlagt en handlingsplan for nedbringelse af sagsbehandlingstiden for skøder og pantebreve. Handlingsplanen betyder, at sagsbunken vil være nedbragt i begyndelsen af april 2010. Sagsbehandlingstiden for skøder og pantebreve nedbringes imidlertid gradvis frem mod påske, hvor sagspuklen forventes helt afviklet. Det betyder, at man løbende vil se, at ejendomshandler, der udtages til manuel behandling, vil blive behandlet stadig hurtigere.

Kl. 17:08

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det hr. John Dyrby Paulsen.

Kl. 17:08

John Dyrby Paulsen (S):

Tak for det. Jeg synes måske ikke, at ministeren svarede på det spørgsmål, jeg stillede. Altså, jeg forstår godt, at ministeren har haft travlt med andre ting; tre burkaklædte kvinder har givet meget arbejde til ministeren, og ministeren har været meget optaget af det – fred være med det. Men der er noget, jeg ikke forstår. Vi er nu nede på – i gåseøjne – 65.000 sager, der ligger og venter på at blive afgjort, og som har ligget i lang tid i systemet. Hvis jeg var en person, der skulle have en sag igennem systemet og havde ventet i 3 eller 4 måneder, kunne jeg jo være relativt ligeglad med de 60 pct., som er fuldstændig ukomplicerede sager, som går direkte igennem, for det er jo fuldstændig ligegyldigt for de 65.000 sager, der ligger og venter. Det gælder familier, der, om jeg så må sige, bliver sat på standby af det her system, der ikke virker. Hvis ministeren har fået bare halvt så mange henvendelser, som jeg har fået, fra f.eks. advokater og advokatsekretærer, der sidder og bokser med det her og har gjort det i næsten det sidste halve år, så burde ministeren også for lang tid siden have sagt: Der er noget ravsukkende galt. Burde man ikke have grebet ind noget tidligere? Jeg ved jo, at ministeren har været optaget af det, for det fremgår i hvert fald af de skrivelser, der har været hen over efteråret, og allerede i august blev ministeren jo advaret om, at det her system ikke kom til at virke, og at man i virkeligheden burde have grebet det an på en anden måde.

Så jeg vil godt høre ministeren, om det ikke er rigtigt, at ministeren allerede siden oktober har fået masser af henvendelser om, at det her ikke virker. Og ville ministeren ikke i dag have ønsket, at han havde gjort det væsentlig anderledes, nemlig havde grebet ind allerede i oktober?

Kl. 17:09

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 17:09

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg tror lige, man skal have kronologien med. Det her starter efter sommerferien. Vi ved, at der vil være en indkøringsperiode, vi ved,

at der bliver foretaget forskellige slags tilsnit og tilretninger, og det foregår i september, oktober, november og december. Samtidig kan vi se, at det ikke vil være tilstrækkeligt. Derfor tager vi initiativ til, at der bliver lavet en handlingsplan, som er fremlagt i dag, til at løse problemet. Den er ambitiøs, og den sikrer borgerne bedre service. Så det er altså en proces, som er foregået hen over efteråret, hvor der har været hands on fra tinglysningsrettens og Domstolsstyrelsens side hver *eneste* dag. Det har betydet, at man har fået høvlet af mange bunker, men ikke af bunker nok, og derfor har der altså været brug for at komme med den her ambitiøse handlingsplan, som blev fremlagt i morges.

Kl. 17:10

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Så er det hr. John Dyrby Paulsen.

Kl. 17:10

John Dyrby Paulsen (S):

Tak for det svar. Jeg beklager at måtte sige, at det har jeg jo faktisk hørt før, stort set. Da vi sidst havde den her diskussion oppe i august og september, hvor nogle af de centrale aktører på det her marked sagde, at det her kommer til at gå galt, sagde ministeren stort set det samme, som ministeren lige har sagt nu, nemlig at ministeren havde tillid til den plan, der var fremlagt. Ministeren havde tillid til – der var selvfølgelig nogle indkøringsvanskeligheder, de blev løst i løbet af oktober og november – at når vi nåede frem til jul, var det fuldstændig indkøringsfærdigt og problemfrit.

Nu er vi nået på den anden side af jul, og der er 65.000 sager, der stadig venter på at blive afklaret, så ministeren har i virkeligheden sat sin egen plan til side. Planen var, at når vi nåede frem til jul, så var alle de der indkøringsproblemer løst. Det var vel vidende, at der var nogle problemer i starten, det kan man ikke undgå ved den her slags sager. Det vidste ministeren allerede, så det, ministeren siger nu, nemlig at ministeren nu har tillid til en ambitiøs plan, er jo ikke anderledes end det, ministeren sagde for 3 måneder siden.

Kl. 17:11

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak. Så er det ministeren.

Kl. 17:11

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Det er rigtigt. Jeg har nemlig tillid til Tinglysningsretten, jeg har tillid til, at Domstolsstyrelsen er de rigtige til at løse det her, og at man ikke med et knips med fingrene finder på en eller anden løsning. Domstolsstyrelsen sidder med kompetencen på det område. Tinglysningsretten i Hobro pukler og slider og slæber med det. De har fået nogle flere ressourcer til at løse problematikken, er i tæt samarbejde med branchen om det her, og derfor har jeg tillid til, at den ambitiøse handlingsplan, der er fremlagt, vil være med til at løse den beklagelige situation, vi er havnet i.

Kl. 17:12

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak. Så er det hr. John Dyrby Paulsen.

Kl. 17:12

John Dyrby Paulsen (S):

Ja tak. Jeg kan godt forstå, at ministeren er glad for sin myndighed og de ansatte, der er ved Tinglysningsretten i Hobro. Det bør ministeren også være. De har, om jeg så må sige, knoklet en vis legemsdel ud af bukserne. Jeg var lige ved at sige, at de måske har reddet ministerens samme legemsdel, for hvis det her ikke var grebet an med den ildhu og med de overarbejdstimer, det har været gjort med, og med den forståelse fra advokatstanden og advokatsekretærene,

var det her vokset til en sag, der var fuldstændig ude af proportioner. Jeg vil godt sige, at de 65.000 sager, vi har nu, er ikke få sager, det er mange sager, det er uacceptabelt mange sager, og det er uambitiøst. Så når ministeren siger, han er glad for det arbejde, der er gjort, må jeg sige: Ja, det bør ministeren også være.

Men jeg savner stadig et svar på, hvornår ministeren vidste, at det her ikke ville kunne lykkes inden jul 2009.

Kl. 17:13

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak. Så er det ministeren.

Kl. 17:13

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg er glad for alle medarbejderne i Domstolsstyrelsen, og ikke mindst kan vi jo se, at man har puklet og slidt og slæbt i både Domstolsstyrelsen og i Hobro. Der har løbende været foretaget korrigeringer, der har løbende gennem hele efteråret været foretaget prioriteringer af den her sag. Det betød, at man hele tiden måtte se på, hvordan det her it-system implementeres. Vi har også sagt fra starten af, at der ville være indkøringsproblemer, og det har alle vidst. Det er sagt fuldstændig åbent. Vi kan så konstatere, at man ikke når at løse alle problemerne inden jul, og derfor beder jeg Domstolsstyrelsen og Tinglysningsretten om at lave en handlingsplan. Den er fremme på bordet i dag, den er ambitiøs, og den tror jeg på vil løse opgaven med udfordringen.

Kl. 17:13

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak. Så er det hr. Bjarne Laustsen som medspørger.

Kl. 17:14

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil gerne følge op på det, at ministeren siger, at det må borgerne sådan set selv finde ud af, og koster det nogle penge, så må de tale med deres bankrådgiver. Jeg synes, det er for dårligt et svar. Bevarer, vi har haft mange statslige apparater i gang, Amanda osv., hvor der har været fejl i, men jeg synes alligevel, at spørgsmålet må være: Har det her været testet godt nok, inden man satte det i gang? For det kan jo ikke passe, at så mange mennesker alle sammen laver fejl, og derfor er det jo også ret interessant, hvilke kørsler man har lavet forinden for at finde ud af, om det her fungerede. For det er jo ikke bare ganske almindelige mennesker, det er også folk, der er vant til at lave hushandler, som heller ikke kan få systemet til at fungere. Så spørgsmålet er: Har det her været testet godt nok, inden man satte det i gang?

Kl. 17:14

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak. Så er det justitsministeren.

Kl. 17:14

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Vurderingen fra Domstolsstyrelsen har, før man implementerede systemet og satte det i gang, været, at det var gennemtestet, at man havde været rundtomkring alle de hjørner, der var, og at man mente, det var forsvarligt at tage det i brug efter sommerferien. Og det gjorde man så. Det er klart, at der ville være indkøringsproblemer med det, det har alle vidst. Det var et kæmpe projekt og en helt ny måde at tinglyse på, men at problemerne har været så store, har overrasket alle, og det er derfor, der har været brug for en ny ambitiøs handlingsplan, som så er blevet præsenteret i dag, og som viser vejen frem til at få løftet de udfordringer, der er.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 17:15

Bjarne Laustsen (S):

Jeg forstår, at der, da man satte det i gang, allerede var advarsler forskellige steder fra. Jeg kender nogle af de pågældende advokater, der også har sagt, at det her ikke er godt nok. Derfor er det jo utroligt, at alarmklokkerne ikke har ringet noget før. Og det er jo lang tid siden sommerferien. Det var jo sidste år. Det er utroligt, at man har ladet det gå i så lang tid og har fået sådan en kæmpe ophobning af sager, der har store økonomiske konsekvenser for en borger, for en familie, der ikke kan komme videre med deres liv. Vi må indrette vores systemer sådan, at folk kan få handlet hus og komme videre. Det er det, det hele handler om. Derfor drejer det sig om, at når vi sætter nogle systemer i gang, skal de også virke for dem, der skal bruge systemerne.

Ministeren kommer ikke uden om den regning, der ligger. Jeg synes, det er helt urimeligt, at ministeren siger: Det kan man bare tale med sin bankrådgiver om. Det er jo folk, der måske i forvejen er ude på den yderste kant. Vi kender alle sammen til det vigende ejendomsmarked osv. Det er da helt urimeligt, at man bliver påført så store ekstraomkostninger, og at det har taget så lang tid, og at der heller ikke er håb sådan lige i morgendagen på, at man løser det her. Er ministeren ikke enig i det?

Kl. 17:16

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Ministeren.

Kl. 17:16

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg sagde ikke, at man skulle snakke med sin bankrådgiver om det. Jeg sagde, at man skulle snakke med sin rådgiver om det. Der er stor forskel.

Med hensyn til hele tidsplanen træder det her system jo først i kraft efter sommerferien, og det er blevet udsat et par omgange, fordi man nemlig har gennemtestet det, man har hørt på de berettigede indvendinger og gode kritikpunkter, der har været fra de aktører, der er på området. Derfor har man ventet med at sætte det i gang, til man selvfølgelig har testet det, så godt man kan. Der må man jo forholde sig til, at Domstolsstyrelsen og de mennesker, der arbejder med det, sagde, at det var parat til at træde i funktion. Det var sådan set det, det handlede om. Det er der jo ikke nogen politikere der kan afgøre. Men man vurderede altså hos de relevante myndigheder, at det var parat til at træde i kraft, vel vidende at der ville være indkøringsproblemer i starten.

Kl. 17:17

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak til hr. Bjarne Laustsen. Så får hr. John Dyrby Paulsen mulighed for et afsluttende spørgsmål.

Kl. 17:17

John Dyrby Paulsen (S):

Tak. Nu har vi jo efterhånden nogle gange hørt ministeren sige, at der har været løbende opdateringer og justeringer af planerne og det ene og det andet, og at der nu er en ambitiøs plan, som helt sikkert holder.

Jeg fik stadig ikke svar på mit spørgsmål om, hvornår ministeren i virkeligheden blev klar over, at den gamle ambitiøse plan, som man for 3 måneder siden var helt sikker på holdt, så ikke holdt alligevel.

Men det, der egentlig er interessant, er jo i virkeligheden: Hvordan stiller ministeren sig så til de mange mennesker, der nu har fået en skattebillet på en ejendom, de har solgt, men som bare ikke er gået igennem systemet, fordi der har været de her massive problemer i tinglysningen? Vi snakker altså om op mod 80.000 sager, hvor folk har fået en skattebillet på en ejendom, de i virkeligheden har solgt, men som ikke er registreret i systemet.

Hvad skal folk gøre med den skattebillet? Skal de betale den, eller skal de sende den til justitsministeren, eller hvad har ministeren af forslag til løsning af det problem?

Kl. 17:18

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak. Så er det justitsministeren.

Kl. 17:18

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Systemet blev løbende revurderet hele efteråret. Med hensyn til de økonomiske konsekvenser, der er som følge af de problemer, der har været, ville det være meget, meget problematisk, at jeg som justitsminister udtalte mig om det som den øverste myndighed på området. Man må med sine rådgivere vurdere, hvad man vil gøre. Enhver borger i det her samfund er frit stillet til at vurdere, hvad man vil gøre, og hvad det har af konsekvenser.

Kl. 17:19

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak. Hermed er spørgsmålet sluttet.

Det næste spørgsmål er også til justitsministeren af hr. John Dyrby Paulsen.

Kl. 17:19

Spm. nr. S 734

18) Til justitsministeren af:

John Dyrby Paulsen (S):

Hvorfor er der ikke afsat de nødvendige ressourcer, så de store forsinkelser i den digitale tinglysning og dermed forbundne store ulemper for borgerne kunne undgås?

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Hr. John Dyrby Paulsen.

Kl. 17:19

John Dyrby Paulsen (S):

Det er i samme boldgade, og det lyder:

Hvorfor er der ikke afsat de nødvendige ressourcer til de store forsinkelser i den digitale tinglysning, så de store ulemper, vi nu har hørt en del om, hermed kunne have været undgået?

Kl. 17:19

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak. Så er det justitsministeren.

Kl. 17:19

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg er ikke enig med spørgeren i, at det her er et spørgsmål om, hvorvidt der har været afsat de fornødne ressourcer til projektet. Problemet er meget mere sammensat end som så.

Som jeg også tidligere har nævnt, så må det med et så stort projekt, som udviklingen og iværksættelsen af det digitale tinglysnings-system har været, forventes, at der vil være en vis indkøringsperiode. Der har derfor også løbende efter idriftsættelsen af systemet været foretaget optimeringer og rettelser af systemet.

Som jeg også har givet udtryk for, er det selvfølgelig ikke tilfredsstillende, at der ved Tinglysningsretten er sket en ophobning af de sager, der forudsætter manuel behandling. Det er efter min opfat-

telse et problem, der har antaget et omfang, som ikke er acceptabelt. Jeg tror på, at sagsbunken og sagsbehandlingstiden, med den handlingsplan, som Domstolsstyrelsen har lanceret i dag, vil blive nedbragt hen over foråret.

For at sikre, at der er de fornødne ressourcer til at foretage yderligere forbedringer af systemet i den nærmeste fremtid, er der i øvrigt i finanslovaftalen for 2010 afsat 15 mio. kr. i 2010 og 2011 til videreudvikling af systemet.

Kl. 17:20

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. John Dyrby Paulsen.

Kl. 17:20

John Dyrby Paulsen (S):

Jo tak, men sandheden er jo, at der fra starten var forudset meget store problemer. Det er rigtigt, som ministeren sagde, at der var afsat tid til en indkøringsperiode, og at den skulle være slut julen 2009. Det er jo en ret lang indkøringsperiode. Den har vist sig ikke at kunne holde under nogen omstændigheder. Der er stadig 65.000 sager, der venter på at blive behandlet.

Vi ved jo ikke, hvor stort indkommet af sager vil være. Hvis der nu var sket det, som mange af os håber vil ske, nemlig at der kommer gang i ejendomsmarkedet, var det her, om jeg så må sige, gået helt ad h til, så havde der virkelig været problemer.

Problemet er i virkeligheden, også når man snakker med aktørerne i markedet, at der ikke helt fra starten har været afsat de nødvendige ressourcer. Der er heller ikke i den periode, hvor man har oplevet, at det her har givet større problemer end forudset, blevet afsat de fornødne ekstra ressourcer.

Ministeren har nu adskillige gange takket sine medarbejdere og med meget stor ret i Tinglysningens retten for, at de dag ud og dag ind og mange gange også i weekenderne har knoklet for at løse det her. Hvorfor har ministeren ikke fra starten afsat de nødvendige ressourcer? Man vidste jo allerede fra starten, at det antal folk, der vidste noget om tinglysning, der kom med, var meget beskedent. Så man satte i virkeligheden nogle folk til at løse en opgave, som man godt vidste var meget ambitiøs, og som krævede en indkøringsperiode, som de ikke havde den fornødne erfaring med.

Hvorfor gjorde man ikke det, at man allerede i oktober-november sagde: Det her skal have en chance for at blive løst inden jul, og derfor afsætter vi de nødvendige ressourcer, og vi gør det i tilstrækkelig grad, så de 65.000 mennesker, der nu har en sag, som ikke er behandlet, og som venter på, at den bliver behandlet, kunne have set, at deres sag var blevet behandlet inden julen 2009?

Kl. 17:22

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det justitsministeren.

Kl. 17:22

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Det her handler overhovedet ikke om ressourcer. Da man implementerede systemet og satte det i gang, var der en forventning om, at det ville fungere efter en indkøringsperiode. Så konstaterer man i løbet af efteråret en ophobning af sager og en række problemer. Man sætter forskellige systemer gang og sørger for, at der bliver ansat yderligere medarbejdere. Det tager lang tid at uddanne dem, så de er parate til at gå ind i arbejdet. Så det handler ikke på nogen måder om ressourcer. Det handler om de desværre beklagelige traditionelle it-indkøringsudfordringer.

Kl. 17:22

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. John Dyrby Paulsen.

Kl. 17:22

John Dyrby Paulsen (S):

Det kan undre mig. Jeg hørte allerede i august, altså for 6 måneder siden, fra advokater i markedet, at der var afsat for få ressourcer. Vi ved, at store aktører i markedet har tilbudt at hjælpe. I december blev det for meget for finansmarkedets aktører, og de sagde, at de kvit og frit ville sætte 25 personer af til at afhjælpe den situation, som vi nu har.

Alle andre end ministeren har altså erkendt, at det her kan løses ved bl.a. at tilføre flere ressourcer. Den eneste, som tilsyneladende ikke har erkendt det, er ministeren, som siger, at det ikke er et resourcespørgsmål. Alle andre siger, at det her er et spørgsmål om ressourcer.

Hvornår erkender ministeren, at det her også er et spørgsmål om ressourcer? Og hvorfor er det sådan, at der i den ambitiøse plan, som nu er lagt frem, netop tales om flere ressourcer? Det må ministeren da have vidst på et langt, langt tidligere tidspunkt, eller også har ministeren bare ikke hørt på de rådgivere, som ministeren har.

Kl. 17:23

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det justitsministeren.

Kl. 17:23

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Den rådgivning, som man har i det politiske system, får man fra den styrelse, der er på området. Den styrelse har vurderet, at systemet kunne sættes i gang, at der ville være en indkøringsperiode, og så ville systemet fungere. Der er mange forskellige årsager til udfordringerne, og det er ikke økonomiske årsager, men specielt it-mæssige årsager.

Så er der altså sket det, at der er kommet en ophobning af sager. Der har været en utilfredsstillende stor bunke sager, der ikke er blevet behandlet og tinglyst. Det har så betydet, at man har lavet forskellige planer, og senest har man lavet en handlingsplan, som man har præsenteret i dag, som efter Domstolsstyrelsen vurdering vil løse den udfordring, der er.

Kl. 17:24

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Denne gang har vi to medspørgere, og den første er hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 17:24

Benny Engelbrecht (S):

Jeg vil gerne fortsætte i det spor, som hr. John Dyrby Paulsen netop spørger ind til: Hvad er forventningerne? Hvornår er det, man har været opmærksom på, at der opstår forsinkelser? Lad mig citere præsidenten for Tinglysningens retten, Søren Sørup Hansen, som umiddelbart inden dette projekt blev sat i søen, inden man trykkede på den store startknap, anslog, at der i første omgang ville være de 12 lukkede ekspeditionsdage, som skal lægges til ventetiden i forbindelse med tinglysning. Vi må nok sige, at med de mange sager, som opstår og er opstået – der er altså eksempler på sager, der har ligget siden september måned – så er vi jo langt, langt ude over de her formodninger om 12 ekstra ekspeditionsdage, så man må på et meget tidligt tidspunkt i forløbet have vidst, at der var noget alvorligt galt.

Kl. 17:25

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 17:25

Kl. 17:27

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Man har vidst, at der var store it-mæssige udfordringer. Det her projekt er man jo gået ind til, og det var der stor opbakning til, fordi det letter sagsgangen betragteligt for helt almindelige mennesker, som får tinglyst med det samme, og som selv kan gå ind på en computer og gøre det. Det er sådan set relativt enkelt at gøre det, og jeg vil anbefale spørgeren at prøve at gå ind at se det. Det er meget banalt at gøre det. Så vil man, som vi har præsenteret det, i over halvdelen af tilfældene – 60 pct. – få løst tinglysningsudfordringen på dag et i løbet af sekunder og minutter. Det er jo en kæmpe forbedring for borgerne.

Så har været en masse andre problemer, og dem har man løst hen ad vejen. Ophobningen har været for stor, og derfor er man så nu kommet med en handlingsplan, som forhåbentlig vil få løftet de udfordringer, der er, frem til sommeren.

Kl. 17:26

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 17:26

Benny Engelbrecht (S):

Undskyld, siger ministeren, at de it-mæssige udfordringer, man har oplevet, er nogle, man har forventet?

Kl. 17:26

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det justitsministeren.

Kl. 17:26

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Ja, det sagde man, allerede da man lancerede det. Da sagde man, at der ville være en indkøringsperiode på grund af it-udfordringer, og på grund af at det var et nyt system. Så det blev sagt, da man etablerede hele den digitale tinglysning, at der ville være en indkøringsperiode på grund af de udfordringer, der var, ja.

Kl. 17:26

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til hr. Benny Engelbrecht, og så er det hr. Flemming Møller Mortensen som medspørger.

Kl. 17:26

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak for det. Jeg har et spørgsmål lidt senere, som går på tiden før starten, så det venter jeg lige en smule med. Men jeg har lagt mærke til ministerens retorik i det her. Ministeren har sagt, at tilstandene vil være normaliseret til sommer. Her vil jeg gerne spørge ministeren, om det er noget, ministeren ved, eller om det er noget, ministeren tror. Grunden til, at jeg er blevet en lillebitte smule tvivlende med hensyn til det, er, at ministeren faktisk lige her for ganske få minutter siden sagde, at handlingsplanen forhåbentlig vil resultere i, at problemet er løst. Ministeren har også tidligere her under spørgsmålene sagt, at det, der er fremlagt, er en ikke urealistisk handlingsplan, og at han tror, at der foreligger et brugbart styringsinstrument. Tror ministeren, eller ved ministeren, at vi inden sommerferien er problemerne kvit?

Kl. 17:27

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Se, belært af erfaringer fra alle it-systemer, både i privat og i offentligt regi, vil jeg sige, at man jo aldrig kan give 100-procents-garanti for noget som helst. Men den forventning, jeg har ud fra den soliditet, der er i den handlingsplan, man fra Domstolsstyrelsens side og fra Tinglysningsrettens side har præsenteret, så forventer jeg, at problemerne er løst til sommer.

Kl. 17:28

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Flemming Møller Mortensen igen.

Kl. 17:28

Flemming Møller Mortensen (S):

Soliditet er jo det, vi gerne vil have, og det er det, vi alle sammen efterspørger her. En ting er it-systemer, en anden ting er altså den menneskelige arbejdskraft, og jeg synes, at det, som hr. John Dyrby Paulsen tidligere konfronterede ministeren med, er fuldstændig rigtigt. Når ministeren siger, at det her ikke er et spørgsmål om, hvorvidt der er ressourcer nok, så må jeg blot sige, at det er virkelig besynderligt, at det første punkt i handlingsplanen i forhold til aktionspunkterne er tilførsel af ekstra 25 nye sagsbehandlere til at behandle tinglysningspuklen.

Jeg vil gerne stille ministeren et spørgsmål om personalet. Jeg vedkender mig med stolthed, at jeg er nordjyde og ikke bor langt fra Hobro, og deroppefra ved jeg, hvordan personalet virkelig knokler dag og nat og weekender og har gjort det lige siden starten for at få succes op at stå. Der er ingen nye medarbejdere i en ny udflyttet statslig institution, som ikke er ekstremt ærekære med hensyn til at få institutionen til at fungere. Den fungerer ikke i øjeblikket. Det slider meget hårdt på personalet. Det er jeg ikke et sekund i tvivl om. Her vil jeg spørge ministeren: Er vi ikke ude i at sige, at vi har en sårbar balance, hvor man pisker personalet, selv om man måske godt nok giver dem nogle gulerødder? Har vi ikke et sårbarhedspunkt i forhold til måske ikke at kunne vedligeholde den mængde personale, der er, altså et nedslidningsproblem, som kunne resultere i, at vi måske kommer til at stå med problemer i en meget længere periode?

Kl. 17:29

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det justitsministeren.

Kl. 17:29

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg er sikker på, at det er en problematik, som ledelsen håndterer, og det vil i første omgang sige Domstolsstyrelsen og i anden omgang Tinglysningsrettens præsident. Så det er altså et ledelsesspørgsmål, som jeg er helt sikker på at man håndterer.

Kl. 17:29

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til hr. Flemming Møller Mortensen, og så er det hr. John Dyrby Paulsen for et afsluttende spørgsmål.

Kl. 17:29

John Dyrby Paulsen (S):

Tak. Nu har jeg efterhånden nogle gange hørt ministeren sige, at der ikke har været behov for eller er blevet bedt om yderligere ressourcer. Så vil jeg godt bede ministeren bekræfte, at den ansvarlige ledelse for det her projekt ikke på noget tidspunkt har bedt ministeren eller ministeriet om yderligere ressourcer til at løse den her opgave. Kan det virkelig være rigtigt, at det ikke er sket?

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak. Så er det ministeren.

Kl. 17:30 ke alle været opgaver, som man havde regnet med ville have sådan et omfang.

Kl. 17:30

Der er mange grunde til, at det ikke var der, man havde forudset problemerne ville opstå. Problemerne er meget mere sammensatte end som så.

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Det, der er sagens kendsgerning, er, som jeg har sagt her, at det ikke er et økonomisk spørgsmål, der har gjort, at der har været problemer. Det er it-indkøringsproblemer. Der har været en ophobning af sager af mange forskellige årsager. Det er ikke et økonomisk spørgsmål.

Kl. 17:30

Som nævnt er det min opfattelse, at problemerne med den lange sagsbehandlingstid har antaget et omfang, som ikke er tilfredsstillende. Det er imidlertid problemer, som der med handlingsplanen tages hånd om.

Kl. 17:33

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til hr. John Dyrby Paulsen. Hermed er spørgsmålet sluttet.

Det næste spørgsmål er til justitsministeren af hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 17:30

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det spørgeren.

Kl. 17:33

Spm. nr. S 735

19) Til justitsministeren af:

Flemming Møller Mortensen (S):

Finder ministeren, at der er foretaget en tilstrækkelig god foranalyse inden indførelsen af den digitale tinglysning?

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 17:30

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak for det. Det er jo sådan, at når man skal ind og kigge på problemer, er der ikke noget skønnere end at prøve at kigge på problemerne med håbet om at finde en løsning, så man i fremtiden vil kunne imødegå, at problemer opstår igen. Det er derfor, jeg har stillet ministeren det her spørgsmål. Jeg har meget nøje gransket, hvad det er, Domstolsstyrelsen svarer i en tidligere redegørelse. Her siger de, at de selv synes, at de har haft et omfattende testsystem forud for ibrugtagning. De skriver også, at nogle af interessenterne og brugerne har kunnet øve sig på systemet. Jeg har været ude at tale med interessenterne, som siger, at de rent faktisk har henvendt sig til både Domstolsstyrelsen og Tinglysningsretten og sagt, at de meget gerne ville være en væsentlig part i afprøvningsperioden forud for starten, og så vil jeg gerne spørge ministeren, om ministeren er bekendt med, og om det er korrekt, at man dér havde sagt, at det, man havde sat op af afprøvningssetup var tilstrækkeligt, og at man derfor ikke ville foretage sig yderligere.

Som det også står i papirerne, havde man forudset, at de første måneder skulle være en afprøvningsperiode, og at der ville opstå problemer. Men det, jeg på en eller anden måde ikke kan få til at harmonere i dag, og som skrider til fornuften, er, hvis ministeren vitterlig siger, at problemer af det omfang, som man har nu, i og for sig var forventeligt frem til den 31. december 2009, men at problemet ligger i, at de nu strækker sig ind i 2010.

Så det er på en eller anden måde for mig et spørgsmål om at dække en problemstilling og ikke et spørgsmål om, at man havde været fremsynet nok i forhold til en afprøvningsperiode. Men lad det være mit første spørgsmål til ministeren.

Kl. 17:35

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det justitsministeren.

Kl. 17:31

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Lovgrundlaget for det digitale tinglysningssystem blev gennemført med lov nr. 539 i juni 2006. Baggrunden for lovforslaget skal bl.a. findes i Tinglysningsudvalgets betænkning om digital tinglysning, som blev afgivet i februar 2006. Sideløbende med det lovforberedende arbejde vedrørende digital tinglysning udarbejdede en projektororganisation under Domstolsstyrelsen desuden en kravspecifikation for det it-system, der skulle være grundlaget for den digitale tinglysningsordning. I forbindelse med at projektororganisationen i foråret 2005 blev nedsat af Domstolsstyrelsen, blev der også nedsat en projektgruppe med repræsentanter for alle væsentlige aktører i tinglysningen. Baggrunden herfor var at sikre, at kravspecifikationen for it-løsningen ville blive udarbejdet på grundlag af input fra en række væsentlige interessenter i den digitale tinglysning, således at det sikredes, at løsningen i videst muligt omfang kunne integreres med de relevante aktørers it-systemer.

Gennem hele udviklingsfasen er det i øvrigt min oplevelse, at der har været en god løbende dialog mellem Tinglysningsretten, Domstolsstyrelsen, CSC, Devoteam Consulting og andre relevante aktører. Jeg mener derfor, der er blevet lavet et meget grundigt arbejde forud for indførelsen af det digitale tinglysningssystem, og at de foranalyser, der blev gennemført, har været kvalificerede og tilstrækkelige. Det betyder ikke, at alt har været godt. Som tidligere nævnt har der løbende hen over efteråret været behov for at foretage rettelser i systemet. Endvidere har nogle af de opgaver, som har fyldt meget for Tinglysningsrettens personale, f.eks. antallet af henvendelser til hotline, brugen af skriftlige fuldmagter, og besvarelse af e-mails, ik-

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 17:35

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Vurderingen fra Domstolsstyrelsen, vurderingen fra Tinglysningsretten var, at systemet var efterprøvet nok, at det var fuldt operationelt til at kunne blive implementeret. Hvem man har haft til at teste, og hvilke interessenter der har haft hands on, er spørgeren velkommen til at stille et skriftligt spørgsmål om, så jeg kan spørge Domstolsstyrelsen om det, for det må jeg godt nok erkende jeg ikke har fuldstændig styr på.

Kl. 17:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det spørgeren.

Kl. 17:35

Flemming Møller Mortensen (S):

Så vil jeg bede ministeren om at foretage en refleksion der, hvor vi står nu. Den her problemstilling har altså ramt i tusindvis af danskere, og det er ærgerligt for dem, da den giver dem en masse ulemghed i forhold til køb og salg, og der er også økonomiske konsekvenser i det.

Det, jeg gerne vil bede ministeren reflektere over, er, hvor ministeren, hvis ministeren kigger på det i dag, tror vi kunne have gjort ting anderledes i forbindelse med indførelse af digital tinglysning. Ja, der har været nogle it-problemer, men når ikke det er et spørgsmål om økonomiske ressourcer, siger ministeren hermed, at ingen har fejlet i implementeringsperioden? Siger ministeren også hermed, at man fik startet rettidigt? Var det rettidigt, man startede, eller skulle man have haft en afprøvningsperiode, som var længere?

Kl. 17:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det justitsministeren.

Kl. 17:36

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Det er jo altid let at være klog på bagkant. Det, som jeg kan konstatere, er, at Domstolsstyrelsen og Tinglysningsretten vurderede, at det kunne træde i funktion fra det tidspunkt, man havde testet det tilstrækkeligt igennem. Det er jo det, jeg kan forholde mig til.

Om man skulle have gjort ting anderledes, tror jeg, man skal få it-kyndige til at undersøge nærmere, hvis man vil have undersøgt det nærmere.

Kl. 17:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der to medspørgere. Først er det hr. Jørn Dohrmann.

Kl. 17:37

Jørn Dohrmann (DF):

Tak. Det er jo meget interessant at høre, hvad folk kan huske fra førstebehandlingen. Det, der også blev sagt under førstebehandlingen dengang, var jo, at man gerne ville have noget tid – de 3 uger – sådan at man kunne få et sikkert system op at køre. Der må vi så spørge ministeren: Er det sket på en tilstrækkelig god måde? Det synes vi i hvert fald ikke i Dansk Folkeparti, og vi påpegede jo netop, at der kunne være et problem her. Vi spurgte, om man ikke kunne lave et parallelsystem, hvor man kørte videre med det gamle og så testede det nye system endnu mere, inden det blev fuldt implementeret. Det var der ingen af de partier, der er i Folketinget her, der ville være med til.

Derfor vil jeg godt spørge ministeren, hvad ministeren finder acceptabelt, med hensyn til hvad det må koste borgerne at lave de her forsøg. Og hvorfor kører man videre med andre systemer, hvor man også digitaliserer, og hvor man kan sige at man ikke har et afprøvet system? Derfor kunne jeg godt tænke mig høre ministeren: Hvor ligesni snittet henne? Hvornår skal borgerne betale? Hvor meget skal de betale på det her område?

Kl. 17:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 17:38

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Sagsbunkerne har hobet sig for meget op, og derfor er det jo også vigtigt at understrege, at det, som Tinglysningsretten og Domstolsstyrelsen siger i deres handlingsplan, er, at det er en situation, som der skal ryddes op i inden sommerferien.

Hvad er så acceptabelt for borgerne? Der må man som sagt afgøre med sine rådgivere, hvad man vil tage skridt til, i forhold til hvilken økonomisk omkostning det eventuelt har haft. Det er jo ikke op til mig som justitsminister at afgøre, hvad borgeren skal gøre i sådan et tilfælde.

Kl. 17:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Jørn Dohrmann for sidste spørgsmål.

Kl. 17:38

Jørn Dohrmann (DF):

Nej, men det er da ret interessant for borgerne at vide, hvad der kunne være acceptabelt for ministeren selv, hvis man stod i den situation, at man skulle have noget tinglyst. Hvor meget skal man acceptere? Vi har hørt eksempler på, at det har kostet 80.000 kr. ekstra for den enkelte. Er det acceptabelt?

Man kunne jo sige, at når staten tjener penge på tinglysning og den slags ting – andre serviceydelser – kan man også levere et system, som fungerer fra dag et. Det er jo blevet påpeget, ikke bare af partierne, men også af de høringsparter, som jo blev hørt i den her sag. Derfor er det jo vigtigt for borgerne at vide, hvad ministeren synes er acceptabelt som ekstraomkostning for den enkelte borger. Det synes jeg burde være let at svare på, i hvert fald for ministeren selv.

Hvor mange ekstra systemer ønsker justitsministeren eventuelt at starte op på det digitale område? Vi kan jo se, at regeringen ellers starter op mange andre steder, men hvor mange ekstra systemer, som ikke er testet af inden starten, skal man have startet op?

Kl. 17:39

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så det ministeren.

Kl. 17:39

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Vurderingen fra Domstolsstyrelsens og Tinglysningsrettens side var jo, at det var testet af, og at man kunne gå i gang med det. Jeg synes, det er en utilfredsstillende situation, at der er så mange sager, som er blevet ophobet på grund af et væld af specielt it-tekniske problemer. Derfor må man jo selvfølgelig også lære af det, men man kan også konstatere, at den handlingsplan, som Domstolsstyrelsen og Tinglysningsretten har præsenteret – ifølge handlingsplanen selv – vil løse problemet, så der ikke er noget problem til sommer. Og det vil sige, at vi har et fantastisk system, som giver borgeren en helt unik grad af service, som man nærmest ikke har andre steder i verden.

Kl. 17:40

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der yderligere en medspørger, og det er fru Yildiz Akdogan, værsgo.

Kl. 17:40

Yildiz Akdogan (S):

Tak for det. Vi har ventet 20 år på at få digital tinglysning. 20 år skulle der til, og det er nu blevet sat i gang, og alligevel fungerer det virkelig, virkelig dårligt. Og spørgsmålet til ministeren gik ud på, om man har foretaget en god nok foranalyse til, at det her skulle virke effektivt. Ifølge et papir fra ministerens eget ministerium er der et stort pres på det, der hedder papirfuldmagter. I forbindelse med den digitale signatur er det sådan, at hvis man skal underskrive pantebrev og skøder, kan en køber eller sælger, der ikke har en digital signatur, bruge en fuldmagtsordning og give en fuldmagt til f.eks. en professionel rådgiver, der så vil tage sagen videre.

Men så viser det sig, at den her papirbaserede fuldmagtsordning har givet langt flere problemer, end man havde antaget – overrasken-

de nok. Man har brugt 20 år på at forberede sig, og så bliver man alligevel overrasket. Fordi brugen af den her fuldmagt har været meget mere udbredt end forventet, har det skabt et stort kapacitetsproblem plus tekniske vanskeligheder. Man har modtaget 3.000-4.000 fuldmagter, og man kan ikke løse problemet f.eks. på grund af scanningsudstyret.

Jeg vil egentlig gerne høre ministeren: Når man tænker på sådan nogle ting som digital signatur og scanningsudstyr ... (*Fjerde næstformand* (Helge Adam Møller): Så skal spørgeren skynde sig!) ... ja – så vil jeg gerne høre: Synes ministeren, at man har forberedt sig godt nok?

Kl. 17:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ministeren.

Kl. 17:42

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg kan forholde mig til, hvad man også selv synes i Domstolsstyrelsen og Tinglysningsretten, som har arbejdet med det, og der mener man, at man har forberedt sig godt nok. Det er rigtigt, som spørgeren er inde på, at en af de ting, der har overrasket Domstolsstyrelsen og Tinglysningsretten, har været den udstrakte brug af papirfuldmagter, som der jo i realiteten ikke er brug for, det har overrasket systemet i Hobro, og det er en del af årsagen til, at vi ser den ophobning, der er.

Kl. 17:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det fru Yildiz Akdogan.

Kl. 17:42

Yildiz Akdogan (S):

Det virker bare lidt underligt at tænke på, at man har forberedt sig i 20 år på at få et system, der fungerer, 20 år på at få en digital tinglysning, og alligevel er der rigtig, rigtig mange ting, der går galt, såsom at man ikke kan vurdere, hvor mange sager der kommer ind, altså at man ikke har scanningsudstyr nok til at kunne vurdere det her. Man vil så pludselig lave en folder, der skal oplyse de enkelte forbrugere om digital signatur, og derfor vil jeg høre ministeren, om det egentlig ikke er lidt for sent at lave en folder, efter der er kommet så mange ting, og – igen – når det har taget 20 år at forberede det her.

Kl. 17:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ministeren.

Kl. 17:43

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

[Uden mikrofon] ... bagklog for os alle sammen, og vi burde have lavet foldere og alle mulige andre ting.

Der har været nogle tekniske problemer med it-systemet, der har været eksempelvis det, som spørgeren var inde på, nemlig en højere grad af papirfuldmagter, end man havde regnet med, og der har også været andre ting, og ja, i den bedste af alle verdener har man jo tænkt alt igennem. Man vurderede fra Domstolsstyrelsens og Tinglysningsrettens side, at man havde tænkt tingene igennem, og at man var godt forberedt, men der er så dukket nogle andre ting op, og det er jo beklageligt. Det skal der rettes op på, og derfor har man lavet en handlingsplan for at løse det.

Kl. 17:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så slutter vi det her spørgsmål ved at give hovedspørgeren mulighed for at stille det sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 17:43

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak for det. Jeg vil sige til ministeren, at de mange borgere, som er ramt af den her problemstilling, næsten ikke kan fortænkes i at tænke, at man her måske har smidt barnet ud med badevandet. Ministeren har sagt, at den digitale tinglysning allerede nu har givet store forbedringer til mange. Ja, det er korrekt, men i samme ombæring synes jeg, at det allervigtigste at få præciseret her er, at det så sandelig også har givet mange ulemper for rigtig mange andre.

Vi har set en handlingsplan, der er fremlagt i dag, med tre punkter om noget, der bliver iværksat nu. Mit spørgsmål til ministeren skal være: Har ministeren og Domstolsstyrelsen forberedt en ny række med to eller tre nye initiativer, som ligger i skuffen, i det tilfælde at vi når hen ultimo februar eller marts måned og kan se, at handlingsplanen ikke rykker i den retning, som er forudset, jævnfør handlingsplanen? Ligger der nye initiativer i skuffen, altså et appendiks, som måske kan gå hen og få endnu større konsekvenser for de mange medarbejdere og den driftsafvikling, der ligger i Hobro?

For jeg må blot sige, at det er fint med en handlingsplan, og vi håber alle sammen på, at det må lykkes, men vi ved også, at lige så snart der bliver procesændringer, kræver de også både tid og energi og kan skabe nye problemstillinger.

Kl. 17:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ministeren.

Kl. 17:45

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Domstolsstyrelsen har lavet den her handlingsplan sammen med Tinglysningsretten, fordi man tror på, at den virker. Hvis den ikke virker, må man skride til yderligere aktioner, for borgerne kan ikke leve med, at der er så store sagsbunker, der ligger og venter på at blive tinglyst.

Kl. 17:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Hermed er spørgsmål nr. 19 afsluttet.

Vi går til spørgsmål nr. 20, og det er stillet af fru Yildiz Akdogan.

Kl. 17:45

Spm. nr. S 736

20) Til justitsministeren af:

Yildiz Akdogan (S):

Finder ministeren, at der er sket en tilfredsstillende teknisk implementering af de it-systemer, der anvendes til den digitale tinglysning?

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Værsgo.

Kl. 17:45

Yildiz Akdogan (S):

Spørgsmålet lyder:

Finder ministeren, at der er sket en tilfredsstillende teknisk implementering af de it-systemer, der anvendes til den digitale tinglysning?

Kl. 17:46

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Det er klart, at skal der gives en fyldestgørende besvarelse af spørgsmålet, skal der indhentes en udtalelse fra Domstolsstyrelsen og fra Tinglysningsretten. En sådan besvarelse vil derfor falde uden for de rammer, der efter Folketingets forretningsordens § 20, stk. 1 og 2,

gælder for S-spørgsmål, men jeg vil her fra talerstolen godt sige og bekræfte, hvad der er almindeligt kendt, nemlig at der har været en række begyndervanskeligheder, børnesygdomme, eller hvad man nu vil kalde det. Det gælder også i forhold til it-systemerne.

Hen over efteråret er der derfor også flere gange foretaget opdateringer af systemet med henblik på at rette konstaterede fejl, optimere systemet og skabe øget automatisering. De rettelser, der er blevet foretaget, har imidlertid betydet – og her kommer jeg til at gentage mig selv fra tidligere besvarelser i dag – at 60 pct. af de anmeldelser, Tinglysningssretten dagligt modtager, tinglyses samme dag, typisk inden for få minutter. Set på den baggrund, og da det hele tiden har ligget fast, at tiden frem til årsskiftet ville være en indkørringsperiode, er det min opfattelse, at den tekniske implementering af it-systemet overordnet set er sket tilfredsstillende. Men som jeg sagde indledningsvis, ville en fyldestgørende besvarelse af spørgsmålet forudsætte indhentelse af en udtalelse fra både Domstolsstyrelsen og Tinglysningssretten.

Kl. 17:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det spørgeren.

Kl. 17:47

Yildiz Akdogan (S):

Tak for det. Nu er det jo sådan, at man har forberedt sig på det her i 20 år, vil jeg lige understrege en gang til. Digitalisering er jo et moderne værktøj, og det skulle gerne kunne skabe mere effektivitet og fungere bedre, både for de pågældende, der arbejder med det, og for brugerne. I det her tilfælde har det kun skabt endnu mere bøvvl, kaos og frustration og masser af omkostninger for borgere og virksomheder. Så det har virket, som om processen har været useriøs og ikke særlig gennembrøvet eller gennemtænkt. Indkørringsperioden er blevet forlænget hele tiden. Nu er den så igen forlænget til sommer, og det har som sagt bevirket tab af masser af renteindtægter og ekstra finansieringsudgifter for ganske almindelige borgere og virksomheder.

To problemer er især meget, meget indlysende: Den ene del er de tekniske implementeringer i den her sag, som Justitsministeriet også har givet svar til Retsudvalget om. Kladdefunktionen, det, der hedder www.tinglysning.dk, virker ikke. Brugernes kladder til skøder, f.eks. dem, der ikke er blevet registreret, har man prøvet at finde, og så er der andre, der bare pludselig er forsvundet ud i den blå luft, og de kan ikke genskabes. Så der er rigtig, rigtig lange svartider. Hotlinen, der skal besvare spørgsmål fra virksomhederne, fungerer ikke. Børsen har lavet en prøve den 21. oktober og måtte vente 1 time og 4 minutter for at få et svar. Så er der den anden del, og det er forbrugerdelen. For forbrugerne er heller ikke rigtig blevet orienteret eller opdateret, med hensyn til hvad der skal foregå.

Så jeg vil egentlig gerne høre: Mener ministeren, at den tekniske del af implementeringen har fungeret efter hensigten? Igen, det har har taget 20 år.

Kl. 17:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ministeren.

Kl. 17:49

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Ud fra de givne forudsætninger mener jeg, at det er foregået på en fornuftig måde, men vi kan jo se med ophobningen af sager, at det ikke fungerer godt nok, og det er derfor, der kommer en handlingsplan, som skal rette op på det.

Kl. 17:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det spørgeren.

Kl. 17:49

Yildiz Akdogan (S):

Interessant er det, at handlingsplanen pludselig kommer op i dag, og vi ved heller ikke rigtig, hvornår der er deadline for, at alle punkter i handlingsplanen skal implementeres. Men igen, man kan se, at hver tredje sag, der er sendt til digital tinglysning, sidder fast i systemet, selv 4 måneder efter at papirløsningen er droppet. Den 14. december sidste år måtte Tinglysningssretten erkende, at bunken af sager til manuel behandling havde hobet sig op på 75.000 styk, og kun 150.000 af sagerne er afsluttet, siden den digitale tinglysning er blevet sat i gang.

Retten, som er nødsaget til at bryde sit eget løfte om, at indkørringsperioden ville være ovre til nytår, har nu sagt, at vi skal vente til sommer. Så vi skal vente og vente og vente endnu mere. Ministeren er egentlig enig i, at det ikke fungerer godt nok, men har ministeren, i forhold til at der konkret nu er en handlingsplanen, egentlig tænkt over, hvor sikre vi kan være på, at den handlingsplan, der tilfældigvis er blevet oplyst om i dag, bliver fuldgældigt implementeret? Og kan vi være sikre på, at der ikke er problemer til sommer?

Kl. 17:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ministeren.

Kl. 17:50

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Det er jo en handlingsplan, som man har arbejdet med et stykke tid i Domstolsstyrelsen og i Tinglysningssretten. Jeg har forventninger om, at den vil fungere, og at den vil gøre, at problemerne bliver løst. Hvis den ikke gør det, må man tage yderligere skridt til at sørge for, at sagsbunkerne bliver hølvet ned, så borgerne får en tilfredsstillende sagsbehandlingstid.

Kl. 17:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der to medspørgere, og inden medspørgerne går i gang med deres spørgsmål, vil jeg sige, at jeg naturligvis går ud fra – nu har denne vigtige debat jo kørt i cirka en time – at de spørgsmål, man stiller, er spørgsmål, der ikke er stillet tidligere, så ministeren har mulighed for at give nogle nye svar.

Så er det hr. John Dyrby Paulsen som den første medspørger.

Kl. 17:51

John Dyrby Paulsen (S):

Tak. Ministeren har et par gange, for ikke at sige mange gange, i den her debat sagt, at det ikke er et spørgsmål om ressourcer. Derfor kunne jeg godt tænke mig at stille det meget enkle spørgsmål – og ministeren behøver bare at svare ja eller nej – om ministeren i løbet af oktober, november eller december 2009 har modtaget en henvendelse fra de relevante myndigheder og den relevante ledelse om yderligere ressourcer til at løse de påtrængende problemer, der har været med tinglysningen.

Kl. 17:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ministeren.

Kl. 17:51

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Jamen jeg vil godt gentage, at det ikke handler om ressourcer. Altså, det her er et spørgsmål om de it-udfordringer, der har været, og så

har der været en løbende dialog imellem Domstolsstyrelsen og Tinglysningssretten om at få løst problemerne. Det har ikke været et økonomisk spørgsmål, det har været et spørgsmål sammensat af mange, mange forskellige udfordringer.

Kl. 17:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. John Dyrby Paulsen for yderligere et spørgsmål.

Kl. 17:52

Kl. 17:52

John Dyrby Paulsen (S):

Altså, undskyld, hvis jeg bliver lidt grov eller lidt firkantet, men ministeren svarede overhovedet ikke på det, jeg spurgte om: Har ministeren fået en henvendelse fra nogen af aktørerne, der er involveret i den her sag, om yderligere ressourcer til at løse de problemer, man allerede så i oktober 2009, som blev større i november 2009 og blev endnu større i december 2009? Har ministeren fået en henvendelse – ja eller nej – om øgede ressourcer til at løse de problemer?

Kl. 17:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 17:52

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg har jo ikke siddet i direkte møde med nogen af dem, så jeg skal ikke kunne sige, hvad der er blevet sagt på de møder, men det er spørgeren meget velkommen til at spørge om, og så vil vi selvfølgelig finde ud af, hvad der er sagt. Men jeg har ikke personligt siddet til møde med nogen, som har bedt mig om øgede ressourcer.

Hvis der er kommet nogle henvendelser om det i form af breve eller i de møder, der har været, vil vi selvfølgelig svare på det ud fra de skriftlige spørgsmål, der er. Men da det ikke er med i de her spørgsmål, har vi ikke haft mulighed for at undersøge det. Jeg ved det simpelt hen ikke.

Kl. 17:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der yderligere en medspørger, og det er hr. Benny Engelbrecht. Værsgo.

Kl. 17:53

Benny Engelbrecht (S):

Ministeren har over for fru Yildiz Akdogan – og i øvrigt også ved mange af de andre spørgsmål – henvist til handlingsplanen for Domstolsstyrelsen. Lad os nu være konkrete, for faktisk er der meget konkrete punkter at slå ned på i netop handlingsplanen. Der er f.eks. et konkret målresultat, som skal opnås den 8. februar 2010, og det er en dato, der ikke ligger særlig langt ud i fremtiden. I det tilfælde, at de konkrete sagsbehandlingstider, der er i forhold til konkrete ekspeditionstyper, ikke er overholdt, vil ministeren så den 9. februar – må det jo så blive – iværksætte øjeblikkelig handling?

Kl. 17:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 17:54

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Det er jo en teoretisk diskussion. Man må tage stilling til det, når man når frem til det tidspunkt. Jeg går ud fra, at handlingsplanen, som er lavet, kan implementeres, og så må man tage stilling til det, hvis den ikke kan det.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det medspørgeren for et sidste spørgsmål.

Kl. 17:54

Benny Engelbrecht (S):

Vi ved jo, at det her projekt blev igangsat med meget stor forsinkelse. Den virksomhed, som stod for det digitale projekt, som jo så har været meget fejlbehæftet, har oven i købet været idømt bod, fordi man ikke kunne levere systemerne til tiden, og man har så lige overholdt deadline, må man sige, for det. Det kan måske være, at det er en af forklaringerne på, at der fortsat er it-problemer i denne sammenhæng.

Når vi nu rent faktisk har nogle fuldstændig konkrete mål i den handlingsplan for Domstolsstyrelsen, som ministeren har henvist til igen og igen, må det vel være sådan, at hvis de konkrete mål ikke er opfyldt på de konkrete tidspunkter, vil det føre til handling.

Kl. 17:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 17:55

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Det er Domstolsstyrelsens opgave og Tinglysningssrettens – hvad skal man sige – funktion at sørge for det, og det forventer jeg at de sørger for.

Kl. 17:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til medspørgerne, og så går vi over til hovedspørgeren, som får mulighed for at stille det absolut sidste spørgsmål om digital tinglysning, i hvert fald i dag. Værsgo, fru Akdogan.

Kl. 17:55

Yildiz Akdogan (S):

Tak for det. Ministeren er ansvarlig for, at der er indført et værktøj: digital tinglysning. Det er et værktøj, der ikke fungerer efter hensigten, et værktøj, der har medført store økonomiske og administrative omkostninger for borgerne. Der er heller ikke rigtig nogen erstatning til de mennesker, der har lidt et stort tab i forbindelse med et system, som ikke er blevet afprøvet godt nok, og som ikke fungerer efter hensigten.

Så jeg har et konkret spørgsmål til ministeren: Vil ministeren overveje at åbne op for lovgivning, som kan sikre borgerne økonomisk erstatning?

Kl. 17:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det justitsministeren.

Kl. 17:56

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Det ville være forkert af mig at svare på, da jeg er den øverste myndighed på området. Det er noget, man som borger selv må tage stilling til, og så må politiske partier jo foreslå, hvad de vil. Jeg vil ikke tage stilling til det på nuværende tidspunkt.

Kl. 17:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Hermed blev dette spørgsmål afsluttet.

Så går vi til spørgsmål 21, og det er til undervisningsministeren stillet af fru Christine Antorini.

Kl. 17:56

Spm. nr. S 696

21) Til undervisningsministeren af:

Christine Antorini (S):

Hvorfor modarbejder ministeren velfærdsforligets målsætning om, at 85 pct. af de unge skal have gennemført en ungdomsuddannelse i 2010, ved egenhændigt at ændre opgørelsesmetoden, så voksne uden ungdomsuddannelse også tæller med?

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Værsgo.

Kl. 17:56

Christine Antorini (S):

Spørgsmålet til undervisningsministeren lyder således:

Hvorfor modarbejder ministeren velfærdsforligets målsætning om, at 85 pct. af de unge skal have gennemført en ungdomsuddannelse i 2010, ved egenhændigt at ændre opgørelsesmetoden, så voksne uden ungdomsuddannelse også tæller med?

Kl. 17:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det undervisningsministeren.

Kl. 17:57

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Straks jeg blev bekendt med, at der var næsten 5 pct., som tager en videregående uddannelse uden at have en ungdomsuddannelse, blev jeg klar over, at det ville være meningsløst ikke at tælle dem med. At man så, da man fastsatte de 85 pct., ikke havde tænkt på dem, er en anden sag. Men straks man har indset, at der er så mange, der tager en videregående uddannelse uden at have en ungdomsuddannelse, så må enhver kunne se, at de skal tælles med.

Så kan man sige, regeringen har været glemsom, men så vidt jeg husker, overtog vi både 85- og 90-procents-målsætningerne fra den tidligere regering, og ingen kan vel forestille sig, at den tidligere regering ikke ville tælle dem med, som tog en videregående uddannelse uden at have en ungdomsuddannelse.

Jeg vil godt føje til, at mit mål er, at der skal være endnu flere, der tager en videregående uddannelse uden at have en ungdomsuddannelse. Det er jo derved, at vi kan samle dem op, som ikke fik færdiggjort deres studentereksamen eller ikke fik det sidste hf-fag eller ikke fik det ene eller andet. I øvrigt er der altså også folk, som skriver breve til mig, som har en fuld sygeplejerskeuddannelse uden at have en ungdomsuddannelse. Skal de ikke tælles med? Jeg fik brevet fra en konkret person, i anledning af at hun ikke kunne blive optaget på universitetet, hvilket jo også er fuldstændig absurd. Så der er al mulig grund til at se på disse lidt skæve typer, som går videre og tager en uddannelse uden at have en ungdomsuddannelse. Selvfølgelig skal de tælles med.

Kl. 17:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Christine Antorini.

Kl. 17:59

Christine Antorini (S):

Der er overhovedet ingen uenighed mellem os fra Socialdemokraterne og undervisningsministeren. Det er jo ganske fremragende, at der er nogle ganske få – og det er jo nogle få unge, vi taler om – som det alligevel lykkedes at få en videregående uddannelse, selv om de ikke har en ungdomsuddannelse. Men der er jo en grund til, at vi i velfærdsforliget har besluttet at fokusere på, at unge skal have en ungdomsuddannelse, og at der bliver målt på, om man har en ungdomsuddannelse. Vi har haft en stor debat lige før jul her i Folketingssalen, en forespørgselsdebat, der netop handlede om, hvor galt det er

gået med regeringens målsætning om, at 85 pct. af de unge skulle have gennemført en ungdomsuddannelse her i 2010, fordi virkeligheden er, at det er under 80 pct., der i 2010 har gennemført en ungdomsuddannelse.

Vi har tidligere stillet spørgsmål til finansministeren, også i spørgetiden her i dag, og han bekræftede, at det bliver målt på, hvor mange unge der har en ungdomsuddannelse. Jeg vil gerne bede undervisningsministeren bekræfte, at vi bliver målt på, at alle unge har en ungdomsuddannelse, og ikke på, at de ikke har en ungdomsuddannelse, men en videregående uddannelse, og dermed trække sine udtalelser tilbage om, at vi var fuldstændig galt afmarcheret, fordi regeringen for længst har nået til målsætningen. Det har regeringen ikke. Vi er under 80 pct., og jeg vil gerne have, at ministeren bekræfter, at vi måler på unge, der har en ungdomsuddannelse, og derfor trækker sine udtalelser fra forespørgselsdebatten og det, som ministeren har sagt til medierne, tilbage.

Kl. 18:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det undervisningsministeren.

Kl. 18:00

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg har været totalt ærlig i de utallige dialoger, jeg har haft med fru Christine Antorini om præcis denne sag. Så derfor er der ikke stukket noget som helst under stolen. Jeg har jo også åbent og ærligt sagt, at straks jeg blev klar over, at der var så mange, som havde en videregående uddannelse uden at have en ungdomsuddannelse, blev jeg klar over, at 85-procents-målsætningen skulle man se i det lys.

Jeg har jo på intet tidspunkt brugt det til at påstå, at vi har gjort fremgang med hensyn til, at unge tager en uddannelse. Jeg er helt bevidst om, at i højkonjunkturårene 2006 og 2007 gik det nærmest den modsatte vej. Det kan man se af tallene. Det har jeg på intet tidspunkt skjult. Der er jo ikke tale om, at jeg pludselig har lagt 5 pct. til. Jeg har bare beskrevet noget helt ubestrideligt, nemlig at det er absurd ikke at tælle dem med. Det er det jo også for fru Christine Antorini, fordi hvordan vil hun nogen sinde kunne leve op til 95-procents-målsætningen, hvis man ikke skal tælle dem med, som har en videregående uddannelse? Så skal man jo op over 100 pct., fordi jeg er sikker på, at til den tid i 2015 er det mere end 5 pct., som tager en videregående uddannelse uden at have en ungdomsuddannelse. Så der vil fru Christine Antorini åbenbart så have 95 pct. eksklusive dem, der tager en videregående uddannelse uden at have en ungdomsuddannelse. Det er komplet absurd, og det må fru Christine Antorini også kunne se. I modsætning til hende har jeg straks indrømmet, at det her er absurd. Vi er nødt til at tælle dem med.

Kl. 18:02

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg beder om, at man overholder taletiden.

Så er det fru Christine Antorini.

Kl. 18:02

Christine Antorini (S):

Det, der er komplet absurd, er, at det er gået tilbage. Der er færre, der gennemfører en ungdomsuddannelse. Der er altså en grund til, at vi har en fælles målsætning om, at vi måler på dem, der har en ungdomsuddannelse.

Undervisningsministeren sagde fuldstændig det samme, da vi havde forespørgselsdebatten. Og vi skulle også igennem mange, mange spørgsmål tidligere i dag til finansministeren, men han endte dog med at bekræfte, at det, der bliver målt på, er antallet af unge, der har en ungdomsuddannelse.

Derfor spørger jeg ministeren: Kan ministeren bekræfte, at det, vi har en aftale om, er, at vi måler, hvem der har en ungdomsuddannelse?

se? Situationen i dag er, at 79,7 pct. af de unge har en ungdomsuddannelse her i 2010, selv om det skulle være 85 pct.

Kan ministeren bekræfte, at det er det, vi måler, altså antallet af unge, der har en ungdomsuddannelse – ja eller nej?

Kl. 18:02

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:02

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kan bekræfte, at det er 79,7 pct. eller deromkring i et eller andet år. Jeg ved ikke, om det er i år eller sidste år eller forrige år. Men jeg kan bekræfte, at det ligger deromkring, nemlig lidt under 80 pct., hvis vi kun måler dem under 40, som har en ungdomsuddannelse. Det kan jeg bekræfte, og jeg har aldrig lagt skjul på det.

Men det ændrer jo ikke ved det andet, jeg har sagt: Man skal altså, når man vurderer 95-procent-målsætningen, som jo er det afgørende, tælle dem med, som har en videregående uddannelse uden at have en ungdomsuddannelse.

Kl. 18:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så går vi til medspørgerne. Fru Nanna Westerby har tidligere meldt sig, og nu melder fru Kirsten Brosbøl sig også. Jeg skal jævnfør forretningsordenens § 20, stk. 7, lige spørge hovedspørgeren, om fru Antorini er indforstået med også den sidste medspørger. (*Christine Antorini*: Det er jeg). Det tænkte jeg nok. Men så er formalia overholdt.

Så er det fru Nanna Westerby.

Kl. 18:03

Nanna Westerby (SF):

Tak for det. Jamen det er jo rigtig spændende. Det er en lille smule forvirrende, men rigtig spændende har det været i dag at følge med i det her med, hvad der egentlig er op og ned i forhold til de her målsætninger.

Det, som vi jo kan se, er, at vi har en målsætning om, at lige her i år faktisk, det år, vi lige er gået ind i, 2010, skulle 85 pct. af en ungdomsårgang have en ungdomsuddannelse. Det er en målsætning, vi har vedtaget, fordi vi synes, det er rigtig vigtigt, at de unge får en uddannelse, både for samfundsøkonomien og for, at man ikke ender som ufaglært på et endnu mere risikofyldt arbejdsmarked.

Det, vi så desværre kan se, er, at der kun er 80 pct., der har taget en ungdomsuddannelse. Det vil jeg gerne bare starte med at spørge ministeren om for ligesom at være helt klar over, hvad der er op og ned her, og altså have ministeren til at bekræfte det. Er ministeren enig i, at regeringen ikke har nået sin målsætning om, at 85 pct. af en ungdomsårgang i år skal have en ungdomsuddannelse?

Kl. 18:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Undervisningsministeren.

Kl. 18:04

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det er sådan, at antallet eller procentdelen af unge, som er under 40, og som har taget en ungdomsuddannelse, er faldet under højkonjunkturen. Jeg er overbevist om, at det er i gang med at stige nu. Det er også rigtigt, at hvis man kun tæller dem, der har en ungdomsuddannelse, er det gået lidt tilbage, og det ligger i øjeblikket omkring 80 pct. Det er fuldstændig rigtigt.

Jeg er også helt sikker på, at da man fastsatte 85-procent-målsætningen for 2010, havde man ikke tænkt på, at der også var nogle, der tog en videregående uddannelse uden at have en ungdomsuddannel-

se. Derfor kan spørgeren jo have lidt ret i, at målsætningen ikke er nået, men så er det jo da en trøst, at der er så mange, som tager en videregående uddannelse uden at have en ungdomsuddannelse. Det tror jeg også spørgeren mener. Mit politiske mål er, at der er endnu flere end 5 pct., som får lov at gå den skæve vej til en videregående uddannelse.

Sandheden er jo, at vores uddannelser er alt for stive. Optagelseskravene er alt for stive. Der er alt for mange, der bliver afvist, fordi de ikke har en studentereksamen osv. Lad os dog få lidt flere af de der skæve ind. Og hvis vi gør det, skal vi så ikke tælle dem med? Det skal vi da. Det er jeg da sikker på at en S-SF-regering også vil gøre. Så hvad skal vi med alt det her snak, når jeg har været fuldstændig åben og ærlig hele vejen igennem?

Kl. 18:06

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det spørgeren.

Kl. 18:06

Nanna Westerby (SF):

Det er en vældig god idé at lave forskellige nye og skæve veje ind i uddannelsessystemet, det synes vi også. Derfor synes vi også, at det var ærgerligt, at man nedlagde f.eks. den frie ungdomsuddannelse, en skæv vej til at få en uddannelse, som vi havde i løbet af 1990'erne. I løbet af 1990'erne var der også højkonjunktur i Danmark, men på trods af den formåede man at få flere unge til at tage en ungdomsuddannelse, hvorimod den her regering, som har lukket nogle af de skæve uddannelses tilbud, jo har formået højkonjunkturen og ikke brugt den til at få flere unge til at tage en ungdomsuddannelse. Men lad nu det ligge.

Det, jeg hører ministeren sige, er: Den målsætning, vi har, om, at 85 pct. af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse i det her år, 2010, kan vi ikke bruge til noget; det er en forkert modsætning, den skal laves om, og jeg vil gerne have flere uden en ungdomsuddannelse til at gå direkte over i en videregående uddannelse. Så jeg kunne godt tænke mig at høre, hvornår ministeren har tænkt sig at fremlægge en ny målsætning. For hvis ikke vi kan bruge vores målsætninger til noget, hvis ikke ministeren er enig og ikke har tænkt sig at opgøre tallene efter dem, må vi jo have en ny målsætning – ellers er målsætninger ikke det papir værd, de er skrevet på.

Kl. 18:07

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:07

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Da vi allerede er i 2010, synes jeg ikke, der er nogen grund til at sætte et nyt mål for 2010. Jeg synes, der er grund til at se på 2015, og jeg har endnu ikke hørt nogen fra S og SF, som vil afsværge, at de vil tælle dem med, som tager en videregående uddannelse uden at have en ungdomsuddannelse, og det er rigtig klogt. Det vil jeg godt komplimentere spørgeren for: at ingen af dem har benægtet, at de selv vil tælle dem med. Sæt de nu havde regeringsmagt og stod der i 2014 og ikke ville tælle de måske 7 pct., som tager en videregående uddannelse uden at have en ungdomsuddannelse, med. Hvor er det klogt, at ingen vil svare på det spørgsmål, jeg stiller. Det er jo det samme som at bekræfte, hvad jeg siger – den, der tier, samtykker. Oppositionen vil også tælle dem med. Og så har fru Nanna Westerby da ret i, at hvis man opfattede 85-procent-målet på den måde, at det kun vedrører ungdomsuddannelse, er det da rigtigt, at vi er 5 pct. fra målet. Det er fuldstændig rigtigt, og det har jeg aldrig lagt skjul på, men så er det da en trøst, at der er næsten 5 pct., som har taget en videregående uddannelse uden at have en ungdomsuddannelse.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så går vi i gang med den næste medspørger, og det er fru Kirsten Brosbøl.

Kl. 18:08

sætning for dem, der gennemfører en ungdomsuddannelse? For så er det da en tilståelsessag, hvis ministeren nu står og anerkender, at det mål har vi ikke nået, og at regeringen i øvrigt ikke har tænkt sig at gøre noget særligt nummer ud af det, for nu har man bare fundet en anden opgørelsesmetode, sådan at vi er lidt tættere på, end vi ellers ville være. Det er da en falliterklæring, for står vi ikke netop med en endnu større udfordring nu i 2010, end vi gjorde tilbage i 2006? Og hvis det er tilfældet, så har vi ikke gjort, hvad vi skulle, og regeringen har ikke formået at leve op til de målsætninger, som vi i fællesskab har sat os i forhold til at sikre et øget uddannelsesniveau i det her land.

Kl. 18:08

Kirsten Brosbøl (S):

Det er i virkeligheden en tilståelsessag, vi står med her, fra undervisningsministerens side, og i virkeligheden en total falliterklæring i forhold til den målsætning, som ministeren altså har været med til at opstille sammen med globaliseringsforligspartierne. Ministeren står her og siger, at hvis man bruger den målemetode, man tog som udgangspunkt, da man lavede de her målsætninger, så kan man godt skyde en hvid pind efter at nå de målsætninger, vi har sat os, så derfor har ministeren nu lavet en ny målemetode, og vupti! så har vi pludselig opnået vores målsætning. Det er da en total falliterklæring i forhold til det mål, vi har om, at flere skal have en ungdomsuddannelse.

Nu sagde ministeren også i sit sidste svar til fru Christine Antorini, at det ville være godt, hvis der var flere af de her skæve indgange og flere, der sprang over ungdomsuddannelserne og gik direkte videre til noget andet, og derfor vil jeg gerne spørge ministeren: Er det i virkeligheden udtryk for, at ministeren mener, at der er færre endnu, der skal have en ungdomsuddannelse, for så synes jeg virkelig, vi er ude på et skråplan, og at ministeren med syvmileskridt er på vej væk fra de aftaler, vi har?

Kl. 18:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:12

Kl. 18:12

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg må jo igen ikke spørge, men jeg har jo lov at nævne, hvad jeg gerne ville spørge om, nemlig om fru Kirsten Brosbøl virkelig mener, at det mål, som hun ifølge eget udsagn har aftalt for 2015, går ud på, at der er 85 pct., som skal have en uddannelse, uden at man tæller dem med, som har en videregående uddannelse uden at have en ungdomsuddannelse. Altså, kan det virkelig være rigtigt?

Kl. 18:12

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

For god ordens skyld, inden vi afslutter med hovedspørgeren, skal jeg sige, at der ikke er noget i Folketingets forretningsorden, der forhindrer – heller ikke en minister – i at stille spørgsmål. Men det er op til spørgeren, om man ønsker at svare på dem.

Så er det fru Christine Antorini, som afslutter dette spørgsmål.

Kl. 18:13

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det ville jo være dejligt at kunne spørge fru Kirsten Brosbøl, hvad hun egentlig selv vil svare på det spørgsmål, hvordan hun selv i en eventuel regeringssituation vil komme uden om, at man skal tælle dem med, som tager en videregående uddannelse uden at have en ungdomsuddannelse. Igen er der en larmende tavshed, når det gælder det spørgsmål, som jeg nu har stillet 30 gange her i Folketinget og aldrig har fået svar på, nemlig: Vil de herrer og damer selv tælle dem med i 2015-målsætningen, eller vil de ikke?

Jeg har jo ikke sagt, at vi har nået målet på de 85 pct. Det har jeg aldrig sagt. Jeg har tværtimod sagt for 3 minutter siden, og det sagde jeg også fra talerstolen, da vi sidst havde debat om det, at hvis man opfattede 85-procents-målet sådan, at det kun skulle omfatte ungdomsuddannelser, så er vi 5 pct. fra målet. Det er helt klart. Så har jeg samtidig tilføjet, at det da så er godt, at der er så mange, der tager en videregående uddannelse uden at have en ungdomsuddannelse, og der står den sag.

Jeg har været fuldstændig åben og ærlig, og derfor er der hverken tale om tilståelsessag eller om noget, jeg har forsøgt at skjule. Der har været fuldstændig åbenhed omkring det fra første færd.

Kl. 18:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Kirsten Brosbøl for det sidste spørgsmål.

Kl. 18:11

Kirsten Brosbøl (S):

For lige at få det helt på det rene kunne jeg så godt tænke mig at spørge ministeren: Det, man blev enige om, da man lavede globaliseringsaftalen og lavede de her målsætninger og satte en hel masse initiativer i gang for at sikre, at flere ville få en ungdomsuddannelse, var det ikke, at vi i 2015 skulle have nået den her 85-procents-mål-

Christine Antorini (S):

Jeg vil godt sige det fuldstændig klart til undervisningsministeren: Hos Socialdemokraterne fifler vi ikke med den velfærdsaftale, der er, og vi tager målsætningen ganske alvorligt. Vi tager den så alvorligt, at jeg også gerne vil svare på ministerens spørgsmål, selv om det er lidt usædvanligt, at det pludselig er den modsatte vej.

Vi står ved, at det skal måles på, i forhold til om man har en ungdomsuddannelse. Det er jo beklageligt, at jeg har været nødt til at stille spørgsmål til ministerens eget ministerium for at få ministeriet til at bekræfte, at det er sådan, det forstås. Men jeg vil gerne her læse op, hvad det er, ministeriet har svaret mig på mine spørgsmål, nemlig at det alene er personer, der gennemfører en ungdomsuddannelse, som tæller med i opgørelsen, både i forhold til de 85 pct. og de 95 pct.

Når vi er optaget af det, er det, fordi vi mener, det er så katastrofalt med den uddannelsesindsats, som regeringen har gennemført, at det er under 85 pct., der har gennemført en ungdomsuddannelse. Og derfor bliver vi da nødt til på et tidspunkt at diskutere, om det overhovedet er realistisk at nå de 95 pct. Men så vil vi tage den up front, når vi er i regering, og diskutere, hvad der skal til.

Så svaret er klart: Vi måler på det, vi har aftalt, nemlig på, om man har en ungdomsuddannelse. Jeg vil gerne bede ministeren bekræfte, at det også er det, ministeren selv har lavet en aftale om.

Kl. 18:14

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det undervisningsministeren.

Kl. 18:14

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det var da dejligt, at der her mod slutningen af spørgsmålet var en antydning af, at man vil revidere målsætningen, hvis man kommer i regering. Det vil jeg sandelig også råde til.

Altså, skal den sygeplejerske, som kommer ind på et universitet uden at have en studentereksamen – sådan nogle er der, og jeg håber, at de kommer ind, og det håber jeg at vi er enige om – udnævnes til at være et socialt tilfælde? Skal de 4-5 pct., som jeg håber bliver til 7-8 pct., virkelig ikke tælle med, altså dem, som klarer sig ved at gå den skæve vej?

Jeg har ikke fiflet med noget som helst. Jeg har været skånselsløst ærlig, skånselsløs over for mig selv og min egen regering, for det er da rigtigt nok, at hvis 85-procents-målsætningen kun gik på ungdomsuddannelse, så har vi ikke nået den; det er fuldstændig rigtigt. Jeg bruger bare 95-procents-målet til at illustrere, hvorfor det er meningsløst ikke at tælle den gruppe med, som vi har talt så meget om.

Kl. 18:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Hermed er spørgsmål 21 afsluttet. Og nej, der er ikke mulighed for flere medspørgere.

Så går vi til spørgsmål 22, hvor sluserne igen er åbnet – i gåseøjne, selvfølgelig. Det er et spørgsmål, der er stillet til undervisningsministeren, og det er stillet af fru Christine Antorini.

Kl. 18:15

Spm. nr. S 698

22) Til undervisningsministeren af:

Christine Antorini (S):

Hvad vil ministeren gøre, for at målsætningen om, at 85 pct. af de unge skal have gennemført en ungdomsuddannelse i 2010, opfyldes, sådan som det er aftalt i velfærdsforliget, og som Undervisningsministeriet har bekræftet ikke er nået, men er faldet i løbet af regeringsperioden til kun 80 pct.?

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Værsgo.

Kl. 18:15

Christine Antorini (S):

Tak. Spørgsmålet lyder således:

Hvad vil ministeren gøre, for at målsætningen om, at 85 pct. af de unge skal have gennemført en ungdomsuddannelse i 2010, opfyldes, sådan som det er aftalt i velfærdsforliget, og som Undervisningsministeriet har bekræftet ikke er nået, men er faldet i løbet af regeringsperioden til kun 80 pct.?

Kl. 18:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det undervisningsministeren.

Kl. 18:16

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg er glad for spørgsmålet, for det giver mig anledning til at minde om alle de fortrinlige ting, et bredt flertal i Folketinget har gennemført i fællesskab. Vi har gennemført en flerårsaftale for erhvervsuddannelserne, som hvert år får 133 mio. kr. mere, end de har fået de foregående 3 år, og det får de altså hvert af årene 2010, 2011, 2012. Vi har gennemført en ungepakke 1 med 5.000 ekstra praktikpladser og tilhørende penge til over 1 mia. kr. Vi har gennemført en ungepakke 2, hvor vi sikrer, at alle under 18 år enten er i uddannelse eller i arbejde. Det er ret så epokegørende, og spørgeren og jeg er jo heldigvis ret enige om det sidste, blot mener spørgeren ikke, at man

skal have lov at arbejde i den alder, og det mener regeringen, men lad os lade det ligge i denne omgang.

Så tak for lejligheden til at beskrive, hvor meget vi har gjort, og hvor rettidigt vi har gjort det. Nu gælder det om at få det til at virke, og det er faktisk det, jeg bruger tiden til. Jeg vil også godt takke både LO og DA og Kommunernes Landsforening for de mange, mange mandag morgen-møder, vi har haft, hvor vi har forberedt de ting, som Folketinget derefter har aftalt.

Kl. 18:17

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Christine Antorini.

Kl. 18:17

Christine Antorini (S):

Det er jo fint at få repeteret de initiativer, som vi i fællesskab har taget, men når man har en målsætning, er det jo for at konstatere, at hvis man ikke har nået målsætningen, er der brug for at lave nogle ekstraordinære tiltag, for at tilstrækkelig mange unge gennemfører en ungdomsuddannelse. Derfor er det jo fuldstændig absurd, hvis ministerens fortolkning om 85-procents-målsætningen gjaldt, fordi så behøvede vi slet ikke at have lavet den tilbage i 2006, for der har jeg også været nødt til at gå til ministeriet for at få et ærligt svar, og ministeriet kan bekræfte, at hvis man skulle fortolke det, som undervisningsministeren har gjort, havde vi allerede tilbage i 2001, da regeringen overtog magten, for længst opnået 85-procents-målsætningen. Det er jo latterligt. Man laver ikke mål, der er opfyldt. Det er jo, fordi vi er optaget af, at unge skal have en ungdomsuddannelse.

Når ministeren nu har så travlt med lige pludselig at ville ændre målsætninger, fordi det viser og demonstrerer, at regeringen ikke har nået det, den ville, vil jeg gerne spørge, hvorfor ministeren så ikke selv har foreslået det i forhandlingerne om globaliseringspuljen, altså at få ændret målsætningen?

Kl. 18:18

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:18

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg troede, at vi havde uddebatteret det under det tidligere spørgsmål, for det er jo ikke det, som det nuværende spørgsmål handler om. Men det er helt i orden. Jeg har på intet tidspunkt de sidste 2 år lagt skjul på, hvordan jeg mener 85-procents-målsætningen giver mening – eller rettere sagt især 95-procents-målsætningen. Jeg har ikke lagt skjul på, hvordan jeg mener, at den målsætning giver mening, og jeg har ikke lagt skjul på, at regeringen ikke har opfyldt 85-procents-målsætningen, men jeg er samtidig kommet med den trøst, at der jo altså heldigvis er mange, der får en uddannelse uden at have en ungdomsuddannelse, og det er så det, vi lige har været igennem.

I øvrigt synes jeg da, at fru Christine Antorini skulle have rejst det spørgsmål, da vi forhandlede, for det er jo kun meget kort tid siden, at vi har aftalt disse udmærkede ting, og jeg har jo i flere år sagt det, som fru Christine Antorini nu bebrejder mig at jeg siger.

Kl. 18:19

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Christine Antorini.

Kl. 18:19

Christine Antorini (S):

Se, nu var problemet, at de friske tal i forhold til at nå målet om, at 85 pct. af de unge har gennemført en ungdomsuddannelse, jo ikke lå der, da vi forhandlede. De kom først i løbet af december måned. Det er der, hvor vi har været inde og tjekke det, og vi kan konstatere, at

vi er langt fra at nå det mål. Det må jo rejse nogle spørgsmål om, hvad det er, der skal til, for at vi rent faktisk får flere til at gennemføre en ungdomsuddannelse, og det, der har været svaret her fra ministeren, er: Nej, nej, det er i virkeligheden rigtig fint, at måske færre gennemfører en ungdomsuddannelse, men i stedet for sniger sig udenom og gennemfører en videregående uddannelse. Det er jo helt meningsløst, når opgaven er, at man rent faktisk skal gennemføre en ungdomsuddannelse.

Derfor vil jeg bare gerne bede ministeren bekræfte, at ministeren og regeringen ikke har fremsat et forslag om at ændre målsætningen, mens vi forhandlede det.

Kl. 18:20

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ministeren.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Nu kom fru Christine Antorini til at komme med to forkerte påstande. Den ene var, at vi ikke havde tal, da vi forhandlede. Sådan noget snak. Det har jo været klart i meget lang tid, at på grund af højkonjunkturen ville vi ikke kunne nå de 85 pct. Der har været al mulig anledning for Socialdemokratiet til at føre det frem under forhandlingerne, og jeg har på intet tidspunkt sagt, at det var fint, at der var færre, som tog en ungdomsuddannelse – tværtimod. Jeg havde håbet på, at vi i det mindste som en positiv bivirkning af den aktuelle krise kunne få en højere uddannelsesprocent, og det er også det, vi får nu. Jeg har på intet tidspunkt sagt, at det var fint, at der var færre, som fik en ungdomsuddannelse. Så skal vi nu ikke lige – som det hedder på jysk – skal vi nu ikke lige ...

Kl. 18:21

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der igen to medspørgere. Først er det fru Nanna Westerby.

Kl. 18:21

Nanna Westerby (SF):

Altså, bundlinjen i den her sag er jo, at der er færre unge, der tager en ungdomsuddannelse, og at siden den her regering kom til, er der færre unge, som gennemfører en ungdomsuddannelse. Der er mange unge, som starter, men der er et tårnhøjt frafald på vores ungdomsuddannelser. Faktisk er antallet af unge, som gennemfører en ungdomsuddannelse faldet fra 83 pct. til 80 pct. Det kan jo godt virke lidt, som om alle de her talfiksfakserier er noget, man laver for at dække over, at det er gået ret meget tilbage i den her regerings tid.

Derfor vil jeg gerne starte med at høre ministeren, om ministeren vil anerkende, at det i denne regerings tid er gået tilbage med andelen af unge, som tager en ungdomsuddannelse. Man er længere fra at nå de målsætninger, som man har sat sig, man er kommet længere fra det under denne regering, på trods af at tallene gik opad i 1990'erne.

Kl. 18:22

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ministeren.

Kl. 18:22

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Ja, det er jo ubestrideligt. Det er der intet medlem af regeringen, der har bestridt. Det hænger sammen med højkonjunkturen. Det kan vi se af, at da højkonjunkturen ebbede ud, blev tallene meget bedre, herunder også tallene for frafald. Frafaldet i erhvervsuddannelsernes grundforløb er faldet fra 21 til 16 pct. Flere frafald bliver til omvalg, det er den vej, vi skal. Nu har vi altså ekstra bevilget 133 mio. kr.

om året til erhvervsuddannelserne for yderligere at styrke skolernes arbejde med at få de unge til at gennemføre.

Jeg håber i øvrigt, at den omsiggribende campusdannelse rundt omkring, især i de mindre byer, også vil føre til, dels at der er flere unge, der bliver i de mindre byer, dels at der er flere unge, som vil gøre frafald til omvalg, for vi kan ikke forhindre, at de vælger noget, de senere vælger fra, men vi kan gøre det lettere for dem at vælge om, så de alligevel får en uddannelse.

Kl. 18:23

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Nanna Westerby for yderligere et spørgsmål.

Kl. 18:23

Nanna Westerby (SF):

Det er nu altså bare påfaldende, at man under tidligere regeringer, f.eks. under den tidligere socialdemokratisk-radikale regering i løbet af 1990'erne, både kunne finde ud af at nedbringe arbejdsløsheden og faktisk få sat skub i økonomien i Danmark og få hevet Danmark ind i en højkonjunktur og få flere unge til at tage en ungdomsuddannelse. Der er altså åbenbart nogle regeringer, som kan finde ud af nogle ting, som den her regering ikke kan finde ud af.

Men for at vi ligesom kan holde os opdateret med, hvordan det går med det her, bliver vi jo nødt til at kunne få nogle tal og kunne måle, hvor mange unge det er, der tager en ungdomsuddannelse. Det er så mit næste spørgsmål. Før hørte vi undervisningsministeren sige, at undervisningsministeren er stærkt begejstret for den her målsætning om, at 95 pct. af en ungdomsårgang skal tage en ungdomsuddannelse. Men på den anden side håber ministeren faktisk, at der er færre unge, som tager en ungdomsuddannelse, og i stedet bare hopper direkte til de videregående uddannelser. Det har jeg altså svært ved at få til at hænge sammen, altså at man på den ene side støtter 95-procents-målsætningen og på den anden side faktisk ikke synes, at den måde, man måler på i dag, er særlig hensigtsmæssig.

Derfor vil jeg høre, hvornår ministeren har tænkt sig at fremlægge en ny målsætning, for jeg synes faktisk, at det er lidt lusket, at man har en målsætning i dag, som ministeren siger at han ikke mener at man kan bruge til noget.

Kl. 18:24

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:24

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Ingen kan være i tvivl om, at når regeringen siger 95-procents-målet, når regeringen sætter 95 pct. som målet for 2015, så er det i betydningen mindst en ungdomsuddannelse, for alt andet er absurd og umuligt og urealistisk, og derfor er det også dejligt, at ingen i oppositionen tør love, at de kan sikre, at 95 pct. får en uddannelse, uden at de tæller dem med, der får det uden at have en ungdomsuddannelse.

I øvrigt kan jeg fortælle, at der hele vejen igennem har været fremgang for de helt unge. Det er de lidt ældre unge, som har svigtet under højkonjunkturen. De har valgt de gode job. Det er der jo nu ved at ske noget ved. Aldrig har så mange læst netstudier, hvor de altså beholder deres job, men læser til lærer, pædagog eller sygeplejerske via nettet, og så kommer de på uddannelsesstedet 4, 5, 6 dage om måneden. Aldrig har så mange valgt den vej. Aldrig har så mange været i jobuddannelse, hvor de altså har et job, samtidig med at de uddanner sig. Disse nye veje er jo netop vejen for dem, som ikke fik en uddannelse under højkonjunkturen.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til undervisningsministeren. Så er der yderligere en medspørger, og det er fru Kirsten Brosbøl.

Kl. 18:26

Kirsten Brosbøl (S):

Det, vi er vidne til i dag, er altså ret absurd. På den ene side har finansministeren stået her i salen i dag og bekræftet, at det altså er 80 pct., som tæller i forhold til den her officielle målsætning, og for det andet har vi altså et svar sort på hvidt fra Undervisningsministeriet. Ministerens egne embedsmænd har altså skrevet det svar, som ministeren sågar selv har skrevet under på, og som er sendt over til Folketinget, at det således alene er personer, der gennemfører en ungdomsuddannelse, som tælles med i opgørelsen af opfyldelsen af målsætningen. Vi har altså her en klar uoverensstemmelse mellem det, ministeriet siger, og det, ministeren står her og siger, og i øvrigt det, som finansministeren har sagt tidligere. Og nu råder undervisningsministeren så os andre til at revidere vores målsætninger. Men man kunne jo godt råde undervisningsministeren til at gå tilbage i sit ministerium for at finde ud af, hvorvidt man skulle revidere det, som altså er den officielle udlægning af, hvad der er målsætningen, og i øvrigt til at tage en diskussion af det i forligskredsen, for det er vel rettelig der sådan en diskussion hører hjemme, hvis man pludselig vil ændre opgørelsesmetoderne i forhold til en fælles målsætning.

Kl. 18:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:27

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kan godt for tredje gang sige, at hvis man opfatter 85-procents-målet på den måde, at det kun er unge med en ungdomsuddannelse, der tæller med, så er det fuldstændig rigtigt, at vi er 5 pct. fra målet. Jeg har så bare påpeget, at hvis man bruger den samme opgørelse, når det gælder 95-procents-målsætningen, så bliver den absurd, og så kan spørgeren selv vælge, om det er 85-procents-målet eller 95-procents-målet, der skal være absurd. Jeg synes, da vi nu er i 2010, vi skulle se på målet for 2015, og så synes jeg, vi skulle blive enige om, at selvfølgelig skal de skæve, der går den skæve vej til de videregående uddannelser, tælle med.

Kl. 18:28

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Kirsten Brosbøl for yderligere et spørgsmål.

Kl. 18:28

Kirsten Brosbøl (S):

Vil ministeren så lægge op til det i forligskredsen? For det er jo der, vi skal have den diskussion, og det er ret svært at indgå forlig med nogle klare målsætninger, hvis vi ikke er enige om, hvad det er, man måler på, i forhold til om det så er opfyldt. Så vil jeg bare helt kort spørge ministeren: Er det sådan, at vi kan forvente, at ministeren i globaliseringsforligskredsen vil lægge op til, at vi ændrer opgørelsesmetoderne og altså også ændrer den her tekst, vi har fået fra Undervisningsministeriet, der klart siger, at det alene er personer, der gennemfører en ungdomsuddannelse, som tæller med i opgørelsen? Og så synes jeg, vi skal tage det der, hvor det hører hjemme, nemlig i forligskredsen.

Når ministeren siger, at vi havde nogle tal, da vi sad med det i forligskredsen, må jeg bare sige: For det første var det jo her i salen under en forespørgselsdebat, at regeringspartierne pludselig kom med 84 pct. som det officielle tal, mens vi andre stod med et tal på

80 pct. For det andet, hvis ministeren havde nogle tal og en anden vurdering af, hvordan målsætningen skulle udmåles, dengang vi sad og forhandlede, hvorfor har ministeren så ikke allerede under efterårets forhandlinger taget den her diskussion op med forligspartierne?

Kl. 18:29

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 18:29

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Som jeg efterhånden har sagt temmelig mange gange, har jeg straks fra det øjeblik, det gik op for mig, at der var så mange, der tog en videregående uddannelse uden at have en ungdomsuddannelse, helt åbent og ærligt sagt, hvordan jeg så på den sag.

Med hensyn til forligskredse, så ved jeg ikke, hvordan det er i de forligskredse, som fru Kirsten Brosbøl befinder sig i, det ved viden-skabsministeren måske mere om, men i de forligskredse, som jeg har deltaget i, plejer det at være dem, der ønsker noget sat på dagsordenen, som beder om det. Jeg synes ikke, det er nødvendigt at sætte det her på dagsordenen, men hvis fru Christine Antorini ønsker det sat på dagsordenen, så lad os da også tage en drøftelse i forligskredsen om, hvad det er for en målsætning, vi skal have. Og hvis fru Christine Antorini så beder om, at målet for 2015 er, at 95 pct. skal have en uddannelse, uden at vi tæller dem med, der har en videregående uddannelse uden at have en ungdomsuddannelse, så siger jeg ellers vel-bekomme. Så bliver det svært at være i regering efter denne.

Kl. 18:30

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Christine Antorini, der får mulighed for at stille det sidste spørgsmål i dagens spørgetime. Værsgo.

Kl. 18:30

Christine Antorini (S):

Nu er det jo faktisk undervisningsministeren, der egenhændigt har ændret forståelsen af 85-procents-målsætningen. Det er ikke noget, vi har gjort i forligskredsen; det bliver ikke bakket op af undervisningsministerens egne embedsmænd; det bliver ikke bakket op af finansministeren. Derfor ville det jo have været naturligt, når det er undervisningsministeren alene, der vil have en helt anden målsætning, at han havde bragt det op. Vi har ikke bedt om en ændring. Vi har bare konstateret, at regeringens uddannelsespolitik er slået fejl: Færre gennemfører en ungdomsuddannelse, end da regeringen kom til i 2001.

Mit sidste spørgsmål skal så vedrøre de initiativer, der er. Når vi er optaget af, at målsætningen handler om, at man skal have gennemført en ungdomsuddannelse, er det jo, fordi det betyder noget for, hvad det er, vi forhandler om. Der er jo en grund til, at Socialdemokratiet havde det som et hovedmål, at vi skulle finde nogle flere penge til at løfte bl.a. praktikpladsindsatsen. Det er jo en katastrofe, at unge mennesker ikke kan gennemføre en erhvervsuddannelse, fordi der ikke er praktikpladser. Der fik vi flyttet 430 mio. kr. til den ordning, og det var, fordi der så massivt var en synlighed, et ønske og et pres for, at vi gjorde noget her og nu for de unge.

Derfor har vi en målsætning, for det tvinger os politisk til at handle. Hvis bare man siger, at man opfylder det ved at fifle med tal-lene, er der jo ikke noget pres på, for at man rent faktisk skal gøre noget ekstraordinært. Det mener vi der er brug for, og derfor har vi en målsætning.

Kl. 18:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det undervisningsministeren.

Kl. 18:31

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det er da godt, at vi har en kun få måneder gammel enighed om, hvad det er, vi skal gøre for at sikre, at erhvervsskolerne kan forbedre gennemførelsen, sikre, at vi får 5.000 ekstra praktikpladser, sikre, at der ikke er nogen under 18 år, som går og laver ingenting. Det er da godt, at vi nu er blevet enige om det.

Hvis fru Christine Antorini påstår, at hun, dengang vi blev enige om det, ikke vidste, hvordan jeg så på de to målsætninger, taler fru Christine Antorini altså mod bedre vidende. Jeg synes, at vi skal droppe den polemik, men vi kan da godt tage det op ved næste lejlighed i forligskredsen. Det skal vi da nok gøre, men det tror jeg bare ikke at fru Christine Antorini har interesse i, for det her lyder, som om hun taler ud ad vinduet.

Kl. 18:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Hermed er spørgsmål 22 afsluttet, og spørgetiden er afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 94:

Forslag til lov om særlige kompetenceudvidende forløb for nyuddannede.

Af videnskabsministeren (Helge Sander).

(Fremsættelse 18.12.2009).

Kl. 18:32

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Den første, der får ordet, er Venstres ordfører, og det er fru Malou Aamund. Værsgo.

Kl. 18:32

(Ordfører)

Malou Aamund (V):

Mange tak. Fra tredje kvartal sidste år begyndte vi at se tegn på, at verdensøkonomien var ved at rette sig efter en historisk økonomisk krise med den største tilbagegang siden depressionen i 1929. Vi har haft lidt over et år med fald i vækst, eksport, produktivitet og desværre en stigende arbejdsløshed. Selv om vi ikke har været så hårdt ramt som andre EU-lande, er det en alvorlig situation, og en periode med ledighed kan tage modet, kampgejsten og selvværdet fra selv den mest dynamiske, kompetente og ivrige unge kandidat, som kommer ud fra vores videregående uddannelser.

De kommer ud med al den fagligt rigtige bagage, men udsigten til specielt dimittendledighed på arbejdsmarkedet kan give dem et helt andet førsteindtryk af arbejdsmarkedet end det, de havde forventet. Det er et arbejdsmarked, hvor de unge gerne vil ud og vise, at de duer til noget – og det gør de – men nogle får ikke chancen for at vise det, fordi der vil gå en lille periode endnu, før jobåbningerne er der igen.

Så er det, man spørger sig selv: Er der ikke én ekstra ting, de her er videbegærlige, håbefulde unge mennesker kunne have lært, som kunne have gjort dem endnu mere kvalificerede, endnu mere kompetente eller ekstra erfarne inden for en branche, et fagligt område, noget, som kan løfte dem, når de nu får chancen for på arbejdsmarkedet? Det er baggrunden for det lovforslag, vi skal behandle i dag.

Forslag til lov om særlige kompetenceudvidende forløb for nyuddannede handler dybest set om at give færdiguddannede chancen for

at udvide deres kompetencer, så de er bedre rustet til jobsøgning, altså erhvervskompetencer, der er aktuelle i forhold til reelle jobmuligheder.

Forslaget går ud på, at nyuddannede fra særlige uddannelser med høj ledighed kan søge om at få et halvt års ekstra studieforløb, som kan sammensættes af flere moduler, alt sammen rettet mod at give de studerende konkret viden, de kan bruge, når de kommer i job. Det kunne være en jurist, der mangler sprogkompetencer for at forstå international ret, eller det kunne være en arkitekt, som får mulighed for at lære forhandlingsteknik og økonomistyring, så byggeprojekter ikke løber løbsk.

Der er nogle spændende perspektiver ved det her lovforslag, og i Venstre glæder vi os over, at nyuddannede måske kan få en øget specialisering gennem viden om en særlig branche. Jeg kender f.eks. en, som er færdig med sin designuddannelse til sommer; hun er interesseret i at arbejde med design og fysisk indretning på hospitaler og patientmodtagelser. Undersøgelser har jo vist, at netop måden, man indretter de fysiske rammer på, kan have stor indflydelse på, hvordan selve helbredelsen og patientforløbet vil være. Jeg synes, det vil være fantastisk, hvis hun f.eks. kunne få et ekstra halvt år og få målrettet viden om sundhedssektoren og patientforløb, sådan at hun fik en mere specialiseret uddannelse.

Vi glæder os også til at se, om uddannelsesinstitutionerne vil bruge den her chance til at arbejde mere på tværs, til at kombinere fagområder og rive mure ned mellem institutioner og fag. Endelig glæder vi os til at se, om uddannelsesstederne vil spille en aktiv rolle med jobformidling og tage del i ansvaret for, at kandidater kommer videre i livet og ikke bare ind og ud af døren på et universitet, eller hvad det nu måtte være. Så Venstre støtter forslaget.

Kl. 18:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en enkelt kort bemærkning fra fru Kirsten Brosbøl.

Kl. 18:36

Kirsten Brosbøl (S):

Den stigning i ledigheden, vi har set, er jo ret voldsom, som ordføreren også beskrev i sin indledning. Det er ikke mindst de nyuddannede, som har oplevet krisen meget voldsomt, og der har altså været en meget voldsom stigning i dimittendledigheden. Det er derfor, vi står her i dag. Jeg vil gerne spørge ordføreren: Hvad tror ordføreren selv at det her forslag vil bidrage med over for den udvikling, vi har set? Hvordan vil det egentlig hjælpe den enkelte kandidat? Er det noget, der vil batte noget med hensyn til at reducere dimittendledigheden?

Kl. 18:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:36

Malou Aamund (V):

Jeg har ikke et konkret mål for, hvor meget ledigheden skal begrænses som følge af det her. Jeg ser det mere som et nyt forsøg, et pilotprojekt, hvor man kan få nogle erfaringer, i en periode, hvor vi har lavkonjunktur, og hvor det er vigtigt, at man gør noget netop for dimittendledigheden. Jeg tror, det er utrolig vigtigt, at man på de enkelte uddannelsesinstitutioner prøver at kombinere fag med noget praktisk erfaring, så de studerende bliver bedre rustet til at kunne gå ud og søge job. Så jeg ser det mere ud fra, hvad det er for nogle individuelle kompetencer, de enkelte studerende skal have.

Kl. 18:37

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er endnu en kort bemærkning fra fru Kirsten Brosbøl.

Kl. 18:37

Kirsten Brosbøl (S):

Baggrunden for mit spørgsmål er jo, at vi selvfølgelig er begejstrede for ethvert tiltag, der kan afhjælpe ledighed, og som kan bidrage til, at flere af de nyuddannede kan komme i arbejde. Det er jo dybt ulykkeligt for folk, der har taget en uddannelse og er parate til at komme i gang, at komme ud i en situation, hvor der ikke er job at få. Så derfor er jeg selvfølgelig positiv over for det. Men jeg synes bare, at når man afsætter midler – og det er jo stort set det eneste initiativ, vi har set fra regeringens side, til overhovedet at gøre noget ved ledigheden – så er det lidt ærgerligt, at det er så begrænsede midler, at det kun er lidt over 500, der måske kan få gavn af det her forløb. Det er derfor, jeg gerne vil høre ordførers vurdering af, om det her er tilstrækkeligt. Eller har regeringen andre planer, der kunne afhjælpe dimittendledigheden? For så vil vi selvfølgelig også meget gerne være med til at kigge på dem.

Kl. 18:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:38

Malou Aamund (V):

Der kører jo en lang række initiativer, og de kører i Beskæftigelsesministeriet. Hvis man læser Økonomisk Redegørelse, kan man jo også se, at Danmark faktisk står relativt godt stillet i forhold til andre lande med hensyn til ungdomsarbejdsløshed generelt, og det skyldes netop, bliver det påpeget, de indsatsområder, der har været fra regeringens side.

Jeg er ikke inde og sætte et konkret mål på, og det gør regeringen heller ikke. Det er rigtigt, at det jo ikke er en kæmpe gruppe, vi taler om her. For mit vedkommende handler det også om, at det her er et specifikt forsøg, vi kører i en periode med lavkonjunkturer. Det er ikke noget, vi er interesseret i skal være en permanent ordning; det er simpelt hen til at få nogle erfaringer inden for det her område og for at se, om vi kan afbøde den her forfærdelige situation, som mange af de unge står over for.

Kl. 18:39

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførrækken, og den næste ordfører er netop den socialdemokratiske ordfører, fru Kirsten Brosbøl.

Kl. 18:39

(Ordfører)

Kirsten Brosbøl (S):

Socialdemokraterne er dybt bekymrede for den aktuelle beskæftigelsessituation, herunder ikke mindst den stærkt stigende dimittendledighed. Regeringens manglende vilje til at iværksætte en vækstpakke har jo bl.a. betydet, at ledigheden desværre fortsætter med at stige voldsomt.

Arbejdsløsheden steg i november med 5.000, så ledigheden nu er oppe på 4,4 pct., og det rammer i særdeleshed de nyuddannede hårdt. For de nyuddannede akademikere fra sommeren 2009 var det mere end hver fjerde, som stod uden arbejde i november måned, og det plejer ellers at gå den anden vej. Modsat alle de foregående år er ledigheden for sommerdimittenderne fra 2009 denne gang altså steget fra 28,6 pct. i oktober til 29,5 pct. i november måned. Der er altså sket en dramatisk forværring i de nyuddannedes muligheder for at komme ind på arbejdsmarkedet, og det er jo ulykkeligt for mennesker, som har taget en uddannelse og er parate til at komme ud og yde deres bidrag, at de møder en sådan virkelighed.

Det her lovforslag er så et forsøg, om end et enligt og beskedent forsøg på at modgå den her ulykkelige tendens med dimittendledig-

hed. Der er ikke tale om et decideret jobskabende initiativ, men en mulighed for nyuddannede for at vælge et ekstra semester på SU-liggende vilkår. Det understreger ministeren også meget konkret i høringsnotatet, hvor det fremgår, at det ikke er intentionen med lovforslaget, at det skal have en effekt for ledige, men udelukkende skal virke beskæftigelsesfremmende for kommende dimittender.

Vi havde jo gerne fra Socialdemokraternes side set en mere omfattende indsats fra regeringens side, som også kunne komme alle de allerede ledige til gavn. Men vi anerkender dog de gode intentioner bag det her forslag om at hjælpe kommende dimittender, og vi er også positive over for ideen som sådan. Desværre kan vi have vores tvivl om – ligesom mange af høringssvarene tilkendegiver – om de positive intentioner også kan blive indfriet med den valgte model. Det er desværre tydeligt, at der er tale om hastværk fra regeringen og Dansk Folkepartis side – det her jo en del af finanslovaftalen – og der er tilsyneladende mange aspekter, som ikke er gennemtænkt. Det fremgår tydeligt af mange af høringssvarene, som jo bl.a. påpeger, at tidsrammen forekommer meget urealistisk. Dels skal man altså nu, når vi har færdigbehandlet forslaget i Folketinget, komme med forslag til forløb, som skal godkendes, og man skal have ansøgninger ind fra de studerende, og det skal så gerne kunne virke for dem, som bliver færdige allerede i den her måned, dels er der altså en begrænsning i lovforslaget om, at det kun gælder et år. Her var Venstres ordfører så inde på, at det er et forsøg. Vi må så se, om regeringen vil overveje at forlænge ordningen, hvis den viser sig at være en succes. Hvis søgningen viser sig at være stor, vil jeg da være interesseret i at høre regeringens planer for, om det er noget, man så vil forlænge. For det er klart, at det for uddannelsesinstitutionernes vedkommende måske kan synes voldsomt at igangsætte det helt store udviklingsarbejde omkring de her forløb, hvis det er noget, som man forventer ikke skal bruges fra 2011 og frem.

Så fremgår det også, at forløbet skal tage udgangspunkt i eksisterende heltidsuddannelser, og i den forbindelse er der en række, der rejser spørgsmålet om, hvad det så er for noget nyt, man vil kunne bidrage med. Er det her reelt noget, som vil give de pågældende kandidater et ekstra plus, når de skal ud og søge arbejde bagefter? Der bør være mulighed for, at man kan få elementer ind i forløbet, som ikke er en del af eksisterende uddannelser, men har kompetenceafklaring og vejledning som mål. Det er i hvert fald noget af det, der nævnes i høringssvarene. Ellers frygter man, at det bliver sådan et 11. semester, og det er der vel ikke nogen af os der har haft planer om at det skulle være; det skal vel netop være noget, der skal kunne kvalificere folk ekstra.

Så er der spørgsmålet om forsørgelse i overgangsperioden, fra man bliver færdig, og til man kan starte på det her forløb. Det er noget, vi kommer til at diskutere også i forbindelse med L 95. Der er ikke afsat midler til, at man kan få forsørgelse der, og spørgsmålet er så, hvor stort incitamentet er for de unge eller den færdige kandidat til at søge over i det her forløb, hvis man altså står uden forsørgelsesgrundlag i sådan en overgangsfase.

Så der er i hvert fald nogle ting, som vi meget gerne vil kigge på her i udvalgsarbejdet. Der er også flere, der peger på, at der skal gøres mere for de færdiguddannede, der har været ledige et stykke tid. Og det må vi sige fra Socialdemokraternes side at vi er meget enige i. Et udsagningsforløb som det her kan ikke stå alene som den eneste indsats; der er behov for decideret jobskabende initiativer. Noget af det, som vi jo har peget på fra socialdemokratisk side, er en ny og forbedret isbryderordning, som man kan gå i gang med relativt hurtigt, sådan at vi både kan give de nyuddannede nogle nye beskæftigelsesmuligheder og også kan give de små og mellemstore virksomheder et løntilskud til at få nogle af de her veluddannede folk ud i deres virksomheder. Det er noget af det, vi ved kan skabe vækst og innovation i de små og mellemstore virksomheder. Så det havde vi gerne set.

Så al den stund vi er positive over for ethvert initiativ, der kan reducere dimitterbarheden, må vi også sige, at det her er alt for lidt og for uigenomtænkt, og vi håber, at regeringen i den her meget korte udvalgsbehandling, som vi jo har, af forslaget vil være åben for at foretage ændringer, som kan forbedre forslaget og øge sandsynligheden for, at de nyuddannede rent faktisk vil finde det attraktivt.

Kl. 18:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak for det. Selv om udvalgsbehandlingen eventuelt er kort, er taletiden ikke længere af den grund. Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, og det er hr. Jesper Langballe.

Kl. 18:45

(Ordfører)

Jesper Langballe (DF):

Det er en god dag. Det lovforslag, vi står med her, er blevet til efter et ønske fra Dansk Folkeparti under finanslovforhandlingerne, og vi finder selvfølgelig, at det er et rigtig godt tiltag i en krisetid, at de, der står med en akademisk uddannelse, men som på grund af krisen risikerer arbejdsløshed, kan blive hjulpet hen der, hvor der er arbejde, ved at man drejer på nogle skruer, ved at man supplerer med et ekstra uddannelsesforløb. Da vi jo kan håbe, at krisen er ved at klinge af om et år, er loven indtil videre tidsbegrænset.

Normalt er det jo sådan og bør egentlig også være det, at studerende selv skal tage initiativ til at omsætte en teoretisk akademisk uddannelse til praktisk erhvervsaktivitet. Men der er jo ikke noget i vejen for, at man – netop i en tid, hvor der er behov for det – også til gavn for den enkelte kandidat eller professionsbachelor, eller hvad det nu er, kan give en hjælpende hånd.

Jeg har forstået, at der i første omgang skal være tale om, at universiteterne og de andre uddannelsesinstitutioner udbyder hyldevarer, altså fagforløb, som eksisterer i forvejen, og at man så, hvis pilotprojektet her i første omgang viser sig at være den succes, vi forventer, kan sætte ind med mere skræddersyede og mere målrettede forløb. Da det hele jo skal gå så hurtigt, at vi ikke spilder tiden, men kan komme i gang med at få flest mulige hjul i gang, har universiteterne lige i øjeblikket en stor opgave ikke mindst med at orientere de studerende, så de kan være tilmeldt det særlige kompetenceudvidende forløb, allerede inden de står med deres kandidateksamen.

Når man læser lovforslaget igennem, er det slående, at der måske kunne være brug for en kyndig individuel vejledning eller på moderne dansk coaching ud fra en viden både om studier, studiemuligheder og ikke mindst om jobmuligheder og ledighedsstatistik. Der er vi så blevet opmærksomme på, at det behov faktisk matches af den ordning med karrierecentre, som tidligere er blevet gennemført, og man kan sige, at det altså er to tanker, der er tænkt hver for sig, og uden at der ligger sådan en særlig bevidst plan i det, men i virkeligheden kan det jo godt være, at det er der, muligheden er for at komme ind på livet af den enkelte studerende og få drejet hans eller hendes kompetence hen mod det, der kan give et job.

Så jeg vil da gerne spørge ministeren, om det var noget, der efter ministerens mening var en idé, altså at man anbefaler universiteterne at bringe de to ting, karrierecentre og det her lovforslag, i spil sammen.

Vi har jo erfaring for, at humanister i de senere år i et forbløffende stort tal er søgt over i erhvervslivet, og det er jo noget, de pågældende humanister og erhvervslivet har fået i stand på eget initiativ. Men jeg synes bare, det er et godt eksempel på, hvordan en uddannelse, der oprindeligt havde et helt andet formål, eventuelt også med en hjælpende hånd som den, der bliver givet her, kan drejes til at give brød på bordet.

Kl. 18:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren for Dansk Folkeparti. Vi går videre i ordførerrækken. Den næste er SF's ordfører, og det er fru Nanna Westerby.

Kl. 18:51

(Ordfører)

Nanna Westerby (SF):

Som de øvrige ordførere vil jeg selvfølgelig også sige, at vi i SF synes, det er rigtig godt, at der nu gøres noget for at nedbringe dimitterbarhedsprocenten, som jo er eksploderet. Arbejdsløsheden for alle grupper af nyuddannede er jo nærmest eksploderet, også i fag, som man ellers synes skulle være rimelig sikre, fag, der uddanner til vel-færdsjob som FTF-fag, er den eksploderet her under krisen. Så for alle nyuddannede gælder det, at arbejdsløsheden er eksploderet. Hvis man f.eks. tager ingeniører, er den mere end fordoblet.

Det er jo stærkt bekymrende, for selvfølgelig er det den værste tænkelige start på arbejdslivet, at man bliver færdig, at man er nyuddannet, at man har en masse ideer og er topmotiveret, og at man så får at vide, at der ikke er behov for en. Man føler sig overflødig, når man ikke kan få lov til at bruge sine kompetencer. Det er sådan noget, der kan give ar som nyuddannet. Så selvfølgelig er det rigtig godt, at der gøres noget nu for at nedbringe arbejdsløsheden for den her gruppe.

Vi må nok sige, at der måske var andre måder og andre initiativer, man kunne sætte ind med, som for alvor ville gøre noget for den her gruppe. Man kunne skabe markant flere nye job både for dimitterende fra universiteterne, for nyuddannede faglærte arbejdsløse, for ufaglærte unge, som går ledige lige nu. Det har man valgt ikke at gøre fra regeringens side. Så må vi jo sige: O.k., lidt har også ret. Og selvfølgelig synes vi, det her forslag er en god idé.

Men jeg må også sige, at jeg altså har nogle betænkeligheder. Vi bakker op om det her forslag, selvfølgelig gør vi det. Det gør vi om alle skridt i den rigtige retning, men vi er også lidt bange for, at det ikke kommer til at gøre den store forskel.

For det første: Hvis man læser høringsvaret fra Danske Stude-
rendes Fællesråd, vil man se, at deres udregning viser, at det her kommer til at dreje sig om cirka 575 uddannelsesforløb. Det er jo altså en dråbe i havet af de unge, som går arbejdsløse lige nu.

For det andet kan man være i tvivl om, hvorvidt effekten for alvor kommer til at slå igennem, altså hvor mange der overhovedet kommer til at vælge det her, for der er jo et forhold mellem SU og dagpengesatsen, som gør sig lidt gældende her. Når man er nyuddannet, er spørgsmålet, hvor mange der vil vælge ½ år ekstra på SU-sats frem for at vælge dagpengesats, hvor man så også kan søge. Men altså: Lidt har også ret. Og det her forslag går selvfølgelig i den rigtige retning.

Så er der nogle ting, som jeg synes er decideret underlige og bekymrende. Der er for det første det, at der ikke gives SU i perioden fra studieafslutning til start på det nye forløb, f.eks. i sommerferien. I den periode kan der heller ikke opnås dagpenge, og det er næsten absurd at bede de unge om at gå ud og finde sig et arbejde i den her periode, eftersom det netop er det, det drejer sig om, altså at de ikke kan finde et job, og at der ikke er særlig meget arbejde at få. Så der er en periode, fra man er færdig med sit speciale, og til universitetet eller uddannelsesinstitutionen kan opstarte et nyt forløb. Der vil der altså være en periode for nogle, hvor de ikke har en indtægt. Jeg synes, det er meget bekymrende, at man forestiller sig, at der er nogle, der vil vælge det til, som det foreslås i det her forslag.

Så kan man også være bekymret for, om forslaget får karakter af opbevaring, fordi der, som det også er nævnt, er lagt op til, at de her studieforløb skal ligge inden for eksisterende studieområder. Det vil sige, at man ikke kan medtage jobsøgning eller cv-skrivning eller virksomhedskontakt eller alle mulige andre ting, som kunne gøre

den unge mere parat til at komme ud på arbejdsmarkedet. Vi kunne også godt tænke os, at man så på, om det ikke burde ændres.

Så vækker det selvfølgelig også bekymring for, hvor gennemarbejdet forslaget er, at man siger, at forløbene skal gå i gang nu her den 1. marts. Flere af uddannelsesinstitutionerne påpeger selv, at de vil få overordentlig svært ved at nå både at vejlede de studerende ind på de rigtige forløb, gøre opmærksom på forløbene og ikke mindst tilrettelægge forløbene, så de bliver ordentlig gennemarbejdede og spændende og ikke bare får karakter af opbevaring.

Vi hører altså fra Venstres ordfører, at det her er et pilotprojekt. Vi synes jo ikke, det helt er nok, når man snakker dimittendarbejdsløshed, og når man snakker ungdomsarbejdsløshed, at man så sætter gang i pilotprojekter, men selvfølgelig bakker vi op om det her forslag, som er et skridt i den rigtige retning.

Kl. 18:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Jesper Langballe.

Kl. 18:55

Jesper Langballe (DF):

Jeg vil gerne spørge fru Nanna Westerby, om det slet ikke er gået op for hende, at det her lovforslag jo ikke sigter mod at nedbringe den eksisterende arbejdsløshed – det ville jo være en absurd tanke, at lovforslaget skulle have den effekt – men er et forsøg på i en krise-tid, i stedet for bare fuldstændig bevidstløst at sige vækstpakke, vækstpakke, vækstpakke, at tænke lidt kreativt og bruge sin politiske fantasi til at sige: Hvor kan vi gå hen for at sørge for, at de fremtidige dimittender ikke bliver ramt af arbejdsløshed? Det synes jeg dog egentlig fremgik at den socialdemokratiske ordfører havde fattet ganske godt.

Kl. 18:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:56

Nanna Westerby (SF):

Jeg skal da beklage, hvis det ikke fremgik af min ordførertale, at jeg da så udmærket har forstået den forskel. Det er netop også noget af det, som jeg faktisk synes er lidt bekymrende. Det må man jo godt have lov til at nævne, når vi behandler det her lovforslag, altså at jeg synes, det er lidt bekymrende, at man faktisk ikke gør særlig meget for at skabe job til dem, som lige nu går som nyuddannede arbejdsløse. For det er da om noget en uheldig situation; så det synes jeg er lidt bekymrende.

Jeg er da helt klar over, at det her drejer sig om fremtidige dimittender. Man kan diskutere, om 575 forløb er nok, og man kan diskutere, hvor stor effekten vil være, men selvfølgelig støtter vi et forslag, som er et skridt i den rigtige retning, der er tale om her.

Kl. 18:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Sophie Løhde.

Kl. 18:56

Sophie Løhde (V):

Jeg vil godt spørge ordføreren: Hvis nu vi forestillede os den situation, at ordføreren her om et par måneder færdiggjorde sin uddannelse og havde udsigt til, at det ikke lige var muligt her og nu at få et job, ville ordføreren så i den situation selv vælge – for nu var ordføreren inde på det her med forholdet mellem dagpengesatsen og SU-satsen – aktivt at gå på dagpenge, eller ville ordføreren vælge at sige: Det er måske en større forbedring af mit cv og samtidig en mulighed for at kunne udvide mine kompetencer i nogle givne retninger, så jeg

foretrækker den løsning, frem for at jeg, når jeg skulle ud at søge job, havde været ledig i en periode? Hvad ville ordføreren selv stille op i den situation?

Kl. 18:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:57

Nanna Westerby (SF):

Det kommer da godt nok meget an på, hvordan min situation i det hele taget så ud på det tidspunkt: hvordan min økonomi så ud, hvor presset min økonomi var, hvor meget jeg virkelig havde brug for en højere indtægt end SU og SU-lån. Så jeg kan ikke lige sige, hvad jeg ville vælge i den situation.

Men jeg vil godt sætte spørgsmålstegn ved, hvor attraktiv den her ordning egentlig er, når man f.eks. kan risikere at skulle gå i måneder uden at få en indtægt, fra man er færdig med sit studium og dermed også sin SU, til man skal starte på det her nye studieforløb. Selvfølgelig er det da interessant, om regeringen har skruet en attraktiv ordning sammen for dimittender, eller om man har skruet en ordning sammen som et pilotprojekt – stort set det eneste, man gør for at nedbringe dimittendarbejdsløsheden, og en ordning, som så ikke engang er særlig attraktiv at være på for dimittender. For så kan man da godt nok være bekymret for, hvor stor en effekt det her vil få.

Kl. 18:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Sophie Løhde.

Kl. 18:58

Sophie Løhde (V):

Nu er det jo ikke så forfærdelig længe siden, at ordføreren selv var under uddannelse, og dermed synes jeg da måske, det er en lille smule underligt, at ordføreren ikke selv kan svare på: Hvis nu det var dig selv i din situation, hvad ville du så foretrække at gøre? Med udgangspunkt i de forhold, du selv stod i, hvad ville du så vælge som ung nyuddannet i det øjeblik?

Nu gør man meget ud af det her med de 575 forløb, så derfor vil jeg derudover spørge ordføreren: Mener ordføreren virkelig, at 575 forløb er en dråbe i havet i forhold til den alvorlige situation, som det her er for de unge, som det måtte berøre?

Kl. 18:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

For god ordens skyld gør jeg opmærksom på, at direkte tiltale ikke er tilladt i Folketinget.

Så er det ordføreren.

Kl. 18:59

Nanna Westerby (SF):

Jeg vil altså holde fast i, at når man er studerende, kommer det jo an på den økonomiske situation, man står i, og var det mig, som var ved at blive færdiguddannet, ville jeg da sætte mig ned og lave et regnestykke i et af mine budgetexcelark, jeg har liggende hjemme på computeren, for at se: Har jeg råd til det her, eller har jeg ikke råd til det her? Har jeg råd til at blive ½ år længere på SU, end jeg egentlig havde regnet med, eller bliver jeg nødt til at gøre, som jeg havde planlagt, og komme op i en lidt højere indtægt? Jeg kender i hvert fald rigtig mange, som planlægger deres liv efter, at de efter studiet kommer op på en højere indtægt end SU, i hvert fald dagpenge.

Så jeg vil igen sige, at 575 da er et skridt i den rigtige retning, men jeg vil bare gerne sætte spørgsmålstegn ved, hvor stor en effekt det her lovforslag vil have. Og det er da bekymrende, hvis den ene-

ste indsats, man gør, for at nedbringe dimittendarbejdsløsheden, er et pilotprojekt, som ikke engang kommer til at have en særlig stor effekt, fordi det hverken er attraktivt eller skaber finansiering til særlig mange forløb. Så synes jeg da, det siger lidt om den indsats, regeringen gør for at nedbringe dimittendarbejdsløsheden, ungdomsarbejdsløsheden.

Kl. 19:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er den konservative ordfører, hr. Jørgen S. Lundsgaard.

Kl. 19:00

(Ordfører)

Jørgen S. Lundsgaard (KF):

Den økonomiske krise har sat sine spor, ikke blot på arbejdsmarkedet, men også inden for en af Danmarks vigtigste ressourcer, nemlig den højtuddannede arbejdskraft. Denne har i nogle brancher svært ved at få job, og især nyuddannede er det svært for, selv om de måske er de bedst uddannede, men flere forskellige færdigheder og større fleksibilitet kan måske give dem bedre muligheder.

Vi må se i øjnene, at i et land med frit studievalg vil det altid være vanskeligt at få udbud og efterspørgsel til at passe sammen. Der vil altid være populære modeuddannelser uden jobmuligheder og brancher, der ikke har mulighed for at få den nødvendige højtuddannede arbejdskraft. Den økonomiske krise har forstærket denne skævhed.

Vi ønsker selvfølgelig ikke at begrænse det frie studievalg. Der er derfor nu og her behov for en uddannelsesmæssig tilpasning til arbejdsmarkedet og en opdatering inden for specialkompetencer. Desuden er de gamle faggrænser under opbrydning, og kombinerede uddannelser er vejen frem til fremtidens arbejdspladser. F.eks. kan det være relevant for en sproglig kandidat at supplere med nogle forløb inden for kommunikation, samfundsfag eller økonomi – eller omvendt. Eller det kan være relevant at få en it-viden og supplere sine færdigheder inden for webudvikling og nethandel.

Ordningen giver således en sådan mulighed for at supplere sin uddannelse med studier, der kan føre i en helt anden retning, end ens uddannelse oprindeligt berettigede til. Forløbene giver derfor ikke bare større chancer for at få arbejde, de kan også give nye karrieremæssige muligheder. Vi håber derfor, at de studerende vil tage imod tilbuddet, hvis de har udsigt til arbejdsløshed. Det er vigtigt at holde modet oppe, og det er jo bedre at holde kontakt med arbejds- og studiemiljøet og holde sig uddannelsesmæssigt på toppen, til jobbet er der.

Udbuddet er målrettet mod uddannelser med særlig høj ledighed, men vi håber ikke, at det vil føre til en generel forlængelse af disse uddannelser. Vi har i øjeblikket nogle af verdens længste uddannelser og nogle af verdens længste uddannelsesforløb. Vi håber derimod, at det vil føre til nye uddannelsesforløb tilpasset fremtidens dynamiske erhvervsliv. Vi har trods alt brug for de unge på arbejdsmarkedet hurtigst muligt. De Konservative støtter derfor forslaget.

Kl. 19:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det den radikale ordfører, fru Marianne Jelved.

Kl. 19:03

(Ordfører)

Marianne Jelved (RV):

Tak. Det er al ære værd, at regeringen og regeringens støtteparti, Dansk Folkeparti, har lavet en aftale for at afbøde resultaterne af lavkonjunktoren og krisen i det danske samfund og i beskæftigelsen. Det er så sket i forbindelse med finansloven for 2010, og det er ved

et lovforslag, som skal blive til lov og gælde i 1 år. Det gælder for nyuddannede i regi af undervisningsministeren, videnskabsministeren, kulturministeren og økonomi- og erhvervsministeren, og det vil sige, at det er for studerende, som er ved at færdiggøre deres kandidatuddannelse, professionsbacheloruddannelse, erhvervsakademiuddannelse, overbygningsuddannelse fra designskolerne eller afsluttende uddannelse fra Kunstakademiets Billedkunstskoler, Statens Teaterskole eller Den Danske Filmskole.

Jeg kan ikke lade være med at spørge: Hvad sker der så egentlig med mureren, ferskvareassistenten, SOSU-assistenten, alle de andre, der også er ved at gøre deres uddannelse færdig, og som heller ikke kan få arbejde, men som bare rangerer på et lavere akademisk niveau – hvis jeg må sige det – i anførselstegn? De ledighedstruede skal kunne uddanne sig videre for at undgå ledighed, og det synes jeg sådan set rent principielt er en glimrende idé. Jeg synes bare, at mange, mange flere skulle have mulighed for det end de 575, man vurderer det kan blive til i denne omgang.

Der skal søges om udbud af uddannelser, og det er uddannelsesinstitutionerne, der skal søge nu, meget hurtigt, og der skal være en procedure, hvor de skal godkendes af de relevante ministerier. Der skal laves ansøgninger, og de unge skal så vejledes hen til noget, der egentlig vil svare godt til deres kompetencebehov. Ordningen skal træde i kraft den 1. februar i år, og der dispenseres fra de sædvanlige regler for lovbehandling – det vil vi også gerne bidrage til, når regeringens flertal beder om det. Høringsfristen er minimal, men vi har dog fået høringssvarene inden førstebehandlingen, og det vil jeg gerne kvittere for. Hver af ministrene skal sammensætte det relevante udbud, og jeg er meget spændt på at se, hvad det bliver. Der er afsat 15,6 mio. kr. til universitetsuddannede, 0,7 mio. kr. til Kulturministeriets område, 3 mio. kr. til Undervisningsministeriets område – det er altså professionsbacheloruddannelserne, som der er rigtig mange tusinde der bliver færdige med – og 0,7 mio. kr. til administration i SUstyrelsen af den nye forsørgelsesydelse.

Man skal helt over i L 95 for at få en forestilling om det antal uddannelsesforløb, som regeringen og Dansk Folkeparti mener der bliver. Det har jeg nævnt, men jeg nævner det gerne igen, for jeg synes selv, at det er et godt bidrag, men det er alligevel et relativt lavt bidrag – 575 arbejdsløshedstruede. Det er de unge med de bedste muligheder, de længste uddannelser; det er de unge, som det politiske system har kredset om år efter år med globaliseringsmidler, med færdiggørelsestaxametre og med pres på, for at specialet skal skrives hurtigere, end det tidligere har været gjort, nemlig inden for 6 måneder. Der har været rigtig meget fokus på disse unge mennesker og med god grund. Vi har brug for dem i vores samfund og i det fremtidige samfund, men det er jo lidt af en omvæltning fra den politiske ambition om at presse studietiden ned og få de unge igennem hurtigst muligt.

Nu står vi så i en ledighedssituation, hvor man skulle sige: Hvad gør vi for at hjælpe dem? Der ærgrer det mig lidt, at regeringen ikke har kombineret den her idé, som jo godt kan være en slags eksperimentarium – og det anerkender jeg, det kunne vi måske lære noget af og udvikle et eller andet positivt fra, det vil jeg slet ikke afvise – med en isbryderordning og nogle andre ordninger, som tilgodeså en bredere kreds af unge og et større antal end 575. Jeg er lidt spørgende over for, hvad man fra foligskredsen på det her område har tænkt sig at gøre for de unge, som går ud af erhvervsuddannelserne. De er overhovedet ikke med i det her, og de får ikke en chance for at få en håndsrekning i den her situation. Jeg synes, man burde overveje, hvad man kunne gøre for også at give dem en mulighed for at øge deres kompetencer.

Men Det Radikale Venstre støtter forslaget.

Kl. 19:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning fra hr. Jesper Langballe.

Kl. 19:08

Jesper Langballe (DF):

Hvad med mureren og hvad med SOSU-assistenten? Sådan spørger fru Marianne Jelved. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren, om hun ikke har overvejet, at de faktisk bliver hjulpet. Man kan altid diskutere, om det er godt nok, men der er arbejdsformidlingen, og der er vejledning. Men sagen er jo den, at samfundet simpelt hen ikke har været ordentligt klædt på til at hjælpe akademikere. Det er dem, der har befundet sig i et tomrum. Det er ikke mureren og SOSU-assistenten. Det er jo det, det her lovforslag skal råde bod på. Det skal ikke løse alverdens problemer, men det skal løse et specifikt problem, som samfundet hidtil ikke har været klædt på til at løse. Er det ikke noget, som fru Marianne Jelved har overvejet?

Kl. 19:09

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 19:09

Marianne Jelved (RV):

Jeg er fuldstændig overbevist om, at de universitetsuddannede, de professionsbacheloruddannede osv., som jeg har nævnt, og som fremgår af lovforslaget, har lige så meget ret til en indsats fra arbejdsformidlingen og lige så meget ret til vejledning om beskæftigelsesmuligheder som de unge, der går ud som færdiguddannede murere eller SOSU-assisterter. Der er ingen forskel. Rettighederne i forhold til arbejdsmarkedsinstitutionerne som jobcentre og vejledningsmulighed er ens for de grupper. Så jeg er uenig med hr. Jesper Langballe i, at akademikere ikke har fået en chance på det her område. Det er ikke rigtigt.

Kl. 19:10

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jesper Langballe

Kl. 19:10

Jesper Langballe (DF):

Jeg synes ikke rigtigt, at fru Marianne Jelved forholder sig til det, jeg siger. Det er jo fuldstændig rigtigt, at mureren og akademikerne skal være ligestillede. Der bør ikke være nogen forskel på, hvad der bliver stillet til rådighed for de forskellige grupper. Problemet er bare, at der har været den forskel, at mureren og SOSU-assistenten bliver hjulpet, men at der ikke er nogen, der er i stand til at hjælpe den nyuddannede akademiker, som er arbejdsløshedstruet. Det vil sige, at det er det specifikke problem, som har skreget på at blive afhjulpet, der gerne skulle afhjælpes med det her lovforslag.

Kl. 19:11

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 19:11

Marianne Jelved (RV):

Jeg er helt uenig i hr. Jesper Langballes påstand om, at der ikke har været nogle hjælpemuligheder for akademikere før dette lovforslag. De er på dimittendsats, og de er underlagt nøjagtig de samme dagpengeregler, regler for aktivering, jobsøgning osv. som alle andre, der er på dagpenge. Der er ikke nogen forskel. Der er på det her område lighed for loven, og det skal der selvfølgelig også være.

Derfor er jeg uenig i, at der ikke er den samme vejledningsmulighed og samme jobcenterservice over for en akademiker og en lærer, der lige er blevet færdig med sin læreruddannelse på en professionshøjskole. De har lige så meget ret til jobcenterservice som mureren, der lige er blevet færdig med en erhvervsuddannelse.

Kl. 19:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til fru Marianne Jelved. Det er fru Johanne Schmidt-Nielsen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 19:12

(Ordfører)

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg vil starte med det positive. Jeg synes jo, at det er overordentlig positivt, at man faktisk forholder sig til den arbejdsløshed, der truer unge, der er lige ved at blive færdiguddannet; at man forholder sig til det strukturelt og siger, at der er nogle områder, hvor der er stor arbejdsløshed, og at vi må lave en kollektiv indsats, for at de her unge kan komme godt på vej, og for at der er en større chance for, at de efterfølgende kommer i job. Jeg kunne ønske, at der sådan i hele tilgangen til den arbejdsløshedsproblematik, som vi står i, både i forhold til unge og i forhold til voksne, var den her strukturelle tilgang, frem for at man alene behandler mennesker, som om det er deres egen skyld, at de er blevet arbejdsløse. Det synes jeg altså er det positive ved det her forslag.

Det er ikke så mange, der kan benytte sig af tilbuddet. Det er blevet sagt flere gange. Og jeg er helt enig med fru Marianne Jelved i, at man kunne ønske sig, at der blev taget initiativer i forhold til flere grupper og ikke kun i forhold til den her gruppe, men det er klart, at det her er en forbedring.

Fru Kirsten Brosbøl var i sin ordførertale inde på en række af de kritikpunkter, der er kommet i høringssvarene. Jeg glæder mig til at høre ministerens svar på dem, og særlig glæder jeg mig til at høre ministerens svar på det meget relevante spørgsmål, der handler om overgangsperioden, altså perioden, fra de unge bliver færdige, til de kan starte på det her videre forløb. Her lægger man i de to forslag op til, at de unge faktisk ikke har noget at leve af i den periode. Det må siges at være problematisk. Så jeg glæder mig til at høre ministerens svar på, hvordan man har tænkt sig at det skal hænge sammen for de unge.

Kl. 19:14

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Villum Christensen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 19:14

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Lovforslaget, som det fremtræder her, har et sympatisk og utvivlsomt velmenende sigte. Det har også været nævnt af andre. Det er både rigtigt og godt for såvel samfundet som den enkelte ledigheds-truede dimittend, at man målrettet kan supplere sine kompetencer i stedet for at skulle gå til a-kassen.

Problemet er bare, at der i kølvandet af implementeringen af ordningen efter min opfattelse vil opstå så mange spørgsmål og indtrædem så mange dilemmaer for ordinære studerende og for studerende på åben uddannelse eller på deltidsuddannelse, at de bliver et mere eller mindre bureaukratisk monster at administrere. De studerende vil rent administrativt falde ned mellem to stole. Det er to tænknin-ger, der ikke passer sammen, sådan som jeg ser det.

Høringssvarene leverer jo også et arsenal af problemer, som skal afklares, men måske er dette ikke det allerstørste problem. Det kan

man måske skrive sig ud af. Nej, jeg tror, at det største problem i virkeligheden er, at vi har nogle selvstændige, frie institutioner, som skal have incitament til at løse opgaven. Ellers gør de det ikke. For de har jo en økonomi at tage hensyn til og et strategisk udsyn, som vi ikke skal blande os i herindefra. Vi har også frie studerende, der skal synes, at det her er sund fornuft, og at det hænger sammen økonomisk. Ellers gør de det heller ikke.

Fakta er jo, at hvis man skal sammensætte disse særlige forløb eller pakker, om man vil, ansøge ministeriet og markedsføre og udvikle specielle virksomhedsrettede projektforsøg, så er pengene brugt til administration og udvikling, inden man er startet – især på humaniora og samfundsvidenskab, hvor vi har de små taxametre. Ja, man kan jo ikke engang få almindelige hold til at løbe rundt uden at samkøre på kryds og tværs af uddannelser. Hvordan skulle det så løbe rundt med disse specialforløb? Det forstår jeg simpelt hen ikke. Hvis man kender lidt til den praktiske uddannelsesverden, vil man vide, at studerende på specialiserede forløb koster mindst ti gange så meget i administration, som hvis der er tale om en ordinær studerende på et kendt forløb.

Set fra de studerendes side skal man, inden man ved, om man kan få arbejde, beslutte sig for at sige nej til en dimittendsats på 12.000 kr. og ja til en SU-lignende ydelse på det halve og måske en sommerferie, hvor man slet ikke har noget forsørgelsesgrundlag. Dertil kommer, at det er forudsat, at man skal vælge, når man er i gang med sidste fag. Problemet er bare, at mange fleksible studiestrukturer, udenlandsophold, meritgivning og specialekontrakter gør, at de studerende er færdige på vidt forskellige tidspunkter. Det vil derfor i virkeligheden være tilfældigt, om studieafslutning og kursusstart passer sammen.

Jeg startede med at sige, at ordningen falder ned mellem to stole, og at det er det, der giver problemerne. I stedet for at lave en pakke og udbyde den og se, om der kommer kunder – det er det, der bliver lagt op til – med mulighed for tab til følge hvorfor så ikke vende det om og sige, at hver institution får et antal pladser, stipendier, om man vil, og så kan den enkelte ledige som enkeltfagsstuderende sammensætte lige præcis den menu af fag eller kursusforløb, som han eller hun har behov for, selvfølgelig inden for de der 30 ECTS-point, som er foreskrevet?

Så ville man sætte sig på den ene stol og ikke mellem stolene. Så ville de studerende komme ind på de eksisterende hold, hvorved der ville blive en klar økonomisk gevinst for institutionen, og man ville sikre, at den enkelte studerende fik lige præcis det, han eller hun ønskede. Husk på, at der er mange valgfrie elementer i studierne i dag, så det er jo langt fra givet, at der er tilstrækkelig mange, der er tiltrukket af præcis den samme pakke. Hvis man er kommet ud og i virkeligheden har mange forskellige typer uddannelser, fordi man har sammensat forskellige, hvorfor skulle vi så tro, at der er en bestemt pakke, der kan tiltrække rigtig mange?

Ved i stedet for at gå over til enkeltfagsordningen og så gøre den gratis og give f.eks. 50 eller 100 stipendier til en uddannelsesinstitution alt afhængigt af bevillingens størrelse får vi et kendt optagelsessystem og en incitamentsstruktur, som i langt højere grad matcher den måde, som institutionerne er organiseret på.

Med andre ord synes vi, at intentionerne med lovforslaget er gode, men det er desværre alt for bureaukratisk opbygget, og vi vil i udvalgsbehandlingen tillade os at komme med et forslag, som giver en langt enklere måde at administrere det her på.

Kl. 19:19

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Så er det videnskabsministeren.

Videnskabsministeren (Helge Sander):

Først og fremmest tak for en næsten fuldstændig tilslutning til dette forslag. Jeg har naturligvis noteret mig de spørgsmål og de indsigelser, der er kommet også fra den sidste ordfører, men det er netop derfor, vi har en udvalgsbehandling, nemlig for at vi kan få besvaret de spørgsmål, der måtte være, og også få inkorporeret de bidrag, der måtte kunne gøre det endnu bedre. For jeg vil helt i forlængelse af det, som flere har sagt undervejs her i debatten, gerne være med til at erkende, at det her forslag selvfølgelig ikke løser det ledighedsproblem, vi har på dette område; selvfølgelig gør det ikke det. Men det er så afgjort et bidrag, som jeg både håber og tror kan være med til at sikre, at så mange som muligt inden for målgruppen får mulighed for at supplere deres uddannelse med nye kompetencer, som giver den enkelte bedre jobmuligheder og begrænser risikoen for ledighed. Der er selvfølgelig også kort tid til, men vi har været enige om, at det er nu, problemet er der, og derfor træder lovforslaget forhåbentlig – det håber jeg vi kan nå – i kraft den 1. februar. Så er det jo således, at det i starten primært bliver det, man kan kalde hyldevarer, som vil blive tilbudt fra uddannelsesinstitutionerne, men efterhånden kan det selvfølgelig blive udviklet, og der vil også blive foretaget en justering og revision, når det halve år er gået.

Men det her med vejledning er, som flere ordførere har været inde på, bl.a. hr. Jesper Langballe, selvfølgelig også helt centralt. For det er jo helt afgørende for at få det oplyst over for de studerende, at det, kan man sige, ikke blot er inde på uddannelse.dk, Uddannelses-Guiden, men at man også på de enkelte universiteter sørger for at udbrede kendskabet til den her nye ordning. Og det er klart, at vores nye karrierecenter, som efterhånden er kommet godt i gang på langt de fleste af vores 11 universiteter, kan bidrage til, at vi dels får gjort opmærksom på muligheden, dels får givet den nødvendige hjælp. For det er jo her som på så mange andre områder sådan, at der, når vi taler om springet fra universitetet ud på arbejdsmarkedet, er et stort, stort behov for en endnu bedre vejledning end det, der hidtil har været gældende. Det har vi også bidraget med på forskellig vis, også økonomisk, gennem de seneste år.

Apropos økonomi er det også rigtigt, som der er flere ordførere der har nævnt, at det i de situationer, hvor man ikke får forløbet til at hænge præcis sammen, så der bliver et hul, indtil man kommer i gang med det her opkvalificeringsforløb, er klart, at jo tættere samarbejdet er mellem den studerende eller den, der nu bliver færdig med sit studium, og universitetet, jo større er sandsynligheden for, at der ikke opstår et sådant hul. Men det kan selvfølgelig ikke udelukkes, især ikke i starten, og der må man sige, at det selvfølgelig er sådan som i alle andre sammenhænge, når man skifter fra den ene uddannelse til den anden, at der er forskellige muligheder. I værste fald, kan man sige, kan kontanthjælp i det øjeblik, hvor der er et så langt forløb, at man ligefrem kan tale om, at det er et ubrudt uddannelsesforløb, selvfølgelig komme i betragtning. Men jeg synes, vi i allerhøjeste grad må appellere til, at universiteterne sikrer, at de her forløb er gjort klar, så der ikke bliver et hul for den studerende.

Men ellers vil jeg sige tak for, at der i hvert fald var et par ordførere, som gav tilsagn om, at vi kan få det her lovforslag igennem Folketinget så hurtigt, at vi kan få det gjort klar til den 1. februar, som der står i lovforslaget. For vi er jo alle, kunne jeg høre i de forskellige ordførertaler, enige om, at der er et stort behov for, at det her initiativ kan iværksættes hurtigst muligt.

Kl. 19:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Der er lige et par korte bemærkninger, først fra fru Nanna Westerby.

Kl. 19:23

Nanna Westerby (SF):

Jeg vil gerne starte med at spørge ministeren om forventningerne til det her forslag, for som mange har været inde på, er vi jo i den ulykkelige situation, at dimittendledigheden er steget voldsomt. Det er den for stort set alle grupper af nyuddannede. Stort set alle, som er i gang med at færdiggøre deres uddannelse lige nu, er rigtig bange for at ende i arbejdsløshed. Det er jo et ret stort og omfattende problem for de unge, som går på uddannelsesinstitutionerne, og man kan også godt risikere at blive bange på Danmarks vegne fremover. Derfor er vi jo alle sammen meget interesserede i at gøre noget for at komme det her til livs. Jeg vil bare høre, om ministeren kan forstå bekymringen fra nogle af dem, som har været på talerstolen i dag, og som spørger: Er det her nok? Et pilotprojekt på lidt over 500 studieforløbspladser, er det virkelig nok til at komme det her problem til livs?

Kl. 19:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 19:24

Videnskabsministeren (Helge Sander):

Jeg sagde meget præcist i mit svar, at det her ikke løser hele ledighedsproblemet. Det er jeg, og det er vi fuldstændig opmærksomme på. Men det er et bidrag og det er et nyt bidrag, som vi håber kan være med til at sikre, at der er endnu flere, som får mulighed for at supplere på en sådan måde, at de lettere kan få et job. Og suppleret med de øvrige ting der er, håber vi, det kan være med til at løse de problemer, som ikke blot ordførerne, men i allerhøjeste grad også regeringens er optaget af.

Kl. 19:25

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Nanna Westerby.

Kl. 19:25

Nanna Westerby (SF):

Det her skal ikke løse hele problemet med dimittendledigheden, men vil man så gerne være med til at spille på nogle af de andre tangenter, vi har? Vil man være med til at genindføre en ordentlig isbryderordning, vil man være med til at udvide videnpilotordningen, vil man være med til at skabe job for dem, som bliver færdige på uddannelserne lige nu? Hvad har man tænkt sig at gøre for at nedbringe dimittendledigheden?

Så har jeg et meget konkret spørgsmål til lige præcis det her lovforslag. Jeg ved godt, at ministeren sagde, at der er mulighed for at få kontanthjælp i en periode, fra studiet slutter, og til man skal starte på det her nye studieforløb, men er det virkelig det, som ministeren forestiller sig at unge skal leve af, når de bliver færdige med deres uddannelser og de skal starte på de her studieforløb? Er det virkelig ministerens eneste svar til de unge, som gerne vil i gang med de her studieforløb, men hvor det måske ikke lige passer med universitetet, for det kan jo godt ske? Er det, at de skal gå på kontanthjælp, for de kan jo dårligt gå ud og finde sig et arbejde?

Kl. 19:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 19:26

Videnskabsministeren (Helge Sander):

Nej, det er absolut ikke mit eneste svar. Jeg sagde også meget præcist, at jeg vil appellere kraftigt til, at universiteterne og de studerende finder sammen så tidligt, at der ikke bliver noget hul. Og i de indledende sonderinger, der har været, kan jeg sige at det også har været

noget af det vi har diskuteret, for det er selvfølgelig det optimale, og det er også det, som er et hovedsynspunkt omkring det her forslag, nemlig at det er noget, man skal kunne tage fat på i forlængelse af sit universitetsstudium, således at der ikke bliver et hul, og således at man bliver opkvalificeret så hurtigt som overhovedet muligt.

Kl. 19:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Kirsten Brosbøl.

Kl. 19:26

Kirsten Brosbøl (S):

Men ville det ikke kræve, at man så havde nogle meget individuelle forløb? Det er jo sådan, at folk bliver færdige med deres studier på forskellige tidspunkter, så ville det ikke kræve, at man i modsætning til det, der er lagt op til, ville have nogle forløb, der var meget individuelt tilrettelagt? Det er mit ene spørgsmål.

Mit andet spørgsmål drejer sig om, at det jo er gået vældig, vældig hurtigt med at skruer det her lovforslag sammen. Jeg synes også, jeg hører, at ministeren anerkender, at det er gået meget hurtigt, og det er jo al ære værd, at man gerne vil få det sat i gang så hurtigt som muligt. Man kunne måske have tænkt de her tanker noget tidligere, for så havde det jo ikke været så stort et problem. Men nu er det gået hurtigt, og der er altså mange ting, som det i høringssvarene bliver påpeget om man ikke kunne have gjort lidt smartere.

Derfor vil jeg spørge ministeren: Er det sådan, at ministeren er villig til at se på nogle ændringsforslag, f.eks. i forhold til det her med at kunne inkludere nogle andre typer af elementer i forløbene end dem, der lige knytter an til de her heltidsstudieforløb? Det bliver jo efterspurgt i en række høringssvar, bl.a. fra Dansk Industri og erhvervsorganisationerne, som siger, at der er brug for, at vi får nogle andre elementer ind i det her end bare et 11. semester.

Kl. 19:27

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 19:27

Videnskabsministeren (Helge Sander):

Jamen jeg er selvfølgelig meget optaget af, at det ikke bare bliver et 11. semester, især i lyset af, at vi jo har arbejdet meget intenst på, at uddannelsesforløbene på universiteterne holder sig inden for de 3 plus 2 år. Men det er klart, at det her selvfølgelig forlænger det.

Jeg vil også gerne sige, at selv om vi har kort tid til det, synes jeg afgjort, at vi både skal se på det, som ligger i de høringssvar, som fru Kirsten Brosbøl refererer til, og på det, som hr. Villum Christensen forberedte – jeg blev ikke helt klar over, præcis hvad det var for et forslag – men uanset hvad det er, skal vi selvfølgelig forsøge at se, om vi ikke kan gøre det bedst muligt, eller for at citere fru Kirsten Brosbøl: Hvis der er noget, vi kan gøre lidt smartere, sådan at det endnu bedre opfylder det formål, som det her lovforslag er sat i verden for, så skal vi selvfølgelig kigge på det.

Kl. 19:28

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Kirsten Brosbøl.

Kl. 19:28

Kirsten Brosbøl (S):

Det vil jeg meget gerne kvittere for. Det er da en sjælden åbenhed over for at kigge på ændringsforslag, så det kan ministeren nok godt forvente at vi vil arbejde hen imod.

En anden ting, som Venstres ordfører var inde på, var det her med at kunne forlænge ordningen, hvis den viser sig at være en suc-

ces. SF's ordfører var inde på, at der jo ikke er ret mange ressourcer til det, at der vil være relativt få pladser.

Kl. 19:32

Hvis det her nu viser sig at blive en bragende succes, vil ministeren så, når vi kommer til finanslovforhandlingerne for 2011, overveje at forlænge den her ordning? Det er jo også noget af det, som uddannelsesinstitutionerne påpeger, nemlig at hvis det her bare bliver for et år, hvor er så den store motivation for dem til at lave nogle helt nye og spændende forløb, sådan at det måske rent faktisk kunne få en effekt og bidrage med noget nyt i forhold til de unges uddannelser?

Kl. 19:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 19:29

Videnskabsministeren (Helge Sander):

Det her er selvfølgelig med til at sætte fokus på en opkvalificering af den danske arbejdsstyrke, også den del af den, som kommer ud fra vores universiteter, og det kan vi alle sammen kun være interesseret i. Men jeg synes ikke, det er rimeligt, at jeg skal forsøge at evaluere eller sætte mig til dommer over noget nyt, som vi kun har til første behandling i dag, så derfor vil jeg nu i første omgang lige se, hvordan og hvorledes det fungerer.

Men det er korrekt, at det i forbindelse med finanslovaftalen med Dansk Folkeparti kun er sat i verden for at gælde for 1 år i første omgang. Det er fuldstændig korrekt.

Kl. 19:30

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Marianne Jelved for en kort bemærkning.

Kl. 19:30

Marianne Jelved (RV):

Jeg vil gerne spørge ministeren, hvad succeskriteriet for den her ordning er set med regeringens øjne. Mit andet spørgsmål er: Har regeringen gjort sig nogen overvejelser om den gruppe af unge, der bliver færdige med deres uddannelse på erhvervsuddannelserne? Jeg nævnte et par eksempler, mureren, SOSU-assistenten, ferskvareassistenten osv.

Kl. 19:30

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 19:30

Videnskabsministeren (Helge Sander):

Jeg synes, at det er svært i dag præcis at sige, hvad succeskriteriet skal være. Det er et nyt tiltag, det er et, der er blevet skruet sammen på forholdsvis kort tid. Men jeg vil gerne understrege, at det, der også lægges op til i teksten, nemlig at der er mulighed for, at man justerer på de forskellige forhold efter ½ år, gør, at vi har mulighed for i forløbet også frem til næste års finanslovforhandlinger at se, om det her er en rigtig god løsning.

Det siger jo sig selv, at jeg selvfølgelig er betænkelig, i det øjeblik vi kun gør det til – kan man sige – et 11. semester. Hvis det skal udvikle sig i den retning, kan man sige, at så tæller det med i statistikken, men det er jo ikke det, der hidtil har været vores politik. Det er ikke det, vi har glædet os over i en periode, hvor vi har fået uddannelsesstiden for de danske kandidater minimeret og mere i niveau med de øvrige europæiske lande. Det her er derfor ikke bare tal, det er også, hvad vi får ud af det rent kontant i de enkelte tilfælde.

Kl. 19:31

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Marianne Jelved.

Marianne Jelved (RV):

Det forstår jeg sådan set godt. Men det kunne jo være meget interessant, hvis man opstillede nogle succeskriterier, for ideen med det må vel være, at de unge kommer hurtigere eller nemmere i arbejde end dem, der ikke deltager i sådan et kompetenceforløb. Det må jo være det, der er målsætningen med at lave ordningen, og ikke bare at lave en venteordning, hvor man har noget at beskæftige sig med, der er rimelig fornuftigt, og så går man ledig bagefter. Er det ikke sådan noget, der også er hensigten?

Ministeren behøver bare at svare ja eller nej på det, så der også er mulighed for, at ministeren kan svare på, om regeringen gør sig overvejelser om de unge, der kommer ud af erhvervsuddannelserne og også står over for en stor arbejdsløshed.

Kl. 19:32

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 19:32

Videnskabsministeren (Helge Sander):

Med hensyn til det sidste vil jeg sige, at der kan jeg igen bruge det her med, at det jo ikke løser alle problemer, og der er også andre tiltag, jævnfør den ordveksling, som fru Marianne Jelved havde med hr. Jesper Langballe, der er med til at løse andre problemer i den ledighedssituation, som vi er i.

Men jeg vil gerne sige med hensyn til det første, som fru Marianne Jelved spørger om, at jeg ikke synes, man kan sige, at de, der går ind i de her forløb, gerne skulle have lettere ved at komme i arbejde end dem, der ikke gør. Udgangspunktet må jo være, at de kandidater, vi uddanner på universiteterne, er arbejdsparate. De skulle gerne kunne gå ind i en stilling. Så erkender vi bare, at vi er i en situation, hvor presset på arbejdsmarkedet har en sådan karakter, at den uddannelse, man har, ikke direkte fører til et job, som kunne være ønskværdigt, og som man forventede, da man startede på uddannelsesforløbet, men som måske kræver en justering over i en mere merkantil retning eller i form af f.eks. en scient.pol., der kan fås ved hjælp af et fag på journalistuddannelsen, hvis vi nu tager Syddansk Universitet, og man kan så få et job i kommunikationsbranchen. Det kan være i erhvervslivet eller i en organisation.

Det er vel således, at det jo er allerbedst, at man ikke skal ud i et ekstra forløb, men er det således, at det er nødvendigt, er det, vi tilbyder det, vi har på dagsordenen i dag.

Kl. 19:34

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Videnskab og Teknologi. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

Kl. 19:37

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 95:

Forslag til lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven). (Støtte til særlige kompetenceudvidende forløb for nyuddannede).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsættelse 18.12.2009).

Kl. 19:34

Forhandling

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Forhandlingen er åbnet. Fru Sophie Løhde.

Kl. 19:34

(Ordfører)

Sophie Løhde (V):

Lovforslaget, vi nu behandler, vedrører en ændring af lov om Statens Uddannelsesstøtte, hvori det foreslås at etablere en ny forsørgelsesydelse for de nyuddannede, der deltager i særlige kompetenceudvidende forløb. Og forslaget skal derfor ses i sammenhæng med behandlingen af det foregående lovforslag, L 94, der jo netop indebar etablering af særlige kompetenceudvidende forløb for kommende nyuddannede fra kandidatuddannelser m.v. i forlængelse af deres igangværende uddannelse.

Som alle ved, påvirkes også Danmark aktuelt af den økonomiske krise i et sådant omfang, at det ikke længere er nogen selvfølge, sådan som det har været for mange af os igennem en længere periode under højkonjunktoren, at man relativt let kan finde sig et relevant arbejde efter endt uddannelse. Situationen er en anden i dag, hvor man på trods af sit høje engagement og den nyeste viden inden for et bestemt felt som nyuddannet har svært ved at finde arbejde, og for de nyeste årgange betyder det jo, at de på linje med en række andre grupper er hårdt ramt af den økonomiske krise i forhold til aktuelle jobmuligheder og herunder jo så også risikoen for arbejdsløshed.

På den baggrund besluttede regeringen og Dansk Folkeparti som led i aftalen om finansloven for 2010, at der skulle iværksættes en midlertidig ekstraordinær indsats for nyuddannede fra kandidatuddannelser m.v. Og den ekstraordinære indsats foreslås at gå på to ben: for det første, at der, sådan som det jo fremgik af behandlingen af det foregående lovforslag, etableres de her særlige kompetenceudvidende forløb i forlængelse af en igangværende uddannelse, og for det andet, og det er det, som det her lovforslag vedrører, at nyuddannede, der deltager i de her forløb, får mulighed for at modtage støtte til forsørgelse i form af en ydelse, der med hensyn til størrelse og vilkår svarer til SU.

At etablere særlige kompetenceudvidende forløb og herunder at give mulighed for en ny forsørgelsesydelse for nyuddannede er ikke en endegyldig løsning i sig selv, for selv om forslaget på mange måder giver en gruppe uden job mulighed for en ny og ekstra hånds-rækning videre frem, finder man vel næppe nogen her i Folketings-salen, som ikke gerne så, at vi havde været det her lovforslag for-uden, og at det dermed også var en anden situation, der mødte de unge, som aktuelt er i gang med at færdiggøre deres uddannelse, og som dermed for nogles vedkommende står i en vanskelig situation.

Lovforslaget må og skal derfor også ses i lyset af den aktuelle økonomiske krise og ikke, set med Venstres øjne, som en permanent ordning og løsning som en videre farbar vej. Men her og nu er det altså forhåbningen, at det kan medvirke til at forbedre og udbrede den enkeltes kompetencer, sådan at vi i størst muligt omfang kan begrænse risikoen for ledighed blandt uddannede.

Jeg skal på den baggrund meddele, at vi i Venstre kan støtte lov-forslaget.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til fru Sophie Løhde. Fru Kirsten Brosbøl som ordfører for So-cialdemokraterne.

Kl. 19:38

(Ordfører)

Kirsten Brosbøl (S):

Forslaget her kommer i umiddelbar forlængelse af det, vi netop har behandlet om de særlige kompetenceudvidende forløb for nyuddan-nede, og jeg skal blot fra Socialdemokraternes side sige, at vi selv-følgelig synes, det er rigtigt, at dem, der følger de her kompetenceu-dvidende forløb, har et forsørgelsesgrundlag, mens de gør det.

Vi undrer os lidt over, at vi ikke er blevet indkaldt til et møde i SU-forligskredsen om det her forslag, for det er jo en ændring af SU-loven, vi står med, men ministeren har åbenbart ikke syntes, at det var nødvendigt at indkalde forligspartierne bag SU-forliget til at drøfte det. Der kunne vi måske have taget fat på nogle af de proble-mer, som vi synes en række af høringsssvarene rejser, bl.a. det her med, at der jo ikke er forsørgelsesgrundlag i perioden, fra man af-slutter sin uddannelse, til man altså kan begynde på de her forløb.

Jeg har også spurgt videnskabsministeren om det, for det er jo så-dan, at folk afslutter deres speciale løbende hen over året og derfor måske ikke kan regne med lige umiddelbart at kunne komme i gang med sådan et forløb. Men jeg synes da, det er glimrende, hvis rege-ringen vil holde lidt øje med, at der ikke er folk, der kommer i klem-me mellem de her to perioder og derfor ikke har noget forsørgelses-grundlag. Men vi synes, det kunne have været passende, at der havde været en mulighed for at få den her ydelse også i den mellemliggen-de periode. Frygten er jo, at man ikke finder særlig mange studeren-de, der er villige til at gå uden forsørgelsesgrundlag, inden de så på-begynder de her forløb, og spørgsmålet er så, hvor attraktivt det vil være.

Samtidig synes vi, der er rejst en række relevante bekymringer i høringsssvarene med hensyn til de administrative byrder, altså om der er afsat nok penge til administration af denne ordning. For det frem-går jo af lovforslaget, at man ikke vil lade det køre digitalt, og derfor skal det altså foregå manuelt, men der er afsat ganske få ressourcer til det, og vi kan så forstå på uddannelsesinstitutionerne, at de ikke mener, der er afsat tilstrækkeligt med ressourcer til administrationen af ordningen. Det er jo ikke noget, vi er specielt begejstrede for, alt-så at regeringen gennemfører ordninger, som ikke er finansieret fuldt ud i forhold til det arbejde, man pålægger institutionerne.

Når det er sagt, vil jeg sige, at vi selvfølgelig bakker op om, at folk har et forsørgelsesgrundlag, når de er på den her ordning.

Kl. 19:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Jesper Langballe som ordfører for Dansk Fol-keparti.

Kl. 19:40

(Ordfører)

Jesper Langballe (DF):

Da Dansk Folkepartis uddannelsesordfører, fru Marlene Harpsøe, ik-ke kan være til stede, vil jeg læse den tale, hun har forberedt.

Et af Dansk Folkepartis ønsker i forbindelse med finansloven var, at nyuddannede fra videregående uddannelser, der på grund af den økonomiske krise står over for at være både nyuddannede og ar-bejdsløse, skulle kunne dygtiggøre sig og tage flere fag. Vi i Dansk Folkeparti mener, at det er sund fornuft, at nyuddannede skal kunne læse videre og dygtiggøre sig. For det første vil de nyuddannede ik-ke blive smidt ud i en arbejdsløshedskø, og for det andet vil de blive endnu mere attraktive for arbejdsmarkedet, ved at de deltager i det

særlige kompetencegivende forløb. Ved forhandlingerne om finansloven kom vi i Dansk Folkeparti igennem med vores ønske, og det er derfor, vi her i dag behandler dette lovforslag. Dette forslag vedrører støttedelen. L 94, som netop er behandlet, vedrørte selve sagen.

Ordningen er efter hensigten midlertidig, fordi der er tale om en midlertidig krise. Krisen rammer mange, og fra Folketingets side skal vi selvfølgelig gøre, hvad vi kan for at modvirke krisens konsekvenser – ikke kun for dem, der bliver arbejdsledige, men også for dem, som studerer. Dette lovforslag sigter mod at ændre SU-loven, sådan at nyuddannede, der deltager i kompetenceudvidende forløb, efter endt eksamen kan få en ydelse udbetalt. Det er således ikke med lovforslaget muligt at få SU under forløbet. Men i stedet er der oprettet en ny forsørgelsesydelse, der i størrelse og vilkår svarer til SU'en. Nyuddannede fra en videregående uddannelse, der deltager i et kompetenceudvidende forløb, vil kunne læse videre og få den nye ydelse i op til 6 måneder.

Dansk Folkeparti har bemærket, at Danske Handicaporganisationer i høringsvaret anfører, at de handicappede skal kunne få de samme hjælpemidler på de kompetenceudvidende forløb, som de fik på den videregående uddannelse. Jeg vil gerne have ministeren til at bekræfte, at handicappede selvfølgelig kan få de samme hjælpemidler stillet til rådighed i det kompetenceudvidende forløb som på den videregående uddannelse. Hvis ministeren vil bekræfte dette, når ministerens tur på talerstolen kommer, vil vi i Dansk Folkeparti sætte pris på det.

I Dansk Folkeparti konstaterer vi, at dette forslag er en del af det forslag, som Dansk Folkeparti fik igennem ved finansloven for 2010, og derfor kan vi i Dansk Folkeparti selvfølgelig støtte lovforslaget.

Kl. 19:43

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Så er det fru Nanna Westerby som ordfører for SF.

Kl. 19:43

(Ordfører)

Nanna Westerby (SF):

Jeg skal gøre en lang historie kort og sige, at vi støtter forslaget. Det her forslag er jo en følge af det forslag, L 94, vi lige har vedtaget. Man kan sige, at det her er SU-støtte-delen af L 94. Vi havde en række indvendinger og kritikpunkter af L 94, men støttede selvfølgelig det forslag, og deraf følger, at så støtter vi også det her forslag. Den eneste bemærkning, jeg skal komme med, er, at der i høringsvarene bliver udtrykt bekymring for, om der reelt er dækning for de administrationsudgifter, som uddannelsesinstitutionerne påføres med det her forslag. Vi vil selvfølgelig i udvalgsbehandlingen være sikre på, at der i forslaget er dækning af de administrationsudgifter, som uddannelsesinstitutionerne påføres med forslaget. Men det skal være min eneste bemærkning, og vi støtter selvfølgelig forslaget.

Kl. 19:44

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til fru Nanna Westerby. Så er det hr. Rasmus Jarlov som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 19:44

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg er indtrådt i Folketinget i går, og det er første gang, at jeg betræder det høje Tings talerstol. Jeg skal være ærlig og sige, at jeg godt kunne have ønsket mig et andet emne til min jomfrutale.

Jeg er kommet herind for at få færre mennesker på overførselsindkomst, ikke flere, og derfor er det lidt underligt at skulle bruge jomfrutalen på at støtte en udvidelse af SU-ordningen med 500-600

personer. Men nogle gange er man jo nødt til at gå nogle omveje for at nå målet, og når man som jeg tilhører det meget lille mindretal, som ikke mener, at vi skal have størstedelen af befolkningen på overførselsindkomst, så giver det mening at sørge for, at folk får de kompetencer, som der skal til, for at de kan få et arbejde. De her kompetencegivende forløb er et godt arbejdsmarkedsinitiativ, som får flere i arbejde – det er jeg sikker på. Det er nødvendigt, at vi også giver SU til ordningen, for at den er attraktiv nok til, at man ikke vælger arbejdsløshed og anden form for passiv forsørgelse i stedet for.

Det skal ikke være økonomien, som afgør, om man vælger de her forløb, og derfor er det en god idé, at vi hverken giver mere eller mindre, men det samme, som de studerende har været vant til på de uddannelser, som de typisk vil have afsluttet, kort før de kommer på de her forløb. De er vant til SU, og det kan de fortsætte med. Det tror jeg også at de studerende vil opfatte som rimeligt, og de vil stadig kunne se en stor gulerod for enden af tunnelen i form af, at de selvfølgelig vil få en væsentlig højere indtægt, når de kommer i job efter at have afsluttet forløbet.

Det Konservative Folkeparti støtter derfor forslaget.

Kl. 19:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren og tillykke med jomfrutalen. Jeg tror, der er klingende mønt nede i salen, som traditionen er. Jeg har i hvert fald set en vis aktivitet dernede med hensyn til at indsamle småmønter til jomfrutaleholderen. Men velkommen!

Så er det fru Marianne Jelved som ordfører.

Kl. 19:46

(Ordfører)

Marianne Jelved (RV):

Vi får i L 95 finansieringen af en ny ydelse kaldet forsørgelsesydelsen, hvilket man må kalde meget opfindsomt. Det drejer sig altså om de nyuddannede, der skal deltage i et særligt kompetenceudvidende forløb, og som ikke længere er berettiget til SU. Og så skal de altså sikres en anden forsørgelse.

Jeg vil give Liberal Alliances ordfører fuldstændig ret i, at der virkelig sker nogle nybrud med de to lovforslag, vi behandler her, nemlig L 94 og L 95. Det synes jeg giver stof til eftertanke.

Vi plejer at være meget nøjeregnende med det, vi kalder SU-berettigede uddannelser. Det plejer at være sådan, at hvis man har gjort en uddannelse færdig og man vil fortsætte med en anden uddannelse eller bygge noget oven på, så har vi åben uddannelse-systemet, hvor man selv betaler en afgift for at være med på de muligheder, fordi man nu har fået én gratis uddannelse.

Men jeg kan notere mig, at vi har slået hul på det princip med L 94. Det kan danne præcedens for andre gode ideer. Og vi har også med L 95, der handler om SU-loven – som i øvrigt er en lov, der har en forligskreds omkring sig, som ikke er involveret, hvilket er et nyt spor i dansk politik – skabt en ny ydelse, som kaldes forsørgelsesydelsen, men som er fuldstændig magen til SU ud til det sidste komma og punktum.

Jeg minder om, at vi for nogle måneder siden behandlede et beslutningsforslag, B 2, som jeg havde fremsat, og som drejede sig om så enkel en sag som unge, der bliver forsørgere, men som er på elevløn, og som ikke kan leve for 7.000 kr. om måneden med et barn og derfor må opgive uddannelsen, indtil de finder en anden mulighed for at få finansieret deres liv og deres familie.

Der var det ikke muligt at finde en løsning. Der måtte man henvise til arbejdsmarkedets parter. Jeg synes, det giver meget stof til eftertanke, at når det drejer sig om SU-modtagerne, så står Folketinget eller i hvert fald regeringen og Dansk Folkeparti på spring for at øge mulighederne, men når det drejer sig om elever på elevløn, så kan man ikke give samme muligheder, som SU-modtagerne kan få. Det

skal jeg beklage meget, men jeg noterer mig samtidig, at vi altså har fået et nybrud omkring forholdet omkring åben uddannelse, og at vi har fået et nybrud i et forligsområde som SU, som kan bruges til andre gode gaver.

Dette er hermed noteret, og Det Radikale Venstre vil stemme for det her, fordi vi gerne vil være med i den spændende proces, hvor vi finder nye veje.

Kl. 19:49

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Så er det fru Johanne Schmidt-Nielsen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 19:49

(Ordfører)

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Det her forslag ligger jo helt i forlængelse af L 94, som vi lige har behandlet, og derfor bakker vi selvfølgelig op om forslaget. Det er klart, at når man laver et nyt forløb, skal der også være mulighed for forsørgelse. Men jeg vil gentage mit spørgsmål, nemlig: Hvad er det mon, de studerende skal leve af i den periode, hvor de har afsluttet deres uddannelse, inden de så skal starte på det her nye forløb? Det ville jo være relevant at få svar på, og jeg håber også meget, at ministeren vil svare på, hvordan institutionerne skal håndtere de her nye administrationsopgaver, som givetvis vil koste nogle penge.

Kl. 19:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Villum Christensen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 19:50

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Tak. Hvis lovforslaget om kompetenceudvidende uddannelse vedtages, skal de studerende selvfølgelig have et forsørgelsesgrundlag, og der synes vi at det her er en udmærket løsning.

Men som jeg nævnte i mit forrige indlæg, finder jeg det uheldigt, at man kan gå fra juni måned til september uden at have et forsørgelsesgrundlag, hvilket let kan betyde, at man vælger dimittendydelsen til i stedet for fra. Jeg synes, at vi bør huske på, at tager vi taxameteret til den her ordning og SU'en, udgør det et mindre beløb end det, som dimittendydelsen udgør. Det vil sige, at hver gang man sætter et forløb i gang af den her karakter, inklusive SU-ydelsen, så tjener staten penge.

Jeg ved godt, at der er forskellige kasser og forskellige ministerier, så hvis man synes, at det her med at give SU i sommerferien eller i mellemforløbet er lidt overkill, så skal man altså bare huske på, at jo flere der går ind i det her, desto mere tjener staten i virkeligheden. Det kan også være, at man skal finde ud af en dagpengemulighed. Det er bare, så vi ikke får et hul.

For jeg synes, det er smadderægerligt, at en rigtig god nydannelse og en ny ordning på det her område kan risikere at gå i vasken, fordi incitamenterne ikke er i orden, fordi de unge mennesker altså har brug for nogle helt andre incitamenter. Vi skal være helt realistiske på de unge menneskers vegne og ikke tro, at de altid gør, som vi kunne tænke os at de gjorde. Jeg tror faktisk, at økonomien er ret afgørende for de unges valg.

Kl. 19:52

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til hr. Villum Christensen. Så er det undervisningsministeren.

Kl. 19:52

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil gerne sige tak for den meget brede tilslutning, også til dette forslag, og jeg vil gerne henholde mig til, hvad videnskabsministeren allerede har sagt under det foregående punkt, og hvad ordføreren har sagt under det foregående punkt og under dette punkt. Derfor vil jeg bare komme med nogle ganske få bemærkninger.

Først vil jeg svare bekræftende til hr. Jesper Langballe og fru Marlene Harpsøe. Ja, handicappede, som er berettiget til en højere ydelse i SU-systemet, vil også i et sådant kompetenceudvidende forløb på maksimalt 6 måneder få den højere ydelse. Det gælder i øvrigt også forsørgere, barslende. Hvis de i det almindelige system er berettiget til en højere ydelse, er de også berettiget til en højere ydelse her. Men de er ikke berettiget til den forlængede ydelse, som man kan få i forbindelse med barsel.

Jeg forstår godt fru Marianne Jelveds spørgsmål. Jeg synes, at hun lige skal tage med i betragtning, at dette altså er en SU-forlængende ordning, og i erhvervsuddannelserne får man jo ikke SU. Der får man noget andet, som er bestemt af arbejdsmarkedets parter. Jeg forstår som sagt godt spørgsmålet. Der er en forklaring på det, og det ville altså være et temmelig omfattende system, hvis man skulle begynde at indføre noget helt nyt og have alle erhvervsskoleelever ind i SU-systemet.

Så siger hr. Villum Christensen, at det er et problem, at denne ydelse er lavere end dimittendsatsen. Ja, men jeg håber da, at hr. Villum Christensen er enig i, at når man vælger et kompetenceudvidende forløb, er det, fordi man får udvidet sine kompetencer. Det er altså det, der er gevinsten ved at uddanne sig i stedet for at tage et job. Det gælder jo hele vejen igennem, at man får mindre, hvis man uddanner sig, end hvis man springer ud i et job. Til gengæld får man nogle kompetencer, hvis man uddanner sig, og sådan er det altså også her.

Så var der flere ordførere, der spurgte, hvad de nyuddannede skal leve af i venteperiode. Det var bl.a. fru Johanne Schmidt-Nielsen og vist nok også fru Nanna Westerby. Ifølge lovforslaget og de bekendtgørelser, det vil blive udmøntet i, vil en venteperiode maksimalt kunne strække sig over 3 måneder, altså 3 måneder fra man er færdige med uddannelsen, til man går i gang med det kompetenceudvidende forløb. Der tænker man bl.a. på studerende, som bliver færdige med deres uddannelse i juni og først begynder et særligt forløb i september.

I den periode er det selvfølgelig muligt at have job eller fortsætte i eksisterende studiejob. Man kan også søge om kontanthjælp, men spørgsmålet om, hvorvidt der kan ydes kontanthjælp eller starthjælp, vil bero på en konkret vurdering af, om der er tale om et ubrudt uddannelsesforløb, og så vidt jeg er orienteret, er det nogle overvejelser, der allerede er i SU-systemet.

Så det korte af det lange er, at hvis man vil have svar på, hvordan det her vil køre, så vil jeg svare, at det vil køre så tæt på det almindelige SU-system som muligt. Men det vil være begrænset til unge, der har søgt uddannelser med høj ledighedsrisiko, og det vil ikke være åbent for unge, der i forvejen har mulighed for at gå videre, f.eks. bachelorer, der kan gå i gang med en kandidatgrad osv. Det er den skabelon, hvorover forslaget er udarbejdet.

Tak for den brede støtte. Jeg håber, at man, hvis jeg ikke kan give tilfredsstillende svar i dag, så vil være tålmodig og spørge i udvalget. Så skal vi nok svare lynhurtigt, sådan at lovforslaget kan blive vedtaget før den 1. februar.

Kl. 19:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Der er lige nogle korte bemærkninger, fru Kirsten Brosbøl.

Kl. 19:57

Kl. 20:00

Kirsten Brosbøl (S):

Jeg synes i hvert fald, det er dybt mærkværdigt, at man henviser til, at det er muligt at søge kontanthjælp, men at der ikke er en afklaring på, hvorvidt der her er tale om et afbrudt uddannelsesforløb. Altså, regeringen må vel have gjort sig nogle overvejelser over, om man synes, at det ene eller det andet er hensigtsmæssigt.

Det, som vi, der har spurgt ind til det, er optaget af, er jo, at vi ikke efterlader nogen i et tomrum uden indtægt, for det, der jo så formentlig vil være tilfældet, vil være, at den her ordning ikke er særlig attraktiv. Da vi jo synes, at det er udmærket, at vi forsøger os med en sådan ordning, er vi optaget af, at man finder et ordentligt forsørgelsesgrundlag. Det synes jeg også at regeringen burde være, og derfor vil jeg spørge ministeren – ellers må vi spørge skriftligt – om man, inden den her ordning træder i kraft, vil forsøge at få en præcisering af, om der er tale om et afbrudt uddannelsesforløb, og om der dermed kan komme en afklaring på det her med kontanthjælp eller ej.

Kl. 19:58

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 19:58

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kan love, at vi vil forsøge at give en beskrivelse af gældende praksis, for det er jo ikke første gang, at der er nogle, der tager en uddannelse, som de gør færdig, hvorefter de går i gang med en ny. Det er jo ikke første gang, og der har man en praksis. Og som jeg sagde, vil det være klogt at lægge sig så tæt som muligt op ad den praksis, der i forvejen er i lignende sager i det eksisterende system. Den praksis kan jeg selvfølgelig beskrive, ikke bare hvordan den er i almindelighed, men også eksemplificeret ved konkrete eksempler.

Kl. 19:58

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Kirsten Brosbøl.

Kl. 19:58

Kirsten Brosbøl (S):

Jeg undrer mig bare over, at regeringen ikke har gjort sig disse overvejelser på forhånd, for regeringen må vel være optaget af, at der er nogle, der har lyst til at søge de her forløb. Derfor er det vel også afgørende, at der er en ordentlig overgang mellem afslutningen af kandidatuddannelsen, eller hvilken uddannelse der nu er tale om, og så at man går i gang med det her forløb. Det må regeringen da have gjort sig nogle overvejelser over.

Så vil jeg også lige spørge undervisningsministeren, hvorfor han ikke har fundet det nødvendigt at indkalde SU-forligskredsen i den her sag, for det er jo en ændring af SU-loven, vi er ude i.

Kl. 19:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 19:59

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg synes, det rigtige svar er, at vi har en praksis i SU-systemet, og den praksis, der er i SU-systemet, vil vi så vidt muligt anvende også på de spørgsmål, der opstår i forbindelse med den nye ordning.

Hvis der er et ønske om, at vi indkalder SU-forligskredsen, kan vi selvfølgelig gøre det, det er jo ethvert forligspartis ret. Jeg kan jo ikke nå at gøre det med tilbagevirkende kraft, men jeg kan nå at gøre det, før vi hæfter ende på lovforslaget.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Marianne Jelved for en kort bemærkning.

Kl. 20:00

Marianne Jelved (RV):

Undervisningsministeren sagde i sit indlæg her omkring L 95, idet der blev refereret til noget, som jeg havde sagt i mit indlæg, at man jo ikke kan lade alle erhvervsuddannelsesleverne komme ind i SU-systemet. Det kan godt være, at jeg hørte det forkert, men sådan hørte jeg det altså. Jeg vil sige nej, det er jeg fuldstændig enig i. Det, vi talte om under Folketingets behandling af beslutningsforslag nr. B 2 om forsørgere, der har elevløn under et vist niveau på erhvervsuddannelserne, var jo ikke, at de skulle ind under SU, det var, at de skulle have mulighed for at få en ydelse, der supplerede deres elevløn, så de fik de samme økonomiske vilkår som folk på SU. Men det var ikke noget med, at SU skulle blandes ind i det. Bare det er helt klart.

Så har jeg et kort spørgsmål: Har regeringen gennem undervisningsministeren gjort sig nogle overvejelser om, hvilke initiativer man i givet fald kunne tage for de unge, der bliver færdige som murere og SOSU-assistenter osv., og som også går ud i en stor arbejdsløshed?

Kl. 20:01

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 20:01

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Hvad angår det første spørgsmål: For de erhvervsskoleelever, som på grund af de nye og gode vilkår for barslende og enlige mødre i SU-systemet får mindre som elever i visse perioder, hvor de er ude i praktik, end de ville have fået, hvis de havde gået på universitetet, har jeg faktisk gjort det, som jeg sagde jeg ville gøre, da vi drøftede det her i Folketinget. Jeg har bragt det op over for arbejdsmarkedets parter. De mente, at det var for sent at drøfte i forbindelse med den gældende overenskomstforhandling, der lige er startet.

Det synes jeg egentlig var lidt trist, men det sagde de, og så må vi se, om der er noget andet, vi kan gøre ved problemstillingen.

Men selvfølgelig er der en række argumenter for at overlade det til arbejdsmarkedets parter, frem for at vi kommer ind på det skråplan, at på felter, hvor vi synes, at arbejdsmarkedets parter ikke gør det godt nok, lader vi skatteyderne betale. Det tror jeg at en tidligere økonomiminister godt kan se. Og derfor var vi også enige om, at vi skulle gå til parterne. Men det er lidt utilfredsstillende, at de så sagde, at det må vente i flere år, det skal jeg blankt erkende. Det er jeg også ked af at de gjorde.

Kl. 20:02

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Marianne Jelved.

Kl. 20:02

Marianne Jelved (RV):

Ministerens svar her gør, at dagen alligevel bliver en god dag, for jeg har faktisk også været hos arbejdsmarkedets parter, som jeg sagde under behandlingen at jeg ville, og har fået det samme svar, som ministeren refererer er givet til ministeren. Så jeg synes jo, at vi må vurdere situationen på et givet tidspunkt med hensyn til, hvad vi så gør.

Så får jeg lige lejlighed til at spørge igen, om regeringen og undervisningsministeren har gjort sig nogle overvejelser om, hvad man kan gøre, og hvilke initiativer man kan tage i forhold til den nyud-

dannede murer, ferskvareassistent, SOSU-assistent og de andre gode folk, der bliver færdige med en erhvervsuddannelse i disse måneder.

Kl. 20:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 20:03

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Som jeg forsøgte at sige i mit svar, så vil en lignende ordning under SU-styrelsen for denne gruppe betyde, at der kommer en helt ny gruppe ind i SU-systemet. Selvfølgelig kan man gøre det, men den ordning, vi drøfter i dag, skulle jo være en midlertidig ordning, der bygger på det hidtil kendte. Man kan i teorien godt gøre det, som fru Jøved beder om, og det kan vi da også afgive svar på. Der er jo et rammebeløb, der er sat af, og det kan man jo fordele på mange måder, men jeg tror, det er en større sag, og jeg vil i hvert fald rådføre mig grundigt med mine embedsmænd, før jeg går ind i at få hele erhvervsuddannelsesområdet med i en sådan ordning.

Kl. 20:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Nanna Westerby for en kort bemærkning.

Kl. 20:04

Nanna Westerby (SF):

Jeg skal bare tage fat i det her, som vi har talt lidt om, nemlig forløbet fra, man afslutter sit studium, indtil man starter på de her kompetenceforløb, for jeg er jo meget bekymret for, hvor attraktiv den her ordning kommer til at være, og om der overhovedet er nogen, der kommer til at få råd til at vælge den.

Ministeren siger selv, at der kan gå op til 3 måneder, fra man slutter sit studie, til man starter på sådan et kompetenceforløb. 3 måneder er jo rigtig lang tid uden en indtægt, og jeg er lidt spændt på, hvad det er regeringen egentlig forestiller sig, at folk skal leve af i den her periode. Det er ikke sikkert, at man kan få kontanthjælp, siger ministeren, og så siger ministeren også: Jamen så kan man f.eks. tage sig et arbejde. Det synes jeg måske er et fattigt svar til nogle unge mennesker, som vi netop laver den her ordning for, fordi de ikke kan finde noget arbejde. Ministeren siger, at man kan fortsætte sit studiejob, men kan man virkelig det, når man plejer at have studiejobbet og en SU ved siden af – studiejob alene gør jo knap en månedsindtægt.

Så jeg vil bare gerne høre, hvad det egentlig er, ministeren forestiller sig, at folk skal leve af i op til 3 måneder fra studieafslutning, til det her forløb begynder?

Kl. 20:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 20:05

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Som jeg sagde til fru Kirsten Brosbøl, er det jo allerede sådan, at der er nogle, der afslutter en uddannelse, hvorefter de går i gang med en ny, som også er SU-berettigende, og i det tilfælde er der altså regler for, hvornår man får SU hele vejen igennem, og hvornår man ikke gør det, og hvornår man kan få kontanthjælp. Den lille udbygning på SU-lovgivningen, vi her drøfter, tilsigter altså ikke at lave et helt nyt regime for alle mulige problemstillinger, hvor vi i forvejen har en praksis.

Kl. 20:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Nanna Westerby.

Nanna Westerby (SF):

Nu er vi i den lidt særlige situation lige her, at der bare ikke er nogen job at få. Vi laver den her ordning til nogle unge mennesker, som er ved at være færdige med deres studier. Vi tilbyder dem et halvt år ekstra på SU. Det forventer vi at der er mere end 500 der har tænkt sig at sige ja til, fordi de bare ikke kan finde noget arbejde. Jeg tror, at de fleste af dem hellere vil ud at tage et arbejde. De kan ikke finde noget arbejde, der er ikke nogen job at få. Hvis man heller ikke kan få kontanthjælp, og hvis man ikke kan få SU, hvad forestiller ministeren sig så man skal leve af? Det kunne jeg godt tænke mig at vide.

Kl. 20:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 20:06

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Fru Nanna Westerby bliver nødt til at stille sig tilfreds med det svar, at den situation jo kendes i forvejen i SU-systemet, og at der er en praksis for, hvordan man tackler det problem, og at der er en praksis for, hvem der kan få, og hvem der ikke kan få, og den praksis skal så vidt muligt videreføres.

Kl. 20:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 98:

Forslag til lov om Sydslesvigudvalget og tilskudsordninger på undervisningsministerens område for det danske mindretal i Sydslesvig.

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsættelse 18.12.2009).

Kl. 20:07

Forhandling

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Forhandlingen er åbnet. Hr. Kim Andersen fra Venstre.

Kl. 20:07

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Tak for ordet. I Venstre er vi glade for og faktisk også stolte over det danske mindretal i Sydslesvig. Vi synes, at det er et mindretal, der trives, et mindretal, der er i harmoni, et mindretal, der er sig sin identitet bevidst, og som samtidig er i udvikling. Der er et stærkt fællesskab mellem det danske mindretal i Sydslesvig og det officielle Danmark. Der er et stærkt fællesskab mellem rigtig mange sydslesvigske mindretalsfamilier og familier nord for grænsen. Det er sundt, og det er godt.

Det er et historisk fællesskab, et historisk forhold, som vi gerne vil værne om, som vi ser noget meget værdifuldt i, og som vi gerne vil være med til at skabe de bedst mulige rammer for, så det også kan trives og udvikle sig i fremtiden ikke alene til gavn og glæde for mindretallet selv, men også i samvirket mellem det danske mindretal i Sydslesvig og os nord for grænsen.

Det forslag fra undervisningsministeren, som vi her har til behandling, er faktisk også historisk. Det er den første lovgivning i dansk sammenhæng vedrørende det danske mindretal i Sydslesvig, og det vil ende med at blive en af de få lovgivninger overhovedet, der er – i hvert fald i europæisk sammenhæng – om mindretal.

Anledningen til lovforslaget, L 98, forslag til lov om Sydslesvigudvalget og tilskudsordninger på Undervisningsministeriets område for det danske mindretal i Sydslesvig er Rigsrevisionens beretning fra februar sidste år om Undervisningsministeriets forvaltning af tilskud til Sydslesvig. Der blev her givet en kritik fra statsrevisorerne af forvaltningen af det store tilskud, som vi her fra landet hvert år sender til mindretallet. Det er et stort beløb på omkring 500 mio. kr. Den kritik har ministeren taget til sig, og det er baggrunden for forslaget.

Vi synes i Venstre, at det er fornuftigt at reagere på den måde, og vi synes, at det er et meget hensigtsmæssigt og konstruktivt lovforslag, der er kommet ud af den kritik fra statsrevisorerne. Vi har en gang imellem brug for, selv om vi har med et historisk forhold at gøre, at foretage en modernisering og fremtidssikre en ordning, og det gør vi med det her forslag.

Nu får vi Sydslesvigudvalget til erstatning for det nugældende udvalg vedrørende danske kulturelle anliggende i Sydslesvig, det såkaldte Seksmandsudvalg. Det skal forestå den suveræne forvaltning af de offentlige danske tilskud til mindretallet, og det skal være bindeledet til Folketinget og til statsadministrationen. Udvalget skal bestå af folketingsmedlemmer valgt efter forholdstalsvalgmetoden her i Tinget. Der gives mulighed for, at der kan være ikke-folketingsmedlemmer i udvalget. Vi synes, at det er mest hensigtsmæssigt, at det er folketingsmedlemmer, der sidder der. Det vil give den bedste kontakt til de politiske grupper her, og det synes vi at vi skal arbejde hen imod i det udvalgsarbejde, der nu kommer til at foregå i Undervisningsudvalget.

Vi skal også med den nye lovgivning her have indført en mere nutidig og moderne administration. Der skal laves resultataftaler; der kan gives driftstilskud som grundtilskud, taxameterstilskud, bygge- og anlægstilskud, og der kan ydes lån. Det skal foregå på baggrund af standardiserede ansøgningsprocedurer, og der skal være en fast af-rapportering. Der skal være mål- og rammestyring, og der er procedurer for regnskabsaflæggelse og årsrapporter. Undervisningsministeriet skal afgive en årlig opfølgingsrapport til Sydslesvigudvalget, og Sydslesvigudvalget skal afgive en årsberetning, som skal lægges ud på nettet. Det er meget fornuftigt, det er i pagt med tiden, og det skaber åbenhed og gennemsigtighed.

Det koster naturligvis noget at administrere en sådan lovgivning, sådan en åbenhed og sådan en praksis. Det er der også taget højde for. Midlerne skal tages fra den samlede bevilling. Det er principielt rigtigt. Det gør man også ved andre tilskudsordninger. Men vi skal alligevel se på, om vi kan minimere udgifterne mest muligt til den del, så vi sikrer, at det meste går til mindretallets aktiviteter i Sydslesvig.

Vi lægger vægt på, at vi får lavet den her lovgivning i et tæt samarbejde med mindretallets foreninger og organisationer. Vi lægger derfor også meget vægt på de høringssvar, der er indkommet fra Det Sydslesvigske Samråd. Vi lægger i det hele taget vægt på et tæt samarbejde omkring den her lovgivning og også her i salen, hvor vi håber at kunne opnå bred politisk enighed om lovforslaget. Det vil styrke lovforslaget og dets administration fremover. Vi skal også respektere, at vi har med mindretalsorganisationer at gøre, som lever i

en tysk hverdag under tysk lovgivning. Det skal der tages højde for, sådan at det bliver fleksibelt og til gavn og glæde for mindretallets foreninger og organisationer og for de mindretalsfamilier, der skal leve under den nye lovgivning.

Vi støtter forslaget og ser frem til udvalgsbehandlingen.

Kl. 20:13

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Lise von Seelen som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 20:13

(Ordfører)

Lise von Seelen (S):

Tak. Lovforslaget her vedrører jo den drift af den bevilling, som skal sikre, at tilskuddet til det danske mindretal gives på en sådan måde, at der er sikkerhed for, at pengene bruges på den gode måde i forhold til mindretalsarbejdet. Vi skal også have sikkerhed for, at bevil-lingen forvaltes på en måde, som er afstemt i forhold til, at vi lever i 2010.

Den direkte anledning til lovforslaget her var jo en rapport fra rigsrevisorerne, som påpegede, at der var muligheder for at skabe forbedringer i måden at forvalte bevillingen på. Og nu har vi så et lovforslag her foran os, og vi Socialdemokrater må opfatte det som en anerkendelse af det meget store arbejde, der bliver gjort af det danske mindretal syd for grænsen, et arbejde, som har til formål at fremme dansk kultur og fremme dansk sprog. Vi synes, at lovforsla-get her netop kan give gode muligheder for at styrke det arbejde.

Med forslaget opnår vi en fast ramme, så mindretalsarbejdet forhåbentlig kan springe de diskussioner over, som handler om beretti-gelse af bevillingen. Med vedtagelse af en sydslesviglov vil Folke-tinget jo helt oplagt anerkende de 50.000 danske sydslesvigere, som lever syd for grænsen ... (*En susende lyd*).

Kl. 20:15

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Jeg tror, at fru Lise von Seelen kan fortsætte. Det var ikke en bevidst forstyrrelse, og det kom ikke heroppefra, det kan jeg garantere for. Jeg ved ikke, hvor det kom fra. (*Lise von Seelen* (S): Det var ikke dig, der trykkede på en knap?). Nej, det var det ikke. Og der bliver ikke trukket fra tiden, bare rolig.

Kl. 20:15

(Ordfører)

Lise von Seelen (S):

Det var godt.

For os Socialdemokrater er det meget vigtigt, at arbejdet fortsat er forankret i det danske folkestyre. Derfor er det godt, at lovforsla-get arbejder med et fremtidigt femmandsudvalg, som er sikkert for-ankret i Folketinget – et udvalg, som har selvstændige kompetencer, og som i virkeligheden har udvidede beføjelser, i forhold til hvad vi kender til i dag. Det synes vi er godt, for derved kan vi sikre os den forankring, som er så vigtig for arbejdet. Netop det, at udvalget får udvidede beføjelser, betyder for os, at det er vigtigt, at det er folke-tingsmedlemmer, som sidder i udvalget, at det er folkevalgte, og at det er forankret i Folketinget. Derfor håber vi meget, at vi i arbejdet med loven kan få den sætning fjernet, der lyder, at medlemmer i sær-lige tilfælde kan være uden for Folketinget, sådan at der ikke er tvivl om, at det er folketingsmedlemmer, der sidder i udvalget.

Vi håber også, at vi kan få skabt den fornødne fleksibilitet, så vi kan administrere ordningen på en sådan måde, at der kommer mest muligt konkret mindretalsarbejde ud af pengene. Vi er meget optaget af, at vi ikke får lavet en masse bureaukratiske arbejdsgange og en masse stive systemer, som kommer til at hæmme folk, der arbejder

konkret syd for grænsen. Så vi håber, at vi kan få det lagt til rette på en smidig og spændende måde.

Vi ved også, at de aktiviteter, der foregår syd for grænsen, altså har en lidt anden ramme end dem, der foregår nord for grænsen. Bl.a. ved vi fra vores skolevæsen, at de også skal tage hensyn til den tyske lovgivning. Det betyder, at vi ikke kan have identiske systemer syd og nord for grænsen, og det skal vi selvfølgelig vide, og det synes vi Socialdemokrater også at loven kan tage hensyn til.

En del af lovforslaget lægger jo vægt på en styrket oplysningsindsats om mindretalsforhold, ikke alene syd for grænsen, men også nord for grænsen. I forbindelse med Rigsrevisionens rapport gik det, vi i virkeligheden godt vidste i forvejen, jo op for os med al tydelighed: at der er for lidt kendskab til mindretalsarbejdet. Derfor synes vi, at det er rigtig spændende, at vi ved lovens ikrafttrædelse skruer op for det blus, som oplyser om, hvad det betyder at være et mindretal, og hvordan det er at lave mindretalsarbejde. Hvad betyder det for vores landsmænd, som bor syd for grænsen, at de har nogle andre vilkår i deres hverdag, end vi andre danskere har? Den oplysningsopgave er beskrevet i lovteksten, og det er vi meget tilfredse med.

Vi synes, der er en god fortælling at fortælle, fordi vi jo lige præcis her kan fortælle, hvordan man i tidligere tider havde fjendskab, havde splid og frygt, og at det nu er afløst af fredelig sameksistens. Og det er det jo, fordi parterne – mindretallet sammen med flertalsbefolkningerne – lever i en hverdag, hvor man respekterer hinanden, hvor man er nysgerrig på medmennesket, og hvor man finder ud af en fredelig hverdag, selv om man har hvert sit modersmål, selv om man er tokulturel. Hvis der er noget, vi kan lære noget af i vores nutid, er det helt bestemt den fortælling, og derfor synes vi, at den oplysningsvirksomhed er så positiv og konstruktiv, at vi virkelig skal fokusere på den. Vi ved, at hver syvende borger i Europa tilhører et mindretal, så ud over at vi kan bidrage til vores egen nationale fortælling og vores egen nutid, så har vi også som nation noget, vi kan bidrage med i Europa i form af konfliktløsning og netop i form af fortællingen om, hvordan mennesker kan leve i fredelig sameksistens.

Vi har mange aktører på banen, der gerne vil tage den opgave på sig, og vi havde egentlig håbet, at ministeren havde fundet en pose penge, så vi kunne give den del af opgaven en vitaminindsprøjtning, sådan at vi kunne få noget mere oplysning, for det mener vi der er hårdt brug for. Som det fremgår af min tale, er vi Socialdemokrater meget positivt stemt over for lovforslaget; vi støtter det. Vi har de to knaster, som vi gerne vil snakke lidt mere om; den ene knast er den med, at femmandsudvalget skal være folketingsmedlemmer, og den anden knast er, at vi synes, at oplysningsopgaven fortjener lidt flere penge.

Kl. 20:20

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til fru Lise von Seelen. Jeg kan sige, at forstyrelsen skyldes et kamera, der skulle have smurt kuglelejerne. Det må vi sørge for bliver gjort, inden vi mødes næste gang. Tak til fru Lise von Seelen. (*Lise von Seelen (S)*: Jeg er glad for, at det ikke var chikane). Det var det ikke.

Hr. Søren Krarup som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 20:20

(Ordfører)

Søren Krarup (DF):

Om denne lov kan der ikke herske nogen tvivl. Den handler om at vedgå arv og gæld og står derfor slet ikke til diskussion. Fra 1920, hvor de danske i Sydslesvig mistede muligheden for at blive en del af den genforening, der skete for Nordslesvigs vedkommende, har den danske stat følt sig forpligtet til at støtte disse forladte sydslesvigere i deres kamp for at bevare dansk sprog og kultur i de tyske om-

givelser, og naturligvis skal vi fortsætte med at støtte sydslesvigerne. Det bør der i Danmark ikke være to meninger om.

Denne lov er udtryk for ønsket om at give støtten til de danske sydslesvigere en mere regelret eller korrekt form. Hidtil har den økonomiske støtte til danskheden i Sydslesvig haft den skødesløse karakter, at den fandt sted på basis af en tekstanmærkning i finansloven. Det har fungeret udmærket, ingen tvivl om det, men Rigsrevisionen har ret i, at det store beløb kræver en større præcision og mere udførlighed, og jeg tror ikke, at nogen i denne sal vil være modstander af dette ønske. Vi i Dansk Folkeparti siger i hvert fald ja til L 98.

Der er nogle ting, vi har overvejet kritisk, bl.a. § 5, stk. 2, i lovforslaget, der siger, at Sydslesvigudvalget skal indhente en udtalelse fra undervisningsministeren, før man træffer en afgørelse vedrørende tilskud eller lån til de danske i Sydslesvig. Dette »skal« var vi i lighed med andre i tvivl om, fordi det lagde op til, at det mere var ministeriet end Folketinget, der havde afgørelsen. Er der noget, der er vigtigt, så er det, at det er Folketinget og dermed det danske folk, der støtter danskheden i Sydslesvig. Bemærkningerne til lovforslaget viser imidlertid, at der ikke er grund til at nære denne frygt. Det siges klart, at Undervisningsministeriets udtalelse ikke vil være bindende for udvalgets afgørelse. Det er Sydslesvigudvalget og dermed Folketinget, som bestemmer.

I den forbindelse vil jeg lige sige et par ord om § 3, der jo handler om, at personer, der repræsenterer en særlig viden eller tradition vedrørende danskheden i Sydslesvig, undtagelsesvis skal kunne være medlemmer af udvalget i sammenhæng med et politisk parti. Jeg erkender, at det er mig, der formodentlig er bagmanden for, at disse bemærkninger kom ind i loven. Jeg vil sige, at jeg siden har været i tvivl, men i dag på vores gruppemøde var der massiv stemning for, at § 3 skal bevares, og det vil sige, at Dansk Folkeparti vil bevare § 3.

Et andet punkt, jeg vil nævne og også understrege, er spørgsmålet om taxameterstyring af tilskuddet til skoleforeningen i Sydslesvig. Jeg har noteret mig, at man i § 13, stk. 3, i loven vil fastsætte et loft for størrelsen af de samlede taxametertilskud, men jeg kan også se, at dette loft vil kunne bringe danske skoler i vanskeligheder, hvis der kommer flere elever til skolerne end forventet. Jeg foreslår, at vi overvejer dette punkt.

Et tredje punkt, som vi ikke kommer uden om at drøfte, er § 2, stk. 2, hvor man vil give tilskud til folkeoplysende virksomhed i Danmark om mindretallet. Lad os bare sige ligeud, at det handler om Grænseforeningen, der har økonomiske problemer og derfor gerne vil have del i tilskuddet til Sydslesvig. Vi er skeptiske, ikke blot fordi vi principielt og derfor afgørende er uenige i Grænseforeningens nye multikulturelle linje, men også fordi dette jo betyder, at Sydslesvig mister penge, og det er og bliver de danske syd for grænsen, som sydslesvigloven skal støtte.

Men hvem er så de danske? Her har de danske sydslesvigere selv foreslået en ændring i bestemmelsen af, hvem der udgør det danske mindretal, idet man vil stryge bestemmelsen om, at det er tyske statsborgere, og i stedet sige, at – og jeg citerer – ved det danske mindretal forstås personer bosiddende i Sydslesvig, der bekender sig til dansk nationalitet og dansk kultur. At altså også danske statsborgere bosat syd for grænsen hører til den sydslesvigske danskhed. Vi synes, at ændringen er rimelig og rigtig.

Jeg vil slutte med at hilse sydslesvigloven velkommen. Den er en ydre og også administrativ understregning af det nationale og folkelige engagement, som Danmark påtager sig i forhold til vores landsmænd syd for grænsen. I skal ikke blive glemt, sagde statsminister Niels Neergaard til sydslesvigerne i 1920, da de ikke kom med til Danmark. Det taler til Danmarks ære, at dette løfte er blevet holdt, og det er vores, de nulevendes, forpligtelse at holde løftet i hævd. Vi mener, at det sker med sydslesvigloven.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til hr. Søren Krarup. Fru Lise von Seelen for en kort bemærkning.

Kl. 20:25

get, og den person, de vælger, jo betyder, at vi opfylder de forbindelser og forpligtelser, vi hidtil har lagt vægt på.

Kl. 20:28

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Kim Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 20:25

Kl. 20:28

Lise von Seelen (S):

Tak. Jeg vil gerne spørge hr. Søren Krarup, hvordan man afgør, om en person har de rette kvalifikationer til at indtræde i udvalget, såfremt vedkommende ikke er et folketingsmedlem. Hvordan afgøres det, om der er tale om disse særlige tilknytninger eller kvalifikationer?

Kl. 20:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Søren Krarup.

Kl. 20:26

Søren Krarup (DF):

Nu ved fru Lise von Seelen jo ligesom jeg, at der er to personer i det nuværende Seksmandsudvalg, der ikke er folkevalgte medlemmer af Folketinget. For den enes vedkommende er det, fordi det er en gammel person i Grænseforeningens arbejde, der har lang tids erfaring, og for den andens, fordi vedkommende er bosat i og er SF's repræsentant i Aabenraa og kan deltage i mange møder, som vi andre er afskåret fra, nede i Sydslesvig.

Der vil jeg sige til det direkte spørgsmål, at det naturligvis er det enkelte parti, der bestemmer, hvem man finder velegnet til det. Når et parti, og det er jo altså et af de fem største partier i Folketinget, mener, at der er en person uden for Folketinget, som er kvalificeret til at sidde i udvalget, synes jeg, det er rimeligt, at partiet åbner for denne mulighed. Blot vil jeg sige, at man naturligvis dér må sætte en grænse, sådan at flertallet i Sydslesvigudvalget altid er medlemmer af Folketinget. Det vil sige, at der maksimalt kan være tale om to medlemmer, som ikke er det.

Kl. 20:27

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Lise von Seelen.

Kl. 20:27

Lise von Seelen (S):

Sådan et system er jo netop destabiliserende, i forhold til at det, vi skal med loven, er at skabe sikre rammer omkring den fremtidige bevilling. For hvad vil hr. Søren Krarup gøre, hvis der er tre partier, som har stor lyst til at invitere en person med i udvalget, som ikke er folketingsmedlem? Hvordan vil man så afgøre, hvordan udvalget skal sammensættes?

Kl. 20:28

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 20:28

Søren Krarup (DF):

Jeg svarede jo netop, at der maksimalt kan være tale om to personer i dette Femmandsudvalg, der ikke er valgt eller sidder i Folketinget. Det vil sige, at flertallet i udvalget altid vil være folketingsmedlemmer.

Men ellers vil jeg sige, at det da naturligvis er de pågældende partiers egen afgørelse, hvem de ønsker at sætte ind. Og man kan sige, at de så indbyrdes må bestemme, hvilke to partier der kan være tale om maksimalt. Men jeg synes, at forbindelsen mellem det parti, der altså er repræsenteret i Femmandsudvalget og sidder i Folketinget,

Kim Andersen (V):

For at følge op på fru Lise von Seelens spørgsmål fra før: Hvad gør man så i den situation, hvor der er tre eller måske endda fire partier, som rent faktisk ønsker en person uden for folketingsgruppen sat ind som medlem i det nye Sydslesvigudvalg? Har hr. Søren Krarup gjort sig overvejelser om, hvordan man afgør den situation? Og har hr. Søren Krarup ikke også en bekymring for, hvordan man skaber et reelt bindeled og en reel kontakt mellem det danske mindretal i Sydslesvig, deres foreninger og så de politiske grupper her på Christiansborg, hvis ikke det er folketingsmedlemmer, der sidder i udvalget og har den daglige kontakt med mindretallet?

Kl. 20:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 20:29

Søren Krarup (DF):

Jamen jeg får lyst til at spørge hr. Kim Andersen, hvordan vi afgør magtforhold her i Folketinget. Det største parti har den største magt, og det vil sige, at det naturligvis er efter partiets størrelse, at eventuelt to partier, maksimalt to partier, kan finde ud af at vælge folk uden for Folketinget. Det er stadig partierne i Folketinget, der har afgørelsen, de vælger blot at finde folk, som altså ikke sidder i Folketinget, men det er stadig partierne i Folketinget, og det vil sige, at det er ganske samme magtfordeling, som vi har, idet jeg indrømmer, at man skal ind i loven, der har sagt, at der maksimalt kan være tale om to, der ikke er valgt i Folketinget, som af et parti sættes ind i Sydslesvigudvalget.

Kl. 20:30

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Kim Andersen.

Kl. 20:30

Kim Andersen (V):

Det fremgår jo meget tydeligt af høringssvaret fra Det Sydslesvigiske Samråd, at mindretallets organisationer og foreninger helt klart og enstemmigt ønsker, at det skal være medlemmer af Folketinget, der sidder i det nye Sydslesvigudvalg. Jeg vil gerne spørge hr. Søren Krarup, om det slet ikke gør indtryk på Dansk Folkepartis ordfører, at der så er en så utvetydig tilkendegivelse fra Sydslesvig om dette spørgsmål.

Kl. 20:30

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 20:31

Søren Krarup (DF):

Hvad ligger der i sydslesvigernes ønske? Der ligger naturligvis ønsket om at understrege, at det er folket og ikke administrationen, der støtter sydslesvigerne. Men det vil der da også være tale om, når det er et politisk parti, som sidder i Folketinget, som altså ønsker at sætte en person, som ikke sidder i Folketinget, ind i Sydslesvigudvalget. Jeg kan ikke se, at der overhovedet sker nogen ændring, bortset fra at forbindelsen altså nu bliver den, at det er det største, det næststørste eller det tredjestørste parti i Folketinget, der beslutter, at man vil

sætte en ind, der ikke er medlem af Folketinget, men det er stadig væk partierne i Folketinget, og det vil sige folket, der bestemmer, hvem der sidder i Sydslesvigudvalget.

Kl. 20:31

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til hr. Søren Krarup. Hr. Jesper Petersen som ordfører for SF.

Kl. 20:31

(Ordfører)

Jesper Petersen (SF):

Det danske folk bor ikke blot i Danmark, nogle danskere er rejst ud, og ca. 50.000 danskere bor i Sydslesvig, lige syd for grænsen, af historiske årsager. Den demokratiske grænsedragning i 1920 bestemte jo, at det område skulle være tysk, men ikke desto mindre var der altså tusindvis af dansksindede borgere i området, der jo har haft en helt særlig og omskiftelig historie. Danmark har lovet de danske syd for grænsen, at så længe de holder fast i os, holder vi fast i dem. At det løfte holder og skal holdes, synes jeg skal understreges med det her lovforslag. Danmark bevilger årligt ca. 500 mio. kr. til det danske mindretal i Sydslesvig. Mindretallet driver skoler, biblioteker, daginstitutioner, idrætsorganisationer, landbrugsforeninger, politiske organisationer og meget mere, og på den måde kan mindretallet holde fast i sin danskhed, samtidig med at det på forbilledlig vis lever harmonisk og naturligt i det tyske samfund.

SF støtter, at der bliver en egentlig lov om udbetaling af støtten til det danske mindretals arbejde, og at vi ikke blot har et aktstykke, men en egentlig lov, så der ikke kan sættes spørgsmålstejn ved legitimiteten af støtten, og så vi understreger, at det er en støtte. Danmark har tænkt sig at fortsætte med uformindsket styrke. På den måde håber jeg faktisk, at den røre, der var i foråret sidste år om administrationen på området, i virkeligheden fører til en styrkelse og cementering af tilskuddet til mindretallet og af oplysningen i Danmark om mindretallets arbejde.

Ændringen i forhold til den nuværende situation er først og fremmest, at det udvalg, der er bindeled mellem Folketinget og det danske mindretal, og som administrerer udbetalingen af støtten, det, der hedder Udvalget vedrørende Danske Kulturelle Anliggender i Sydslesvig eller det mere mundrette Seksmandsudvalget, bliver en egentlig del af den offentlige administration og fremover skal hedde det endnu mere mundrette Sydslesvigudvalget. Udvalget omfattes af de gængse love for offentlige forvaltningsorganer, det gives mulighed for at indgå resultatkontrakter, det kan udstede påbud og lave sanktioner osv. Udvalget bevilger tilskud efter en udtalelse fra Undervisningsministeriet, men altså en udtalelse, der ikke er bindende for udvalget. Og det er ganske væsentligt, synes SF, og det bliver også bemærket i høringsvarene, at det er sådan, autoriteten er, altså at det er hos udvalget, den i sidste ende ligger. Udvalget skal også aflægge en beretning og årsregnskab over bevillingerne.

Med udvalgets beføjelser og rammer kan der ikke sættes fingre på den lovgivningsmæssige hjemmel til tilskuddet og til de administrative rammer for det, og det er meget positivt. Det danske mindretal skal omtales i Danmark og i danske medier for dets arbejde med dansk kultur og sprog i Sydslesvig og ikke for påståede overbegunstigende bevillinger.

Angående sammensætningen af udvalget, som der også var lidt diskussion om før, har SF hidtil ment, at det bør være op til partierne selv at indstille medlemmerne af udvalget. Så vi støtter den mulighed, der er i lovforslaget, for, at der i særlige tilfælde kan vælges andre end folketingsmedlemmer til udvalget. Det er ikke nødvendigvis i et partis folketingsgruppe, måske i et partis meget lille folketingsgruppe, at den rette person til opgaven findes. Der har også i den sidste periode i udvalgets arbejde været gode eksempler på folk, der ikke var medlemmer af Folketinget, men som har varetaget arbejdet ganske godt.

En anden væsentlig nyskabelse med lovforslaget er, at der åbnes for at give tilskud til oplysning om mindretallet inden for Danmarks grænser. Grænseforeningen er jo den store folkelige organisation på området, men også andre foreningers projekter vil kunne støttes. Mindretallet har selvfølgelig selv en forpligtelse til at formidle viden og nyheder om dets arbejde, og danske public service-medier har en forpligtelse til at dække det, men det er et fremskridt, at også andet oplysningsarbejde i Danmark kan støttes, fordi det er en kulturel gevinst for Danmark og for danskerne at have mindretallet og de diskussioner og erfaringer, det giver, og fordi oplysningsarbejdet er en forudsætning for opbakning til mindretallet, altså at danskerne kender til det.

Udgifterne til den øgede administration som følge af lovforslaget bliver taget fra bevillingsaktiviteterne. Det er ikke et stort beløb, men alligevel er det ærgerligt, synes jeg, at det skal give en mindre bevilling til aktiviteterne, bare fordi støtten overgår til at have en egentlig lov hjemmel.

Så afslutningsvis vil jeg sige, at SF bakker varmt op om støtten til det danske mindretal i Sydslesvig og bakker op om, at der nu bliver en egentlig lov hjemmel til bevillingen til mindretallets arbejde med den øgede sikkerhed for tilskuddets forbliven, det indebærer. At mindretallet kan fortsætte dets gode arbejde og fastholde sin danskhed, og at dansk kultur beriges med de erfaringer og diskussioner, mindretallet bibringer, er vigtigt for SF og for Danmark.

Vi ser frem til udvalgsarbejdet, og vi ser frem til forhåbentlig i enstemmighed at kunne ende med at vedtage lovforslaget her i Folketinget.

Kl. 20:36

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er lige en kort bemærkning fra fru Lise von Seelen.

Kl. 20:36

Lise von Seelen (S):

Tak. Jeg vil på samme måde, som jeg spurgte hr. Søren Krarup, spørge hr. Jesper Petersen med hensyn til den der særlige tilknytning til Folketingets partier: Hvordan opfatter SF, at det kan leve op til den stabilitet, der skal være i Femmandsudvalget? Hvad er det for en særlig tilknytning, der tænkes på, når man er SF'er?

Kl. 20:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 20:37

Jesper Petersen (SF):

Jamen som jeg sagde, er det jo ikke sikkert, at det er en i partiets folketingsgruppe, der er mest velegnet til at være en del af udvalget her. Det er et udvalg, der skal administrere støtten til organisationerne i Sydslesvig, som skal have engagement og viden på området, og som skal kunne deltage i de aktiviteter, der er der, og jeg synes, at vi har gode eksempler også fra det udvalg, der er nu, på, at det sagtens kan varetages af andre end folketingsmedlemmer.

Vi har selvfølgelig noteret os, at der fra sydslesvigernes egne organisationer er kommet det ønske, at det først og fremmest er folketingsmedlemmer. Det vil da være væsentligt for partierne, når de skal finde ud af, hvem der skal sidde i udvalget, at det budskab er kommet fra sydslesvigerne, men at andre end lige præcis folketingsmedlemmer skulle være i stand til løse den opgave, det er at sidde i Sydslesvigudvalget, synes jeg er åbenbart, og det kan selvfølgelig sagtens fungere fremover, som det har kunnet fungere indtil nu.

Kl. 20:37

Kl. 20:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Lise von Seelen.

Kl. 20:38

Lise von Seelen (S):

Netop med det høringssvar, som er så entydigt, fra mindretallet, der anbefaler, at det er folketingsmedlemmer, og med de bemærkninger, jeg nu hører, hr. Jesper Petersen komme med, vil jeg høre, om jeg skal forstå det på den måde, at partiet SF godt kan følge den tankegang, at det er hensigtsmæssigt, at den tætte kontakt til Folketinget og det arbejde, der foregår her, har betydning for, hvordan bevillingen kommer til at se ud i praksis.

Kl. 20:38

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 20:38

Jesper Petersen (SF):

Udvalget skal jo administrere den støtte, der bliver givet og vedtaget i Folketinget, og hvor det i finansloven bliver besluttet, hvor stor den bevilling skal være. Det mener jeg sagtens man kan være i stand til, selv om man ikke er medlem af Folketinget. Måske er der i flere partier folk, som vil være mere egnede til det end folketingsmedlemmer. Når det er vigtigt, at det er folketingsmedlemmer, har det jo også i høj grad at gøre med sydslesvigernes – som jeg har forstået det – ønske om at have en tæt kontakt til de politiske partier i Danmark, så det er et egentligt folkeligt, bredt politisk bindeled. Der er det jo så en væsentlig opgave for dem, der er medlemmer af udvalget, og som måske ikke er medlemmer af Folketinget, at have en tæt kontakt til deres folketingsgrupper og være involveret i de sager, der vedrører mindretallet og andre tilstødende sager. Men som udvalget, der sidder nu, har vist, kan det sagtens fungere, og jeg synes, det er vigtigst, at man får et udvalg med de rette medlemmer end med nogle, der lige præcis er folketingsmedlemmer.

Kl. 20:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Søren Krarup.

Kl. 20:39

Søren Krarup (DF):

Det er jo helt tydeligt, at noget af det, debatten om dette Sydslesvig-lovforslag kommer til at køre på, netop er spørgsmålet om, hvem der kan være medlem af udvalget.

Hr. Jesper Petersen ved jo godt, at bl.a. hans parti i øjeblikket har et medlem, som ikke er folketingsmedlem, men som til gengæld i kraft af sin placering i Aabenraa har mulighed for at deltage i alt det, der foregår i Sydslesvig, som vi andre, der sidder i København, har svært ved at nå. Også Det Konservative Folkeparti har en mand, der i kraft af sin mangeårige beskæftigelse med netop Sydslesvigarbejdet har kunnet tilføre Seksmandsudvalget en vidende dimension, som ellers måske ikke ville kunne foreligge.

Så vil hr. Jesper Petersen ikke give mig ret i, at der faktisk er mening i, at der bliver tale om en eller to – lad os sige det sådan i teksten i § 3 i stedet for en eller flere, for jeg synes ikke, det skal være flertallet, men at der er et par undtagelser, hvor partierne netop kan sætte folk ind, som altså er partiernes repræsentanter, men samtidig har helt særlige kvaliteter, som vil støtte Sydslesvigudvalgets arbejde?

Kl. 20:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Jesper Petersen (SF):

Jeg kan meget vel følge hr. Søren Krarup her, men i sidste ende er det jo Folketinget, der vælger, hvem der skal sidde der. Partierne indstiller dem, men det er jo Folketinget, der beslutter, hvem der skal sidde der, og hvis partierne her mener, at vi ikke har fundet de rette folk, vil der jo blive taget en diskussion om det og fundet nogle andre personer.

Præcis eksemplet med både SF's og De Konservatives nuværende medlemmer af udvalget synes jeg gør det helt oplagt, at det altså ikke er afgørende, om det er medlemmer af Folketinget eller ej, men snarere om det er de rette personer, som i kraft af deres engagement og viden har mulighed for at deltage. I SF's tilfælde er det jo også sådan, at vi tidligere har haft en noget mindre folketingsgruppe end i dag, og hvem siger, at der i en sådan mindre folketingsgruppe kan findes den rette person, og at den rette person ikke kan findes uden for den gruppe?

Jeg vil også sige, at jeg måske synes, det er en smule ærgerligt med denne diskussion på en i virkeligheden lidt historisk dag. Vi går fra et aktstykke til at få en egentlig lov, og vi giver en klar tilkendegivelse til mindretallet om, at vi fortsat bakker op om dets arbejde. Det er ærgerligt, hvis det skal drukne i en diskussion om, hvorvidt man skal være medlem af Folketinget eller ej for at være i stand til at administrere den støtte, der skal udbetales. Man bliver valgt af Folketinget, og det må være et udtryk for, at man har opbakning til at løse opgaven.

Kl. 20:42

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Søren Krarup.

Kl. 20:42

Søren Krarup (DF):

Jeg forstår jo udmærket, at de danske sydslesvigere understreger forbindelsen til Folketinget, for de ønsker selvfølgelig at fastholde, at det er det danske folk, ikke administration eller andet, men det danske folk, der vil bevare tilknytningen til Sydslesvig og altså fastholde: I skal ikke blive glemt.

Jeg vil sågar netop understrege, at i forbindelse med det danske mindretals ønske er og bliver det altså sådan, at partierne i Folketinget, dvs. reelt Folketinget, også er dem, der vælger en eller to, som ikke selv sidder i Folketinget, men altså kommer udefra og har den særlige dimension.

Så jeg vil spørge hr. Jesper Petersen, om han ikke er enig med mig i, at vi i lige så høj grad opfylder de danske sydslesvigeres ønske om forbindelse til Folketinget ved at åbne for den mulighed, at en eller to udefra af de politiske partier kan sættes ind i Sydslesvigudvalget.

Kl. 20:43

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 20:43

Jesper Petersen (SF):

Hr. Søren Krarup er jo en garvet mand i den her Folketingssal, og han har nu forlænget sin taletid i sagen med et par minutter ved at holde indlæg om sit eget synspunkt og så til slut stille et lidt ledende spørgsmål. Men som jeg fik sagt i et andet svar, er jeg enig i den linje, der er lagt. Hvis man er valgt af Folketinget, er det udtryk for tilid og opbakning til, at man kan løse opgaven ordentligt, og for sydslesvigerne er det fuldt ud muligt at have god kontakt til de politiske partier herinde, selv om et partis medlem af Sydslesvigudvalget ikke skulle være medlem af Folketinget.

Der står, at det kan ske i ganske særlige tilfælde, og jeg er sikker på, at vi her i Folketinget vil være i stand til at administrere den formulering med fornuft, så vi får vejret op mod hinanden, at sydslesvigerne gerne vil have, at det er folketingsmedlemmer, samtidig med at vi skal sørge for, at det er de rette folk, der sidder i udvalget og er de rigtige til at løse opgaven.

Kl. 20:44

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Kim Andersen.

Kl. 20:44

Kim Andersen (V):

Som hr. Jesper Petersen er inde på i sin besvarelse af spørgsmålene, så er en ting jo at foretage administrationen af tilskuddene til mindretallet i Sydslesvig, en anden ting er jo, og vil givet fremover i øget omfang blive det, at være bindeleddet mellem mindretallet, dets foreninger og Folketinget, Folketingets partier og Slotsholmen.

Er hr. Jesper Petersen ikke enig med mig i, at der er noget paradoksalt i, at vi med sydslesvigloven giver hjemmel til, at vi kan yde støtte til oplysende virksomhed nord for grænsen om mindretallet og mindretallets foreninger med henblik på at øge kendskabet til det danske mindretal syd for grænsen, når vi samtidig devaluerer mindretallets muligheder for at have en direkte kontakt og indflydelse på Folketingets partigrupper, sådan som mindretallet selv ønsker det?

Kl. 20:45

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 20:45

Jesper Petersen (SF):

Hr. Kim Andersen må undskylde, men jeg synes altså, der bliver gjort for stort et nummer ud af det her spørgsmål, i forhold til hvor vigtig en lov, og hvor vigtig en sag det i øvrigt er, vi diskuterer. Jeg er ikke selv medlem af Seksmandsudvalget, som det er i dag, men vil i al beskedenhed påstå, at mindretallets organisationer og jeg har en god kontakt, at der er en god kontakt mellem SF og mindretallet via den repræsentant, vi har i Seksmandsudvalget, og via det samarbejde, der foregår mellem SF og organisationerne, der tilmed har en konsulent her på Christiansborg. Og det kan jo sagtens fungere, selv om medlemmet af Seksmandsudvalget i dag ikke er medlem af Folketinget. Altså det, der ligger i at sige, at det simpelt hen ikke duer, at det ikke er et folketingsmedlem, der sidder der, er også lidt at insinuere, at nogle af de folk, der sidder der nu, burde man have skiftet ud for lang tid siden, bl.a. en mand som Torben Reckendorff fra De Konservative, for han er jo ikke folketingsmedlem og dermed ikke i stand til at være et ordentligt bindeled til Det Konservative Folkeparti og til Folketinget. Det synes jeg simpelt hen ikke er rimeligt over for ham og heller ikke over for de folk, der skal sidde i udvalget fremover, og som får Folketingets tillid og opbakning til, at de kan varetage opgaven, men som tilfældigvis ikke er folketingsmedlemmer.

Kl. 20:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Kim Andersen.

Kl. 20:47

Kim Andersen (V):

Den sidste del af besvarelsen her af mit spørgsmål må jo selvsagt stå for hr. Jesper Petersens egen regning. Der var i hvert fald ikke en insinuation i det fra min side.

Men jeg vil gerne spørge hr. Jesper Petersen, om det da slet ikke gør indtryk på SF's ordfører, at mindretallet i Sydslesvig så helt utve-

tydigt i deres hørings svar og i gentagne henvendelser til os her på Christiansborg understreger vigtigheden for dem af, at det er et folketingsmedlem, der sidder i det nye Sydslesvigudvalg. Det må dog gøre et indtryk. Det er jo også sådan, at mindretallet i dag er helt bevidst om Seksmandsudvalgets sammensætning og er helt bevidst om, hvad det er for en rolle, som det nye Sydslesvigudvalg skal varetage, jævnfør lovforslaget her, men man er også bevidst om, hvad det er for et videnniveau, der i det hele taget er på Christiansborg og i befolkningen, om det danske mindretal i Sydslesvig. Gør det på den baggrund slet ikke indtryk, hvad det er, mindretallet skriver helt utvetydigt i deres hørings svar?

Kl. 20:48

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Jesper Petersen.

Kl. 20:48

Jesper Petersen (SF):

Det gør det absolut, og det var jo også, hvad jeg sagde for et øjeblik siden i min besvarelse til fru Lise von Seelen, nemlig at når et parti så beslutter, hvem det er, man har tænkt sig at putte det udvalg ... Hvis ordføreren har tid til at lytte efter, hvad der bliver svaret på hans spørgsmål, for så får vi en væsentlig bedre debat; det har ordføreren tydeligvis ikke tid til i øjeblikket, kan jeg se på det hele. (*Formanden*: Jeg tror, vi fortsætter.) Vi fortsætter.

Selvfølge gør det indtryk, og derfor vil partiet, når man skal vælge, hvem der skal sidde i et udvalg, selvfølgelig også have det i baghovedet, og har man en dygtig repræsentant i sin folketingsgruppe, der er egnet til at løse den opgave, vil det mest oplagte selvfølgelig være – med sydslesvigernes ønske in mente – at vælge den person. Men ærlig talt, er det ikke også i orden, at der i loven er en åbning for, at der faktisk kan være tilfælde, hvor der er en bedre repræsentant end en, der er i folketingsgruppen? Det synes jeg, og jeg tror, vi har fundet en meget god balance, ud fra at det naturligvis gør indtryk, og at det vil være en del af partiets overvejelser, men det skal ikke nødvendigvis stå i loven, for der kan være hensyn undervejs, der gør, at det skal være en anden end et folketingsmedlem.

Jeg synes, jeg efterhånden har besvaret spørgsmålene rimelig udførligt, og jeg vil også godt give mig tid til at besvare dem over for spørgeren, når vi er færdige med debatten her og spørgeren igen har tid til at lytte efter, hvad der bliver svaret på hans spørgsmål.

Kl. 20:49

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til hr. Jesper Petersen.

Det er fuldstændig korrekt, at af respekt for taleren taler man ikke sammen nede på pladserne, hverken ministre eller folketingsmedlemmer, og specielt ikke, hvis der bliver talt til en fra talerstolen, for så skal man helst kunne lytte efter, hvad der bliver sagt. Det er vi enige om, ikke?

Så er det hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 20:50

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF) :

Også Det Konservative Folkeparti synes, at det er en historisk lov. I pct. af alle danskere bor i Sydslesvig og har tysk pas. Det er på mange måder nationens vugge, og det er muld, der er gennemtrængt af solide danske rødder. Det historiske fællesskab er ubrydeligt, og sydslesvigerne er i den grad en del af nationen. De er lige så danske som os andre, hvis ikke mere, og de kan ikke gøre for, at de er afskåret fra resten af os. Det tunge ansvar ligger jo her i Tinget og måske også lidt på Amalienborg. Så meget desto vigtigere er det, at man kan være dansk i Sydslesvig. Vi har et historisk bånd, og vi har et historisk ansvar, som skal fastholdes og æres, men vi har også en po-

sitiv mulighed for at gøre brug af det danske mindretal som en vigtig ressource for Danmark og for danskheden. Mindretallet bygger bro til vores vigtige tyske nabo, og det sikrer på en forbilligelig måde fredelige forhold og godt naboskab i grænselandet.

Mindretallet trives da heldigvis også rigtig godt, og senest har det jo vundet en flot valgsejr ved delstatsvalget i Slesvig-Holsten. Mindretallet er jo faktisk en måske lidt tiltrængt succeshistorie for dansk identitet, som viser sin robusthed ved at bestå med uformindsket styrke. Og det er jo en skam, at der ikke er flere af os nord for grænsen, som kender til den her succeshistorie, og derfor er det godt, at der åbnes op for, at der kan gives tilskud til folkeoplysning nord for Kruså om mindretallet syd for grænsen. Der er rigtig mange danskere, som har glemt alt om deres landsmænd, og det er en skam, og det er et kulturelt tab for Danmark. Vi skal være opmærksomme på, at de midler, der bliver brugt til folkeoplysning i Danmark, ikke må gå fra aktiviteterne syd for grænsen, og det synes jeg er en ting, som vi skal arbejde videre med for at sikre, at det ikke bliver tilfældet.

Ellers er det jo mest forvaltningsretligt, at der er behov for den her lov. Og den er selvfølgelig rigtig fornuftig, men den skal tages som et signal om, at dem, der har været danske i 1.500 år eller mere, fortsat kan være det og fortsat er en del af den allernærmeste familie. Og som ordfører for Det Konservative Folkeparti kan jeg derfor meddele, at vi selvfølgelig varmt støtter forslaget.

Så har jeg lige et par kommentarer om det her med, om det skal være repræsentanter fra Folketinget eller ej, som åbenbart er omdrejningspunktet her. Jeg er enig med SF's ordfører i, at det fylder for meget, og jeg synes heller ikke, man helt kan lægge det i det, at der skulle være tale om en devaluering eller en nedvurdering af repræsentantskabets betydning. Set fra vores synspunkt er der tale om, at vi simpelt hen mener, at der kan være nogle repræsentanter, som er bedre repræsentanter end de folketingsmedlemmer, som kunne udpeges, og det synes jeg også vi har eksempler på i det nuværende Seksmandsudvalg.

Det er altså rigtigt, at der er en symbolsk rolle i det. Jeg er enig med hr. Søren Krarup i, at der selvfølgelig er noget symbolsk i, at det er folket, som er repræsenteret, men der er også nogle andre hensyn, altså bl.a. også, som hr. Søren Krarup selv var inde på, om man kan være til stede til møderne, og om man dermed også kan varetage de arbejdsmæssige opgaver, som ligger i det, og der er det bedre med en tung kulturel personlighed end et eller andet perifert folketingsmedlem, som ikke har interesse for det.

Kl. 20:53

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Marianne Jøved som ordfører.

Kl. 20:53

(Ordfører)

Marianne Jøved (RV):

Da fru Bente Dahl, der er medlem af det nuværende Seksmandsudvalg, ikke kan være til stede, skal jeg sige, hvad Det Radikale Venstre har af indstilling til L 98.

Siden 1920 har Undervisningsministeriet ydet tilskud til mindretallet i Sydslesvig, og vi er i Det Radikale Venstre stolte over den politik, som det samlede Folketing bakker op om, og som vi jo oplever det her i dag med L 98, som er et udtryk for den politik, som vi i øvrigt i et meget tæt samarbejde med det store danske mindretal i Sydslesvig udformer og giver indhold, liv og fylde. Jeg kan ikke lade være med at tænke på de fire egenskaber, som er malet på muren ved montrene med grundloven, nemlig lovsind, retsind, frisind, storsind, for jeg synes, at det her lovforslag og den politik og den tradition, der ligger bag, er udtryk for den generøsitet, som de fire egenskaber tilsammen udtrykker.

Efter Rigsrevisionens kritiske rapport forrige år skal vi nu lovfæste tilskudsordningen, og der sker en klargøring af formålet med og

administrationen af tilskuddene. Det nuværende udvalg erstattes af Sydslesvigudvalget, som nedsættes af undervisningsministeren, mens de fem medlemmer vælges af Folketinget ved forholdstalsvalg.

Jeg skal ikke gøre mig klog på den diskussion, der har været i udvalget om netop disse forhold, men sige, at jeg som en ny læser af lovforslaget faktisk synes, at § 3 er ganske klar. Der står, at »Folketinget vælger udvalgets medlemmer efter forholdstal blandt sine medlemmer.« Det er jo hovedbudskabet. »Folketinget kan dog i ganske særlige tilfælde vælge et eller flere udvalgsmedlemmer, der ikke er medlem af Folketinget« osv. Så det er altså en mulighed, men hovedreglen i lovforslaget er åbenbart – sådan mener jeg at det skal læses – at det er Folketingets medlemmer. Det er forholdstalsvalg, og det er en ny form for besættelse af pladserne i udvalgene, de udvalg, som hidtil har fungeret, og det må man jo forudse foregår i forbindelse med konstitueringen efter et nyvalg, og det vil sige, at de valggrupper, der formes, også er dem, der afgør, hvilke medlemmer der skal sidde. Og det betyder altså, at det ikke nødvendigvis er de fem største partier, der besætter pladserne i det nye Slesvigudvalg.

Lovforslaget præciserer, hvad opgaven er i forbindelse med tildelingen af midler og lån, og det drejer sig, som vi også har hørt fra tidligere ordførere, om daginstitutioner, skoler, biblioteker, arkiver, tidsskrifter, aviser og lignende. Og det er faktisk meget omfattende aktiviteter, som jo er med til at præge livet i Sydslesvig for det danske mindretal og også for det flertal, der i øvrigt er, majoriteten, der i dagligdagen er i tæt samvær med det danske mindretal. Jeg synes, vi kan være stolte af det eksempel, vi også er for verden omkring os, om hvordan vi i fællesskab og med så bred politisk enighed kan løse den type opgaver.

Det nye er også, at der kan gives midler til folkeoplysende virksomhed i Danmark om mindretallets vilkår og dets samarbejde om disse forhold mellem foreninger syd og nord for grænsen og også til deltagelse i nordisk og europæisk samarbejde.

Alt dette støtter Det Radikale Venstre, og jeg skal hilse fra Enhedslistens ordfører og fra Liberal Alliances ordfører og sige, at disse to partier også støtter L 98.

Kl. 20:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Undervisningsministeren.

Kl. 20:58

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

I er blevet glemt, står der i Flensborg Avis i dag. Det er generalsekretæren for Grænseforeningen, Knud-Erik Therkelsen, der siger ordene. Han begrundet dem med, at almindelige danskere i dag ikke har det samme kendskab til Sønderjyllands og Sydslesvigs historie, som de havde tidligere, og at det danske arbejde i Sydslesvig derfor er i fare for at blive glemt.

Det arbejde, der har ført frem til det lovforslag, vi drøfter nu, og det engagement, der har været fra medlemmerne af Seksmandsudvalget, fra Folketingets partier – og jeg tør også sige fra regeringen og regeringspartierne – siger meget om, at det danske mindretal i Sydslesvig *ikke* er blevet glemt. Men hvis det heller ikke skal blive glemt i fremtiden, har Knud-Erik Therkelsen jo ret i, at så skal man gøre noget for at oplyse om historien, om baggrunden, om det forhold, at der er et dansk parti og en dansk kulturel bevægelse syd for grænsen.

Den danske bevilling til arbejdet syd for grænsen, som andrager en lille halv milliard, blev kritiseret af Rigsrevisionen i foråret. Rigsrevisionen mente, at der skulle indføres almindelige tilstande, når det gælder bevillinger til Sydslesvig, altså at ministeren i princippet skulle være ansvarlig for hver eneste femøre, sådan at det blev et helt normalt forvaltningsområde. Det er ikke det, som forslaget indeholder.

Forslaget indeholder en videreførelse af den hidtidige tilstand, men selvfølgelig med nogle garantier for, at det bevillingsmæssige er i orden – garantier, som kan opfyldes, hvis der bliver en vis forbedring af betjeningen i Undervisningsministeriet. Det vil ske, men det bliver vel at mærke en ordning, som ikke følger Rigsrevisionens forslag, men som følger den gode tradition, vi har haft for, at nogle medlemmer af Folketinget tager sig af ansvaret i forhold til arbejdet i Sydslesvig.

Vi har omdøbt Seksmandsudvalget til Sydslesvigudvalget. Det bliver en selvstændig forvaltningsmyndighed, som skal træffe afgørelser om ydelse af tilskud og lån og indgåelse af resultataftaler efter ansøgning. Udvalget vil være en del af den offentlige forvaltning, selv om det hovedsagelig vil bestå af folketingsmedlemmer, men det vil ikke være underlagt ministerens instruktionsbeføjelse, og udvalgets afgørelser vil ikke kunne påklages til ministeren.

Så er der det med, om medlemmerne skal være medlem af Folketinget. Hr. Søren Krarup har antydnet, at man måske kunne præcisere, at det højst er to, altså højst et mindretal i udvalget, som skulle kunne komme udefra, og det synes jeg at man skal drøfte i udvalget. Regeringen har noteret forslaget.

Det er Sydslesvigudvalget, der afgør, hvordan midlerne afsat på finansloven skal fordeles. Det modtager ansøgninger fra foreninger og organisationer osv. og træffer afgørelser om, hvilke der skal imødekommes og med hvilke beløb. Men inden udvalget træffer sådanne afgørelser, skal ministeriet høres, og det skyldes, at det jo er ministeriet, der skal udbetale pengene, og derfor skal ministeriet og ministeren have mulighed for at påpege eventuelle forhold, som udvalget skal være opmærksom på ved tildelingen af tilskuddet eller lånet. Men jeg vil godt understrege, at ministerens og ministeriets udtalelse til udvalget ikke er bindende for udvalget.

Så vil jeg gerne understrege, hvis nogen skulle være i tvivl, at selv om lovforslaget bygger på den gamle definition af mindretallet fra 1955, så er det jo ikke sådan, at tilskudsmodtagernes aktiviteter kun må gå til tyske statsborgere. Der vil både nord for grænsen og syd for grænsen kunne tænkes aktiviteter, som omfatter personer, der er danske statsborgere eller for den sags skyld norske statsborgere – for nu at nævne et oplagt eksempel – det er der intet i vejen for. Der kan også være tale om danske sydslesvigere skolegang i Skoleforeningens skoler eller danskeres deltagelse ved foredrag i Danmark om mindretallets historie og forhold osv. Altså, der er i denne beskrivelse af, hvem mindretallet er – og der står der tyske statsborgere – ingen begrænsning i forhold til det gældende for, hvem der kan have glæde af disse tilskud.

Pengene kan altså som noget nyt også gå til folkeoplysende virksomhed i Danmark om mindretallet og også til samarbejdet mellem mindretalsforeninger og foreninger i Danmark, men der er ikke taget stilling til, om og i hvilket omfang der skal gives til sådanne aktiviteter, og det synes jeg heller ikke at udvalget skal bruge tid på, for det er og bliver et finanslovanliggende.

Jeg vil gerne takke for det meget store engagement, jeg har mærket hele vejen igennem hos Seksmandsudvalgets medlemmer, hos skribenter i Flensborg Avis, hos mindretallet, som jeg har haft møde med i ministeriet – et rigtig godt møde – og jeg synes, at vi har lyttet så langt, som det var muligt. Men i sidste instans ligger lovforslaget nu i Folketingets hænder, og jeg anbefaler det til vedtagelse, så det kan træde i kraft den 1. april eller i hvert fald så snart som muligt.

Kl. 21:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Der er lige et par korte bemærkninger, først fra hr. Søren Krarup.

Kl. 21:05

Søren Krarup (DF):

I skal ikke blive glemt, sagde statsminister Niels Neergaard i juli 1920 ved genforeningsfesten i Dybbøl Skanser. Desværre må man jo sige, at ordene ikke helt har holdt deres værdi. Glemselen vedrørende de danske i Sydslesvig er temmelig udbredt.

Jeg kan ikke lade være med at stille et drillende spørgsmål til ministeren: Er det mon ikke til syvende og sidst et vidnesbyrd om den danske folkeskole? Er det ikke et vidnesbyrd om, at det til syvende og sidst er skolens opgave at hævde danmarkshistorien og synspunktet og forståelsen af, at Sydslesvig er en gammel del af Danmark, som vi er forpligtet på og forbundet med?

Kl. 21:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 21:05

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det kan hr. Søren Krarup have meget ret i. Da han og jeg var yngre, og især da vi var børn, var der jo fortsat konflikt i grænselandet. Så sent som i 1949 blev der indsamlet næsten en million underskrifter i Sydslesvig, som anbefalede en ny folkeafstemning om Sydslesvigs status. I 1947 var der en dansk regering, der gik af på grund af Sydslesvigsspørgsmålet. Statsministeren rejste rundt og fremsatte meninger, som han ikke havde opbakning til i Folketinget, og så blev der valgt. Det vil sige, at der var en masse drama omkring Sydslesvig.

I grænselandet, hvor jeg selv er vokset op, var der jo om ikke konflikt, så i hvert fald en voldsom fokus på grænsepolitiske spørgsmål. Der var typisk to købmænd, en dansk og en tysk, og man gik ikke til den forkerte købmænd. Der var to læger i Gråsten, og man gik ikke til den forkerte – og sådan var det hele vejen igennem. Det er klart, at der i det folkelige miljø var meget mere opmærksomhed omkring Sydslesvig, og masser af lærere i folkeskolen tog deres elever derned og holdt lejrskoler på min fars folkehøjskole – eller måske på formandens fars efterskole – og andre steder i grænselandet.

Sådan er vi så mange, der har rødder dernede. Der var en helt anden opmærksomhed om det, og der var måske også bedre historieundervisning. Men takket være hr. Søren Krarups og min og andres indsats bliver historieundervisningen jo nu forbedret med flere timer og med en historiekanon, hvori det sønderjyske indgår – og tilmed med eksamen til sidst.

Kl. 21:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Der er mange rødder dernede, men taletiden er stadig væk kun 1 minut ved korte bemærkninger.

Fru Lise von Seelen for en kort bemærkning.

Kl. 21:07

Lise von Seelen (S):

Tak. Jeg hæftede mig ved, at flere af ordførerne har glædet sig over, at lovforslaget indeholder afsnit om en øget oplysningsaktivitet, og det ligger jo i forlængelse af det, ministeren lige nu kom ind på. Det, jeg vil spørge ministeren om, er, om der ikke er mulighed for at imødekomme mit synspunkt om, at det ville være rigtig, rigtig fint at kunne implementere den her lov ved at begunstige netop den del af lovgivningen ved at finde nogle midler, så man kunne løfte den opgave og give den et vitamintilskud.

Kl. 21:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 21:08

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det lovforslag, vi behandler, er ikke et forslag til en bevillingslov, det fastsætter ikke bevillingerne. I princippet kan bevillingerne blive meget større, end de har været hidtil. De kan også blive mindre, end de har været hidtil, men det tror jeg dog ikke vil ske. Hvorvidt bevillingen sættes op, i anledning af at der nu er hjemmel til at støtte oplysning i Danmark, vil blive afgjort i forbindelse med de årlige finanslove.

Kl. 21:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Lise von Seelen.

Kl. 21:08

Lise von Seelen (S):

Så vil jeg stille et spørgsmål om udvalgets sammensætning, og jeg bliver næsten lidt betænkelig ved at stille spørgsmålet, for nu bliver det jo næsten udlagt, som om det nu bliver det centrale for hele lovforslaget, at vi har den drøftelse af, hvordan sammensætningen skal se ud. Det synes jeg er en overdramatisering af det, for alle ordførere har jo støttet lovforslaget. Det vil sige, at alle har sagt, at de synes, at det her er en rigtig, rigtig god idé, og at det er en anerkendelse af det arbejde, der foregår i mindretallet syd for grænsen. Men det betyder jo ikke, at vi ikke kan drøfte enkelte spørgsmål, som vi ser forskelligt på, uden at vi dermed synes, at hele lovforslaget kommer til at handle om det.

Mener når der nu står i teksten: »i ganske særlige tilfælde«, hvordan definerer ministeren så de særlige tilfælde?

Kl. 21:09

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 21:09

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kan ikke sige det bedre, end fru Lise von Seelen lige har sagt det. Jeg synes også, at det spørgsmål har fået for stor plads, og jeg er enig i, at det afgørende er, at der er et massivt flertal, måske enstemmighed, for lovforslaget.

Så er der den lille krølle i § 3. Hr. Søren Krarup har antydnet, at man måske skulle sige maks. to, og det synes jeg at udvalget skal drøfte. Der sker jo ikke de store ulykker, ved at man finder en person, som både har kendskab til Sydslesvig og har kontakt til et parti, i tilfælde hvor man ikke synes at der er et medlem af Folketinget, som har tid eller kræfter til at deltage i udvalgets arbejde. Men de partier, som synes, det er forkert at vælge en uden for Folketinget, må jo så samtidig have givet et tilsagn om, at de i hvert fald vil vælge en, der sidder i Folketinget, og det vil jo i sig selv være garantien for, at det ikke løber helt af sporet.

Kl. 21:10

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 21:10

Jesper Petersen (SF):

Jeg vil først takke for den sidste besvarelse. Det synes jeg var en meget afbalanceret måde at se det på.

Så til spørgsmålet om bevillingen. Ministeren har jo ret i, at det i sidste ende er finansloven, der afgør, hvor mange penge der vil være i den bevilling. Men man kan sige, at vi nu har lagt op til, at der skal være en øget sekretariatsbetjening, der skal tages ud af den samme bevilling, og at der skal være mulighed for at give tilskud til oplysningsarbejde i Danmark, som også skal tages ud af den samme bevil-

ling. Så vi kan sige, at hvis den ikke stiger, næste gang der er finanslovforhandlinger, vil der altså være et mindre tilskud til mindretallets arbejde i Sydslesvig, end der er i dag. Det er vi nogle der vil ærgre os over, hvis det skulle blive tilfældet.

Derfor kunne jeg da godt tænke mig at høre en tilkendegivelse fra regeringen her i dag. Når forholdene nu er sådan, er det så ministerens hensigt at arbejde for, at bevillingen i hvert fald ikke udhules, når der skal være finanslovforhandlinger? Det er trods alt det største regeringsparti, som ministeren repræsenterer.

Kl. 21:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 21:12

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Der er tre muligheder: Den ene er, at såvel sekretariatsbistand som eventuelle oplysningsmidler skal findes inden for den samlede bevilling. Den anden er, at man finder ekstra penge til det. Og den tredje er, at man ikke gør det. Undskyld, det var vist to muligheder, jeg her kom til at nævne. Hvilken af mulighederne, der vil blive realiteten fra 2011, vil fremgå af de årlige finanslove.

Kl. 21:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 21:12

Jesper Petersen (SF):

Jeg er med på, at det vil fremgå der, det er klart. Mit spørgsmål var jo bare, hvad Venstre vil mene om det, hvad ministeren vil sige til sin finansministerkollega, når finanslovforhandlingerne nærmer sig. Det er vel faktisk i de her måneder, man i regeringen begynder at tage hul på, hvordan finanslovforslaget for 2011 skal se ud. Der kunne det jo bare være spændende at høre, om det også var ministerens holdning, som det også har været flere af ordførernes holdning, at man som minimum godt kunne sætte et beløb på sekretariatsbetjeningen, når den skal tages inden for bevillingen – det er måske svære med bevillingen til oplysningsarbejdet, men sekretariatsbetjeningen kan man i hvert fald sætte beløb på – og om det var ministerens hensigt at fremme det synspunkt, at bevillingen ikke skulle udhules, så der ikke bliver færre penge til mindretallets arbejde i Sydslesvig.

Det skulle jo nødig blive udfaldet af en lov, der faktisk skulle cementere opbakningen fra Folketinget, fra Danmark, til mindretallet, at vi ender med at give dem færre penge til deres rigtig flotte og gode arbejde.

Kl. 21:13

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 21:13

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kan forsikre hr. Jesper Petersen, at mit hjerte brænder lige så meget for det danske arbejde i Sydslesvig, som hans hjerte gør. Men ingen minister er bemyndiget til i utide at udstede løfter på bekostning af andre formål eller på bekostning af statskassen. Det gør jeg af princip ikke, og det vil jeg heller ikke gøre ved denne lejlighed, så det spørgsmål vil forblive ubesvaret her i aften.

Kl. 21:14

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 21:14

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 14. januar 2010, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet er hævet.

Mødet er hævet. (Kl. 21:15).
